

**UCHWAŁA NR XXXII/46/2021
RADY MIASTA WŁOCŁAWEK
z dnia 20 kwietnia 2021 r.**

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku i innych samorządowych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz z realizacji zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych, za rok 2020

Na podstawie art.110 ust. 9 i art. 112 ust.12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, 2369) i art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 i z 2021 r. poz. 159), Uchwały Nr XXV/125/2016 Rady Miasta Włocławek z dnia 24 października 2016 r. w sprawie przyjęcia „Programu Aktywności Lokalnej dla Miasta Włocławek na lata 2016-2020” oraz art. 12 pkt. 11 w związku z art. 92 ust.1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920) i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, 1378),

uchwała się, co następuje:

§1. Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku za 2020 r. wraz z wykazem potrzeb w zakresie pomocy społecznej oraz innych samorządowych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej za rok 2020, w brzmieniu określonym w załączniku Nr 1 do niniejszej uchwały.

§2. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku za 2020 r. z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej oraz sprawozdanie z realizacji zadań placówek opiekuńczo – wychowawczych za rok 2020, w brzmieniu określonym w Załączniku Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Włocławek.

§ 4.1. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

2. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości, poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Włocławek.

**Przewodniczący
Rady Miasta**
Stanisław Wawrzonkoski
Stanisław Wawrzonkoski

UZASADNIENIE

Obowiązek przedstawienia Radzie Miasta rocznego sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie nakłada na Dyrektora jednostki art.110 ust. 9 i art. 112 ust.12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1874 z późn. zm.). W przedkładanym sprawozdaniu Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku, uwzględnia się realizację wszystkich zadań należących do kompetencji MOPR, które wynikają w szczególności z następujących przepisów prawa :

- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1874 z późn. zm.),
- ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 573),
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2133) z późn. zm.,
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 111, z późn. zm.),
- ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1297),
- ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 808 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz.218 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 176),
- ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2407),
- ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”(Dz. U. z 2020 r. poz. 1329) i innych ustaw oraz
- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu "Dobry start" (Dz. U. z 2018 r. poz. 1061 z późn. zm.),

Ponadto zgodnie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.), Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku, przedkłada również sprawozdanie z realizacji zadań gminy i powiatu wynikających z cytowanej ustawy wraz z zestawieniem potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej. Przedmiotowa informacja uwzględnia jednostkowe sprawozdania dotyczące:

- pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej,
- pomocy w opiece i wychowaniu dziecka,
- zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- zapewnienia dzieciom pieczy w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- działalności placówek wsparcia dziennego,
- organizowania wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziną i instytucjonalną pieczę zastępczą,
- działalności całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych,.

Dodatkowo na podstawie Uchwały Nr XXVI/125/2016 Rady Miasta Włocławek z dnia 24 października 2016 r. w sprawie przyjęcia „Programu Aktywności Lokalnej dla Miasta Włocławek na lata 2016-2020” Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie jest zobowiązany do przedkładania Radzie Miasta sprawozdania z realizacji tego programu w sprawozdaniu rocznym z działalności ośrodka.

Mając na uwadze kompetencje Rady Miasta proszę o podjęcie uchwały w proponowanym brzmieniu i przyjęcie sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku za 2020 rok.

DYREKTOR WYDZIAŁU

Elżbieta Grynarska

ZASTĘPCA

Kopaczewska

PREZYDENT MIASTA

Marek Wojtkowski

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XXXII/46/2021
Rady Miasta Włocławek
z dnia 20 kwietnia 2021 r.

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
we Włocławku za 2020 r.
wraz z wykazem potrzeb
w zakresie pomocy społecznej
oraz
innych samorządowych
jednostek organizacyjnych
pomocy społecznej za 2020 r.**

Spis treści

I. Wprowadzenie	3
II. Pomoc środowiskowa	5
2.1. Świadczenia pieniężne	8
2.2. Pomoc pozamaterialna	9
2.3. Działania środowiskowe	12
2.4. Klub Wolontariusza	17
2.5. Klub Integracji Społecznej	18
III. Pomoc instytucjonalna	21
3.1. Specjalistyczna Pomoc Rodzinie i Interwencja Kryzysowa	21
3.2. Mieszkania chronione	23
3.3. Kierowanie do domów pomocy społecznej, Środowiskowego Domu Samopomocy oraz ośrodka dziennego pobytu i ponoszenie odpłatności za pobyt.	23
IV. Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych	27
4.1. Rehabilitacja zawodowa	27
4.2. Rehabilitacja społeczna	28
4.3. Działalność Centrum Informacji i Profilaktyki Społecznej Osób Niepełnosprawnych	30
V. Świadczenia Rodzinne, Alimentacyjne i Dodatki Mieszkaniowe	33
5.1. Świadczenia rodzinne, zasiłek dla opiekuna, świadczenia wychowawcze oraz jednorazowe świadczenie z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” oraz świadczenie „Dobry start”	33
5.2. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego i postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych	35
5.3. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne	37
VI. Kadra i zarządzanie zasobami	39
6.1. Kadra MOPR	39
6.2. Organizacja i zarządzanie zasobami	41
6.3. Zagadnienia dotyczące jakości udzielanych świadczeń	41
VII. Inicjatywy oraz programy realizowane z udziałem środków poza budżetowych	43
VIII. Podsumowanie i wykaz potrzeb na 2020 rok	58
8.1. Wykaz potrzeb i planowane działania na 2020 rok	58
IX. Pozostałe jednostki organizacyjne pomocy społecznej	62
9.1. Dom Pomocy Społecznej we Włocławku, ul. Nowomiejska 19	63
9.2. Dom Pomocy Społecznej we Włocławku, ul. Dobrzyńska 102	96

I. WPROWADZENIE

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku jako samorządowa jednostka budżetowa został powołany Uchwałą Rady Miejskiej Włocławka z dnia 8 maja 1991 roku Nr XI/70/91. Sposób i zakres działania ośrodka określa Statut zatwierdzony Uchwałą Nr X/69/2015 Rady Miasta Włocławek z dnia 31 sierpnia 2015 r. zmieniony Uchwałą Nr XVII/30/2016 Rady Miasta Włocławek z dnia 21.03.2016 r. oraz Uchwałą Nr XXVII/157/2016 Rady Miasta Włocławek z dnia 28.12.2016 r. oraz przepisy prawa wynikające z:

- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821),
- ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. 2019 r. poz. 2133),
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 2020 r. poz. 111),
- ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1297),
- ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 808 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz.218 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176),
- ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407),
- ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”(Dz. U. z 2020 r. poz. 1329) i innych ustaw oraz
- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu "Dobry start" (Dz. U. z 2018 r. poz. 1061), zmienionego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 lipca 2019 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1343).

Przedmiotem działalności ośrodka są zadania ustawowe mające na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. W zakresie pomocy społecznej MOPR realizuje zadania własne gminy i zlecone Gminy Miasto Włocławek oraz zadania własne i zlecone z zakresu administracji rządowej.

Ponadto Ośrodek realizuje zadania przekazane przez Prezydenta Miasta Włocławek w zakresie świadczeń rodzinnych i wychowawczych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i dodatków mieszkaniowych, a także wykonuje zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. Ośrodek organizuje pracę z rodziną i wypełnia zadania organizatora pieczy zastępczej (sprawozdanie z realizacji tych zadań zawarte jest w załączniku nr 2). Do zadań działalności podstawowej ośrodka należy w szczególności:

1. Udzielanie świadczeń z zakresu pomocy społecznej,
2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
3. Analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej,
4. Rozwijanie nowych form pomocy społecznej,
5. Aktywizacja i integracja lokalna,

6. Organizacja pracy z rodziną przeżywającą trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w celu przywrócenia rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji,
7. Organizacja pieczy zastępczej w formie rodzinnej i instytucjonalnej oraz wyznaczanie koordynatorów,
8. Prowadzenie spraw, w tym przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, świadczeń pielęgnacyjnych i świadczeń wychowawczych (500+) określonych w odpowiednich ustawach oraz świadczenia „Dobry start”,
9. Prowadzenie spraw, w tym ustalanie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego i ich realizacja na podstawie ustawy, prowadzenie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych,
10. Prowadzenie spraw, w tym przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych i energetycznych określonych w ustawie,
11. Prowadzenie spraw z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
12. Nadzór nad jednostkami organizacyjnymi wchodzącymi w skład systemu pomocy społecznej Miasta Włocławek.

Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie jest realizatorem lub współrealizatorem wielu programów pomocowych skierowanych do mieszkańców miasta, zagrożonych wykluczeniem społecznym z różnych powodów, m.in. niepełnosprawności, przemocy, uzależnień czy bezdomności. Sprawozdania z realizacji programów przedkładane są odrębnie, w zależności od zapisów zawartych w tych programach, Radzie Miasta Włocławek, Prezydentowi Miasta lub właściwemu Wydziałowi Urzędu Miasta Włocławek.

II. POMOC ŚRODOWISKOWA

Pomoc Środowiskowa realizowana jest przez pracowników Działu Pomocy Środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku, a w szczególności poprzez Osiedlowe Sekcje Pomocy Społecznej, Sekcję Realizacji Świadczeń Społecznych, Sekcję Strategii, Programów i Sprawozdawczości oraz Klub Integracji Społecznej.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej, z wyłączeniem zasiłku celowego z tytułu zdarzenia losowego lub klęski żywiołowej, specjalnego zasiłku celowego, pomocy dla cudzoziemca, przysługuje:

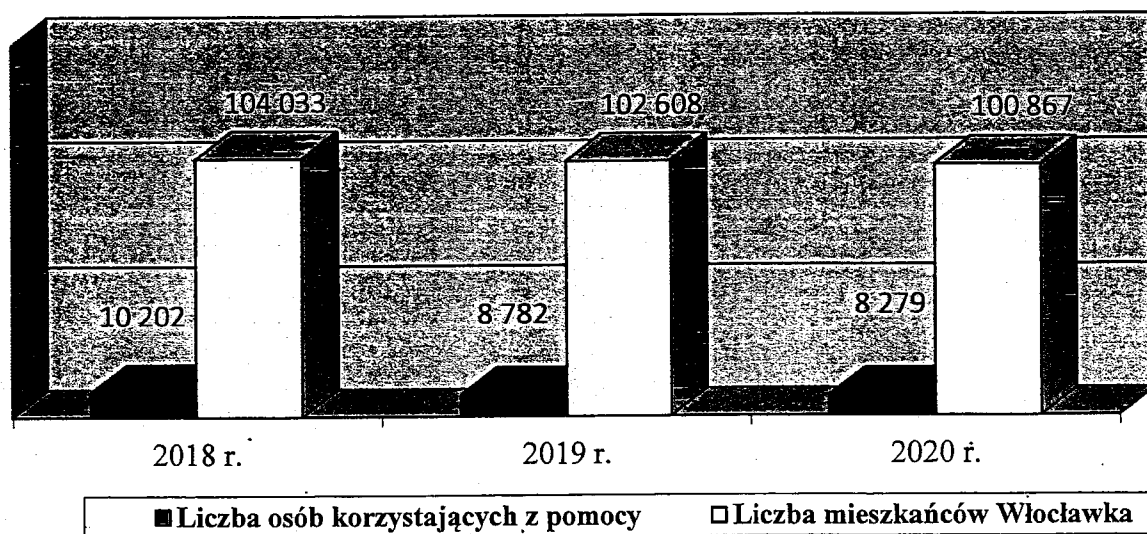
- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 701,00 zł,
- osobie w rodzinie, w której dochód nie przekracza kwoty 528,00 zł (wartości kwotowe kryterium dochodowego są waloryzowane ustawowo), przy jednoczesnym wystąpieniu, co najmniej jednego z powodów, tj. ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W 2020 roku różnymi formami pomocy społecznej objęto 4 806 rodzin i 8 279 osób żyjących w tych rodzinach. Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. (dane Wydziału Spraw Obywatelskich UM we Włocławku – osoby zameldowane na pobyt stały) miasto Włocławek zamieszkiwało 100.867 osób, czyli z pomocy społecznej korzystało 8,21% mieszkańców. W ramach realizacji zadań zleconych pomoc otrzymało 112 rodzin i 216 osób żyjących w tych rodzinach, a w ramach zadań własnych 4.728 rodzin i 8.119 osób w tych rodzinach.

Zestawienie liczbowe osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na przestrzeni ostatnich lat obrazują poniższy wykres.

Wykres 1

Zestawienie liczbowe osób korzystających z pomocy społecznej

Głównymi przyczynami przyznania pomocy przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w latach 2018–2020 były:

➤ **bezrobocie, które kształtowało się w poszczególnych latach następująco:**

- w 2018 r. z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 3 513 rodzin i 7 263 osoby w tych rodzinach, czyli 62,64% rodzin wspartych przez MOPR i 71,19% osób,
- w 2019 r. z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 2 895 rodzin i 5 953 osoby w tych rodzinach, czyli 58,50% rodzin wspartych przez MOPR i 67,79% osób,
- w 2020 r. z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 2 775 rodzin i 5 555 osób w tych rodzinach, czyli 60,24% rodzin wspartych przez MOPR i 67,10% osób,

➤ **na drugim miejscu jako powód przyznania pomocy znalazła się długotrwała lub ciężka choroba:**

- w 2018 r. z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 1 396 rodzin i 2 137 osób w tych rodzinach, to jest odpowiednio 24,89% rodzin wspartych przez MOPR i 20,95% osób objętych pomocą,
- w 2019 r. z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 1 391 rodzin i 1 981 osób w tych rodzinach, to jest odpowiednio 28,11% rodzin wspartych przez MOPR i 22,56% osób objętych pomocą,
- w 2020 r. z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 1 201 rodzin i 1 618 osób w tych rodzinach, to jest odpowiednio 24,99% rodzin wspartych przez MOPR i 19,54% osób objętych pomocą,

➤ **następną w kolejności przyczyną otrzymania pomocy była niepełnosprawność:**

- w 2018 r. z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 1 371 rodzin i 2 137 osób w tych rodzinach, to jest odpowiednio 24,45 % rodzin i 20,95 % osób,
- w 2019 r. z tego powodu z różnych form pomocy skorzystały 1 313 rodzin i 2 037 osób w tych rodzinach, to jest odpowiednio 26,53 % rodzin i 23,20 % osób,
- w 2020 r. z tego powodu z różnych form pomocy skorzystały 1 185 rodzin i 1 736 osób w tych rodzinach, to jest odpowiednio 24,66 % rodzin i 20,97 % osób,

➤ **następną w kolejności przyczyną była bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych:**

- w 2018 r. tego powodu z różnych form pomocy skorzystały 1 094 rodziny i 3 234 osoby w tych rodzinach, czyli 19,51% rodzin wspartych przez MOPR i 31,70% osób,
- w 2019 r. tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 1 099 rodzin i 3 196 osób w tych rodzinach, czyli 22,21% rodzin wspartych przez MOPR i 36,39% osób,
- w 2020 r. tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 1 148 rodzin i 3 420 osób w tych rodzinach, czyli 23,89% rodzin wspartych przez MOPR i 41,31% osób,

➤ **jako piąty powód przyznawania świadczeń należy wymienić chorobę alkoholową:**

- w 2018 r. z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 327 rodzin i 402 osoby w tych rodzinach, to jest odpowiednio 5,83% rodzin wspartych przez MOPR i 3,94% osób,
- w 2019 r. z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 285 rodzin i 359 osób w tych rodzinach, to jest odpowiednio 5,76% rodzin wspartych przez MOPR i 4,09% osób.
- w 2020 r. z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 223 rodzin i 273 osoby w tych rodzinach, to jest odpowiednio 4,64% rodzin wspartych przez MOPR i 3,30% osób.

➤ **pozostałe powody, tj. sieroctwo, bezdomność, potrzeba ochrony macierzyństwa, narkomania, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, potrzeba ochrony ofiar**

handlu ludźmi, przemoc w rodzinie, zdarzenie losowe, sytuacja kryzysowa, klęska żywiołowa, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy, przedstawiają się następująco:

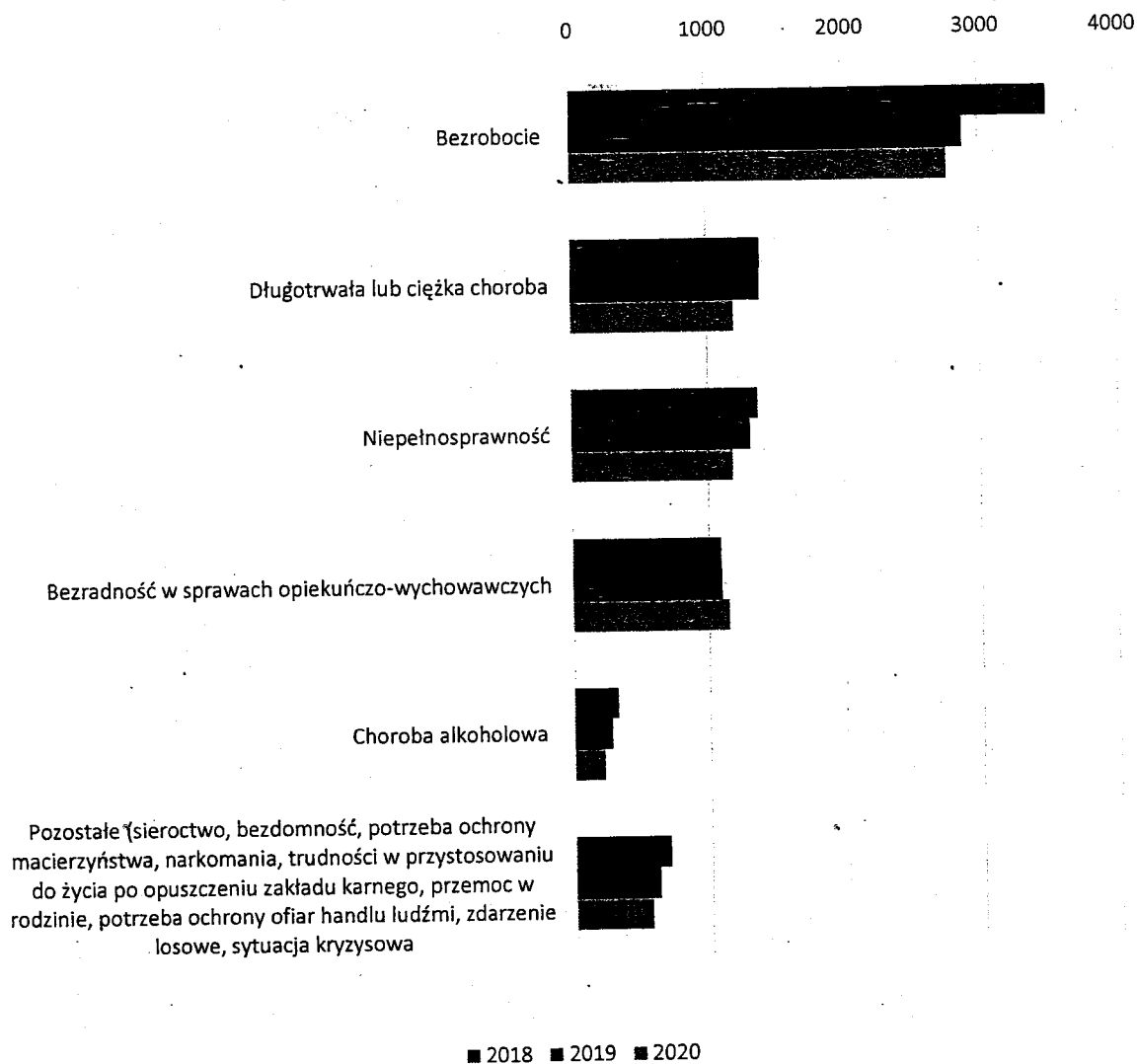
- w 2018 r. objęto pomocą łącznie 701 rodzin i 1 787 osób w tych rodzinach tj. odpowiednio 12,50% rodzin wspartych przez MOPR i 17,52% osób,
- w 2019 r. objęto pomocą łącznie 625 rodzin i 1 384 osoby w tych rodzinach tj. odpowiednio 12,63% rodzin wspartych przez MOPR i 15,76% osób.
- w 2020 r. objęto pomocą łącznie 568 rodzin i 1 172 osoby w tych rodzinach tj. odpowiednio 11,82% rodzin wspartych przez MOPR i 14,16% osób.

Tabela nr 1. Powód przyznania pomocy

Powód przyznania pomocy	2018	2019	2020
Bezrobocie	3 513 (62,64%)	2 895 (58,50%)	2 775 (60,24%)
Długotrwała lub ciężka choroba	1 396 (24,89%)	1 391 (28,11%)	1 201 (24,99%)
Niepełnosprawność	1 371 (24,45%)	1 313 (26,53%)	1 185 (24,66%)
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	1 094 (19,51%)	1 099 (22,21%)	1 148 (23,89%)
Choroba alkoholowa	327 (5,83%)	285 (5,76%)	223 (4,64%)
Pozostałe (sieroctwo, bezdomność, potrzeba ochrony macierzyństwa, narkomania, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi, zdarzenie losowe, sytuacja kryzysowa)	701 (12,50%)	625 (12,63%)	568 (11,82%)

Uwaga: W jednej rodzinie może wystąpić kilka przyczyn przyznania pomocy, np. bezrobocie, alkoholizm itd., zatem rodzina może być wykazana w kilku wierszach powyższej tabeli.

Wykres 2 Powody przyznania pomocy

Pomoc osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej realizowana była przez terenowych pracowników socjalnych. Średnio 1 terenowy pracownik socjalny obejmuje pomocą 83 rodziny. Działania pracowników socjalnych prowadzone są w 3 obszarach: świadczenia pieniężne, pomoc pozamaterialna i działania środowiskowe.

Ustawa o pomocy społecznej określa następujące rodzaje świadczeń: w naturze, w usługach i świadczenia pieniężne. Udzielane są bezpłatnie, odpłatnie lub za częściową odpłatnością.

2.1. Świadczenia pieniężne

Podstawą przyznania świadczeń z pomocy społecznej osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej jest przeprowadzenie wywiadu środowiskowego przez terenowych pracowników socjalnych. Świadczenia pomocy społecznej są zróżnicowane, niektóre z nich mają charakter obligatoryjny, a inne fakultatywny. Każdy rodzaj świadczenia ma ustawowo określone przesłanki, będące podstawą ich przyznania. W 2020 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku wydał ogółem 33 258 decyzji, w tym 179 decyzji odmawiających pomocy. Beneficjenci MOPR złożyli

75 odwołań od wydanych decyzji administracyjnych. We własnym zakresie zmieniono 5 decyzji, natomiast 70 odwołań skierowano do SKO. Organ odwoławczy uchylił i przekazał do ponownego rozpatrzenia 45 decyzji.

Z pomocy w formie świadczeń pieniężnych skorzystało ogółem 3 921 rodzin i 7 163 osoby w tych rodzinach. Rodziny te otrzymywały niżej wymienione świadczenia:

- **zasiłek stały** – przysługuje osobie pełnoletniej niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, która nie nabyła uprawnień do świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Pomoc w formie zasiłku stałego w roku 2020 otrzymały 763 osoby na łączną kwotę 4 497 736,00 zł, wypłaconą w 7 862 świadczeniach. Średnia miesięczna wysokość świadczenia wyniosła 572,09 zł, natomiast średnia roczna wartość pomocy na osobę to kwota 5 894,80 zł.
- **zasiłek okresowy** – przyznawany jest w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Z tej formy pomocy skorzystały 2 754 osoby, którym wypłacono 21 339 świadczeń. W okresie sprawozdawczym zasiłek okresowy przyznawany był w wysokości 50% różnicy pomiędzy kryterium dochodowym osoby lub rodziny a dochodem osoby lub rodziny. W ciągu całego roku łączna kwota wypłaconych zasiłków okresowych wyniosła 7 604 086 zł. Świadczenia wypłacano wyłącznie ze środków pochodzących z dotacji budżetu państwa. Średnia miesięczna wysokość zasiłku okresowego wynosiła 356,35 zł.
- **zasiłek celowy i celowy specjalny** – przyznawany jest w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności może być przyznany na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Pomoc otrzymało 3 477 rodzin, którym wypłacono świadczenia na łączną kwotę 4 886 092,00 zł. Średnia roczna wysokość pomocy na rodzinę wyniosła 1 405,26 zł. W większości przypadków świadczenie to było przyznawane na zakup żywności.

2.2. Pomoc pozamaterialna

Poza udzielaniem świadczeń pieniężnych pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie podejmują działania w zakresie pracy socjalnej i udzielają różnorodnych form wsparcia pozamaterialnego. Pracą socjalną objęto 4 143 rodziny i 7 175 osób w tych rodzinach.

- **Praca socjalna** – do zadań pracownika socjalnego poza przeprowadzaniem wywiadów środowiskowych i wnioskowaniem o świadczenia pomocy społecznej należy również świadczenie pracy socjalnej, której celem jest pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do możliwie samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie, poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku podejmują szereg działań w zakresie szeroko pojętej pracy socjalnej, a w szczególności:
  - pomoc w rozwiązywaniu problemów związanych z bezrobociem,
  - działania na rzecz poprawy stanu zdrowia,
  - zapewnienie właściwego rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży,
  - pomoc w redagowaniu pism, kompletowaniu dokumentacji przy ubieganiu się o różnego rodzaju ulgi i świadczenia,

- informowanie klientów o przysługujących im prawach i uprawnieniach,
- pomoc w integracji ze środowiskiem osób opuszczających zakłady karne,
- wdrażanie kontraktów socjalnych jako skutecznej formy współpracy z osobami i rodzinami objętymi pomocą,
- kierowanie beneficjentów pomocy społecznej do uczestnictwa w KIS i współpraca z tym ośrodkiem wsparcia,
- współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz klientów pomocy społecznej,
- poradnictwo socjalne dla rodzin dysfunkcyjnych zmierzające do zmiany negatywnych postaw rodzicielskich wobec dzieci.

Podejmowanie działań w zakresie pracy socjalnej prowadzi do minimalizowania skutków trudnej sytuacji życiowej, a w konsekwencji do poprawy funkcjonowania społecznego oraz do usamodzielniania osób korzystających z pomocy.

- **Składki na ubezpieczenie zdrowotne** – ubezpieczeniem zdrowotnym objęto 680 osób – osoby posiadające prawo do zasiłku stałego na łączną kwotę 373 976 zł.
- **Sprawienie pogrzebu** – zrealizowano 34 pochówki na łączną kwotę 62 819,00 zł.
- **Posilek** – z pomocy w formie obiadów skorzystało 1 876 osób, które otrzymały 247 412 świadczeń. Na tę formę pomocy wydatkowano łącznie 1 755 907,00 zł, w tym kwotę 222 868,00 zł na obiady w szkole dla 1 075 dzieci.
- **Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania** – realizacja usług opiekuńczych została powierzona w trybie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w wyniku konkursu ofert 2 organizacjom pozarządowym, tj. Polskiemu Komitetowi Pomocy Społecznej i Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi. Organizacje świadczą usługi opiekuńcze na rzecz osób, które z powodu ciężkiej choroby, wieku, niepełnosprawności lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób. W okresie sprawozdawczym tą formą pomocy objęto 716 osoby. Koszty udzielenia tej formy pomocy wyniosły 5 343 531,00 zł. Realizacja usług opiekuńczych polega m.in. na nabywaniu i dostarczaniu potrzebnych produktów, przyrządzaniu posiłków, zapewnieniu higieny osobistej i otoczenia, pielęgnacji w zakresie zleconym przez lekarza i zgodnie z jego wskazaniami. Średni pełny koszt 1 godz. usług opiekuńczych w okresie sprawozdawczym wynosił 22,29 zł. Osoby korzystające z tej formy wsparcia społecznego ponoszą za nią całkowitą lub częściową odpłatność, bądź są z tej odpłatności zwolnione. Odpłatność naliczana jest zgodnie z Uchwałą Nr XVII/231/2011 Rady Miasta z dnia 27 grudnia 2011 r., zmienioną Uchwałą Nr XXIX/232/2012 Rady Miasta Włocławek z dnia 27 grudnia 2012 r., Uchwałą Nr III/14/2014 z dnia 29 grudnia 2014 r., Uchwałą Nr XXVII/158/2016 Rady Miasta Włocławek z dnia 28 grudnia 2016 r., Uchwałą Nr XXXVII/188/2017 Rady Miasta Włocławek z dnia 19 grudnia 2017 r., Uchwałą Nr V/8/2019 z dnia 31 stycznia 2019 r., Uchwałą Nr XIX/7/2020 z dnia 28 stycznia 2020 r., Uchwałą Nr XXIX/181/2020 z dnia 29 grudnia 2020 r. Każdorazowo decyzje w sprawie przyznania pomocy w formie usług opiekuńczych i ustalenia odpłatności podejmowane są indywidualnie. Wysokość odpłatności za usługi ustala się w zależności od sytuacji rodzinnej i materialnej osób. MOPR realizuje zadanie pod względem merytorycznym – przeprowadzenie wywiadu środowiskowego, ustalenie odpłatności za usługę oraz wydaje decyzję administracyjną, natomiast Wydział Finansowy Urzędu Miasta, na wniosek Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Publicznego, przekazuje środki finansowe na ten cel, bezpośrednio na konto wykonawcy.

- **Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi** – pomocą objęto 118 osób wydatkując na ten cel kwotę 2 184 509,00 zł. Ta forma pomocy, jako zadanie zlecone, finansowana jest ze środków budżetu państwa. Realizacja usług opiekuńczych została powierzona w trybie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie drodze konkursu ofert Polskiemu Komitetowi Pomocy Społecznej. MOPR realizuje to zadanie pod względem merytorycznym – przeprowadza wywiad środowiskowy, ustala odpłatność za usługę oraz wydaje decyzję administracyjną, natomiast środki finansowe przekazuje na konto wykonawcy Wydział Finansowy Urzędu Miasta na wniosek Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Publicznego.
- **Schronienie** – pomoc w formie schronienia zabezpieczana jest za pośrednictwem Schroniska dla Osób Bezdomnych Caritas Diecezji Włocławskiej zgodnie z umową zawartą z Urzędem Miasta. Za pobyt w schronisku, osoby bezdomne posiadające dochód własny, wyższy niż ustawowe kryterium dochodowe, ponoszą odpłatność zgodnie z Uchwałą Nr XXI/130/2012 Rady Miasta Włocławek z dnia 30 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za świadczenia w formie pobytu w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych prowadzonych przez Gminę Miasto Włocławek, zmienionej Uchwałą Nr XXX/2/2013 Rady Miasta Włocławek z dnia 18 marca 2013 r., Uchwałą Nr XLII/49/2014 Rady Miasta Włocławek z dnia 28 kwietnia 2014 r., Uchwałą Nr XXIII/98/2016 Rady Miasta Włocławek z dnia 29 sierpnia 2016 r., Uchwałą Nr XI/102/2019 Rady Miasta Włocławek z dnia 25 czerwca 2019 r., Uchwałą Nr XX/25/2020 Rady Miasta Włocławek z dnia 3 marca 2020 r. Schronisko Caritas dysponuje ogółem 197 miejscami (w tym 22 dla osób niepełnosprawnych) i w 2020 r. zapewniło schronienie wszystkim osobom bezdomnym zgłaszającym się o pomoc, dla których Miasto Włocławek było ostatnim miejscem stałego zameldowania. W okresie sprawozdawczym pomocą w formie zapewnienia schronienia objęto ogółem 209 osób bezdomnych, w tym 23 kobiety. W Schronisku dla Osób Bezdomnych w okresie sprawozdawczym przebywało łącznie 180 osób, natomiast w Schronisku dla Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi – 29 osób. Ponadto, w okresie jesienno–zimowym, tj. od 1 października do 31 marca osoby bezdomne mają zapewnione schronienie w Ogrzewalni. Z placówki tej korzystali bezdomni, na co dzień żyjący w przestrzeni publicznej, wymagający pomocy w zakresie zapewnienia schronienia oraz ochrony zdrowia i życia, szczególnie w sytuacji niskich temperatur. Do Ogrzewalni zgłaszają się osoby bezdomne samodzielnie bądź przywożone przez służby mundurowe w wyniku przeprowadzanych interwencji. W placówce tej mogły przebywać osoby zdolne do samoobsługi, a ich stan nie mógł zagrażać im samym, ani pozostałym osobom tam przebywającym. Dopuszczalne było przyjmowanie do Ogrzewalni osób po spożyciu alkoholu i/lub innych środków psychoaktywnych, pod warunkiem spełniania powyższych warunków. W trakcie pobytu w Ogrzewalni osoby bezdomne motywowane były do podjęcia aktywności na rzecz poprawy swojej sytuacji, miały także zapewniony dostęp do informacji o możliwych formach pomocy.

W związku z pandemią COVID-19, 53 osoby bezdomne, zgłaszające się po raz pierwszy o pomoc w formie schronienia, decyzją Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Włocławku, przed umieszczeniem w schronisku objęte były kwarantanną i przebywały w miejscu izolacji zbiorowej.

2.3. Działania środowiskowe

Działania środowiskowe realizowane były przez Zespół ds. Organizowania Społeczności Lokalnej. Zespół tworzą wyznaczeni terenowi pracownicy socjalni z Osiedlowych Sekcji Pomocy Społecznej oraz pracownik Klubu Integracji Społecznej pełniący funkcję koordynatora zespołu. Do pracy ze społecznością lokalną wykorzystuje się metodę środowiskową Centrum Aktywności Lokalnej – Modelu Organizowania Społeczności Lokalnej (OSL).

W 2020 roku organizatorzy społeczności lokalnej zrealizowali 22 projekty socjalne z wykorzystaniem metody Środowiskowej Modelu OSL. Na realizację projektów środowiskowych wykorzystał środki finansowe MOPR na łączną kwotę 10 717,74 zł. Projekty realizowane przez Zespół ds. OSL były efektem systematycznej pracy ze społecznościami lokalnymi oraz zdiagnozowanymi ich potrzebami. W projektach tych uczestniczyło ogółem 1 264 mieszkańców miasta. Poniżej wykaz zrealizowanych przez pracowników socjalnych projektów.

Tabela nr 2. Projekty socjalne realizowane przez Osiedlowe Sekcje Pomocy Społecznej MOPR metodą środowiskową Modelu Organizowania Społeczności Lokalnej w 2020 r.

Lp.	Tytuł projektu, odbiorcy i krótki opis działań	Koszt i źródło finansowania
OSPS ŚRÓDMIEŚCIE		
1.	„Łasuch w Bibliotece” – odbiorcy: 40 osób dorośli, dzieci, przedstawiciele Domu Dziennego Pobytu przy ul. Brzeskiej we W-ku, zajęcia biblioteczne dot. literatury, filmu, piosenki. Prezentacje wokalne, dzielenie się ulubionymi przepisami kulinarnymi z czasów dzieciństwa. Integracja społeczności lokalnej, zaprezentowanie atrakcyjnego sposobu spędzania czasu wolnego.	Biblioteka Publiczna Filia Nr 11 ok.150,00 zł Salon Kosmetyczny „Laura” 600,00 zł
2.	„Biały ząbek” – odbiorcy: 40 dzieci reprezentujących „Śródmieście” oraz Świetlicę „Zapiecek”, zorganizowanie w ramach profilaktyki stomatologicznej spotkania ze stomatologiem, pogadanka nt. higieny jamy ustnej, dokonanie kontroli zębów dzieci oraz wskazanie dzieci, których zęby wymagają leczenia, prezentacja programu artystycznego przez dzieci, poczęstunek, edukacja i integracja dzieci i młodzieży.	Bez nakładów finansowych MOPR
3.	Gala konkursu plastycznego „Zostań w domu” – odbiorcy: 25 dzieci reprezentujących „Śródmieście” i Świetlicę „Zapiecek”, zorganizowanie konkursu dotyczącego domowej kwarantanny podczas epidemii COVID-19, udział w grach i kalamburach, profilaktyka związana z zachowaniem bezpieczeństwa podczas pandemii, nagrody dla uczestników w postaci słodyczy i bonów upominkowych do kina.	MOPR 478,15 zł
4.	„Spotkania ze społecznością lokalną” – odbiorcy: przedstawiciele społeczności lokalnej włocławskiego „Śródmieścia”, łącznie 5 osób dorosłych, 4 spotkania stacjonarne i 5 spotkań on-line, budowanie więzi	

	lokalnych i sąsiedzkich, pozyskiwanie nowych liderów, określanie istotnych potrzeb i problemów, wyznaczania wspólnych celów, tworzenia planów działania i ich realizacji. Pomoc w sytuacjach trudnych podczas pandemii.	MOPR 345,92 zł
OSPS ZAZAMCZE		
1.	„Spotkania z przedstawicielami bloków (Grupa Samopomocowa Leopoldowi – GSL) – mieszkańcy bloków przy ul. Zakręt 10-25 osób, organizacja cyklicznych spotkań z aktywnymi mieszkańcami, tworzenie warunków do edukacji i wzajemnego wsparcia podczas pandemii, wzbudzanie i wspieranie aktywności społeczności lokalnej do pracy na rzecz własnego środowiska, kształtowanie umiejętności pełnienia ról społecznych, umiejętności określania istotnych potrzeb i problemów, wyznaczania wspólnych celów, tworzenia planów działania i ich realizacji.	wkład rzeczowy społeczność lokalna ok.150,00 zł,
2.	„Dzień Dziecka na osiedlu Leopoldowo, połączony z piknikiem na zakończenie lata” – mieszkańcy osiedla „Leopoldowo”, przedstawiciele Świetlicy „Zacisze”, łącznie ok. 250 osób, organizacja pikniku rodzinnego dla mieszkańców osiedla, zabawa przy muzyce, mecz drużyny osiedlowej „Strikas”, integracja mieszkańców osiedla, przygotowanie atrakcji dla dzieci przez mieszkańców w postaci dmuchanych zjeżdżalni i trampolin, promowanie aktywnego i rodzinnego spędzania czasu wolnego. Zaproszenie szkoły tańca DANCE STUDIO JUDYTA WITKOWSKA. Współpraca dorosłych mieszkańców osiedla poprzez włączenie się w organizację projektu.	MOPR 469,53 zł wkład rzeczowy społeczność lokalna ok. 1 700,00 zł sponsorzy 400,00 zł
3.	„Dzień pieczonego ziemniaka” – odbiorcy: ok. 150 osób, mieszkańcy osiedla „Leopoldowo”, włączenie się w akcję sprzątania świata, sprzątanie lasu w pobliżu osiedlowego boiska do piłki nożnej, ognisko integracyjne, grill, malowanie buziek, gry i zabawy na świeżym powietrzu przygotowane przez mieszkańców osiedla, integracja i edukacja międzypokoleniowa, współpraca partnerska z mieszkańcami osiedla, Nadleśnictwem Włocławek, 2-5 Hufcem Pracy i Świetlicą „Zacisze”.	MOPR 772,20 zł społeczność lokalna ok.200,00 zł
4.	„Działania sportowe drużyny piłki nożnej Strikas” – odbiorcy: 15 osób - młodzież w wieku szkolnym z osiedla „Leopoldowo”. Zajęcia z trenerem wolontariuszem, przedstawicielem osiedla, integracja młodzieży, promowanie zdrowego stylu życia i aktywnego spędzania czasu wolnego, kształtowanie umiejętności współdziałania i współzawodnictwa zgodnie z zasadą fair play, propagowanie działań społecznych, uświadomienie na los innego człowieka, aktywizacja mieszkańców osiedla Leopoldowo. Doposażenie zawodników w dresy i skarpetogety.	MOPR, 4 372,48 zł wkład rodziców 742,81zł sponsor 500,00 zł ..
5.	„Wakacje ze Strikasami na Zakręcie”- odbiorcy: 15 osób w wieku od 6 do 12 lat. Zajęcia wakacyjne dla dzieci w terminie od 6 - 31 lipca 2020 r. Realizacja 4 warsztatów techniczno-kreatywnych i 12 sportowych na osiedlowym boisku, odrestaurowanie boiska do piłki siatkowej, udekorowanie kwietnikami wykonanymi samodzielnie terenu przy boiskach osiedlowych, pomalowanie bramek do piłki nożnej, pomalowanie ławek. Realizacja warsztatów sportowych, aktywizacja sportowa, integracja dzieci i młodzieży, piknik integracyjny, wyżywienie,	Projekt nie wymagał finansowania ze strony MOPR. Dofinansowanie Fundacja

	słodki poczęstunek. Zaangażowanie 2 wolontariuszy MOPR oraz grupy nieformalnej 3 osób - mieszkańców osiedla Leopoldowo. Współpraca partnerska: MOPR, Fundacja na Rzecz Rozwoju KSW Vladislawia, Fundacja „ANWIL dla Włocławka” grupa nieformalna mieszkańców.	„Anwil dla WŁOCŁAWKA” 4 395,00 zł. sponsor 250,00 zł
6.	„Spotkanie mikołajkowe ze Strikasami na osiedlu Leopoldowo” – odbiorcy: 15 osób w tym 13 dzieci i 2 wolontariuszy MOPR – spotkanie przedświąteczne drużyny Strikars, kultywowanie tradycji świątecznych, integracja uczestników spotkania, ubieranie drzewka świątecznego, śpiewanie kolęd i pastorałek, zacieśnianie więzi, współpraca partnerska.	MOPR 500,00 zł MOPR
7.	„Spotkanie wigilijne na os. Leopoldowo ze Strikasami” – odbiorcy: 15 osób w tym 13 dzieci i 2 wolontariuszy MOPR – spotkanie przedświąteczne drużyny Strikars, kultywowanie tradycji świątecznych, integracja uczestników spotkania, samodzielne przygotowanie potraw wigilijnych, śpiewanie kolęd i pastorałek, wręczenie paczek dla uczestników ufundowanych przez sponsora.	MOPR 525,70 zł
OSPS WSCHÓD		
1.	„Zrób to sam” – cykl warsztatów kreatywnych – odbiorcy: 2 osoby dziecko i os. dorosła, mieszkańcy osiedla Kazimierza Wielkiego, integracja i edukacja międzypokoleniowa, zagospodarowanie czasu wolnego, współpraca partnerska z mieszkańcami osiedla, włączanie społeczności lokalnej w działania środowiskowe Modelu OSL.	Projekt nie wymagał nakładów finansowych ze strony MOPR
2.	„Wycieczka rowerowa do Parku na Słodowie” – odbiorcy: 13 osób, w tym dzieci, dorośli, seniorzy, mieszkańcy reprezentujący osiedle „Kazimierza Wielkiego”, ognisko integracyjne, aktywne spędzanie czasu wolnego, gry i zabawy na świeżym powietrzu.	MOPR 137,05 zł
3.	„Spotkania ze społecznością lokalną” – odbiorcy: liderzy i mieszkańcy reprezentujący OSPP „Wschód”, 10 osób, organizacja cyklicznych spotkań z aktywnymi mieszkańcami, w tym 3 spotkania on-line, tworzenie warunków do edukacji wzajemnego wsparcia, wzbudzanie i wspieranie aktywności społeczności lokalnej do pracy na rzecz własnego środowiska, kształtowanie umiejętności pełnienia ról społecznych, umiejętności określania istotnych potrzeb i problemów, wyznaczania wspólnych celów, tworzenia planów działania i realizacji zaplanowanych działań, wzmocnienie poczucia sprawstwa, pozyskanie liderów.	MOPR 730,69 zł
4.	Festiwal Gołąbka Kapuścianego – realizacja pikniku z konkursem na najsmaczniejszy gołąbek kapuściany, wystawienie stoisk tematycznych dla społeczności lokalnej, zaangażowanie drużyny Strikas z Leopoldowa poprzez przygotowanie gier i zabaw sportowych dla uczestników oraz prezentacja treningu sportowego. Malowanie buziek, konkurencje z nagrodami, zabawy ruchowe dla dzieci i młodzieży. Współpraca partnerska z Parafią Rzymsko-Katolicką Matki Bożej Fatimskiej, oraz Radną opiekującą się tym rejonem panią Agnieszką Jura-Walczak. Odbiorcy: społeczność lokalna zamieszkująca osiedle Kazimierza Wielkiego, ok. 400 osób.	Projekt nie wymagał nakładów finansowych ze strony MOPR

OSPS POŁUDNIE		
1.	„Ferie w Nadleśnictwie”- dzieci i młodzież w wieku szkolnym, korzystające ze wsparcia MOPR, łącznie – 13 osób, w tym 1 wolontariusz. Zajęcia edukacyjno – integracyjne, w tym zajęcia z programowania podczas ferii zimowych, zagospodarowanie czasu wolnego, wspieranie rodzin w opiece nad dziećmi w okresie ferii zimowych, współpraca partnerska z Nadleśnictwem Włocławek oraz Centrum Kształcenia Nauczycieli.	Projekt nie wymagał nakładów ze strony MOPR Nadleśnictwo Włocławek 500,00 zł Centrum Kształcenia Nauczycieli 100,00 zł
2.	„Spotkania ze społecznością lokalną”- odbiorcy przedstawiciele społeczności lokalnej osiedla „Południe”, łącznie 6 osób dorosłych, organizacja cyklicznych spotkań z aktywnymi mieszkańcami, w tym 4 spotkania stacjonarne i 4 spotkania on-line, tworzenie warunków do edukacji wzajemnego wsparcia podczas pandemii, wzbudzanie i wspieranie aktywności społeczności lokalnej do pracy na rzecz własnego środowiska, budowanie więzi lokalnych i sąsiedzkich mieszkańców osiedla „Południe”, pozyskiwanie nowych liderów, niwelowanie poczucia osamotnienia i anonimowości. Tworzenie planów działania i realizacji zaplanowanych działań, wzmocnienie poczucia sprawstwa, pozyskanie liderów.	MOPR 711,46 zł

Tabela nr 3. Realizacja projektów środowiskowych w Osiedlowych Sekcjach Pomocy Społecznej w 2020 r.

Jednostka organizacyjna MOPR	Liczba zrealizowanych projektów środowiskowych Modelu OSL 2019.r.	Liczba osób, które wzięły udział w projektach
OSPS Śródmieście	4	110
OSPS Zazamcze	7	485
OSPS Wschód	4	425
OSPS Południe	2	19
Zespół ds. OSL	5	225
Razem	22	1 264

Rezultaty działań podejmowanych przez Zespół ds. OSL

- Realizacja 22 projektów środowiskowych, w których uczestniczyło 1 264 osób.
- Zaangażowanie finansowe i rzeczowe społeczności lokalnej i partnerów zostało oszacowane na kwotę 33 696,66 zł.
- Trudna sytuacja w 2020 roku, spowodowana pandemią COVID-19, nie stanowiła dla aktywnych liderów dużej bariery w kontynuowaniu współpracy i wymiany doświadczeń społeczności lokalnych.
- Rozwój relacji sąsiedzkich opartych na współpracy - wzajemna pomoc w sytuacjach trudnych w czasie pandemii.
- Pogłębianie przez liderów reprezentujących społeczność lokalną, umiejętności właściwej współpracy w czasie pandemii z instytucjami i organizacjami poprzez podejmowanie działań w kierunku rozwiązania najistotniejszych problemów mieszkańców.
- Podtrzymanie wspólnie wypracowanych metod pracy z aktywnymi przedstawicielami społeczności lokalnych.
- Stałe poczucie odpowiedzialności liderów reprezentujących społeczność lokalną za własne otoczenie.
- Przeprowadzenie prac remontowych w 1 gospodarstwie domowym, dzięki zaangażowaniu wolontariuszy MOPR –10 uczniów Zespołu Szkół Budowlanych, którzy przepracowali łącznie 75 godzin.
- Wzrost zaangażowania wolontariuszy w działania środowiskowe Modelu OSL.
- Zwiększenie zaangażowania liderów i wolontariuszy MOPR w celu utworzenia grupy nieformalnej reprezentującej społeczność lokalną osiedla „Leopoldowo”.
- Pozyskanie grantu przez grupę nieformalną reprezentującą osiedle „Leopoldowo” z Fundacji „ANWIL dla Włocławka” na działania środowiskowe skierowane do dzieci podczas wakacji.
- Rozwój społeczności lokalnej osiedla „Leopoldowo” dzięki działaniom środowiskowym.
- Rozwój drużyny Strikas reprezentującej osiedle „Leopoldowo” poprzez zaangażowanie wolontariusza – trenera.
- Pozytywne zmiany członków drużyny piłki nożnej Strikas na osiedlu „Leopoldowo” w zachowaniu i funkcjonowaniu dzieci w grupie rówieśniczej.
- Integracja społeczności lokalnej w przeciwdziałaniu aktom wandalizmu na terenie osiedla „Leopoldowo”.
- Podtrzymanie współpracy z władzami miasta Włocławek przez aktywnych mieszkańców osiedla „Leopoldowo”.
- Aktywizacja i integracja kobiet korzystających ze wsparcia MOPR i KIS.
- Edukacja i integracja dzieci i młodzieży podczas wakacji i ferii zimowych poprzez udział w zajęciach wakacyjnych i warsztatach tematycznych.
- Organizacja czasu wolnego dla dzieci, młodzieży, osób dorosłych, seniorów i wolontariuszy.
- Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki stomatologicznej.
- Wzrost wiedzy dzieci i młodzieży z zakresu ekologii, sztuki, przyrody, plastyki, tańca i muzyki.
- Edukacja, integracja i aktywizacja społeczności lokalnych miasta Włocławek poprzez realizowanie projektów środowiskowych Modelu OSL,
- Niwelowanie poczucia wyobcowania i anonimowości.

- Podtrzymanie i nawiązanie współpracy z partnerami reprezentującymi instytucje, organizacje, firmy i społeczność lokalną.
- Realizacja projektów środowiskowych o charakterze integracyjnym skierowanym do społeczności lokalnej miasta Włocławka, dzięki stałej współpracy partnerskiej.
- Realizacja projektu „Nie ma jak wakacje” na osiedlu Leopoldowo dzięki nawiązaniu współpracy partnerskiej z Fundacją na rzecz KSW Vladislawia.
- Stałe zaangażowanie wolontariuszy Klubu Wolontariatu MOPR-u w realizację projektów środowiskowych,
- Współpraca partnerska zaowocowała realizacją projektu grantowego, dzięki któremu zrealizowano zajęcia wakacyjne na osiedlu „Leopoldowo” dla dzieci, które z różnych przyczyn nie wyjechały na wakacje.
- Udział w projektach środowiskowych podopiecznych Klubu Integracji Społecznej,
- Utrzymanie stałej współpracy z partnerami tj.: liderami społeczności lokalnej, przedsiębiorstwami, instytucjami, placówkami, NGO, sklepami, zakładami usługowymi.

Filia Klubu Integracji Społecznej na osiedlu „Leopoldowo” stanowi bardzo istotny element wspierający zarówno różnego rodzaju działania środowiskowe, jak również indywidualną pracę z poszczególnymi mieszkańcami, co w konsekwencji przekłada się i ma znaczący wpływ na rozwój całej społeczności lokalnej osiedla Leopoldowo.

2.4. Klub Wolontariusza

W okresie od stycznia do grudnia 2020 r. w klubie zarejestrowano 69 osób, podpisano 76 porozumień o współpracy (pracę w wolontariacie kontynuowały też osoby zarejestrowane w poprzednich latach).

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono promocję wolontariatu polegającą na zorganizowaniu zajęć skierowanych do uczniów włocławskich szkół średnich. Celem zajęć było zapoznanie młodzieży z możliwościami pracy w ramach klubu, jak również przybliżenie korzyści wynikających z zaangażowania w wolontariat. Zajęcia organizowane były w ścisłej współpracy z pedagogami szkolnymi i zaowocowały rekrutacją nowych wolontariuszy.

Praca Klubu Wolontariusza w roku sprawozdawczym różniła się od lat poprzednich, co uwarunkowane było wprowadzonym stanem zagrożenia epidemicznego. Zaangażowanie wolontariuszy skupiło się przede wszystkim na pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym w realizacji zakupów, dostarczaniu posiłków, załatwianiu spraw urzędowych (od września do października 2020 w ramach programu „Wspieraj Seniora”). Pomocą wolontariuszy objęte zostały również rodziny przebywające w kwarantannie i izolacji. Wolontariusze wyposażeni w środki ochrony osobistej dostarczali żywność (współpraca z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej), leki, a także wyprowadzali psy na spacer. Łącznie w/w wsparciem objętych zostało 161 rodzin. Wolontariusze rekrutowali się z różnych środowisk i reprezentowali różne kategorie wiekowe. Byli wśród nich zarówno uczniowie, studenci, jak i osoby pracujące zawodowo. Prowadzone pod egidą Klubu Wolontariusza działania samopomocowe, przybierające często formę pomocy sąsiedzkiej, okazały się ważnym elementem uzupełniającym formy pomocy realizowane przez zawodowe służby społeczne i spotkały się z pozytywnym przyjęciem mieszkańców Włocławka. Klub Wolontariusza był także realizatorem Programu „Wolontariat szansą na oddłużenie”, opisanego w rozdziale VII.

2.5. Klub Integracji Społecznej

Klub Integracji Społecznej jest komórką Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie funkcjonującą na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176), Zadaniem Klubu jest przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego wśród mieszkańców miasta, ze szczególnym uwzględnieniem osób zagrożonych bezrobociem poprzez realizację działań w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej poprzez realizację zadań o charakterze terapeutycznym, edukacyjno-pomocowym, zatrudnieniowym i samopomocowym.

Kategorie problemów uczestników Klubu

W okresie sprawozdawczym pracownicy Klubu Integracji Społecznej realizowali poniżej opisane działania.

Tabela nr 4. Kategorie problemów uczestników Klubu

	2020 r.	%
uzależnieni od alkoholu	77	64,7
uzależnieni od narkotyków lub innych środków psychoaktywnych	13	10,9
Współuzależnieni	8	6,7
osoby z syndromem DDA	6	5,0
osoby z problemem psychicznym	10	8,4
problemy rodzinne i wychowawcze	4	3,4
Inne (bezrobotni)	1	0,8
Razem	119	100

Problemy alkoholowe i z tym związane stanowią 80% wszystkich problemów zgłoszonych do KIS.

Poradnictwo indywidualne w KIS.

Z indywidualnego poradnictwa w 2020 r. skorzystało łącznie: 119 osób (64 kobiety i 55 mężczyzn), w tym. 55 osób posiadających nowe wnioski i 64 osób na podstawie wniosku z poprzednich lat. Odmówiło podpisania kontraktu (lub zaszły inne okoliczności uniemożliwiające jego podpisanie) - 8 osób. Osoby, które podjęły pracę lub inną formę aktywizacji zawodowej – 4, liczba wydanych zaświadczeń – 15, liczba absolwentów KIS - 12.

W 2020 r. udzielono łącznie:

- 1 693 porady dla uczestników klubu,
- 51 porad jednorazowych.

Działalność klubu wspierana była pracą 1 wolontariuszki.

Oferta programowa zrealizowana w 2020 r. skierowana do mieszkańców Miasta Włocławek

Tabela nr 5. Oferta programowa zrealizowana w 2020 r. skierowana do mieszkańców Miasta Włocławek

Nazwa programu/grupy wsparcia	Liczba spotkań	Liczba odbiorców
Grupa wsparcia dla osób uzależnionych	21	22
Zajęcia psychoaktywne	21	27
Program Oddłużenie	-	25
Grupa AA „ISKIERKA”	12	10
Grupa AA dla Kobiet	12	5
Pomocna Ręka (realizowana tylko w I półroczu)		2

W związku z wystąpieniem na terenie Polski wirusa COVID-19 na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 Wojewoda Kujawsko – Pomorski zawiesił działalność klubu w okresie od 12 marca do 25 maja 2020 r. oraz od 21 października 2020 r. do odwołania. Na dzień sporządzenia sprawozdania decyzja wojewody nadal pozostaje w mocy. W związku z pandemią część planowanych działań wspierających dla uczestników KIS realizowana była w mniejszym wymiarze (np. grupy wsparcia dla osób uzależnionych) lub odstępowano od ich realizacji (programy Pomocna ręka, Trening pracy, Szukam pracy).

Prace społecznie użyteczne

Klub Integracji Społecznej jest również realizatorem prac społecznie użytecznych. Prace te organizowane i wykonywane są na podstawie Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych (Dz. U. poz. 2447). Prace społecznie użyteczne są instrumentem aktywizacji zawodowej skierowanym do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku korzystających ze świadczeń pomocy społecznej i znajdującym się w najtrudniejszej sytuacji materialnej. Program przeciwdziała wykluczeniu z rynku pracy oraz łagodzi negatywne skutki bezrobocia. Osoby zaangażowane w jego realizację wykonują prace na rzecz społeczności lokalnej. Głównym efektem programu jest czasowa aktywizacja zawodowa mieszkańców miasta Włocławka, osób długotrwale bezrobotnych i korzystających z pomocy społecznej.

W ramach aktywizacji osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w okresie sprawozdawczym do prac społecznie użytecznych zostało skierowanych 48 osób na 37 miejsc w charakterze:

- opiekun osób niepełnosprawnych - 27 miejsca,
- pracownik gospodarczy - 4 miejsca,
- sprzątaczką - 2 miejsca,
- pomoc biurowa - 4 miejsca,

Okres wykonywania prac społecznie użytecznych objęty refundacją PUP wynosił 8 miesięcy – od marca do października 2020 r. (dla 33 osób) oraz 4 miesiące – od lipca do października 2020 r. (dla 4 osób). Norma miesięcznego czasu pracy wynosiła 32 godziny, tj. 8 godzin tygodniowo. Osoby uprawnione wykonywały prace społecznie użyteczne w następujących instytucjach:

Tabela nr 6. Rodzaj wykonywanych prac

Miejsce pracy	Rodzaj wykonywanych prac	Ogółem ilość miejsc
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	pomoc biurowa – 4 miejsca opiekun osób niepełnosprawnych – 27 miejsc	31
Ośrodek Sportu i Rekreacji	pracownik gospodarczy – 4 miejsca	4
Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Maluch”	sprzątaczką – 2 miejsca	2

W analizowanym okresie sprawozdawczym spośród osób uczestniczących w programie 8 osób podjęło zatrudnienie, 2 osoby zrezygnowały ze względu na stan zdrowia, 2 osoby zrezygnowały ze względu na Covid19 (konieczność opieki nad dzieckiem w wieku przedszkolnym), 4 osoby utraciły status osoby bezrobotnej w związku z porzuceniem pracy. Na wolne miejsca przyjęto 11 nowych uczestników. Uwzględniając rekrutację uzupełniającą do prac społecznie – użytecznych przystąpiło łącznie 48 osób.

III. POMOC INSTYTUCJONALNA

3.1. Specjalistyczna Pomoc Rodzinie i Interwencja Kryzysowa

Interwencja kryzysowa i poradnictwo specjalistyczne

Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób/rodzin, które znalazły się w kryzysie, w kierunku przywrócenia równowagi psychicznej i uzyskania samodzielności oraz zapobiegania przejściu reakcji na kryzys w stan chroniczny, skutkujący niewydolnością w funkcjonowaniu psychicznym i społecznym. Sekcja Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej swoimi działaniami realizuje część zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Praw Ofiar na lata 2016 – 2020, którego głównym celem jest zapobieganie i ochrona przed przemocą w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin doświadczających przemocy. Świadczone usługi dla osób dotkniętych zjawiskiem przemocy domowej, bądź znajdujących się w innych sytuacjach kryzysowych obejmują:

- poradnictwo prawne;
- poradnictwo psychologiczne;
- poradnictwo pedagogiczne;
- poradnictwo socjalne.

W okresie sprawozdawczym z poradnictwa specjalistycznego (prawnego, psychologicznego, rodzinnego) skorzystały 542 osoby z 277 rodzin. Interwencją kryzysową objęto 326 osób ze 102 rodzin. Poradnictwem socjalnym objęto 171 osób ze 128 rodzin. Udzielono 1249 porad i konsultacji resocjalizatora.

Ogółem udzielono 675 porad, w tym:

- prawne - 99
- psychologiczne – 390
- pedagogiczne – 58
- socjalne- 128.

Należy podkreślić, iż mimo wprowadzenia obostrzeń epidemicznych, w 2020 r. udzielono więcej porad w stosunku do roku ubiegłego.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Poza regularną pracą na rzecz osób i rodzin w kryzysie, MOPR poprzez pracowników Sekcji Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej zapewnia obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który w ubiegłym roku spotkał się czterokrotnie. Ze względu na wprowadzony stan epidemii jedno ze spotkań odbyło się w formie zdalnej.

W zespole zarejestrowano 486 formularzy A „Niebieska Karta”, w tym:

- 73 wszczęte przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie,
- 486 wszczęte przez Komendę Miejską Policji,
- 1 wszczęta przez Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W 2020 r. wszczęto 365 procedur „Niebieskie Karty”, a łącznie z wszczętymi w 2019 r., prowadzono 553 procedury. W ślad za tym zarejestrowano 5 250 pozycji korespondencji wpływającej i przygotowano 2 579 dokumentów korespondencji wychodzącej.

Zespół obsługiwany jest przez pracownika socjalnego w pełnym wymiarze jego czasu pracy oraz pedagoga w zakresie połowy czasu pracy. W sekcji nie jest zatrudniony pracownik administracyjny.

Grupy Robocze Zespołu Interdyscyplinarnego skierowały do Sądu Rejonowego 67 wniosków o wgląd w sytuację dziecka w rodzinie w związku z użyciem przemocy. Ponadto przekazano 5 zawiadomień o popełnieniu przestępstwa do Komendy Miejskiej Policji i Prokuratury Rejonowej oraz 2 wnioski do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie działań zobowiązujących do leczenia odwykowego.

Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego przeprowadziła 1 249 konsultacji prowadzonych procedur Niebieskie Karty.

Ze względu na wprowadzony stan epidemiczny nie został przeprowadzony program korekcyjno – edukacyjny oraz Powiatowa Konferencja Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Obowiązujące obostrzenia dotyczące zakazu organizacji wydarzeń społecznych, kulturowych i rozrywkowych uniemożliwiły przeprowadzenie konferencji, a w przypadku programu korekcyjno – edukacyjnego, po konsultacji z pracownikami Kujawsko – Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, ustalono brak możliwości zrealizowania działań w formie zdalnej.

Z chwilą złagodzenia obostrzeń przewiduje się wznowienie realizacji programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie powstał na mocy Zarządzenia Nr 292 Prezydenta Miasta Włocławek z dnia 21 sierpnia 2020 r. Jego utworzenie było poprzedzone wystąpieniem Prezydenta Włocławka do Wojewody Kujawsko – Pomorskiego z wnioskiem o udzielenie dotacji.

Ośrodek dysponuje 12 miejscami noclegowymi przygotowanymi zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Usługi są świadczone bez ograniczeń terytorialnych, w systemie ambulatoryjnym oraz z pobytem do 3 miesięcy.

Pomoc w Specjalistycznym Ośrodku jest udzielana zgodnie z zasadami wynikającymi z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne.

Zadania Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie:

- udzielenie osobie dotkniętej przemocą w rodzinie bezpłatnej pomocy; w szczególności w formie: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej i wsparcia;
- zapewnienie osobie dotkniętej przemocą w rodzinie bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- wspieranie osoby dotkniętej przemocą w rodzinie w rozwiązywaniu jej sytuacji życiowej, szczególnie w zakresie prawnym, rodzinnym, finansowym i zawodowym.

Standard podstawowych usług świadczonych przez Specjalistyczny Ośrodek obejmuje zakres:

- interwencyjny,
- terapeutyczno-wspomagający,
- zapewniający potrzeby bytowe.

W okresie od września do grudnia 2020 r. Specjalistyczny Ośrodek udzielił poniższych form wsparcia:

- pobyt całodobowy – skorzystało 11 osób, w tym 6 kobiet oraz 5 dzieci, którym udzielono 225 porad, w tym 54 psychologicznych, 8 prawnych, 54 socjalnych, 89 pedagogicznych, 20 medycznych;
- poradnictwo ambulatoryjne - skorzystało 40 osób, w tym 30 kobiet, 7 mężczyzn oraz 3 dzieci, którym udzielono 126 porad, w tym 98 psychologicznych, 18 prawnych, 10 pedagogicznych.

Łącznie udzielono 352 porad, w tym:

- 152 psychologicznych,
- 26 prawnych,
- 54 socjalnych,
- 99 pedagogicznych,
- 20 medycznych.

3.2. Mieszkania chronione

Mieszkanie chronione to forma pomocy skierowana do pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, która umożliwia naukę prowadzenia samodzielnego gospodarstwa domowego przy wsparciu specjalistów zatrudnionych w MOPR. W mieszkaniach chronionych funkcjonujących we Włocławku przy ul. Ptasiej 1A od czasu uruchomienia, tj. od 2004 r. zamieszkiwało 37 wychowanków, którzy opuścili pieczę zastępczą w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej oraz wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W okresie sprawozdawczym z tej formy pomocy skorzystało:

- 2 pełnoletnich wychowanków z placówki opiekuńczo- wychowawczej,
- 1 wychowanek z rodziny zastępczej.

Zgodnie z obowiązującym regulaminem wychowankowie po opuszczeniu pieczy zastępczej, zamieszkujący w mieszkaniu chronionym są zobowiązani do realizowania indywidualnego programu usamodzielnienia, a przede wszystkim do kontynuowania nauki.

Koszty związane z pobytem w mieszkaniu chronionym w 2020 r. wyniosły 16 795,80 zł.

Na wskazane wydatki składały się głównie koszty związane z eksploatacją i utrzymaniem mieszkań.

3.3. Kierowanie do środowiskowego domu samopomocy, ośrodka dziennego pobytu, domów pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt

Kolejnym, znaczącym zagadnieniem realizowanym przez MOPR w oparciu o ustawę o pomocy społecznej jest zapewnienie opieki osobom, które nie mogą samodzielnie funkcjonować w środowisku poprzez:

1. Kierowanie do środowiskowego domu samopomocy,
2. Kierowanie do ośrodka dziennego pobytu,
3. Kierowanie do domów pomocy społecznej.

Kierowanie do środowiskowego domu samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Zapiecek 10 jest placówką wsparcia dziennego przeznaczoną dla 40 osób przewlekle chorych psychicznie i niepełnosprawnych intelektualnie, które wymagają częściowej specjalistycznej opieki i pomocy w zaspokojeniu niezbędnych potrzeb życiowych. W ramach pobytu placówka zapewnia wsparcie i rehabilitację wspomagającą przystosowanie do osiągnięcia samodzielności w pełnieniu ról społecznych. Ponadto Ośrodek zapewnia m.in.: ciepły posiłek, a prowadzona specjalistyczna pomoc ma na celu przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu tej grupy chorych. Odpowiednio zorganizowane zajęcia terapeutyczne przynoszą wymierne efekty w postaci lepszego przystosowania tych osób do wyzwań związanych z codziennym życiem. Skutkuje to stopniowym przywracaniem wiary we własne możliwości i poprawą funkcjonowania w środowisku.

W 2020 r. z usług Środowiskowego Domu Samopomocy skorzystały 42 osoby. Ogółem wydano 137 decyzji administracyjnych, w tym: 129 przyznających, 5 decyzji uchylających ze względu na rezygnację oraz 3 decyzje odmowne ze względu na brak wolnych miejsc.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, w przypadku osób posiadających dochód powyżej 300% odpowiedniego kryterium dochodowego ustalono odpłatność za pobyt w ŚDS na poziomie 5% posiadanego dochodu. Analizując dochód osób korzystających z usług, w 15 przypadkach wydano decyzje z odpłatnością, natomiast pozostałe osoby zostały zwolnione z ponoszenia odpłatności.

W 2020 r., w związku z poleceniem Wojewody Kujawsko-Pomorskiego o zawieszeniu działalności placówki, wydawanym na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz ustawy z dnia 17.04.2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS.CoV-2, osoby nie korzystające w tym okresie z usług Środowiskowego Domu Samopomocy zostały czasowo zwolnione z ponoszenia odpłatności. Od listopada 2020 r. osoby wyrażające chęć korzystania z posiłków objęte były tą formą pomocy.

Kierowanie do ośrodka dziennego pobytu

Ośrodek Dziennego Pobytu przy ul. Brzeskiej 15 jest placówką wsparcia dziennego przeznaczoną dla 40 osób, które ze względu na wiek lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. Ośrodek zapewnia m.in.: miejsce pobytu w godzinach od 8⁰⁰ do 16⁰⁰ oraz daje możliwość korzystania z posiłków, pomoc w podstawowych czynnościach życiowych i załatwianiu niezbędnych spraw osobistych, dba o rozwój uzdolnień i zainteresowań mieszkańców oraz zaspokaja ich potrzeby kulturalne, zajęcia terapeutyczne dostosowane do możliwości fizycznych i psychicznych mieszkańców, kształtuje atmosferę sprzyjającą prawidłowym kontaktom interpersonalnym. W 2020 r. z usług Ośrodka Dziennego Pobytu skorzystało 48 osób, z tego 8 skierowań wydano dla nowych uczestników. Na podstawie decyzji z 2020 r. 28 osoby będą korzystały z usług od stycznia 2021 r. W sprawach skierowania i odpłatności wydano 77 decyzje administracyjne. Z uwagi na brak wolnych miejsc w placówce 3 osób wpisano na listę oczekujących na umieszczenie.

W miesiącu styczniu 2020 r. miesięczny koszt pobytu wynosił 881,58 zł, natomiast od 1 czerwca 2020 r. wzrósł do kwoty 1 019,50 zł. W zależności od posiadanego dochodu przypadającego na osobę wydawane były decyzje dot. odpłatności. Uczestnicy korzystający z usług ośrodka ponosili odpłatność zgodnie z obowiązującą Uchwałą nr XI/102/2019 Rady Miasta Włocławek z dnia 25 czerwca 2019 r. zmieniającą uchwałę w sprawie ustalenia szczegółowych zasad

ponoszenia odpłatności za świadczenia w formie pobytu w ośrodku wsparcia i mieszkaniach chronionych prowadzonych przez Gminę Miasto Włocławek.

W związku z rozprzestrzenieniem się wirusa COVID-19 działalność Ośrodka została zawieszona. W tej sytuacji osobom niekorzystającym z usług wydano stosowne decyzje administracyjne. W drugim półroczu, w okresie ograniczeń związanych z pandemią wszystkie osoby objęte były wsparciem w postaci posiłków.

Kierowanie do domów pomocy społecznej

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej prawo do umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej przysługuje osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogącym samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu i którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Skierowanie do odpowiedniego typu domu, zabezpieczającego specjalistyczną opiekę uwarunkowane jest przede wszystkim diagnozą medyczną i zaleceniem lekarskim o konieczności zabezpieczenia całodobowej opieki instytucjonalnej.

W okresie sprawozdawczym z całodobowej opieki, którą zapewniały dwa DPS funkcjonujące na terenie Włocławka przy ul. Nowomiejskiej 19 i Dobrzyńskiej 102 przeznaczone dla osób w podeszłym wieku i jeden DPS przy ul. Żeromskiego 28a dla osób przewlekle somatycznie chorych i niepełnosprawnych fizycznie ogółem skorzystało 188 osób.

Miesięczny koszt pobytu mieszkańca ww. domów oraz liczbę osób korzystających z usług w 2020 r. przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 7 Miesięczny koszt pobytu mieszkańca DPS

DPS	Ilość osób korzystających	Miesięczny koszt pobytu w zł
ul. Żeromskiego 28 a	36	3 600,00
ul. Dobrzyńska 102	70	4 021,36
ul. Nowomiejska 19	82	3 674,00

W 2020 r. w domach pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku przebywało 5 osób z innych powiatów, w tym: 3 osoby w DPS, ul. Nowomiejska i 2 osoby DPS, ul. Dobrzyńska. W okresie sprawozdawczym dla 34 osób wydano decyzje o umieszczeniu. W celu wyeliminowania z obiegu prawnego, w uzasadnionych przypadkach wydano 186 decyzji uchylających i wygasających oraz w 1 przypadku umorzono postępowanie administracyjne. Na liście oczekujących na umieszczenie w domach pomocy społecznej we Włocławku na koniec okresu sprawozdawczego figurowało 25 osób, z tego do DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych i niepełnosprawnych fizycznie przy ul. Żeromskiego 28a - 4 osoby. Do rozpatrzenia pozostało 5 spraw. Znaczną liczbę naszych mieszkańców wymagających specjalistycznej opieki skierowano do placówek funkcjonujących na terenie innych powiatów. W domach pomocy społecznej różnego typu poza Włocławkiem w okresie sprawozdawczym przebywało ogółem 188 mieszkańców Włocławka. Od stycznia 2020 r. wydano 84 skierowania. W związku wystąpieniem pilnej konieczności zabezpieczenia całodobowej opieki w 12 przypadkach wydano decyzje poza kolejnością. W kolejnych 10 przypadkach zmieniono wcześniej wydaną decyzję administracyjną w trybie art. 9

rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej i skierowano poza kolejnością. Ponadto 1 osobę skierowano do Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego dla Osób Chorych na Stwardnienie Rozsiane w Dąbku.

W okresie sprawozdawczym dokonywano na bieżąco rozliczeń dotyczących pobytu naszych mieszkańców w niepublicznym DPS oraz w placówkach na terenie innych powiatów, co zostało uwidocznione w poniższej tabeli:

Tabela nr 8 Poniesione koszty za pobyt w DPS

Domy pomocy społecznej specjalistyczne	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota w zł wypłaconych świadczeń
DPS na terenie innych powiatów	188	2 034	6 247 283,47
DPS ul. Żeromskiego Włocławek	36	395	906 814,27
razem	224	2 429	7 154 097,74

W 2020 r. z 17 osobami podpisano nowe umowy dot. partycypowania w kosztach pobytu w DPS. W przeważającej większości osoby zobowiązane do ponoszenia opłat z uwagi na dochód nieprzekraczający obowiązującego kryterium, na mocy przepisów jest zwolniona z ponoszenia kosztów. W 4 sprawach dot. partycypowania w kosztach wydano stosowne decyzje administracyjne.

Analizując zgromadzone materiały ustalono, że najwięcej naszych mieszkańców przebywało w 12 placówkach dla osób przewlekle chorych somatycznie (DPS: Kowal - 24 osoby, Zgierz - 9 osób, Piotrków Kujawski - 5 osób) oraz w 15 domach gdzie zabezpieczona była specjalistyczna opieka osobom z zaburzeniami psychicznymi (DPS: Kurowo - 25 osób, Zakrzewo - 14 osób, Skrzywno - 12 osób).

Na koniec okresu sprawozdawczego 18 osób wymagających specjalistycznej opieki, którym wydano decyzję o skierowaniu, oczekiwało na umieszczenie w placówkach na terenie innych powiatów, a 6 nowych spraw pozostało do rozpatrzenia.

Koszty związane z umieszczeniem w placówkach na terenie innych powiatów wyniosły 6 247 283,47 zł. Wydatki te spowodowane były stałym wzrostem liczby osób, które wymagały całodobowej opieki osób drugich. Brak specjalistycznych placówek na terenie Włocławka stanowiło podstawę do podjęcia działań i zabezpieczenia opieki osobom niepełnosprawnym na terenie innych powiatów. W 2020 r. MOPR współpracował z 45 różnego typu domami pomocy społecznej.

Zwiększenie liczby objętych instytucjonalną opieką oraz coroczny wzrost miesięcznych kosztów utrzymania w DPS spowodował konieczność dokonania zmiany budżetu na realizację zobowiązań wynikających z zadań własnych gminy. W stosunku do poprzednich lat następuje ciągły wzrost wydatków na ten cel. Obciążenie gminy jest uwarunkowane wieloma czynnikami zewnętrznymi, do których należą: sytuacja finansowa mieszkańca, miesięczny koszt utrzymania w DPS, sytuacja zdrowotna mieszkańca, obowiązek uiszczania opłaty zastępczej.

Od miesiąca marca 2020 r. skierowania do DPS były realizowane w okolicznościach trwającej pandemii. Rozpowszechnianie się wirusa spowodowało zawieszenie wykonania decyzji o umieszczeniu. Warunkiem zamieszkania w placówce był negatywny wynik na COVID-19. Wszystkie placówki opracowały procedury bezpieczeństwa mające na celu zapobieganie i przeciwdziałanie zakażeniom wirusem SARS-CoV-2.

IV. REHABILITACJA SPOŁECZNA I ZAWODOWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Zadania Gminy Miasto Włocławek w zakresie wspierania osób niepełnosprawnych wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426 z późn. zm.) realizowała w 2020 r. Sekcja Rehabilitacji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych.

Koszty poniesione na realizowane w omawianym okresie zadania, w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej, pokryte zostały w większości ze środków PFRON przyznanych Gminie Miasto Włocławek na 2020 r. w wysokości 2 975 655,00 zł. Podział tych środków na dofinansowanie poszczególnych zadań zatwierdzony został przez Radę Miasta Włocławek w czterech uchwałach:

- 1) Uchwała Nr XXII/63/2020 Rady Miasta Włocławek z dnia 19 maja 2020 roku w sprawie podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznanych Gminie Miasto Włocławek na realizację w 2020 roku zadań na rzecz osób niepełnosprawnych.
- 2) Uchwała Nr XXVI/121/2020 Rady Miasta Włocławek z dnia 29 września 2020 roku zmieniająca uchwałę w sprawie podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznanych Gminie Miasto Włocławek na realizację w 2020 roku zadań na rzecz osób niepełnosprawnych.
- 3) Uchwała Nr nrXXVII/142/2020 Rady Miasta Włocławek z dnia 29 października 2020 roku zmieniająca uchwałę w sprawie podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznanych Gminie Miasto Włocławek na realizację w 2020 roku zadań na rzecz osób niepełnosprawnych.
- 4) Uchwała Nr XXVI/121/2020 Rady Miasta Włocławek z dnia 30 listopada 2020 roku zmieniająca uchwałę w sprawie podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznanych Gminie Miasto Włocławek na realizację w 2020 roku zadań na rzecz osób niepełnosprawnych.

Realizacja zadań finansowanych z wyżej podanego limitu środków PFRON prowadzona była w podziale na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych oraz z zakresu rehabilitacji społecznej.

4.1. Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych

W zakresie rehabilitacji zawodowej, mającej na celu ułatwienie osobom niepełnosprawnym uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego, przez umożliwienie im korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy realizowano niżej wymienione zdania:

- **zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej:**

W okresie sprawozdawczym na wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej została wydatkowana ze środków PFRON kwota 238 299,48 zł. Wpłynęło 5 wniosków na kwotę 239 361,00 zł. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie, a środki przyznano dla:

- 1) Kujawskiej Szkoły Wyższej we Włocławku na utworzenie 1 stanowiska pracy – masażysty w wysokości 51 299,48 zł,
- 2) Zespołu Szkół Akademickich we Włocławku na utworzenie 1 stanowiska pracy – kierowcy w wysokości 40 000,00 zł,

- 3) Pałacu Bursztynowego Krzysztofa Grzędziela na utworzenie 1 stanowiska pracy – ogrodnika w wysokości 72 695,00 zł,
  - 4) Justyny Ciesielskiej Laboratorium 3d na utworzenie 1 stanowiska pracy – pracownika biurowego w wysokości 74 305,00 zł.
- **przyznanie osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej:**

W okresie sprawozdawczym przyznano dofinansowanie 2 osobom niepełnosprawnym na rozpoczęcie działalności gospodarczej na kwotę 74 960,00 zł. Ww. wnioski dotyczyły działalności gospodarczej z zakresu:

- doradztwa finansowego i pośrednictwa nieruchomościami – dofinansowano w wysokości 45 060,00 zł;
- taxi osobowe – dofinansowano w wysokości 29 900,00 zł.

- **finansowanie szkoleń organizowanych przez kierownika powiatowego urzędu pracy oraz zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy:**

Ze środków przyznanych Gminie Miasto Włocławek przez PFRON finansowane były również szkolenia osób niepełnosprawnych prowadzone przez Powiatowy Urząd Pracy oraz ponoszone w związku tym także wydatki na instrumenty rynku pracy.

Zgodnie z rozliczeniem tego zadania przez Powiatowy Urząd Pracy we Włocławku w 2020 r. MOPR sfinansował ze środków PFRON wydatki w kwocie 7 925,95 zł związane ze szkoleniem 2 osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP, które uzyskały kwalifikacje w zakresie obsługi komputera oraz asystenta ds. księgowości.

- **zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu.**

W ramach tego zadania sfinansowano ze środków PFRON staż dla 1 osoby zatrudnionej na stanowisku specjalisty ds. marketingu on-line.

Koszt stażu wyniósł 9 771,84 zł.

4.2. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

W zakresie rehabilitacji społecznej, której celem jest możliwie pełne włączenie osób z niepełnosprawnością we wszystkie przejawy życia społecznego realizowano niżej wymienione zadania:

- **dofinansowanie kosztów działalności dwóch warsztatów terapii zajęciowej:**

Na terenie Włocławka funkcjonują dwa warsztaty terapii zajęciowej, których organizatorami są: Towarzystwo Przyjaciół Dzieci prowadzące warsztat dla 35 osób niepełnosprawnych oraz Polski Związek Niewidomych, przy którym działa warsztat dla 40 osób niepełnosprawnych. Celem działania WTZ jest rehabilitacja społeczna i zawodowa zmiierzająca do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności niezbędnych do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku.

Na sfinansowanie kosztów działalności ww. warsztatów w 2020 r. została przekazana ze środków PFRON kwota w wysokości 1.537.200,00 zł oraz ze środków budżetu miasta kwota 170.800,00 zł.

- **dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny:**

Wpłynęły 43 wnioski na łączną kwotę 108 076,87 zł, zawarto 26 umów.

W ramach realizacji umów zakupiono sprzęt rehabilitacyjny na łączną kwotę 65 123,55 zł, z czego ze środków PFRON sfinansowano kwotę 32 429,50 zł pozostała kwota tj. 32 694,05 zł stanowiła udział własny wnioskodawców.

W ramach realizacji zadania zakupiono:

- łóżka rehabilitacyjne,
- rowery rehabilitacyjne,
- fotele pionizujące,
- rotor rehabilitacyjny,
- atlas wielostanowiskowy,
- bieżnię,
- rehabilitacyjny aparat masujący.

• **dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów:**

Realizacja powyższych zadań w 2020 r. miała na celu pokrycie w znacznej części kosztów koniecznego zaopatrzenia ortopedycznego i zaopatrzenia w środki pomocnicze. W roku sprawozdawczym osoby niepełnosprawne złożyły 661 wniosków o dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych na łączną kwotę 1 190 252,30 zł. Wyplacono dofinansowanie 617 osobom niepełnosprawnym na kwotę 945 758,39 zł, w tym:

- 394 421,54 zł ze środków PFRON,
- 551 336,85 zł ze środków NFZ.

Ze środków PFRON dofinansowanie otrzymało 40 dzieci na kwotę 41 019,45 zł.

• **dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych:**

Turnus rehabilitacyjny jest formą aktywnej rehabilitacji, połączoną z elementami wypoczynku, mającą na celu przede wszystkim ogólną poprawę sprawności, wyrobienie zaradności, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań. Program turnusu powinien zawierać elementy rehabilitacji zgodnej z rodzajem schorzenia osoby niepełnosprawnej oraz obejmować zajęcia kulturalno-oświatowe, sportowo-rekreacyjne oraz inne wynikające ze specjalistycznego rodzaju turnusu, z uwzględnieniem zajęć indywidualnych i grupowych. Celem turnusu rehabilitacyjnego jest ogólna poprawa sprawności psychofizycznej oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi poprzez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

W 2020 r. o dofinansowanie uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym ze środków PFRON ubiegało się 521 osób. Dofinansowanie przyznano 295 osobom. Z uwagi na panującą pandemię wiele osób zrezygnowało z otrzymanego dofinansowania, jak również niektóre osoby nie mogły uczestniczyć w turnusie rehabilitacyjnym z powodu zamknięcia ośrodków. W związku z powyższym wyplacono dofinansowanie dla 165 osób, z tego dla 9 dzieci i 51 opiekunów osób niepełnosprawnych w łącznej wysokości 175 386,00 zł.

• **dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych:**

W 2020 roku, w ramach realizacji zadania, zawarto 2 umowy na łączną kwotę 36 284,40 zł, z czego zrealizowano 1 umowę dla 30 uczestników na kwotę 8 392,94 zł. Drugi z wnioskodawców zrezygnował z organizowania imprezy ze względu na panującą pandemię.

Ponadto złożono 1 wniosek na kwotę 28 560,00 zł do realizacji na 2021 rok.

- **dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych:**

O dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w roku 2020 ubiegało się 151 osób niepełnosprawnych na łączną kwotę 1 528 057,82 zł. Przyznając osobie niepełnosprawnej dofinansowanie w przedmiotowym zakresie uwzględniano stopień i rodzaj niepełnosprawności, indywidualne potrzeby i możliwości osoby niepełnosprawnej oraz związek pomiędzy tymi potrzebami a wnioskowanym zakresem likwidacji barier architektonicznych w kontekście wpływu jego wykonania na ułatwienie osobie niepełnosprawnej podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem. Po uwzględnieniu ograniczonych możliwości finansowych w 2020 r. zawarto 82 umowy o dofinansowanie ze środków PFRON likwidacji barier funkcjonalnych na łączną kwotę 446 907,72 zł. Dofinansowanie wypłacono 81 osobom na kwotę 446 907,72 zł, w tym do:

- likwidacji barier architektonicznych – 248 827,35 zł dla 25 osób,
- likwidacji barier w komunikowaniu się – 117 910,42 zł dla 40 osób,
- likwidacji barier technicznych – 80 169,95 zł dla 16 osób.

4.3. Działalność Centrum Informacji i Profilaktyki Społecznej Osób Niepełnosprawnych

Zgodnie z Zarządzeniem nr 42/2019 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku z dnia 19 grudnia 2019 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku, zostało utworzone Centrum Informacji i Profilaktyki Społecznej Osób Niepełnosprawnych.

Do zadań CIiPSON należy udzielanie osobom niepełnosprawnym oraz ich opiekunom, aktualnych i kompleksowych informacji, służących wyrównywaniu ich szans w aktywizacji społecznej i zawodowej, a w szczególności informowanie o ulgach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych, wynikających z obowiązujących źródeł prawa oraz o możliwościach wsparcia finansowego osób niepełnosprawnych wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, podejmowanie inicjatywy w zakresie m.in.: współpracy z lokalnymi środkami masowego przekazu, współpracy z lokalnymi organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz środowisk osób niepełnosprawnych w zakresie docierania z informacją do nieaktywnych osób niepełnosprawnych, udział w imprezach lokalnych i środowiskowych, współpracy z urzędami oraz opracowywanie materiałów informacyjno – promocyjnych.

W ramach realizowanych zadań CIiPSON na bieżąco udzielane były kompleksowe informacje o ulgach i uprawnieniach. Osoby niepełnosprawne i ich opiekunowie oraz członkowie rodzin zwracali się przede wszystkim z zapytaniami dotyczącymi: możliwości uzyskania dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz jakie kryteria muszą spełniać ubiegając się o dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego, do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny oraz jakie są zasady dotyczące pomocy w likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, a także jakie są zasady ubiegania się o przyznanie dofinansowań w ramach pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” (Moduł I oraz Moduł II). Poza tym, zadawane pytania dotyczyły możliwości uzyskania dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej, uzyskania refundacji kosztów wyposażenia stanowisk pracy, refundacji składek ZUS, ulg na przejazdy MPK, PKP, PKS, możliwości uczestnictwa w Warsztatach Terapii Zajęciowej, zasad uzyskania

dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do sportu, kultury, rekreacji i turystyki. Znacznym zainteresowaniem cieszyły się ponadto informacje związane z możliwością uzyskania wsparcia dla osób starszych, np. w formie usług opiekuńczych, umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej, a także uzyskaniem zasiłków celowych np. na zakup leków, dodatków mieszkaniowych, specjalnych zasiłków opiekuńczych, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń pielęgnacyjnych. Zadawane pytania dotyczyły także zasad odliczania ulg w rocznym zeznaniu podatkowym.

Wśród osób zgłaszających się do CiPSON zainteresowaniem cieszyło się uczestnictwo w projektach i programach realizowanych przez MOPR we Włocławku. Największe powodzenie miał Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej - „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2020.

Pracownicy Centrum Informacji i Profilaktyki Społecznej Osób Niepełnosprawnych służyli radą i pomocą oraz kierowali do odpowiednich sekcji MOPR, organizacji i instytucji, a także umawiali na porady do radcy prawnego Sekcji Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej MOPR.

Ponadto osoby, którym kończyła się ważność orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wydanego przez Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, kontaktowały się z Centrum w celu uzyskania szczegółowych informacji, o ewentualnych zmianach w orzekaniu o niepełnosprawności w warunkach panującej epidemii.

W związku z wejściem w życie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, pojawiło się wiele pytań na temat ulg i uprawnień, o które mogą się ubiegać osoby z niepełnosprawnościami i ich pracodawcy.

Poza tym, wielu osobom udzielono informacji o przysługujących dofinansowaniach z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, ulgach i uprawnieniach w zależności od posiadanego stopnia niepełnosprawności.

W okresie sprawozdawczym CiPSON udzieliło ogółem 1 117 informacji.

Osoby kontaktujące się z centrum są w większości osobami potrzebującymi wsparcia w trudnej sytuacji życiowej. Pracownicy centrum nie tylko pokierowali ww. osoby do odpowiednich komórek MOPR, organizacji, czy instytucji, ale również, na prośbę interesantów, pomagali w wypełnianiu wniosków i złożeniu dokumentów.

W okresie sprawozdawczym centrum współpracowało także z lokalnymi organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Miasta Włocławek w obszarze niepełnosprawności, w zakresie docierania z informacją do osób niepełnosprawnych, m.in. o realizowanych programach i projektach.

Centrum zapewniało obsługę kancelaryjno – biurową oraz współpracowało z Pełnomocnikiem Prezydenta Miasta Włocławek do spraw Osób z Niepełnosprawnościami.

Współpraca dotyczyła m.in. przygotowania i złożenia wniosku grantowego w konkursie ogłoszonym przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, realizującego projekt pozakonkursowy pt.: „Usługi indywidualnego transportu door-to-door oraz poprawa dostępności architektonicznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych”, finansowanego ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) na lata 2014-2020, Działanie 2.8. Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym. Ponadto Centrum uczestniczyło w przygotowaniu wymaganej dokumentacji do podpisania umowy o finansowanie grantu.

Należy zaznaczyć, że wprowadzane na terenie kraju rządowe obostrzenia spowodowane wzrostem zachorowań wirusowych na COVID-19, uniemożliwiły pełną realizację wszystkich zadań nałożonych na Centrum.

V. ŚWIADCZENIA RODZINNE, ALIMENTACYJNE I DODATKI MIESZKANIOWE

5.1. Świadczenia rodzinne, zasiłek dla opiekuna, świadczenia wychowawcze, jednorazowe świadczenie z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” oraz świadczenie „Dobry start”

Sekcja Świadczeń Rodziny Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w 2020 r. realizowała zadania na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”.

Są to zadania zlecone gminie do realizacji z zakresu administracji rządowej. Podstawa przyznania świadczeń stanowi wniosek złożony przez wnioskodawcę wraz z wymaganymi dokumentami.

Świadczenia rodzinne przyznawane są zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych na okres zasiłkowy, który trwa odpowiednio do rodzaju świadczeń: od listopada danego roku do października następnego roku, na okres ważności orzeczenia, na inny okres wskazany w ustawie oraz jednorazowo, natomiast świadczenie wychowawcze w 2019 r. przyznane było do września, a od października 2019 r. prawo ustalane jest na okres 31 maja 2021 r.

Zadania realizowane są w ramach przyznanego planu finansowego na podstawie wydanych decyzji administracyjnych i rozstrzygnięć.

Liczba osób objętych pomocą, liczba i kwota wypłaconych świadczeń

a) świadczenia rodzinne - w okresie sprawozdawczym tj. od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r. ze świadczeń rodzinnych korzystało 5 011 rodzin. Dla tych rodzin wydanych zostało 6 429 decyzji administracyjnych na realizację następujących świadczeń:

- zasiłek rodzinny – wypłacono 50 014 świadczenia na kwotę 5 863 065,00 zł,
- dodatek z tytułu urodzenia dziecka - wypłacono 188 świadczeń na kwotę 188 000,00 zł,
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego - wypłacono 650 świadczeń na kwotę 253 071,00 zł,
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka - wypłacono 4 168 świadczeń na kwotę 834 965,00 zł,
- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego - wypłacono 4 419 świadczeń na kwotę 471 004,00 zł,
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego - wypłacono 2 976 świadczeń na kwotę 297 663,00 zł,
- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – wypłacono 218 dodatków na kwotę 19 166,00 zł,
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – wypłacono 7 605 dodatków na kwotę 721 244,00 zł
- zasiłek pielęgnacyjny - wypłacono 22 157 zasiłków na kwotę 5 217 309,00 zł,
- świadczenie pielęgnacyjne - wypłacono 6 498 świadczeń na kwotę 11 826 195,00 zł,
- specjalny zasiłek opiekuńczy wypłacono 1 060 świadczeń na kwotę 651 059,00 zł,

- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – wypłacono 493 świadczeń na kwotę 493 000,00 zł.
- świadczenie rodzicielskie – wypłacono 3 181 świadczeń na kwotę 2 903 678,00 zł.

Ponadto wydatkowano środki w kwocie 274 390,34 zł na 5 615 świadczeń rodzinnych ustalone wyłącznie na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych tj. z zastosowaniem zasady tzw. „1 za 1 zł”.

Łącznie wypłacono świadczenia rodzinne na kwotę 30 013 809 zł, po pomniejszeniu o bieżące odzyskane świadczenia nienależnie pobrane, wypłacona kwota wynosi 29 981 783 zł.

b) zasiłek dla opiekuna - w okresie sprawozdawczym tj. od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r. wypłacono zasiłek dla opiekuna wypłacono 322 świadczenia na kwotę 197 498,00 zł, po pomniejszeniu o bieżące odzyskane świadczenia nienależnie pobrane, wypłacona kwota wynosi 196 675,00 zł.

c) składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego – od świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych i zasiłków dla opiekuna w 2020 r. zostało odprowadzonych 5 821 składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe na kwotę 2 506 573,00 zł.

d) składki na ubezpieczenie zdrowotne – od świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych i zasiłków dla opiekuna w 2020 r. zostało odprowadzonych 2021 składek na ubezpieczenie zdrowotne na kwotę 255 313,00 zł.

e) świadczenie wychowawcze - w okresie sprawozdawczym tj. od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r. ze świadczenia wychowawczego korzystały średnio 10 692 rodziny. Dla tych rodzin wydanych zostało 1 273 rozstrzygnięć i decyzji administracyjnych.

Łącznie wypłacono 184 455 świadczeń wychowawczych na kwotę 91 605 794,00 zł (wydatki nie są pomniejszone o odzyskane świadczenia nienależnie pobrane).

f) jednorazowe świadczenie z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” – w okresie sprawozdawczym tj. od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r. z jednorazowego świadczenia skorzystało 5 osób. Dla tych osób wydanych zostało 5 decyzji administracyjnych.

Łącznie wypłacono 5 jednorazowych świadczeń na kwotę 20 000 zł,

g) świadczenie „Dobry start” – na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r.

w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” w okresie sprawozdawczym wypłacono świadczenie dobry start 7 829 rodzin na rzecz 10 517 dzieci, na kwotę 3 155 019,00 zł.

Nienależnie pobrane świadczenia

a) świadczenia rodzinne - z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych stan należności na koniec grudnia 2020 r. wynosił 163 479 zł, przez okres sprawozdawczy umorzono 1 862,00 zł, rozłożono na raty kwotę 14 876,00 zł, wygaszono 0 18 993,00 zł, odzyskano 216 794,00 zł.

b) zasiłek dla opiekuna - z tytułu nienależnie pobranych zasiłków dla opiekuna stan należności na koniec grudnia 2020 r. wynosił 9 477,00 zł, odzyskano kwotę 961,00 zł.

c) świadczenia wychowawcze - z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych stan należności na koniec grudnia 2020 r. wynosił 77 856 zł, w okresie sprawozdawczym odzyskano 108 643,00 zł z tego przekazano potrącenia na rzecz innej gminy w związku z nienależnie pobranymi świadczeniami kwotę 5 500,00 zł.

5.2. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego i postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 808 z późn. zm.) reguluje zasady dysponowania funduszem alimentacyjnym, z którego wypłaca się świadczenia osobom, które nie otrzymują zasądzonych alimentów, pomimo prowadzonej egzekucji komorniczej wobec rodzica zalegającego z alimentami. W powyższej ustawie określono również zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów oraz warunki nabywania prawa do świadczeń, a także działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych zmierzające do zwiększenia odpowiedzialności osób zobowiązanych do alimentacji.

Na podstawie udzielonych przez Prezydenta Miasta Włocławek upoważnień MOPR realizuje w tym zakresie poniższe zadania:

1. Prowadzenie postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego tzn.
  - udzielanie informacji o warunkach nabywania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
  - przyjmowanie wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
  - wydawanie decyzji w powyższym zakresie.
2. Prowadzenie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych tzn.:
  - podejmowanie działań wobec dłużnika alimentacyjnego w przypadku otrzymania wniosku od osoby uprawnionej lub przyznania osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
  - przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej oraz odbieranie oświadczeń majątkowych;
  - przekazywanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji;
  - zobowiązywanie dłużnika do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy;
  - zwracanie się do starosty o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika, w razie braku możliwości aktywizacji zawodowej występowanie z wnioskiem do starosty o skierowanie dłużnika do robót publicznych lub prac organizowanych na zasadach robót publicznych w przypadku gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia;
  - prowadzenie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych i wydawanie decyzji w tym zakresie;
  - składanie wniosków o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikom alimentacyjnym oraz wniosków o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks karny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1444 z późn. zm.) w przypadku uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;
  - przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt.1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W maju 2017 roku nastąpiły zmiany w zapisach art. 209 Kodeksu Karnego, które nakładają na organy pomocy społecznej obowiązek kierowania, po przyznaniu świadczeń z funduszu

alimentacyjnego, zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa przez osobę zobowiązana do alimentacji, która przez okres trzech miesięcy nie wywiązuje się z tego obowiązku.

W związku z powyższym w roku 2020 skierowano do Prokuratury około 900 zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa przez dłużników alimentacyjnych.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r. przyznano i wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego dla 1 131 osób uprawnionych na łączną kwotę 5 607 268,00 zł. Szacuje się, że od 1 sierpnia 2021 roku, na nowy okres świadczeniowy trwający od 1 października 2020 roku do 30 września 2021 roku o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wystąpi około 1 200 osób.

W zakresie liczby dłużników alimentacyjnych od 2008 roku rokrocznie odnotowuje się jej wzrost, na koniec 2020 roku odnotowano 1 924 dłużników alimentacyjnych. Dla porównania, na koniec 2019 r. odnotowano 1 913 dłużników alimentacyjnych. Wzrost tej liczby przewiduje się również w 2021 r. W ramach postępowań prowadzonych wobec dłużników alimentacyjnych, w 2020 r. przeprowadzono 221 wywiadów alimentacyjnych.

Ponadto wystąpiono do Powiatowego Urzędu Pracy we Włocławku o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej w stosunku do 5 dłużników alimentacyjnych oraz do Komorników Sądowych przy Sądach Rejonowych z 129 informacjami mającymi wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego, oświadczenia majątkowego lub innych źródeł.

Wszczęto postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych wobec 76 dłużników, którzy uniemożliwili przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówili złożenia oświadczenia majątkowego, zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy, bez uzasadnionej przyczyny odmówili przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych.

Po zakończeniu wyżej wymienionych postępowań w stosunku do 17 dłużników alimentacyjnych wydano decyzje uznające ich za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych. Pozostałe, wszczęte postępowania zostały w większości umorzone jako bezprzedmiotowe, bowiem w latach wcześniejszych wydano decyzje uznające dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych, przedmiotowe decyzje są decyzjami ostatecznymi.

Na tej podstawie skierowano wnioski:

- do Prokuratury o ściganie za przestępstw określone w art. 209 § 1 Kodeksu Karnego w stosunku do 49 dłużników alimentacyjnych;
- do Prezydenta Miasta o zatrzymanie prawa jazdy w stosunku do 14 dłużników alimentacyjnych.

Stan należności dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosił 74 504 741,00 zł. Odzyskano od dłużników alimentacyjnych należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 1 924 120,56 zł (kwota należności wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie).

Wydawanie zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka rodziny, o którym mowa w ustawie prawo ochrony środowiska

W dniu 25 sierpnia 2020 roku Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej podpisał ustawę z dnia 14 sierpnia 2020 roku o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie z dniem 1 października 2020 roku.

Ww. ustawa wprowadziła w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 roku prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 roku, poz. 1219 i 1378) nowe regulacje w art. 411 ust. 10g – 10s w zakresie obowiązku wydawania przez wójtów, burmistrzów, prezydentów miast zaświadczeń dla osób fizycznych, które zamierzają składać wnioski o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub z wojewódzkich funduszach ochrony środowiska i gospodarki wodnej w tym w ramach Części 2 Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”.

Złożenie wniosku o dofinansowanie w ramach Części 2 ww. programu zostało uwarunkowane posiadaniem zaświadczenia, o którym mowa w art. 411 ustawy prawo ochrony środowiska. Zaświadczenia wydawane mają być w celu potwierdzenia przeciętnego miesięcznego dochodu na jednego członka gospodarstwa domowego osoby ubiegającej się o dofinansowanie.

Procedurę wydawania zaświadczenia regulują znowelizowane przepisy ustawy prawo ochrony środowiska, a także poprzez odesłanie, przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 roku, poz. 111).

Regulacje dotyczące wydawania zaświadczenia, przewidują w szczególności, że osoba fizyczna, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania do wojewódzkich funduszach ochrony środowiska i gospodarki wodnej, może złożyć do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta żądanie wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego.

Na podstawie udzielonych przez Prezydenta Miasta Włocławek upoważnień pracownicy Sekcji Świadczeń Alimentacyjnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku wydają przedmiotowe zaświadczenia. W roku 2020 wydano 16 zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego.

Szacuje się, iż w 2021 roku z żądaniem wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego może wystąpić około 100 osób.

5.3. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne

Kolejnym zadaniem własnym gminy realizowanym przez MOPR jest dofinansowanie do kosztów utrzymania mieszkania .

1. Zgodnie z ustawą o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2133) z tej formy pomocy w 2020 roku skorzystało 1 277 gospodarstw domowych, wypłacono 11 994 świadczeń na łączną kwotę 2 265 872,58 zł. Wypłata dodatku mieszkaniowego odbywa się na podstawie decyzji administracyjnych, których w 2020 roku wydanych zostało 2 174, w tym: 1 973 pozytywnych, 91 negatywnych, pozostałe to m.in. decyzje wstrzymujące/wznawiające wypłatę świadczenia z powodu zaległości, wygaszające z uwagi na sprzedaż mieszkania lub zgon wnioskodawcy. Przeważającą część gospodarstw korzystających z dodatku mieszkaniowego stanowią rodziny zamieszkujące w lokalach spółdzielczych (40%), w zasobach miasta Włocławek (29%) oraz w budynkach prywatnych (16%). Zadania Sekcji w stosunku do planu finansowego zostały wykonane w 95 %.

2. Zadanie zlecone wynikające z ustawy Prawo energetyczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 833 z późn. zm.) – przyznanie i realizacja dodatków energetycznych. Z tej formy pomocy w 2020 roku skorzystało

175 gospodarstw domowych, wypłacono 1 495 świadczeń na łączną kwotę 19 403,68 zł. Wypłata dodatku mieszkaniowego odbywa się na podstawie decyzji administracyjnych, których w 2020 roku wydanych zostało 252, w tym 248 pozytywnych, 4 negatywne. Zadania Sekcji w stosunku do planu finansowego zostały wykonane w 96 %.

Ogłoszony na początku roku 2020 stan epidemii i ograniczenia w obsłudze interesantów spowodowały utrudnienia w prowadzeniu spraw. Jednakże podjęte rozwiązania organizacyjne umożliwiły rzetelne i terminowe rozpatrywanie spraw.

VI. KADRA I ZARZĄDZANIE ZASOBAMI

6.1. Kadra MOPR

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie zatrudnionych na umowę o pracę było ogółem 272 pracowników, tj.:

- Dyrekcja - 3 osoby.

1. Dział Pomocy Środowiskowej - 131 osób, w tym:

- Osiedlowe Sekcje Pomocy Społecznej - 66 osób,
- Klub Integracji Społecznej - 4 osoby,
- Sekcja Strategii, Programów i Sprawozdawczości - 6 osób,
- Placówki Wsparcia Dziennego (5 świetlic) - 19 osób,
- Sekcja Realizacji Świadczeń Społecznych - 17 osób,
- Zespół ds. Pomocy Osobom Bezdomnym - 3 osoby,
- Sekcja Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej - 16 osób.

2. Dział Wsparcia Społecznego - 72 osoby, w tym:

- Sekcja Świadczeń Rodzinnych - 32 osoby,
- Sekcja Świadczeń Alimentacyjnych - 8 osób,
- Sekcja Dodatków Mieszkaniowych - 8 osób,
- Sekcja Wsparcia Rodziny i Rodzinnej Pieczy Zastępczej 10 osób,
- Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej - 6 osób,
- Sekcja Rehabilitacji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych - 6 osób,
- Centrum Informacji i Profilaktyki Społecznej Osób Niepełnosprawnych - 2 osoby;

3. Dział Finansowo – Księgowy - 17 osób,

4. Dział Administracji i Organizacji - 44 osoby, w tym:

- Sekcja Organizacji i Kadr - 8 osób,
- Sekcja Administracji i Zamówień Publicznych - 31 osób,
- Sekcja Informatyzacji - 5 osób;

5. Zespół Kontroli i Standardów jakości - 2 osoby.

6. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie - 3 osoby.

Należy zaznaczyć, że wszyscy pracownicy merytoryczni posiadają wymagane kwalifikacje zawodowe, zgodnie z przepisami regulującymi zatrudnienie w ośrodkach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku spełnia wymagania formalne nałożone ustawą o pomocy społecznej w zakresie zatrudnienia pracowników socjalnych tj. minimum 1 pracownik socjalny na 2 000 mieszkańców gminy. Ogółem w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie we Włocławku zatrudnionych jest 96 pracowników socjalnych, w tym 66 pracowników socjalnych przeprowadzających wywiady środowiskowe. 79 pracowników socjalnych posiada wykształcenie wyższe, 21 pracowników socjalnych posiada specjalizację I stopnia w zawodzie pracownik socjalny,

16 pracowników socjalnych posiada specjalizację II stopnia w zawodzie pracownik socjalny. Studia podyplomowe lub kurs w zakresie organizacji pomocy społecznej ukończyło 37 osób.

Pomimo trudnej sytuacji spowodowanej pandemią Covid – 19 pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku podnoszą kwalifikacje zawodowe, są to głównie szkolenia przeprowadzane on-line. Zobowiązani są do tego nie tylko zmieniającymi się przepisami prawa, ale także obowiązkiem, jaki nakłada na nich art. 24 ust. 7 Ustawy o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1282). Zakres zadań powierzony do realizacji pracownikom MOPR we Włocławku jest bardzo szeroki. Duża rozpiętość zadaniowa niesie więc za sobą różnorodność tematów szkoleniowych. Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku wychodząc naprzeciw oczekiwaniom pracowników i jednocześnie dbając o rzetelne i zgodne z przepisami prawa wykonywanie powierzonych Ośrodkowi zadań, podejmuje działania, których celem jest zapewnienie udziału w zróżnicowanych formach podnoszenia kwalifikacji zawodowych, podległym pracownikom. Szkolenia, warsztaty, konferencje, seminaria to podstawowe formy podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Wymienione formy są realizowane przez profesjonalne zewnętrzne firmy szkoleniowe. Szkolenia te są zarówno szkoleniami płatnymi jak i bezpłatnymi. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych jest finansowane z budżetu gminy oraz przeprowadzane jest w ramach realizowania projektów unijnych.

W roku 2020 pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku uczestniczyli w różnych formach podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Były to zarówno szkolenia merytoryczne odnoszące się do prawidłowego funkcjonowania samej jednostki, jak i ściśle powiązane z szeroko rozumianą pracą socjalną. Pracownicy MOPR we Włocławku uczestniczyli w szkoleniach i warsztatach, tj:

- Prowadzenie zamówień unijnych na platformie zakupowej,
- Zamówienia publiczne w pierwszych miesiącach 2020 roku. Praktycznie i z przykładami – dzisiaj i w roku 2021,
- Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych,
- Warsztaty „Zamówienia publiczne w pierwszych miesiącach 2020 roku. Nowa ustawa PZP”,
- Szkolenie konsultacyjno-superwizyjne. Rozmowa motywująca ze sprawcą przemocy – zmiana jego zachowania,
- Spotkanie szkoleniowe – przymusowe odebranie małoletniego,
- E-akta – skrócenie okresu przechowywania dokumentacji pracowniczej oraz nowego zakresu danych przekazywanych do ZUS,
- Akademia streetworkingu,
- Przemoc w rodzinie z problemem alkoholowym – planowanie działań pomocowych,
- Procedura postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego,
- Przemoc w rodzinie – rozpoznanie, interwencja. (projekt szkoleniowy),
- Zastosowanie Kodeksu Postępowania Administracyjnego w systemie pomocy i wsparcia społecznego,
- Szkolenie konsultacyjne - Usługi indywidualnego transportu door-to-door oraz poprawa dostępności architektonicznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych,
- Warsztaty „Wsparcie klienta z niepełnosprawnościami”,
- Realizacja oraz rozliczanie projektów współfinansowanych ze środków UE na lata 2014-2020, Szkolenie „Udzielanie zamówień publicznych”,

- Szkolenie z zakresu prowadzenia dokumentacji na stanowiskach pracy w administracji samorządowej,
- Szkolenie „ Jak skutecznie reagować na przemoc wobec dziecka”,
- Warsztaty „Podstawowe umiejętności pomagania”,
- Szkolenia dla pracowników MOPR z Pracowniczych Programów Kapitałowych,
- Covid – 19 w Pomocy Społecznej oraz program „Czyste Powietrze”,
- Szkolenie „Zmiany w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie”,
- Szkolenie z zakresu stosowania narzędzia służącego jednostkom samorządu terytorialnego do jednolitego tworzenia strategii rozwiązywania problemów społecznych.

6.2. Organizacja i zarządzanie zasobami

Dyrektor MOPR, poprzez zarządzanie zorientowane na klienta, w tym ustalone i stosowane w bieżącej praktyce metody kontroli zarządczej, zapewniał w roku 2020 realizację celów i zadań w sposób planowy i ciągły. Pomoc i wsparcie społeczne świadczone zgodnie z zasadnymi, zweryfikowanymi w trybie postępowania administracyjnego, potrzebami mieszkańców i planem finansowym Ośrodka.

Dla zadań i celów statutowych w roku 2020, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zidentyfikowano i oszacowano ryzyko oraz ustalono metody przeciwdziałania zagrożeniom. Wykonywanie zadań statutowych MOPR, w tym celów zawartych w budżecie Miasta Włocławek i programach Rady Miasta oraz organów państwowych i samorządowych, wytyczających politykę społeczną, nadzorowano w zakresie zgodności z obowiązującym prawem, efektywności oraz oszczędnego i gospodarnego wydatkowania środków budżetowych.

Zgodnie z wewnętrznymi procedurami, w 2020 r. kierujący sekcjami złożyli Dyrektorowi MOPR oświadczenia o stanie kontroli zarządczej oraz przeprowadzili identyfikację ryzyk w zakresie powierzonych obowiązków. Po identyfikacji i oszacowaniu ryzyk na poziomie komórek organizacyjnych sporządzono rejestr ryzyk MOPR na rok 2020.

Zgodnie z obowiązującymi w MOPR standardami kontroli zarządczej Dyrektor MOPR przeprowadził, przy udziale Zastępcy Dyrektora, Głównego Księgowego i kierowników sekcji, roczną i okresową ocenę funkcjonowania kontroli zarządczej, w celu uzyskania potwierdzenia, że zadania realizowane były zgodnie z prawem, przy zachowaniu: celowości, terminowości, efektywności i wiarygodności sprawozdań. Dyrektor ustalił plan kontroli wewnętrznych, który zrealizowano zgodnie z założeniami.

Wnioski, skargi i petycje mieszkańców przyjmowano codziennie, w godzinach funkcjonowania Ośrodka. Rozpatrzenie skarg i wniosków przez Dyrektora poprzedzało postępowanie wyjaśniające.

6.3. Zagadnienia dotyczące jakości udzielanych świadczeń

Celem bieżącej oceny standardów działalności MOPR, wynikających z obowiązującego prawa i Polityki Jakości Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku oraz zobowiązań wobec: klientów, instytucji i partnerów społecznych, Dyrektor MOPR ustalił zadania auditowe w „Programie auditów systemu zarządzania jakością na rok 2020”.

Auditowano następujące zadania i zagadnienia:

1. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci w Świetlicy Zefir we Włocławku (sierpień 2020 r.),
2. Realizacja zadań regulaminowych Klubu Integracji Społecznej we Włocławku (grudzień 2020 r.).

Z każdego auditu sporządzano raport zawierającym m.in. wnioski i spostrzeżenia, które przekazano do realizacji stronom auditowanym.

Zgodnie z wymogami utrzymania ważności certyfikacji dotyczącymi systemu zarządzania jakością, we wrześniu 2020 r. PRS S.A. Gdańsk przeprowadził audit nadzoru potwierdzając, iż Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku spełnia standardy normy PN-EN ISO 9001-2015.

VII. INICJATYWY, PROGRAMY REALIZOWANE Z UDZIAŁEM ŚRODKÓW POZABUDŻETOWYCH

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku jako organizator i koordynator miejskiego systemu wsparcia społecznego dla osób i rodzin wymagających pomocy w rozwiązywaniu problemów, których nie mogą pokonać, wykorzystując własne uprawnienia i możliwości, systematycznie uczestniczy w konkursach o dotację na realizację działań aktywizacyjnych i integracyjnych dla beneficjentów pomocy społecznej.

Rządowy program „Posiłek w szkole i w domu”

Wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania został ustanowiony Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. pn. „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023 (M.P. z 2018 r. poz. 1007). Program jest wsparciem finansowym gmin w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym określonych w art. 17 ust. 1 pkt 3 i pkt 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.). Głównym celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub z niepełnosprawnościami. Ponadto Program ma na celu poprawę stanu zdrowia dzieci i młodzieży oraz kształtowanie u nich prawidłowych nawyków żywieniowych.

W ramach programu gminy udzielają wsparcia osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w szczególności:

- dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej,
- osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ww. ustawy.

Do wsparcia w ramach programu kwalifikują się osoby i rodziny, których dochód nie przekracza wysokości 150% kryterium, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, czyli dla osoby samotnej 1 051,50 zł miesięcznie, dla osoby w rodzinie 792,00 zł miesięcznie. Pomoc udzielana jest w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

W ramach realizacji Rządowego programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” pomoc w formie świadczenia pieniężnego na zakup żywności oraz gorącego posiłku otrzymały ogółem 6 972 osoby, w tym w formie świadczenia pieniężnego 6 336 osób, a w formie posiłku 1 836 osób, w tym 1 105 dzieci. Łączny koszt realizacji ww. programu w okresie sprawozdawczym wynosił 5 567 833,00 zł, w tym dotacja budżetu państwa 4 454 266,00 zł, a wkład własny 1 113 567,00 zł. Realizacja programu jest dotowana z budżetu państwa. Ustalona dotacja wynosi 60% z budżetu państwa. Z uwagi na ograniczone środki własne Gminy Miasto Włocławek na świadczenia z pomocy społecznej, na wniosek MOPR dotacja została zwiększona do 80%.

„Wspieraj Seniora” – I edycja Gmina Miasto Włocławek

Program „Wspieraj Seniora” edycja 2020 realizowany był zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej. Pomoc seniorom zapewniona została poprzez zaangażowanie pracowników ośrodka oraz wolontariuszy współpracujących z Klubem Wolontariusza MOPR.

Nawiązano ścisłą współpracę z Włocławskim Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu, z Ochotniczym Hufcem Pracy oraz fundacją ekologiczną „MondoCane” celem promocji akcji i rekrutacji wolontariuszy.

W lokalnej telewizji wyemitowana została audycja promująca Program, a na stronie internetowej ośrodka oraz partnerów zamieszczono numery kontaktowe i informacje dla seniorów. Zgłoszenia seniorów przyjmowane były zarówno bezpośrednio, jak również za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej (ogólnopolska infolinia).

Pomoc udzielana w ramach programu polegała głównie na:

- realizacji podstawowych zakupów żywnościowych,
- realizacji recept i dostarczenia seniorom niezbędnych leków,
- dostarczaniu ciepłych posiłków,
- pośredniczeniu w kontaktach z urzędami,
- wyprowadzaniu psów na spacer (w przypadku kwarantanny lub całkowitej izolacji).

Ponadto udzielano:

- szczegółowych informacji dot. form pomocy i przestrzegania zasad bezpieczeństwa
- wsparcia emocjonalnego (rozmowy telefoniczne z seniorami przebywającymi w izolacji)
- wsparcia psychologicznego

Wolontariat oparty był w dużej mierze na środowiskowej pomocy sąsiedzkiej. Miasto zostało podzielone na cztery rejony, w ramach tzw. „Miejskiej sieci wolontariatu”. Wolontariusze przydzielani byli seniorom ze względu na miejsce zamieszkania, co zapewniało sprawną realizację zadań. Wolontariusze, po podpisaniu umowy o współpracy, zaopatrzeni zostali w środki ochrony osobistej i oddelegowani do danego rejonu. Do współpracy zaangażowano 34 wolontariuszy, którzy udzielili wsparcia 55 osobom starszym. Łączna liczba podjętych działań w okresie od października do grudnia 2020 wyniosła 304 różnych form wsparcia.

Koszt realizacji programu:

- koszt całkowity realizacji programu "Wspieraj Seniora" - stan na 31 grudnia 2020 r.
85 498,79 zł, w tym:
  - dofinansowanie z budżetu państwa wyniosło 66 625,45zł,
  - wkład własny – 18 873,34 zł.

Realizacja Programu uzupełniła i rozszerzyła dotychczasowe formy pomocy skierowanej do seniorów i spotkała się z pozytywnym przyjęciem w ich środowisku. Pozwoliła też zaktywizować społeczność lokalną w działaniach na rzecz najstarszych mieszkańców naszego miasta.

**„Wsparcie osób starszych i kadry świadczącej usługi społeczne
w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się COVID-19,
łagodzenia jego skutków na terenie województwa kujawsko-pomorskiego”**

Projekt partnerski Regionalnego Ośrodka Pomocy Społecznej realizowany przez Gminę Miasto Włocławek/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 w ramach Osi Priorytetowej 9 – Solidarne społeczeństwo, Działania 9.3 Rozwój usług zdrowotnych i społecznych, Poddziałanie 9.3.2 Rozwój usług społecznych.

Cel projektu:

Podjęcie działań minimalizujących w jak największym stopniu skutki Covid-19 oraz ograniczających rozprzestrzenianie się wirusa na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, w okresie od 01.03.2020 r. do 31.12.2020 r.

Przyznane środki finansowe wydatkowane były przez Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Publicznego Urzędu Miasta Włocławek oraz Domy Pomocy Społecznej z terenu Miasta Włocławek, tj.:

- Domu Pomocy Społecznej we Włocławku, ul. Nowomiejska 19,
- Domu Pomocy Społecznej we Włocławku, ul. Dobrzyńska 102.

Kwota dofinansowania projektu – 270 720,00 zł

Działania:

- zakup środków ochrony indywidualnej, materiałów i środków do dezynfekcji,
- finansowanie kosztów dodatków do wynagrodzenia pracowników DPS,
- zakup testów na obecność koronawirusa (genetycznych i/lub immunologicznych) dla osób świadczących usługi społeczne, w tym opiekuńcze w warunkach epidemiologicznych.

Program „ODDŁUŻENIE”

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we współpracy na mocy porozumienia z Powiatowym Urzędem Pracy oraz Administracją Zasobów Komunalnych realizuje „Programu Oddłużenie” od 2016 r. Głównym celem programu jest pomoc rodzinom i osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej i materialnej, zagrożonym utratą mieszkania w związku z zaległościami w opłatach czynszowych, utrzymanie osób i rodzin w środowisku zamieszkania oraz zapobieganie eksmisjom i bezdomności. Istotne jest, że cel ten ma zostać osiągnięty nie poprzez wsparcie pasywne (wypłatę świadczeń), lecz poprzez aktywizację zawodową.

Rekrutacja do Programu odbywa się poprzez wytypowanie osób przez AZK i przeprowadzenie wstępnej rozmowy kwalifikacyjnej z dłużnikami gminnego zasobu mieszkaniowego. Osoby przystępujące do Programu są zatrudniane w ramach robót publicznych na terenie Miasta Włocławek m.in. w MOPR, OSIR, MZUKiD, ŚDS, Miejska Jadłodajnia, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „MALUCH”, DPS ul. Dobrzyńska. Po zakończeniu robót publicznych każdy z pracodawców jest zobowiązany zatrudnić uczestnika na co najmniej 1 miesiąc (np. umowa zlecenie). Uczestnicy Programu są zobowiązani przekazywać przynajmniej 50% ze swojego wynagrodzenia na konto AZK w ramach spłaty zadłużenia.

Efekty finansowe:

- W I edycji realizacja w okresie od II 2020 r. do VII 2020 r. pracowało łącznie (w różnych okresach zatrudnieniowych) 13 osób. Na konto AZK wpłynęło 24 740,51 zł w ramach spłaty zadłużenia czynszowego.
- W II edycji realizacja w okresie od VII 2020 r. do XII 2020 r. zatrudnionych 11 osób. Na konto AZK wpłynęło 15 974,00 zł, w ramach spłaty zadłużenia czynszowego.

Łącznie w 2020 r. odpracowano w ramach programu kwotę 40 714,51 zł

Podsumowanie:

Efekty finansowe programu uzyskane w latach 2016 – 2019 :

Okres realizacji programu :

- wrzesień - grudzień 2016 r. (pilotaż programu)

Uczestniczyło 16 osób i na konto AZK za 2016 r. wpłynęło – 35 700,00 zł

- styczeń – grudzień 2017 r.

- I edycja - na konto AZK wpłynęło: 31 852,04 zł,
- II edycja - na konto AZK wpłynęło: 44 098,76 zł,

Uczestniczyło 38 osób, kwota wpłat za 2017 r.: 75 950,80 zł.

- styczeń – grudzień 2018 r.

- I edycja – uczestniczyło 19 osób i na konto AZK wpłynęło: 29 746,98 zł,
- II edycja – uczestniczyło 13 osób i na konto AZK wpłynęło: 22 380,47 zł,

Łącznie uczestniczyły 32 osoby, kwota wpłat za 2018 r.: 52 127,45 zł.

- styczeń – grudzień 2019 r.

- I edycja – uczestniczyło 13 osób i na konto AZK wpłynęło : 23 440,63 zł,
- II edycja – uczestniczyło 14 osób i na konto AZK wpłynęło : 24 283,28 zł,

Łącznie uczestniczyło: 27 osób, kwota wpłat za 2019 r.: 47 723,91 zł.

„Wolontariat szansą na oddłużanie”

Wieloletni Program „Wolontariat szansą na oddłużenie” realizowany był od miesiąca stycznia do grudnia 2020 r. Program adresowany był do rodzin i osób, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej i materialnej, zagrożonych utratą mieszkania w związku z zaległościami w opłatach czynszowych. Celem programu było zapobieganie eksmisjom oraz bezdomności osób i rodzin, które poprzez pracę wolontarystyczną chciały spłacić zadłużenie z tytułu czynszu, odszkodowania za bezumowne korzystanie z lokalu, opłat niezależnych od wynajmującego, odsetek i kosztów postępowania sądowo-egzekucyjnego oraz powrócić do aktywności zawodowej i społecznej. W programie udział wzięli najemcy lub byli najemcy lokali komunalnych, którzy posiadali co najmniej 3-miesięczne zadłużenie z tytułu czynszu. Z programu mogli również skorzystać członkowie rodzin lub najbliższe pełnoletnie osoby współodpowiedzialne za zadłużenie. Cele programu:

- doprowadzenie do zmniejszenia istniejącego zadłużenia wobec Gminy Miasto Włocławek powstałego w związku z korzystaniem z lokalu mieszkalnego poprzez spełnienie świadczenia innego niż określone pierwotnie w umowie najmu lokalu;
- zapobieganie bezdomności i degradacji społecznej;
- wzmocnienie osoby (rodziny) i jej zdolności do samodzielnego pokonywania trudności życiowych;

- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa i utrzymania w środowisku zamieszkania;
- zwiększenie motywacji do podnoszenia kwalifikacji i aktywnego poszukiwania zatrudnienia;
- pozyskiwanie i przygotowywanie wolontariuszy do pracy na rzecz środowiska lokalnego.

W 2020 r. do programu przystąpiło 36 uczestników, z których 33 podjęło pracę w instytucjach miejskich i wypracowało łącznie 8 096 godzin, zmniejszając zadłużenie czynszowe na łączną kwotę 88.644,00 zł.

Na uwagę zasługuje fakt, że 2 uczestników programu odpracowało w całości swoje zadłużenie czynszowe. Dodatkowo 3 uczestników zostało zatrudnionych na umowę o pracę w instytucjach, na rzecz których wykonywali prace wolontarystyczne. Program nie wymagał wkładu finansowego ze strony MOPR.

„Aktywność to przyszłość”

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie - Klub Integracji Społecznej realizował od miesiąca stycznia 2020 r. kontynuację projektu pn. „Aktywność to przyszłość”, który finansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 w ramach Osi Priorytetowej 9 – Solidarne społeczeństwo, Działania: 9.2 Włączenie społeczne, Poddziałanie: 9.2.1 Aktywne włączenie społeczne. Projekt był realizowany w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Inicjatyw Społeczno – Ekonomicznych „SUKCES”. Od początku realizacji projektu wsparciem objęto łącznie 67 osób (I edycja – 32 osoby, II edycja – 35 osób), w tym 9 osób były to osoby pochodzące z obszarów objętych rewitalizacją.

W 2020 roku zrealizowano następujące formy wsparcia dla uczestników II edycji projektu:

Zadania realizowane przez Lidera:

1. *Indywidualna ścieżka reintegracji* – zrealizowano 6 godz. dla 3 uczestników projektu w ramach rekrutacji uzupełniającej (każdego uczestnik skorzystał z 1 godz. z psychologiem i 1 godz. z doradcą zawodowym)
2. *Organizowanie i prowadzenie grup samopomocowych* – zrealizowano 225 godzin dla 3 grup samopomocowych (3 gr. x 75 godz.)
3. *Indywidualne poradnictwo psychologiczne* – zrealizowano 78 godzin dla uczestników II edycji
4. *Grupowe warsztaty psychologiczne* – zrealizowano 42 godziny dla uczestników II edycji (3 gr. x 14 godz.)
5. *Grupowe warsztaty z zakresu zdrowia rodziny i pierwszej pomocy* – zrealizowano 36 godzin dla uczestników II edycji (3 gr. x 12 godz.)
6. *Program Aktywności Lokalnej* – zrealizowano 27 działań o charakterze środowiskowym dla uczestników II edycji oraz osób z otoczenia uczestnika (3 gr. x 9 działań)

Zadania realizowane przez Partnera:

7. *Grupowe doradztwo zawodowe* – zrealizowano 56 godzin dla uczestników II edycji (2 gr. x 28 godz.)
8. *Pośrednik pracy* – zrealizowano 115 godzin dla uczestników II edycji
9. *Szkolenia zawodowe* – w okresie VII – VIII.2020 r. zrealizowano szkolenie „Pracownik gospodarczy” dla 7os. (5K, 2M) w wymiarze 122 godzin oraz szkolenie „Pracownik gospodarczy z uprawnieniami elektrycznymi SEP do 1kV” dla 7 os. (4K, 3M) w wymiarze 152 godzin. W wyniku prowadzonych szkoleń 14 os. (9K, 5M) nabyło kompetencje, zaś kwalifikacje uzyskało 7 os. (4K, 3M).

10. *Stáže zawodowe* – w okresie od IX – XII.2020 r. zrealizowano staże zawodowe dla 13 uczestników (8K, 5M). Staże zawodowe były realizowane u 7 pracodawców na terenie miasta Włocławek.

11. *Wsparcie finansowe w formie zasiłków celowych* w wysokości: dokonano wypłat zasiłków w kwocie 163,60 zł / m-c dla każdego uczestnika projektu.

W związku z sytuacją epidemiologiczną, której efektem była decyzja o czasowym zawieszeniu działalności Klubu Integracji Społecznej, nastąpiła konieczność modyfikacji harmonogramu i wydłużenie terminu realizacji projektu. Jednakże wprowadzone rozwiązania organizacyjne i techniczne umożliwiły wypracowanie wszystkich zakładanych w ramach projektu wskaźników.

„Aktywna Mama, aktywny Tata”

Projekt współfinansowany ze środków EFS w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014–2020 Oś priorytetowa 8 Aktywni na rynku pracy Działanie 8.4 Godzenie życia zawodowego i rodzinnego, Poddziałanie 8.4.1 Wsparcie zatrudnienia osób pełniących funkcje opiekuńcze.

Projekt realizowany jest przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu, który zawarł umowę na rzecz realizacji projektu z MOPR i 5 innymi partnerami w województwie kujawsko – pomorskim. Celem projektu jest zwiększenie aktywności zawodowej 1 000 osób z terenu województwa kujawsko-pomorskiego pełniących funkcje opiekuńcze nad dziećmi do lat 3 i ich wspieranie w powrocie na rynek pracy poprzez sfinansowanie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 przez okres do 12 miesięcy w tym zaangażowanie 300 bezrobotnych w działania aktywizacyjne do 31.03.2021 r.

Projekt skierowany jest do:

- osób bezrobotnych pozostających poza rynkiem pracy ze względu na obowiązek opieki nad dziećmi do lat 3, w tym osoby, które przerwały karierę zawodową ze względu na urodzenie dziecka lub przebywają na urlopie wychowawczym w rozumieniu ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy;
- osób pracujących, sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3, w tym osoby na urlopiach macierzyńskich i rodzicielskich.

Gmina Miasto Włocławek w ramach umowy partnerskiej może objąć wsparciem 100 mieszkańców miasta, w tym 30 osób nieaktywnych zawodowo, rekrutując do projektu w podziale na lata po 50 uczestników w latach 2019 i 2020. W dniu 22 grudnia 2020 r. Instytucja Zarządzająca RPO WKP przekazała informację o możliwości przedłużenia terminu realizacji projektu do dnia 30 czerwca 2021 r., w związku z czym czas trwania projektu został przesunięty.

W ramach projektu zapewnią się:

1. Refundację kosztów opieki nad dziećmi do lat 3 w formie:

- refundacji kosztów opieki nad dzieckiem w żłobku – do 800,00 zł,
- refundacji kosztów opieki nad dzieckiem w klubie dziecięcym do 600,00 zł,
- refundacji kosztów wynagrodzenia niani do 800,00 zł, (w tym składek na ubezpieczenia społeczne niani, które opłaca rodzic zgodnie z umową o świadczenie usług oraz zgodnie z Ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, w tym składki na ubezpieczenie chorobowe niani, o ile rodzice zobowiązali się do opłacania tej składki)
- refundacji kosztów wynagrodzenia dziennego opiekuna do 600,00 zł;

Refundacje będą wypłacane do 12 miesięcy i nie dłużej niż do 30.06.2021 r., w tym wpisowe za bieżący rok szkolny, w którym dziecko rozpoczęło pobyt w placówce, w ramach projektu.

2. Dla osób bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy zapewnia się udział w działaniach aktywizacyjnych i szkoleniowych wspierających proces powrotu na rynek pracy w następujących formach:

- indywidualne doradztwo zawodowe,
- poradnictwo zawodowe,
- poradnictwo psychologiczne,
- pośrednictwo pracy,
- szkolenia zawodowe,
- wsparcie specjalistów ds. aktywizacji.
- staże zawodowe.

Zgodnie z Harmonogramem płatności, stanowiącym załącznik nr 8.7 do umowy o partnerstwie, budżet projektu w części przeznaczony dla MOPR zamyka się w kwocie 1 070 000,00, w tym:

- plan na 2019 r.: 315 000,00 zł – wydatkowano – 141 414,08 zł
- plan na 2020 r.: 620 000,00 zł – wydatkowano – 504 059,35 zł
- plan na 2021 r.: 135 000,00 zł. – po akceptacji w ROPS plan zostanie zaktualizowany, z uwzględnieniem kwot niewydatkowanych z poprzednich lat.

Projekt nie wymaga wkładu własnego MOPR.

W okresie sprawozdawczym zawarto 36 umów na dofinansowanie kosztów opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, w tym z 9 osobami niepracującymi (zarejestrowani w PUP) oraz 27 pracującymi. Na koniec okresu sprawozdawczego realizowane jest 28 umów.

Osoby niepracujące zobowiązane zostały do podjęcia ścieżki aktywizacji zawodowej realizowanej przez Powiatowy Urząd Pracy we Włocławku, a osoby przebywające na urloпах wychowawczych zostały zobowiązane do powrotu do pracy.

Ponadto Lider Projektu – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu poinformował o możliwości wydłużenia realizacji wsparcia do 15 miesięcy dla uczestników projektu, którzy nie wykorzystali pełnej puli środków przeznaczonych na jednego uczestnika – czyli kwoty refundacji 9 600,00 zł. Z uczestnikami, którzy spełniają powyższe kryteria będą podpisywane aneksy do umów i będzie wypłacana refundacja uzupełniająca.

W ramach całego projektu zawarto 99 umów o refundację kosztów opieki nad dzieckiem do lat 3, z czego:

- 3 osoby zrezygnowały z udziału w projekcie,
- 54 rodziców opłaty za żłobek – pierwszy wybór,
- 40 rodziców korzystało z refundacji kosztów zatrudnienia niani,
- 2 rodziców korzystało z refundacji kosztów usługi opiekuna „dziennego”.
W trakcie realizacji wsparcia 6 uczestników zmieniło formy opieki nad dzieckiem:

- ze żłobka na nianię – 4 osoby,
- z opiekuna dziennego na żłobek – 2 osoby. Zmiana nastąpiła ze względu na przekształcenie formy opieki nad dzieckiem przez usługodawcę.

Pilotażowy Program „Aktywny Samorząd”

W 2020 roku, tak jak w latach ubiegłych, MOPR realizował program celowy PFRON wspierający podejmowane przez samorząd lokalny działania na rzecz osób niepełnosprawnych, pod nazwą „Aktywny samorząd”.

Celem głównym programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo w życiu społecznym, zawodowym i dostępie do edukacji osób niepełnosprawnych w wieku do lat 18 lub w wieku aktywności zawodowej lub zatrudnionych. Zakres programu obejmował pomoc w zakresie:

Moduł I – osoby niepełnosprawne ubiegały się o pomoc w niżej wymienionym zakresie:

- zakupienie i montaż oprzyrządowania do posiadanego samochodu.
- uzyskanie prawa jazdy,
- zakupienie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- uzyskaniu dofinansowania szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,
- utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne - co najmniej na III poziomie jakości,
- zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego,
- utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inna tego typu opieką).

Moduł II – osoby niepełnosprawne ubiegały się o pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Na realizację programu w edycji 2020/2021 PFRON przekazał na:

- Moduł I kwotę 303 680,00 zł
- Moduł II kwotę 116 185,00 zł

W ramach Modułu I pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w 2020 roku złożono 47 wniosków, zawarto 38 umów, ze środków PFRON na realizację zadań przeznaczono kwotę 104 376,87 zł. Natomiast w ramach Modułu II złożono 48 wniosków, zawarto 47 umów i wypłacono dofinansowanie w łącznej kwocie 71 638,50 zł.

„Program wyrównywania różnic między regionami III”

W 2020 roku Gmina Miasto Włocławek przystąpiła do realizacji projektów w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” w:

Obszarze B

W dniu 22 września 2020 roku zawarto umowę na realizację projektów:

- 1) Budowa dźwigu osobowego w ramach likwidacji barier architektonicznych i dostosowanie budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku do potrzeb osób

- niepełnosprawnych. Łączny koszt projektu wynosi 350 000,00 zł. PFRON przekazał kwotę 104 925,00 zł, pozostała kwota ze środków własnych gminy. Realizacja 2021 rok.
- 2) Rozbudowa budynków Zespołu Szkół Nr 3 o łącznik i windę. Przewidywany koszt inwestycji 186 277,07 zł, PFRON przekazał kwotę 102 452,39 zł pozostała kwota ze środków własnych gminy. Realizacja 2021 rok.

Obszarze F

Remont, modernizacja przeciwdziałająca degradacji infrastruktury istniejącego warsztatu terapii zajęciowej. Łączny koszt inwestycji 160 000,00 zł, PFRON przekazał 128 000,00 zł, pozostała kwota – środki własne WTZ ul. Łazienna. Realizacja 2021 rok.

Obszarze G – aktywizacja zawodowa

Na realizację projektu w 2020 roku PFRON przekazał kwotę 150 000,00 zł. W ramach programu podpisano dwie umowy i przyznano środki na podjęcie działalności gospodarczej:

- 1) Sklep zoologiczny w wysokości 65 000,00 zł,
- 2) Tapicer samochodowy w wysokości 75 000,00 zł.

Program w całości finansowany ze środków PFRON.

W ramach umowy zawartej w 2019 roku w **Obszarze D**, w 2020 roku dokonano zakupu 20 – osobowego autobusu specjalnie przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych w tym na wózkach inwalidzkich dla Zespołu Szkół nr 3. Całkowity koszt realizacji 254 917,50 zł, ze środków PFRON 175 554,05 zł, pozostałą kwotę stanowiły środki własne gminy.

Moduł III programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”.

W związku z panującą pandemią PFRON uruchomił Moduł III programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”.

Program ten skierowany był do osób niepełnosprawnych, które na skutek wystąpienia sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi utraciły, w okresie od dnia 9 marca 2020 roku do dnia 16 listopada 2020 roku, możliwość korzystania (przez okres co najmniej 5 kolejnych następujących po sobie dni roboczych) z opieki świadczonej w placówce rehabilitacyjnej.

W ramach programu osoby niepełnosprawne otrzymały pomoc w formie dofinansowania kosztów związanych z zapewnieniem opieki w warunkach domowych.

Z dofinansowania mogli skorzystać:

- uczestnicy warsztatów terapii zajęciowej,
- uczestnicy środowiskowych domów samopomocy,
- podopieczni dziennych domów pomocy społecznej,
- podopieczni placówek rehabilitacyjnych prowadzonych przez organizacje pozarządowe realizujące zadania zlecone ze środków PFRON (w tym dzieci i młodzież niepełnosprawna),
- uczestnicy programów zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą PFRON, którzy w ramach tych programów korzystają ze wsparcia udzielanego przez placówki rehabilitacyjne,
- pełnoletni (od 18 do 25 roku życia) uczestnicy zajęć rewalidacyjno – wychowawczych,
- pełnoletni (od 18 do 24 roku życia) wychowankowie specjalnych ośrodków szkolno – wychowawczych oraz specjalnych ośrodków wychowawczych bądź uczniowie szkół specjalnych przysposabiających do pracy,

- pełnoletni (od 18 do 25 roku życia) wychowankowie ośrodków rehabilitacyjno – edukacyjno – wychowawczych oraz ośrodków rewalidacyjno – wychowawczych .

W ramach Modułu III wypłacono dofinansowanie dla 164 osób na łączną kwotę 246 500,00 zł. Program w całości finansowany ze środków PFRON.

„Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” – edycja 2019 – 2020

Program skierowany był do pełnoletnich osób niepełnosprawnych, posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych), albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionych, które wymagają pomocy w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Celem programu było:

- wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia pełnoletnich osób niepełnosprawnych w wykonywaniu codziennych czynności i funkcjonowaniu w życiu społecznym,
- usamodzielnienie i aktywizacja osób niepełnosprawnych, w tym umożliwienie uczestnictwa w życiu lokalnej społeczności,
- ograniczenie skutków niepełnosprawności,
- przeciwdziałanie dyskryminacji oraz wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.

Usługi asystenta realizowane były przez 7 dni w tygodniu, w godz. 7:00 – 22:00, w uzasadnionych przypadkach godziny wykonywania usług mogły zostać zmienione. Limit godzin usług asystenta przypadających na jednego uczestnika programu wynosił nie więcej niż 30 godzin miesięcznie.

Na realizację programu Gmina Miasto Włocławek pozyskała środki pochodzące z Funduszu Solidarnościowego w wysokości 1 323 750 złotych, w tym:

- osoby dorosłe z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności – 540 000 zł (maksymalna liczba godzin wsparcia – 18 000),
- osoby dorosłe z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności – 540 000 zł (maksymalna liczba godzin wsparcia – 18 000),
- koszt zakupu biletów komunikacji publicznej dla asystentów – 240.000 zł,
- ubezpieczenia dla asystentów – 3 750 zł.

W ramach realizacji programu wpłynęły 82 wnioski o przyznanie usługi asystenta. Usługę przyznano 73 osobom niepełnosprawnym (50 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 23 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności), 6 osób złożyło rezygnację, 2 osoby nie zakwalifikowały się do pomocy, 1 osoba zmarła. Ponadto 3 osoby zmarły w trakcie realizacji programu, który realizowany był do dnia 31 grudnia 2020 roku.

Na realizację programu przez Polski Czerwony Krzyż oraz Polski Komitet Pomocy Społecznej w okresie czerwiec - grudzień 2020 r. wydatkowano:

- 320 400,00 zł na pokrycie wynagrodzeń dla asystentów (liczba zrealizowanych godzin: 10 680 dla 72 środowisk),
- 2 315,99 zł na ubezpieczenie dla 33 asystentów,
- 3 641,50 zł na zakup biletów komunikacji miejskiej oraz przejazd taxi.

Łącznie na realizację tego zadania wykorzystano kwotę: 326 357,49 zł. Realizację Programu zakończono 31.12.2020 r.

„Aktywni mimo wszystko!”

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 - 2020 w ramach Osi Priorytetowej 11 Wzrost aktywizacji społeczno - zawodowej mieszkańców objętych Lokalnymi Strategiami Rozwoju, Działanie 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR.

Celem Projektu było zwiększenie dostępu do usług świadczonych w lokalnej społeczności i animacji społecznej poprzez prowadzenie działań integracyjnych i edukacyjnych skierowanych do osób niepełnosprawnych oraz osób z ich otoczenia, mieszkańców Miasta Włocławek w okresie od 30.03.2020 r. do 30.11.2020 r.

Projekt skierowany był do 20 osób (12 kobiet i 8 mężczyzn), w tym 12 osób niepełnosprawnych (7 kobiet i 5 mężczyzn) zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym m.in. korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej oraz 8 osób (5 kobiet i 3 mężczyzn) z otoczenia tych osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

W ramach Projektu przewidziane były następujące formy wsparcia:

- grupowe warsztaty motywacyjne,
- grupowe warsztaty prawnicze,
- warsztaty z zakresu aktywizacji społecznej (praca socjalna),
- grupowe warsztaty informatyczne,
- grupowe warsztaty dietetyczne,
- grupowe warsztaty z wizażu,
- działania o charakterze środowiskowym.

Udział w projekcie był bezpłatny.

Całkowity koszt realizacji projektu: 37 324,00 zł.

Kwota dofinansowania: 35 457,80 zł.

Wkład własny: 1 866,20 zł.

Źródła finansowania: Europejski Fundusz Społeczny i Gmina Miasto Włocławek.

Pomimo znaczących trudności spowodowanych COVID -19, udało się zakończyć realizację projektu z dniem 30.11.2020 r. W pełnym reżimie sanitarnym przeprowadzono warsztaty dla uczestników projektu m.in.: motywacyjne, prawnicze, dietetyczne, z aktywizacji społecznej, informatyczne oraz z zakresu wizażu. Działania środowiskowe, które były zaplanowane w projekcie, a ze względu na panującą w kraju sytuację epidemiologiczną nie mogły być zrealizowane, zastąpiono innymi formami wsparcia.

Ponadto dla uczestników projektu zorganizowano poczęstunek, upominki świąteczne oraz paczki z artykułami kosmetycznymi.

„Opieka wytchnieniowa” – edycja 2020

Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej, którego głównym celem było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami, poprzez możliwość uzyskania doraźnej, krótkotrwałej przerwy w sprawowaniu opieki oraz podniesienia swoich umiejętności i wiedzy w zakresie opieki nad tymi osobami.

Program skierowany był do członków rodzin lub opiekunów, sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi niepełnosprawnymi z orzeczeniem o niepełnosprawności i osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Program realizowany był w trzech formach:

- 1) pobytu dziennego – dla 25 osób niepełnosprawnych (w tym 22 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności i 3 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności), na łączną kwotę 210 000 zł,
- 2) pobytu całodobowego – dla 15 osób niepełnosprawnych ze znacznym stopniem niepełnosprawności na łączną kwotę 33 600 zł,
- 3) specjalistycznego poradnictwa dla 10 osób niepełnosprawnych (w tym 7 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i 3 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności), na łączną kwotę 20 000 zł.

Całkowity koszt realizacji Programu: 263 600 zł,

Dofinansowanie z Funduszu Solidarnościowego: 210 880 zł,

Wkład własny Gminy Miasto Włocławek: 52 720 zł.

Przy realizacji Programu w 2020 roku zostały ustalone następujące limity godzinowe:

- limit 240 godzin dla opieki wytchnieniowej, świadczonej w ramach pobytu dziennego,
- limit 14 dni dla opieki wytchnieniowej, świadczonej w ramach pobytu całodobowego,
- limit 40 godzin dla opieki wytchnieniowej, świadczonej w formie specjalistycznego poradnictwa (psychologicznego lub terapeutycznego) oraz wsparcia w zakresie nauki pielęgnacji, rehabilitacji i dietyki.

Pomoc przyznawana w postaci opieki wytchnieniowej w ramach ww. limitów była bezpłatna.

W ramach realizacji programu przyznane zostało następujące wsparcie:

- 1) Moduł I – przyznano 19 dorosłym osobom ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 1 dziecku z orzeczeniem o niepełnosprawności, świadczenie usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej w ilości 3 124 godzin, na łączną kwotę 114 625,00 zł., w tym z FS (80%) – 91 700,00 zł, udział własny Gminy (20%) – 22 925,00 zł,
- 2) Moduł II - przyznano 4 dorosłym osobom niepełnosprawnym ze znacznym stopniem niepełnosprawności 14 dniowy pobyt całodobowy świadczony osobie niepełnosprawnej w ośrodku/placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym wpisaną do rejestru właściwego wojewody, na łączną kwotę 8 960,00 zł., w tym z FS (80%) – 7 168,00 zł, udział własny Gminy (20%) – 1 792,00 zł.,
- 3) Moduł III – przyznano 2 opiekunom osób niepełnosprawnych specjalistyczne poradnictwo indywidualne, w ilości 52 godzin, na łączną kwotę 2 600,00 zł, w tym z FS (80%) – 2 080,00 zł, udział własny Gminy (20%) – 520,00 zł.

Program realizowano do 31.12.2020r.

**Sprawozdanie z realizacji Programu Aktywności Lokalnej na 2016 – 2020
realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku
za 2020 r.**

Uchwałą Nr XXV/125/2016 Rady Miasta Włocławek z dnia 24 października 2016 r. przyjęto do realizacji „Program Aktywności Lokalnej dla Miasta Włocławek na lata 2016 – 2020”. Głównym celem programu jest aktywizowanie i integrowanie lokalnych społeczności ze szczególnym uwzględnieniem osób, grup i środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym w każdej sferze życia społecznego oraz uczestnictwo w kluczowych wydarzeniach istotnych dla funkcjonowania tych społeczności z zastosowaniem działań o charakterze środowiskowym i wykorzystaniem instrumentów aktywnej integracji. W ramach realizacji Programu Aktywności Lokalnej w 2020 r. mimo trudności związanych z pandemią COVID-19, podejmowano działania w zakresie poprawy funkcjonowania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, promowania aktywnego spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży wraz z rodzicami, wzmocnienia rodziny, przygotowania do samodzielnego podejmowania decyzji i działań w sytuacjach problemowych oraz ponoszenia odpowiedzialności za te decyzje i działania.

W 2020 r. program realizowany był głównie przez Zespół ds. Organizowania Społeczności Lokalnej MOPR, tj. organizatorów społeczności lokalnej – pracowników socjalnych i terenowych pracowników socjalnych, zatrudnionych w Osiedlowych Sekcjach Pomocy Społecznej, także pracownika Klubu Integracji Społecznej oraz partnerów. Do pracy ze społecznością lokalną wykorzystuje się metodę środowiskową Centrum Aktywności Lokalnej – Modelu Organizowania Społeczności Lokalnej (OSL). Organizowanie Społeczności Lokalnej jest metodą budzenia aktywności społecznej w celu samoorganizowania się do rozwiązywania konkretnych problemów danej społeczności. To metoda zakładająca zaangażowanie społeczne, jako podstawowy element swojej skuteczności. Praca metodą OSL jest oparta na potencjale tkwiącym w społeczności, odpowiada na rozpoznane potrzeby, angażuje mieszkańców w myśl zasady: „Pomóżmy ludziom, aby pomogli sobie sami”. Metoda ta pozwala aktywizować nie tylko osoby i rodziny objęte świadczeniami z pomocy społecznej, ale również społeczność lokalną, tj. osoby z otoczenia, które w rodzinie i społeczności funkcjonują prawidłowo. W procesie pracy ze społecznościami lokalnymi miasta Włocławek z roku na rok udaje się włączyć coraz większą liczbę biernych odbiorców pomocy społecznej do podejmowanych wspólnie przedsięwzięć. Poniżej przedstawiamy listę projektów socjalnych wpisujących się w realizację programu.

Tabela nr 9. Projekty socjalne

Lp	Tytuł projektu, odbiorcy i krótki opis	Partnerzy	Koszt i źródło finansowania
1.	„Gwiazdkowa niespodzianka” w Klubie „Zazamcze”- odbiorcy dzieci, rodzice i opiekunowie, ok. 150 osób, organizacja spektaklu, aktywizacja i integracja dzieci, kultywowanie tradycji świątecznych, rozwój zainteresowań.	CK „Browar B” Klub „Zazamcze”, Kościół Ewangelicznych Chrześcijan	Bez nakładów finansowych
2.	„Dzień kobiet dla kobiet”- odbiorcy 15 pań korzystających ze wsparcia KIS, warsztaty wykonania mydełek z wykorzystaniem naturalnych olejków, porady kosmetyczne, integracja i aktywizacja pań, wyjście do Multikina. Zaprezentowanie	Konsultantka Firmy Avon	MOPR 1 674,56 zł wkład rzeczowy partnera 100,00 zł

	alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla liderów współpracujących z Zespołem ds. Organizowania Społeczności Lokalnej oraz podopiecznych Klubu Integracji Społecznej.		
3.	„Nie ma jak wakacje” – odbiorcy 15 dzieci, uczestników zajęć wakacyjnych, realizowanych w Filii KIS na os. Leopoldowo. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci poprzez zabawę i edukację oraz rozwijanie nowych form aktywnego wypoczynku, rozwój zainteresowań oraz wrażliwości ekologicznej, współpraca z rodzicami i wolontariuszami.	Stowarzyszenie LGD Miasto Włocławek	dofinansowanie Gmina Miasto Włocławek 20 000,00 zł Stowarzyszenie LGD Miasto Włocławek 3 558,95 zł
4.	„Namaluj Uśmiech” – III edycja, odbiorcy: 1 osoba samotna, długotrwale chora, mieszkująca w trudnych warunkach oraz 10 wolontariuszy. Malowanie pomieszczeń przez Wolontariuszy MOPR - uczniów Zespołu Szkół Budowlanych, którzy łącznie w okresie sprawozdawczym przepracowali 75 godzin. Poprawa warunków mieszkaniowych, promowanie pracy wolontarystycznej na rzecz osób chorych, niepełnosprawnych wśród społeczności lokalnej - młodzieży.	Uczniowie Zespołu Szkół Budowlanych	Projekt nie wymagał finansowania ze strony MOPR. wkład pracy wolontariuszy 560,00 zł
5.	Promocja wolontariatu i działań środowiskowych Modelu OSŁ we Włocławskich szkołach. W przedsięwzięciu udział wzięły 34 osoby.	Zespół Szkół Samochodowych	Projekt nie wymagał finansowania ze strony MOPR

Partnerzy MOPR:

- Społeczności lokalne miasta Włocławek (dzieci, młodzież, osoby dorosłe, seniorzy, osoby niepełnosprawne)
- Urząd Miasta Włocławek
- Komenda Miejska Policji we Włocławku
- Komenda Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej we Włocławku
- Straż Miejska we Włocławku
- Powiatowy Urząd Pracy
- Centrum Kultury „Browar B”
- Klub „Zazamcze” Centrum Kultury „Browar B”
- Nadleśnictwo Włocławek
- 2-5 Ochotniczy Hufiec Pracy
- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Miasto Włocławek
- Miejska Biblioteka Publiczna we Włocławku
- Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu
- Związek Miast Nadwiślańskich z Torunia
- Yacht Club Anwil
- Parafia pw. Św. Stanisława
- Parafia pw. Św. Maksymiliana
- Parafia pw. Św. Józefa

- Kawiarnia Obywatelska
- Stowarzyszenie Automobilklub Włocławski, Sekcja „Garbaty Włocławek” i Sekcja MOTORAJD,
- Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego we Włocławku
- Zespół Szkół Budowlanych,
- Zespół Szkół Samochodowych,
- Liceum Ziemi Kujawskiej we Włocławku
- Polski Czerwony Krzyż
- Włocławskie szkoły podstawowe, gimnazjalne, technika i licea
- Fundacja „ANWIL dla Włocławka”
- Fundacja Caietanus
- Fundacja „Samotna Mama”
- Firma „Artex”
- Expol
- Bakalland
- Klub Seniora „Zazamcze”
- Klub Wolontariusza MOPR

Środki finansowe wykorzystane przez Zespół ds. OSL w 2020 roku

Na realizację projektów środowiskowych Modelu OSL Zespół wykorzystał środki finansowe MOPR na łączną kwotę 10 717,74 zł.

Środki finansowe i rzeczowe pochodzące z innych źródeł:

Wkład finansowy i rzeczowy partnerów, liderów, społeczności lokalnej i sponsorów na realizację działań środowiskowych modelu OSL w 2020 roku wyniosły 33 696,66 zł.

VIII. PODSUMOWANIE I WYKAZ POTRZEB NA 2021 ROK

W okresie sprawozdawczym podejmowano szereg działań środowiskowych, aktywizujących świadczeniobiorców MOPR. Z udziałem ww. realizowano projekty socjalne skierowane do społeczności lokalnych, zaangażowano 48 osób do prac społecznie użytecznych, wykorzystywano takie narzędzie, jak kontrakt socjalny, który podpisano w 379 przypadkach. Stosowanie ww. działań, już od szeregu lat okazuje się wysoce skuteczną metodą do uzyskania zadawalających wyników w zakresie poprawy warunków życia mieszkańców miast, a co za tym idzie, zmniejszenia liczby osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Z roku na rok obserwuje się systematyczny spadek liczby świadczeniobiorców. W 2020 r. liczba ta zmniejszyła się o 143 rodziny w stosunku do 2019 r. i o 503 osoby w tych rodzinach. Pomimo korzystnej tendencji, ogólna liczba rodzin wymagających wsparcia nadal jest wysoka szczególnie w przypadku beneficjentów w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, gdzie widoczny jest nieznaczny, ale systematyczny wzrost liczby rodzin objętych świadczeniami. Pozytywnym jednakże zjawiskiem jest obserwowany od kilku ostatnich lat systematyczny spadek udziału procentowego osób bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej w stosunku do ogółu klientów MOPR. Ponadto, zauważalnym i niepokojącym zjawiskiem jest wzrost liczby beneficjentów długotrwale korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, dlatego też w podejmowanych działaniach zmierza się w kierunku włączenia społecznego i aktywizacji. Wypłata przysługujących świadczeń pieniężnych, nie rozwiązuje bowiem kompleksowo problemów tych rodzin. Wymagają one szerszych, wieloaspektowych działań, przede wszystkim aktywizujących, kształtujących umiejętności prawidłowego wypełniania ról społecznych i poruszania się po rynku pracy. Działania ośrodka nie ograniczają się tylko do wypłacania wymaganych ustawami świadczeń, ale stanowią cały wachlarz oddziaływań o charakterze profilaktycznym, doradczym, wspierającym, które kierowane są do szerokiego grona osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Udzielana pomoc finansowa uzupełniana jest nowatorskimi rozwiązaniami, nowymi metodami pracy socjalnej, takimi jak budowanie programów lokalnej polityki społecznej, nawiązywanie i rozwijanie współpracy w ramach miejskich programów pomocowych, rozszerzanie niepieniężnych form wsparcia oraz środowiskowej interwencji socjalnej.

Podstawą pracy socjalnej jest przede wszystkim podejmowanie działań motywujących beneficjentów pomocy społecznej, w szczególności osoby bezrobotne do aktywności społecznej, do zmiany postawy z biernej na aktywną – włączającej te osoby w nurt życia społecznego. Praca socjalna z wykorzystaniem środowiskowej metody pracy socjalnej tj. Organizowania Społeczności Lokalnej upowszechniła się wśród pracowników socjalnych, którzy w codziennej pracy coraz częściej korzystają z jej rozwiązań w aktywizacji społecznej świadczeniobiorców MOPR. Metoda ta pozwala aktywizować nie tylko osoby i rodziny objęte świadczeniami z pomocy społecznej, ale również ich otoczenie, czyli społeczność lokalną tj. osoby ze środowiska funkcjonujące prawidłowo w rodzinie czy w społeczności. Za największy sukces poczytujemy sobie fakt, że w realizację naszych projektów udało nam się włączyć świadczeniobiorców. Z biernych odbiorców pomocy społecznej stali się oni aktywnymi uczestnikami podejmowanych wspólnie przedsięwzięć. Jest to o tyle istotne, że Powiatowy Urząd Pracy we Włocławku dysponuje niedostateczną liczbą ofert pracy dla zaktywizowanych przez MOPR beneficjentów pomocy społecznej.

W marcu 2020 roku ośrodki pomocy społecznej stanęły w obliczu nowego wyzwania zorganizowania pomocy dla osób i rodzin w związku z pojawieniem się zagrożenia koronawirusem SARS-COV-2.

Wśród nowych zadań należy wymienić:

1. Rozpoznawanie potrzeb wśród osób objętych kwarantanną i koordynowanie udzielonej pomocy, która polegała głównie na zakupie i dostarczeniu przez wolontariuszy niezbędnych artykułów spożywczych i leków, dostarczeniu posiłków.
2. Rozpoznawanie potrzeb u osób starszych i niepełnosprawnych, które w związku z pandemią pozostawały w domu i koordynowanie oraz/lub udzielanie pomocy zgodnie z potrzebami.

Sytuacja ta stała się także wyzwaniem m. in. dla organizacji pracy socjalnej czy świadczenia usług. Nakładane ograniczenia, służące minimalizowaniu rozprzestrzeniania się wirusa Covid-19, spowodowały konieczność zastosowania przez MOPR we Włocławku, tam, gdzie jest to konieczne i możliwe, alternatywnych sposobów realizacji już zaplanowanych bądź przyszłych działań. Obejmowało to m.in. zastąpienie fizycznych spotkań spotkaniami on-line lub wideokonferencjami lub korzystanie z ankiet on-line w celu zebrania opinii zainteresowanych stron.

Od kilku lat utrzymuje się wzrost liczby osób wymagających całodobowej opieki, której nie można zabezpieczyć w środowisku. Brak specjalistycznych placówek na terenie Włocławka, w tym szczególnie brak Zakładu Opiekuńczo – Leczniczego, powoduje konieczność zabezpieczenia opieki osobom niepełnosprawnym na terenie innych powiatów. Przedstawiona sytuacja oraz coroczny wzrost miesięcznych kosztów utrzymania w DPS wymaga zabezpieczania każdego roku większego budżetu, ponieważ jest to obligatoryjne zadanie własne gminy. W stosunku do poprzednich lat następuje ciągły wzrost wydatków na ten cel. Obciążenie gminy jest uwarunkowane wieloma czynnikami zewnętrznymi, do najważniejszych należą: sytuacja finansowa mieszkańca, miesięczny koszt utrzymania w DPS, sytuacja zdrowotna mieszkańca, obowiązek uiszczania opłaty zastępczej.

Pojawienie się pandemii stanowi dla nas wszystkich poważne wyzwanie, a konsekwencje aktualnych wydarzeń nie pozostają bez wpływu również na realizację projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Wiąże się to z wprowadzeniem istotnych ograniczeń, m. in. w możliwości organizacji różnego rodzaju imprez, spotkań, wypoczynku i rekreacji, a także w funkcjonowaniu placówek edukacyjnych, opiekuńczo – wychowawczych, kulturalnych, obiektów sportowo-rekreacyjnych itp.

W obecnej chwili nie można wiarygodnie prognozować czasu trwania tej wyjątkowej sytuacji i jej ostatecznych konsekwencji. Jedno jest pewne, pracownicy pomocy społecznej spotykali od dawna i wciąż mierzą się z nowymi, coraz bardziej złożonymi problemami, które zmuszeni są umiejętnie i skutecznie rozwiązywać.

8.1. Wykaz potrzeb i planowane działania na 2021 rok

W związku z utrzymującą się wysoką liczbą rodzin wymagających pomocy MOPR w 2021 roku istnieje potrzeba prowadzenia niżej wymienionych działań:

W zakresie działań środowiskowych i instytucjonalnych

1. Doskonalenie wdrożonych standardów pracy socjalnej wprowadzających oddzielenie pracy administracyjnej od świadczenia pracy socjalnej i usług socjalnych oraz wprowadzenie rozwiązań optymalizujących wykorzystanie kompetencji zatrudnionych pracowników socjalnych na rzecz pracy socjalnej.
2. Zapewnienie odpowiedniej pomocy osobom wymagającym specjalistycznej opieki poprzez inicjowanie rozwoju różnorodnych form wsparcia realizowanych w środowisku oraz w formie pomocy instytucjonalnej (np. kluby samopomocy, ośrodki wsparcia, dzienne domy pomocy społecznej).
3. Wprowadzanie modernizacji w domach pomocy społecznej, zakup sprzętu i wyposażenia oraz dostosowanie do obowiązujących procedur związanych z COVID-19.
4. Podejmowanie działań i inicjatyw na rzecz osób starszych wymagających pomocy i wsparcia poprzez rozszerzenie współpracy z instytucjami działającymi na rzecz wymienionej grupy zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych np. w okresie pandemii.
5. Podejmowanie inicjatyw mających na celu utworzenie na terenie miasta Włocławek całodobowej specjalistycznej placówki dla osób psychicznie chorych niepełnosprawnych intelektualnie.
6. Monitorowanie wydatków, a w sytuacji zwiększenia potrzeb, podejmowanie działań w celu zwiększenia środków finansowych na ponoszenie odpłatności gminy Miasto Włocławek za pobyt w domach pomocy społecznej.

7. Kontynuowanie działań w kierunku rozwiązywania problemu bezdomności i łagodzenia skutków tego zjawiska w mieście, w tym stosowanie wypracowanych standardów pomocy osobom bezdomnym oraz inicjowanie tworzenia nowych ośrodków wsparcia szczególnie dla niepełnosprawnych osób bezdomnych, w tym szczególnie mieszkań treningowych.
8. Rozwijanie oraz rozszerzanie zakresu niepieniężnych form wsparcia udzielanego w ramach pomocy społecznej oraz środowiskowej metody pracy socjalnej dla osób bezrobotnych, długotrwale korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Zwiększenie zakresu współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy oraz nawiązanie współpracy z agencjami pośrednictwa pracy i instytucjami realizującymi szkolenia i działania aktywizujące osoby bezrobotne.
9. Poprawa jakości pracy socjalnej, w tym dalsze doskonalenie pracy metodą Organizowania Społeczności Lokalnej i utrzymanie standardów wynikających z otrzymanego Certyfikatu.
10. Rozszerzenie oferty poradnictwa specjalistycznego o terapię dla par i rodzin.
11. Kontynuacja „Programu oddłużenie” w zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych oraz pomoc w spłacie zadłużenia czynszowego osobom (a właściwie całym rodzinom) znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej i materialnej, zagrożonym utratą mieszkania w związku z zaległościami w opłatach czynszowych, utrzymanie osób i rodzin w środowisku zamieszkania oraz zapobieganie eksmisjom i bezdomności.
12. Kontynuacja Programu „Pomocna ręka”, skierowany do mieszkańców Miasta Włocławek, świadczeniobiorców MOPR, bezrobotnych, uzależnionych od alkoholu lub innych środków psychoaktywnych. Celem programu jest motywowanie do leczenia odwykowego w ośrodkach terapii uzależnień lub poradniach uzależnień.
13. Kontynuacja Programu „Wolontariat szansą na oddłużenie”, jako przykład dobrej praktyki w zakresie przeciwdziałania bezdomności.
14. Współrealizacja projektu „Reintegracja społeczna mieszkańców Włocławka, w tym w obszarze rewitalizacji”, którego celem jest reintegracja społeczno-zawodowa bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo mieszkańców miasta.
15. Kontynuacja programu „Trening pracy”, we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy we Włocławku - skierowanego do osób bezrobotnych zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, korzystających ze świadczeń finansowych MOPR we Włocławku, mieszkańców miasta Włocławka, którzy ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym, rodzinnym. Wsparcie realizowane przez specjalistów Klubu i PUP w formie warsztatów grupowych i spotkań indywidualnych.
16. Kontynuacja koordynacji i realizacji prac społecznie-użytecznych, jako sprawdzonej metody aktywizacji zawodowej.
17. W związku z brakiem oferty pozaszkolnej skierowanej do młodzieży, w tym w szczególności na osiedlach znajdujących się na peryferiach miasta planuje się wdrożenie programu aktywizacji społeczno-zawodowej skierowanej do młodzieży zamieszkującej osiedle Leopoldowo – ul. Zakręt. Wsparciem objęta będzie młodzież, której opiekunowie są osobami niepracującymi, korzystającymi z pomocy MOPR. W programie przewiduje się zajęcia z doradcą zawodowym, pedagogiem/nauczycielem przedmiotu, a także z zakresu przedsiębiorczości społecznej i prywatnej, gospodarowania finansami, zdrowia i rodziny oraz zajęcia sportowe.
18. Współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz grupami samopomocowymi i wspieranie ich działalności celem zwiększenia dostępu do usług społecznych dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

W zakresie działań na rzecz osób niepełnosprawnych:

1. Kontynuacja działań na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym działań w zakresie rehabilitacji zarówno społecznej jak i zawodowej finansowanych ze środków PFRON.
2. Kontynuacja działań na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym działań w zakresie aktywizacji zarówno społecznej, jak i zawodowej ze środków pozabudżetowych, w tym ze środków Unii Europejskiej.
3. Przystąpienie do kolejnej edycji w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III”
4. Przystąpienie do kolejnej edycji w ramach w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd”.
5. Kontynuacja programu „Opieka wytchnieniowa” oraz programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”. Programy te cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem ze strony osób z niepełnosprawnością. Obecnie do Centrum Informacji i Profilaktyki Społecznej Osób Niepełnosprawnych kierowanych jest wiele zapytań o ponowienie usług, z których korzystali w roku ubiegłym ze względu na fakt, iż były bardzo dużym wsparciem i pomocą dla wskazanej powyżej grupy społecznej, która w sytuacji wprowadzanych obostrzeń i reżimu sanitarnego związanego z wirusem COVID – 19, czuje się jeszcze bardziej osamotniona i odcięta od kontaktów międzyludzkich, w coraz szerszym zakresie zaburzających aktywizację społeczną i zawodową.
6. Zwiększanie dostępu do usług świadczonych w lokalnej społeczności i animacji społecznej poprzez prowadzenie działań integracyjnych i edukacyjnych skierowanych do osób niepełnosprawnych oraz osób z ich otoczenia.
7. Podejmowanie działań w kierunku realizacji programów współfinansowanych przez Europejski Fundusz Społeczny oraz projektów grantowych ukierunkowanych na problemy osób z niepełnosprawnościami.

Piotr Grudziński
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
we Włocławku

Informacje zebrała i opracowała:
Beata Cierlicka
Starszy Specjalista Pracy Socjalnej

VIII. POZOSTAŁE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE POMOCY SPOŁECZNEJ

Zgodnie ze Statutem Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku sprawuje z ramienia Prezydenta Miasta nadzór nad samodzielnymi jednostkami organizacyjnymi wchodzącymi w skład systemu pomocy społecznej Miasta Włocławek, do których należą:

- Całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze - sprawozdania powyższych jednostek zostały włączone do sprawozdania z realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stanowiącego Załącznik nr 2 do uchwały;
- Domy Pomocy Społecznej:
  - Dom Pomocy Społecznej we Włocławku ul. Nowomiejska 19,
  - Dom Pomocy Społecznej we Włocławku ul. Dobrzyńska 102.
- Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi – sprawozdanie z działalności zgodnie ze swoim statutem ŚDS przedkłada Wojewodzie Kujawsko-Pomorskiemu oraz Prezydentowi Miasta Włocławek.

9.1. Dom Pomocy Społecznej we Włocławku, ul. Nowomiejska 19

Sprawozdanie z działalności Domu Pomocy Społecznej we Włocławku, ul. Nowomiejskiej 19 za rok 2020

I. Informacje ogólne o jednostce

II. Sprawozdanie z działalności Domu Pomocy Społecznej

- 1. Dane statystyczne**
  - 1.1. Mieszkańcy
  - 1.2. Kadra
- 2. Covid-19 – funkcjonowanie jednostki**
  - 2.1. Obowiązujące obostrzenia
  - 2.2. Badania przesiewowe w kierunku COVID-19
- 3. Budżet**
  - 3.1. Dochody
  - 3.2. Wydatki
  - 3.3. Dotacje
  - 3.4. Zarządzanie kryzysowe
  - 3.5. Darowizny
  - 3.6. Inwestycje
- 4. Realizacja zadań regulaminowych**
  - 4.1. Świadczenie usług w zakresie potrzeb bytowych
  - 4.2. Świadczenie usług opiekuńczych
  - 4.3. Świadczenie usług wspomagających
  - 4.4. Opieka zdrowotna
- 5. Projekty unijne**
- 6. Potrzeby na 2021 r.**

III. Sprawozdanie z działalności Ośrodka Dziennego Pobytu

- 1. Dane statystyczne**
  - 1.1. Uczestnicy
  - 1.2. Kadra
- 2. Budżet**
  - 2.1. Dochody
  - 2.2. Wydatki
  - 2.3. Zarządzanie kryzysowe
- 3. Covid-19 – funkcjonowanie Ośrodka**
- 4. Realizacja zadań regulaminowych**
- 5. Potrzeby na 2021 r.**

Informacje ogólne o jednostce

Dom Pomocy Społecznej przy ulicy Nowomiejskiej 19, zwany w dalszej treści „Domem” jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym, prowadzoną w trybie art. 19 pkt 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.) jako ~~zadanie własne~~ powiatu, przez Gminę Miasto Włocławek na prawach powiatu.¹

Jednostka w okresie sprawozdawczym funkcjonowała na podstawie:

- zezwolenia Wojewody Kujawsko-Pomorskiego na prowadzenie domu pomocy społecznej WPS.VI.9013-TMo/84/2005 z dnia 28 grudnia 2005 r. dla osób w podeszłym wieku dla 64 osób,
- statutu nadanego uchwałą nr 73/L/2006 Rady Miasta Włocławek z dnia 26 czerwca 2006 r. w sprawie nadania statutu Domowi Pomocy Społecznej przy ul. Nowomiejskiej 19 we Włocławku, zmienionego uchwałami: nr XXXVI/99/2013 Rady Miasta Włocławek z dnia 23 września 2013 r. oraz nr III/21/2018 Rady Miasta Włocławek z dnia 10 grudnia 2018 r.,
- regulaminu organizacyjnego Domu Pomocy Społecznej przy ul. Nowomiejskiej 19 we Włocławku przyjętego zarządzeniem nr 65/2019 Prezydenta Miasta Włocławek z dnia 13 lutego 2019 r.

Na podstawie ww. uregulowań, w ramach Domu Pomocy Społecznej przy ul. Nowomiejskiej 19 – jako komórka organizacyjna, funkcjonuje ośrodek wsparcia pn. Ośrodek Dziennego Pobytu, zlokalizowany przy ul. Brzeskiej 15 we Włocławku.

I. Sprawozdanie z działalności Domu Pomocy za rok 2020

1. Dane statystyczne

1.1. Mieszkańcy

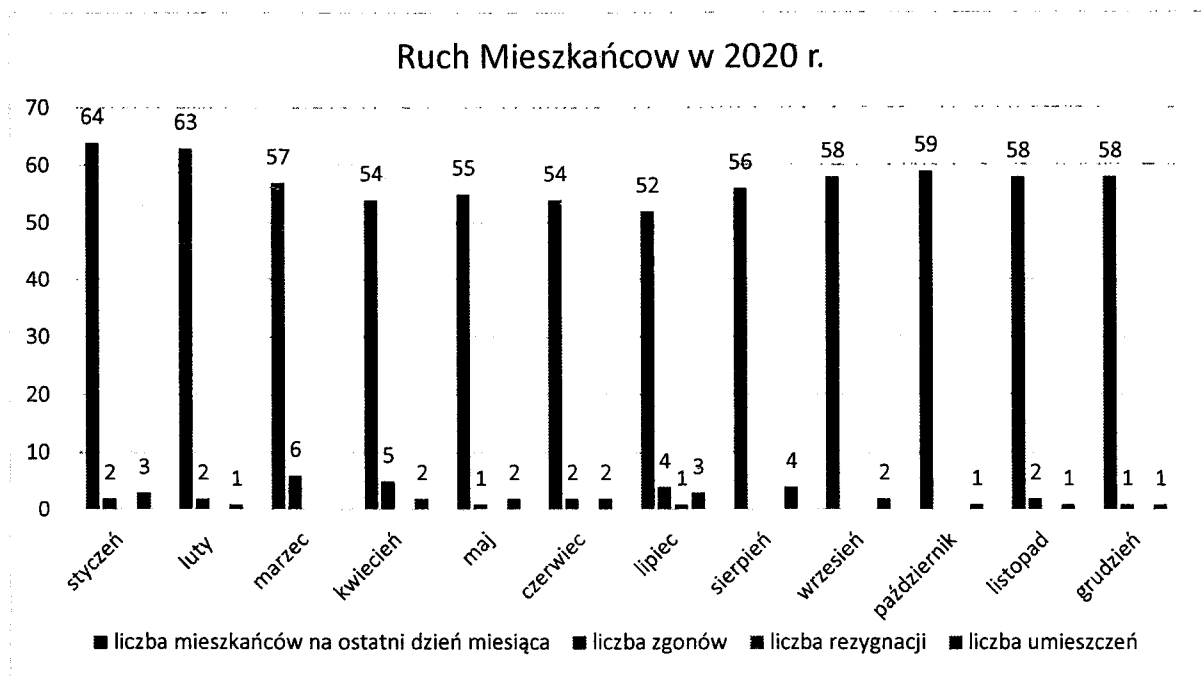
Dom, przeznaczony jest dla 64 osób w podeszłym wieku. W okresie sprawozdawczym, w związku z trwającą od początku marca pandemią, średnia miesięczna liczba mieszkańców wynosiła 58 osób. Na dzień 1 stycznia 2020 r. było 63 mieszkańców, a na dzień 31.12.2020 r. 58 mieszkańców. W ciągu roku zmarło 25 osób, 1 osoba zrezygnowała z pobytu, 21 nowych osób zostało umieszczonych. Łącznie w ciągu 2020 roku w Domu mieszkały 84 osoby.

Na 31 grudnia 2020 r. na umieszczenie oczekiwało 9 osób, w tym 2 poza kolejnością.

¹Akty regulujące funkcjonowanie Domu:

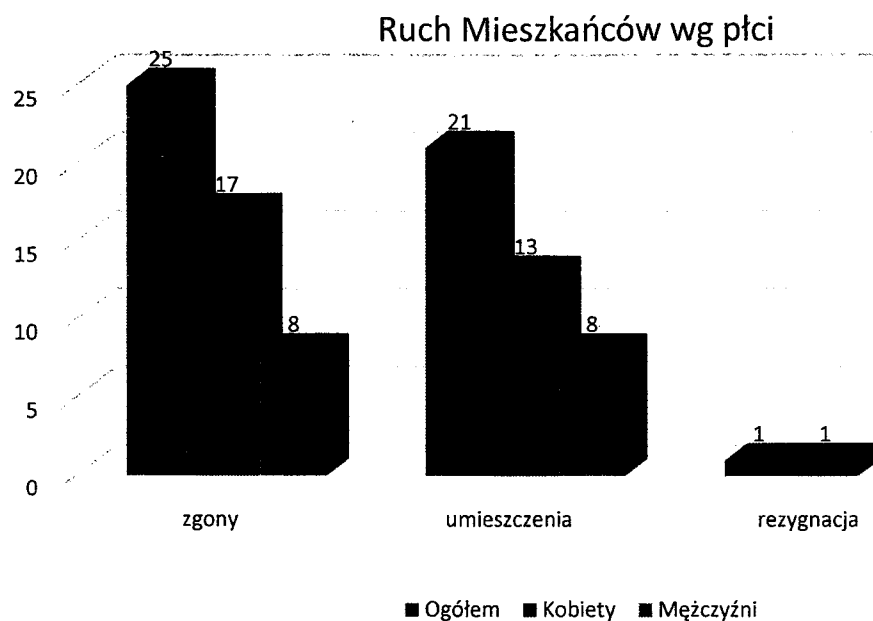
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 734 z późn. zm.)

Dane, dotyczące ruchu mieszkańców w ciągu okresu sprawozdawczego obrazuje poniższa tabela.

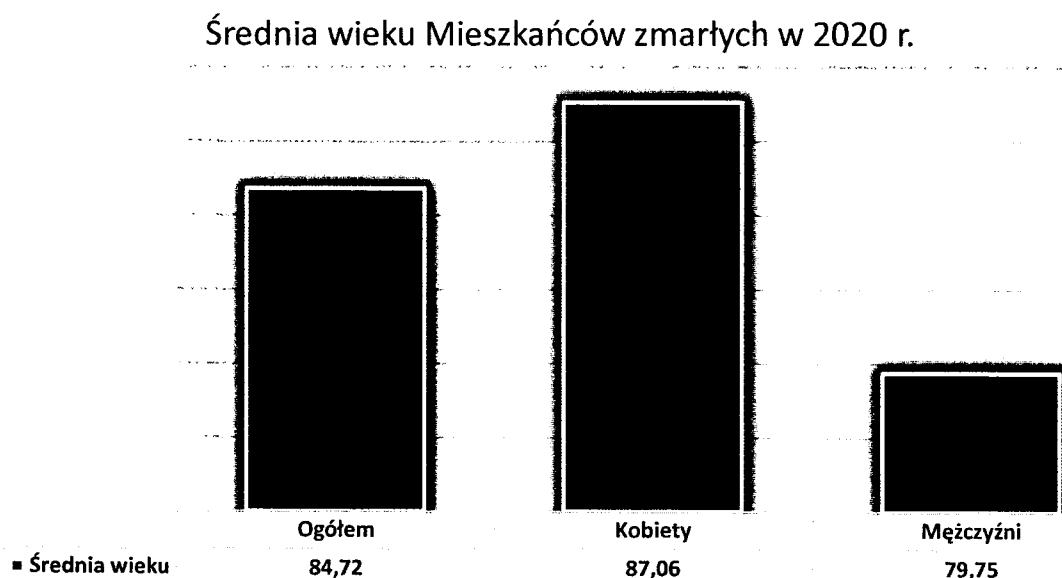

W pierwszej połowie roku, w związku z rozprzestrzenianiem koronawirusa SARS-CoV-2, przyjmowane do Domu, zgodnie z wytycznymi organów nadzorujących działalność Domu, były wyłącznie osoby ze szpitala, które nie mogły wrócić do poprzedniego miejsca zamieszkania z różnych przyczyn, w tym z powodu braku możliwości zapewnienia całodobowej opieki. Umieszczanie innych osób było wstrzymane ze względu na bezpieczeństwo zamieszkujących w Domu. Tylko w miesiącu marcu nie została umieszczona ani jedna osoba – planowane umieszczenia zostały odwołane w związku z pandemią i zamknięciem Domu. W drugiej połowie roku, wprowadzony został obowiązek testowania osób umieszczanych – koszty testów ponoszone są przez budżet państwa. Obowiązywały w tym zakresie szczególne procedury opracowane przez Ministerstwo Zdrowia.

W pierwszej połowie roku zmarło 18 osób, w drugiej 7, przy czym na Covid-19 zmarły 2 osoby, po jednej osobie w listopadzie i grudniu. Obydwie osoby zmarłe na Covid-19 zostały wcześniej skierowane do szpitala z powodu stanu zdrowia i podczas hospitalizacji zostały zakażone Covid-19. Na Covid-19 chorowała w Domu jedna osoba, która jest ozdowieńcem.

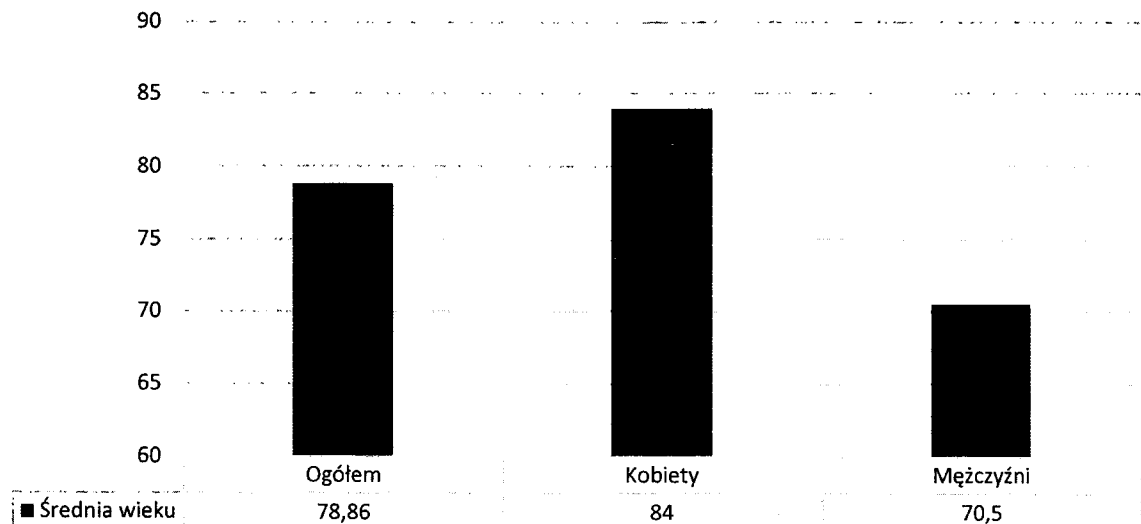
Wśród osób zmarłych było 17 kobiet i 8 mężczyzn. Zrezygnowała z pobytu w Domu kobieta, która powróciła do środowiska rodzinnego. Najmłodsza zmarła osoba miała 70 lat – był to mężczyzna, który mieszkał w Domu ponad 24 lata. Najstarszą zmarłą osobą była kobieta, która miała 99 lat, a została umieszczona, gdy miała 98 lat.

Jak obrazuje powyższa tabela średnia wieku zmarłych mieszkańców to prawie 85 lat, przy czym starsze w dniu śmierci, średnio o 2 lata były kobiety, a mężczyźni żyli krócej o 5 lat od średniego wieku umieralności w Domu.

W 2020 r. przyjęto 13 kobiet i 8 mężczyzn.

Średnia wieku Mieszkańców umieszczonych w 2020 r.

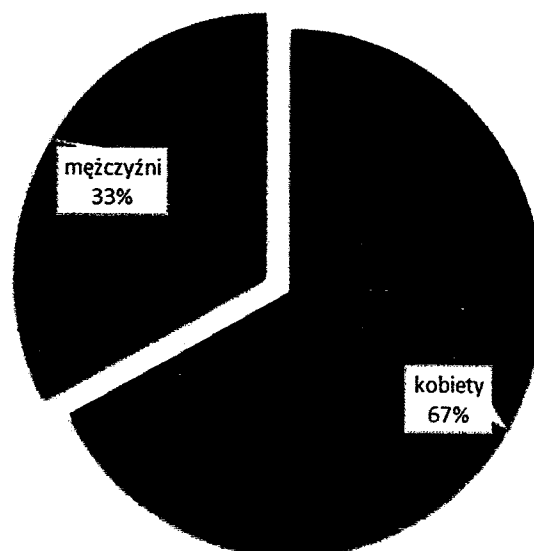

Średnia wieku osób umieszczanych w okresie sprawozdawczym wynosiła niespełna 79 lat i była niższa od średniej wieku z poprzedniego okresu sprawozdawczego, która wynosiła 80 lat. Najmłodszą osobą przyjętą – na okres tymczasowy – był mężczyzna lat 46, a najstarszą kobieta – lat 91 w dniu umieszczenia. Kolejne dwie najstarsze w dniu przyjęcia osoby to również kobiety w wieku 90 lat.

Wśród osób przyjętych w 2020 r. 5 mężczyzn wcześniej mieszkało w innych placówkach (komercyjny dom opieki całodobowej, schronisko dla bezdomnych) 4 osoby zostały po raz pierwszy przyjęte do placówki całodobowej prosto po hospitalizacji. Pozostałe osoby umieszczono ze środowiska, gdzie niektóre z nich korzystały z usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania lub innej pomocy oferowanej w ramach pomocy społecznej.

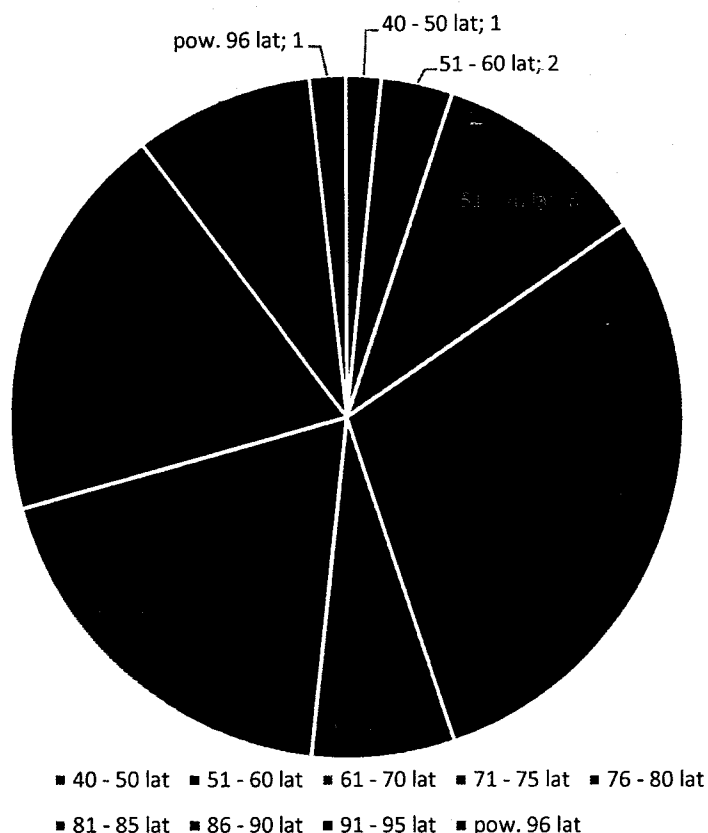
Na dzień 31 grudnia 2020 r. w Domu mieszkało 58 osób, w tym 39 kobiet i 19 mężczyzn. Najmłodszy był mężczyzna – 46 lat, najstarsza kobieta – 97 lat.

Mieszkańcy wg płci stan na 31.12.2020 r.

Jak wskazuje powyższy wykres, w Domu na dzień 31.12.2020 r. było ponad dwa razy więcej kobiet niż mężczyzn.

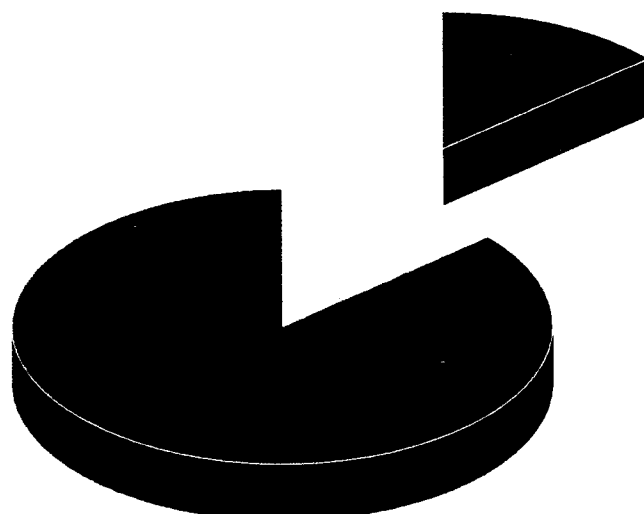
Wiek Mieszkańców wg stanu na 31.12.2020 r.

Z powyższego zestawienie mieszkańców według wieku na dzień 31.12.2020 r. wynika, iż największą grupę wiekową w Domu, bo aż 29% zamieszkałych stanowią osoby w przedziale wiekowym 71-75 lat. Po 19% ogółu mieszkańców stanowią osoby w przedziałach od 81-85 lat i 86-90 lat. Kolejne pod względem ilości osób są grupy wiekowe 61-70 lat 10% i 91-95 lat 9% ogółu mieszkańców.

Na dzień 31.12.2020 r. umieszczonych w Domu było 8 osób przyjętych przed 1 stycznia 2004 r. – jedna osoba mniej w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego. Opłaty za osoby umieszczone przed wejściem w życie obowiązującej ustawy o pomocy społecznej, finansowane były na „starych zasadach”, tj. z dotacji celowej z budżetu państwa. Średniomiesięczna wysokość dotacji wynosiła w I kwartale roku sprawozdawczego 27870,71 zł, w II kwartale 27 567,84 zł., w III kwartale 27 089,85 zł, w IV kwartale 24 836,40 zł. Dopłatę do kosztu utrzymania ww. osoby pokrywane były w 7 przypadkach z emerytur, rent a w 1 przypadku z zasiłku celowego.

**Źródło finansowania odpłatności za pobyt
wg stanu na 31.12.2020 r.**

■ dotacja celowa z budżetu państwa   ■ finansowane z budżetu gmin

Koszty utrzymania prawie 85% mieszkańców ponosiła Gmina Miasto Włocławek, za 1 mieszkańca opłaty wносиła Gmina Lubraniec.

Wszyscy mieszkańcy opłacali pobyt do wysokości 70% ze swojego dochodu. Żaden z mieszkańców nie był zwolniony z odpłatności. W 6 przypadkach opłatę za pobyt w Domu mieszkańcy uiszczali z zasiłku stałego, w pozostałych 52 przypadkach z emerytury lub renty.

Średniomiesięczna opłata mieszkańca za pobyt 1 osoby wyniosła w roku sprawozdawczym 1 102,67 zł, co w przeliczeniu przez wszystkie osoby daje dochód w wysokości ok. 64 000,00 zł miesięcznie. Łączna wysokość wpływów z odpłatności za pobyt przedstawiona w rozdziale 3.1.

1.2.Kadra

Dom w okresie sprawozdawczym dysponował 42,2 etatami, w układzie modułowym według schematu organizacyjnego.

Poniższa tabela obrazuje stan zatrudnienia w Domu na dzień 31.12.2020 r.

Pracownicy		pracownicy nieetatowi	liczba osób	w przel. na pełne etaty
1	Pracownicy zapewniający usługi bytowe, w tym:	5	23,0	23,0
	dyrektor		1	1,0
	pracownicy administracji	3	7	7,0
	gospodarczy i obsługi, w tym kucharze, pokojowe, praczka, rzemieślnik, kierowca, elektromonter,	2	15	15,0
2	Pracownicy zapewniający usługi opiekuńcze i wspomagające, w tym:	3	20,0	19,5
	pielęgniarki		4	4,0
	opiekunowie	2	12,0	12,0
	terapeuci		2	1,5
	pracownicy socjalni	1	2	2,0
Ogółem		8	43	42,5

Średnie wynagrodzenie zasadnicze (bez dodatków stażowego, funkcyjnego, nocnego) w 2020 r. wynosiło niespełna 2 777,00 zł nieco przekraczając wysokość minimalnego wynagrodzenia zasadniczego obowiązującego w 2020 r. W trakcie roku 9 pracowników otrzymało nagrody jubileuszowe na łączną kwotę 49 506 zł.

W okresie sprawozdawczym na emeryturę przeszły 4 osoby (pielęgniarka, kapelan, kierowca, kierownik działu terapeutyczno-opiekuńczego). Ww. osobom wypłacono odprawy emerytalne na łączną wysokość 73 005,18 zł. Z jednym z pracowników została rozwiązana umowa o pracę na jego wniosek, na zasadzie porozumienia stron.

Etatową kadrę przez cały okres pandemii wspierali pracownicy nieetatowi, zatrudniani w ramach robót publicznych. Osoby w ramach robót publicznych zatrudnione były na stanowiskach: opiekun, pokojowa, praczka, pomoc kuchenna, pomoc administracyjna, pracownik socjalny.

Oprócz pracowników z robót publicznych Dom we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy we Włocławku, od marca realizował staże zawodowe, łącznie w ciągu roku dla 9 osób. Staże realizowane były na następujących stanowiskach: pomoc administracyjna – 3 osoby, pomoc księgową – 2 osoby, pracownik socjalny – 2 osoby, animator kulturalno- oświatowy – 1 osoba, pomoc kuchenna – 1 osoba.

W Domu realizowany był program „Wolontariat szansą na oddłużenie”. MOPR w odpowiedzi na zapotrzebowanie skierował na wolontariat 1 z osób zatrudnionych w ramach robót publicznych na stanowisku pomocy kuchennej.

W ww. celu został wprowadzony 12 godz. system pracy pracowników bezpośredniego kontaktu. W poprzednim okresie sprawozdawczym obowiązywał 8 godz. W celu uniknięcia kontaktów pracowników i konieczności wprowadzania rotacyjnego czasu pracy, za pozytywną opinią związku zawodowego, dokonano zmiany jw.

Bez względu na powyższe nieodzowna była praca w godzinach nadliczbowych. Pracownicy wszystkich pięciu działów Domu, z powodu różnych okoliczności, świadczyli pracę ponad normę. Największą liczbę nadgodzin wypracowały pielęgniarki (88,5 godz.) które w związku z pandemią, poza ustalonym czasem pracy, pobierały wymazy materiału do badania w kierunku Covid-19 pracownikom i mieszkańcom i wykonywały czynności służbowe podczas długoterminowych nieobecności usprawiedliwionych współpracujących pielęgniarek. Dodatkowo pracowali opiekunowie (89 godz.) i kucharze (64 godz.).

Pracownicy w okresie sprawozdawczym podnosili kwalifikacje we własnym zakresie. Kilku opiekunów podjęło naukę podnosząc kompetencje zawodowe na opiekuna medycznego. Pozostała kadra realizowała obowiązek wynikający z ustawy o pracownikach samorządowych i uzupełniała swoją wiedzę w szkoleniach prowadzonych on-line w zakresie zmiany przepisów prawa podatkowego, prawa zamówień publicznych, kontroli zarządczej w jednostkach administracji publicznej, HACCP, a także dotyczące praw mieszkańca i sporządzania indywidualnych planów wsparcia.

Jednocześnie podjęto działania dotyczące usprawnienia pracy pracownikom biurowym i socjalnym w zakresie dokumentowania prowadzonych spraw przy pomocy wielostanowiskowych programów komputerowych firmy Arisco. Przeprowadzono szkolenia dla kadry z modułu placowo-kadrowego, magazynowego, finansowo-księgowego oraz „Dom”.

Łącznie na doksztalcanie kadry w 2020 r. wydatkowano kwotę 5 554,69 zł

2. Covid-19 – informacje o funkcjonowaniu jednostki

2.1. Obowiązujące obostrzenia

10 marca 2020 r., czyli na początku rozwoju epidemii koronawirusa Sars-Cov-2 w Polsce, Dom zamknięto dla osób odwiedzających. Jednocześnie rozpoczęto wdrażanie zaleceń i wytycznych, dotyczące organizacji pracy domów pomocy społecznej przygotowane przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, wojewodów, inspektorów sanitarnych oraz konsultantów krajowych w dziedzinie chorób zakaźnych.

Zmiany organizacyjne objęły niemal wszystkie obszary funkcjonowania mieszkańców, wzmożonej kontroli ich stanu zdrowia po stworzenie procedur sanitarnych, czy dotyczących postępowania z zakażoną odzieżą, nieczystościami i żywnością. Konieczne było przeorganizowanie nie tylko pracy personelu, ale także życia mieszkańców i sposobu „korzystania z Domu”.

Zarządzeniem nr 10 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej przy ul. Nowomiejskiej 19 we Włocławku z dnia 9 marca 2020 r. wprowadzono do odwołania:

- zakaz odwiedzin w Domu,
- czasowe ograniczenie wychodzenia mieszkańców poza teren placówki,
- odwołanie wszystkich imprez i spotkań z uczestnictwem osób z zewnątrz,
- zamknięcie kasy dla osób z zewnątrz.

Przeorganizowanie życia mieszkańców Domu zmieniło zatem ich życie w sposób diametralny. Mieszkańcy mieli ograniczone kontakty osobiste z członkami rodzin, którzy nie mogli wchodzić na teren Domu.

Po pierwszej fali zachorowania na Covid-19, drzwi Domu ponownie otworzyły się w lipcu 2020 r. i ich otwarcie trwało zaledwie do sierpnia 2020 r. Ostanie odwiedziny odbyły się w dniu 20.08.2020 r. i Dom ponownie zamknięto.

Dom stanął zatem przed koniecznością wprowadzenia nowych procedur wewnętrznych i wytycznych regulujących funkcjonowanie placówki w czasie epidemii. Procedury i wytyczne organizowały i regulowały:

- życie zbiorowe mieszkańców poprzez ograniczanie wzajemnego kontaktu oraz unikanie spotkań grupowych,
- zapewnienie pomocy psychologicznej mieszkańcom borykającym się z problemem odosobnienia od środowiska zewnętrznego oraz rodzin,
- zapewnienie właściwej opieki mieszkańcom Domu, w tym przede wszystkim wykonywanie zabiegów higienicznych, polegających m.in. na dezynfekcji,
- zapewnienie ciągłości usług na poziomie obowiązującego standardu z uwzględnieniem zaleceń Głównego Inspektora Sanitarnego,
- uwrażliwienie pracowników na konieczność stosowania środków ochrony osobistej oraz mycia rąk, w tym przed i po kontakcie z mieszkańcami, po kontakcie z zanieczyszczonymi powierzchniami lub sprzętem oraz po usunięciu środków ochrony osobistej,
- obowiązkowego używania przez pracowników Domu maseczek ochronnych i rękawiczek,
- wyodrębnienia w Domu funkcjonalnej i przestrzennej części zapewniającej izolację od pracowników, którzy bezpośrednio nie uczestniczą w opiece nad mieszkańcami,
- przygotowania pomieszczeń do izolacji mieszkańców zakażonych Covid-19 lub konieczności izolacji mieszkańców wracających z urlopu, gdzie przebywali u rodziny czyli wyodrębnienia z infrastruktury Domu tzw. izolatoriów. Do ww. pomieszczeń nie mogli mieć dostępu pozostali

- niezakażeni mieszkańcy placówki. Ponadto, uniemożliwiono wstępu na teren Domu osobom, których obecność nie była konieczna do zapewnienia ciągłości działalności,
- ograniczenia aktywności mieszkańców poza terenem placówki,
  - wprowadzenia procedur sanitarnych postępowania ze wszystkim, co było przynoszone do Domu z zewnątrz tj. zakupów, paczek dla mieszkańców.
  - zobowiązania wszystkich wchodzących do Domu do mierzenia temperatury ciała i wprowadzenia zakazu wchodzenia do Domu w przypadku podwyższonej temperatury,
  - umożliwienia mieszkańcom Domu kontaktu z rodzinami z wykorzystaniem urządzeń telekomunikacyjnych i audiowizualnych,
  - postępowania na wypadek zakażenia mieszkańca oraz postępowania na wypadek zakażenia pracownika,
  - testowania mieszkańców nowo przyjmowanych.

2.2. Badania przesiewowe w kierunku Covid-19

Od dnia 15 maja do dnia 31 grudnia 2020 r. zostało wykonanych łącznie 540 testów. Testy były finansowane z budżetu państwa. Przeprowadzono 88 badań.

3. Budżet

3.1. Dochody

W 2020 roku Dom w ramach rozdz. 85202 uzyskał dochody w wysokości **772 067,00 zł**, co stanowi 110,65 % w stosunku do planu rocznego wynoszącego 698 315,00 zł.

Dochody uzyskano z następujących źródeł:

- a) wpływy z usług na kwotę 762 573,55 zł, dotyczą wnoszonych przez mieszkańców opłat za pobyt w Domu, w zależności od posiadanego dochodu. Opłaty są naliczane na podstawie decyzji wydanych przez MOPR we Włocławku, działający z upoważnienia Organu.

W okresie sprawozdawczym koszt pobytu wynosił następująco:

- do 29 lutego 2020 r. – **3 254,83 zł** na podstawie zarządzenia nr 57/2019 Prezydenta Miasta Włocławek z dnia 7 lutego 2019 r. w sprawie ustalenia średniego miesięcznego kosztu mieszkańca w Domach Pomocy Społecznej, działających na terenie Miasta Włocławek, opublikowanego w Dz. Urz. Woj. K. - P. z dnia 11 marca 2019 r. poz. 1454,
  - od 1 marca 2020 r. – **3 674,00 zł**, na podstawie zarządzenia nr 54/2020 Prezydenta Miasta Włocławek z dnia 11 lutego 2020 r. w sprawie ustalenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w Domach Pomocy Społecznej, działających na terenie Miasta Włocławek, opublikowanego w Dz. Urz. Woj. K. -P. z dnia 11 lutego 2020 r. poz. 947.
- b) odsetki bankowe uzyskane od środków finansowych znajdujących się na rachunku bankowym bieżącym i dochodów, w łącznej wysokości 493,97 zł.
  - c) darowizna w wysokości 9 000,00 zł przekazana przez włocławską spółkę Indorama Ventures Poland Sp. z o. o. oraz jej pracowników z przeznaczeniem na zakupy, mające na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się Covid-19 wśród pracowników i mieszkańców.

W roku sprawozdawczym Dom nie występował o przeznaczenie wypracowanej nadwyżki dochodów na bieżące wydatki.

3.2. Wydatki

W rozdz. 85202 plan po zmianach na dzień 31.12.2020 r. wynosił 3 084 418,00 zł. Wykonano plan w 99,25%, oddając do budżetu miasta środki finansowe w wysokości 23 071,20 zł.

3.3. Dotacje z budżetu państwa

W roku sprawozdawczym, na bieżącą działalność jednostki, w szczególności z przeznaczeniem na przeciwdziałanie rozprzestrzeniania się i negatywnym skutkom koronawirusa Sars-CoV-2 otrzymaliśmy z budżetu państwa dotacje celowe w łącznej wysokości **117 207,00 zł**.

3.4. Zarządzanie kryzysowe

W roku sprawozdawczym, w związku z trwającą pandemią, Dom uzyskał dodatkowe środki w wysokości **36 232,00 zł** w ramach rozdz. 75421 – zarządzanie kryzysowe, celem zrealizowania nieprzewidzianych wydatków, w związku z wystąpieniem zagrożenia spowodowanego wirusem Sars-CoV-2.

26 139,00 zł	zarządzenie 150/2020 Prezydenta Miasta Włocławek z dnia 30 kwietnia 2020 r.	Środki przeznaczono na pokrycie koniecznych, w związku z I falą pandemii, wydatków poniesionych m.in. na: – środki ochrony osobistej: maseczki jednorazowe, rękawiczki jednorazowe, przyłbice, żele i płyny do dezynfekcji rąk, – środki czystości przeznaczone do użytku mieszkańców w związku ze zwiększeniem reżimu sanitarnego, – zakup łóżek rozkładanych wraz z materacami z przeznaczeniem do użytku skoszarowanych, w związku z kwarantanną pracowników, – generator ozonu do dezynfekcji pomieszczeń, w szczególności wewnętrznego izolatorium oraz pomieszczeń wspólnie użytkowanych przez mieszkańców i personel, – płyty PCV, niezbędne do wydzielenia stref w budynku, w szczególności odizolowania strefy zamieszkania od pomieszczeń biurowych, utworzenia wewnętrznego izolatorium dla mieszkańców powracających ze szpitala, pozostających w izolacji domowej, nowo umieszczanych.
10 093,00 zł	zarządzenie 176/2020 Prezydenta Miasta Włocławek z dnia 29 maja 2020 r.	Środki przeznaczono na pokrycie poniesionych wydatków m.in. na: – środki ochrony osobistej: rękawice nitylowe, fartuchy jednorazowe, – płyny do dezynfekcji powierzchni, poręczy, klamek – środki czystości z przeznaczeniem dla mieszkańców, w związku ze zwiększeniem reżimu sanitarnego, – matę ewakuacyjną niezbędną do przenosin niesprawnych ruchowo mieszkańców z wewnętrznego izolatorium do pokoi mieszkalnych, – maszynkę do strzyżenia włosów skoszarowanych mieszkańców, – torby termiczne do właściwego przewożenia do laboratorium WSSE w Bydgoszczy, pobranego od personelu, materiału do badań w kierunku Covid-19.

Ww. środki, w znacznym zakresie umożliwiły zachowanie reżimu sanitarnego, pozwoliły mieszkańcom i pracownikom zachować względny spokój i bezpieczeństwo. Medialne przekazy

o ogniskach zakażeń w domach pomocy społecznej na terenie kraju paraliżowały personel oraz kadre zarządzającą, posiadającą wiedzę na temat ówczesnych cen środków ochrony osobistej i środków do dezynfekcji oraz trudności z ich zdobyciem i ogromu zapotrzebowania w codziennych czynnościach kadry, w szczególności bezpośrednio opiekującej się mieszkańcami.

3.5. Darowizny

Darowiznę pieniężną w wysokości 9 000,00 zł przekazała 29 maja 2020 r. włocławska spółka Indorama Ventures Poland Sp. z o.o. Darczyńca przekazał środki na walkę z epidemią koronawirusa Sars-CoV-2 i łagodzenie jej negatywnych skutków. Środki zostały wykorzystane na zakupy środków czystości z przeznaczeniem dla mieszkańców oraz zakup niezbędnych środków ochrony osobistej przeznaczonych do użytku podczas wykonywania codziennych czynności służbowych dla pracowników bezpośredniego kontaktu z mieszkańcami.

Darowizny rzeczowe na łączną wartość 18 217,16 zł stanowiły m.in.:

- a) środki ochrony osobistej: maseczki jednorazowe, maseczki bawełniane – własnoręcznie szyte, rękawiczki jednorazowe, gogle, kombinezony, fartuchy jednorazowe, przyłbice, Darczyńcami ww. byli: Szkoła Podstawowa nr 19; Klub Seniora „Łęgowianie”; Zakład Aktywności Zawodowej we Włocławku; Chorągiew Kujawsko-Pomorska Związku Harcerstwa Polskiego, Sener Sp. z o.o. w Warszawie; Medyczny Uniwersytet III Wieku we Włocławku; Ośrodek Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych w Krośnie; Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych we Włocławku; Konsberg Automotive;
- b) artykuły żywnościowe z przeznaczeniem dla mieszkańców Domu: mrożone warzywa i owoce przekazała pięciokrotnie hurtownia RUN- Chłodnia we Włocławku Sp. z o.o.; kisiele i kaszki instant wielosmakowe Bakalland S.A., ser camembert Pani Agnieszka Jura-Walczak;
- c) szampony i żele na rzecz mieszkańców Domu przekazały Toruńskie Zakłady Materiałów Opatunkowych S.A.;
- d) inne: pulsoksymetry, testy kasetkowe, termometry bezdotykowe otrzymaliśmy z zasobów Ministerstwa Zdrowia, a profesjonalny proszek do prania, podarowała firma Orbico Sp. z o. o. z Warszawy.

3.6. Inwestycje

W ramach zadań inwestycyjnych na 2020 r. pierwotnie w planie budżetu zaplanowane było dostosowanie budynku do niezbędnych wymogów bezpieczeństwa przeciwpożarowego. Plan budżetu był składany w miesiącu wrześniu 2019 r.

Ze względu na pandemię, w ramach zadania polegającego na przebudowie systemu alarmowo-przyzywowego wykonano wyłącznie dokumentację techniczną (koszt 5 689,98 zł). Zadanie zostało podzielone na 3 etapy i planowane jest do realizacji w kolejnych latach.

Środki finansowe w wysokości 153 810,11 zł zostały zwrócone do budżetu miasta.

4. Realizacja zadań regulaminowych

Dom Pomocy Społecznej realizuje zadania regulaminowe w oparciu o zatwierdzony przez Prezydenta Miasta Włocławek w dniu 13 lutego 2019 r. regulamin organizacyjny, ale przede wszystkim w oparciu o wytyczne rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej, zwanym dalej „rozporządzeniem”.

W ramach ww. aktu wykonawczego do ustawy o pomocy społecznej Dom realizuje usługi w zakresie potrzeb bytowych, usługi opiekuńcze i wspomagające.

4.1. Świadczenie usług w zakresie potrzeb bytowych

W zakresie usług bytowych Dom zapewnia:

- miejsce zamieszkania,
- wyżywienie,
- odzież i obuwie,
- utrzymanie czystości.

Miejsce zamieszkania osób umieszczonych w Domu w okresie sprawozdawczym stanowiły: 12 pokoi jednoosobowych, 20 dwuosobowych, 2 trzyosobowe i 1 czterosobowy. W okresie od 9 marca do 30 czerwca 4 pokoje stanowiły izolatorium wewnętrzne – składały się na nie 2 pokoje jednoosobowe i 2 pokoje dwuosobowe. W okresie od 1 lipca do końca roku izolatorium wewnętrzne zostało ograniczone do 1 pokoju jednoosobowego oraz 1 pokoju dwuosobowego. Miejsca w izolatorium zamieszkałe były praktycznie bez przerwy.

Wszystkie pokoje mieszkańców wyposażone są w wymagany sprzęt. 18 mieszkańców korzysta z łóżek rehabilitacyjnych, które stanowią własność Domu.

Żywnienie mieszkańców w okresie sprawozdawczym odbywało się zgodnie z wymogami art. 6 ww. rozporządzenia:

- mieszkańcom Domu zapewniano 4 posiłki dziennie oraz posiłek dietetyczny, zgodnie ze wskazaniem lekarza,
- dla każdego z posiłków czas wydawania wynosił 2 godziny, a ostatni posiłek podawany był o godz. 18:00. W związku z pandemią przeorganizowano sposób korzystania ze stołówki, wdrażając szczególne zasady reżimu sanitarnego i samodzielnego spożywania posiłku przy stoliku. Jednocześnie zmniejszono liczbę mieszkańców spożywających posiłki na stołówce, dostarczając całonocne wyżywienie do miejsca zamieszkania,
- 17 mieszkańców było karmionych ze względu na brak samodzielności, 6 mieszkańców wymagało pomocy przy każdorazowym spożywaniu posiłku.

Na żywienie mieszkańców w okresie sprawozdawczym wydatkowano środki finansowe w wysokości 199 428,38 zł. Obowiązująca stawka żywienia wynosiła 9,50 zł (śniadanie 2,37 zł, obiad 5,23 zł, kolacja 1,90 zł) ustanowiona zarządzeniem nr 18/2019 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej przy ul. Nowomiejskiej 19 z dnia 31 grudnia 2019 r.

W 2020 r. w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb bytowych mieszkańców i poprawy standardów bytowych zrealizowano:

- zakup 6 szt. materacy przeciwodleżynowych, przeznaczając na ten cel kwotę 673,92 zł;
- zakup 16 szt. materacy podstawowych wraz z pokrowcami, przeznaczając na ten cel kwotę: 10 055,08 zł;
- zakup 24 tac termoizolacyjnych oraz 2 wózków transportowych do ww. tac, w celu zapewnienia ciepłego posiłku w reżimie sanitarnym, osobom leżącym, przeznaczając na ten cel kwotę: 14 621,94 zł,
- bieżące zakupy dla mieszkańców tj. jak maty ewakuacyjne, maty łazienkowe, suszarki do bielizny, lampki do pokoi, dozowniki do mydła do toalet, itp. Na ten cel przeznaczono ponad 11 000 zł,

- zakup środków do utrzymania czystości w pokojach mieszkalnych, stołówce, salach terapii, ciągach komunikacyjnych, gabinecie doraźnej pomocy medycznej, środków dezynfekcyjnych do powierzchni, środków do utrzymania w czystości odzieży, bielizny osobistej mieszkańców, a także pościeli na łączną kwotę ponad 33 000 zł,
- abonament telewizji kablowej dla mieszkańców i nieodpłatny dostęp do Internetu (Wi-Fi) – ok. 5 000 zł,
- konserwacje i naprawy dźwigu osobowego – 9 296,21 zł,
- wynajem i utrzymanie w sprawności dystrybutora wody dla mieszkańców, zapewniającego stały dostęp do filtrowanej wody ciepłej, zimnej i gazowanej – ok. 3 000 zł,
- prenumeratę prasy dla mieszkańców – 500 zł,
- zorganizowano paczki świąteczne (2x) na łączną wysokość ponad 3 000 zł.

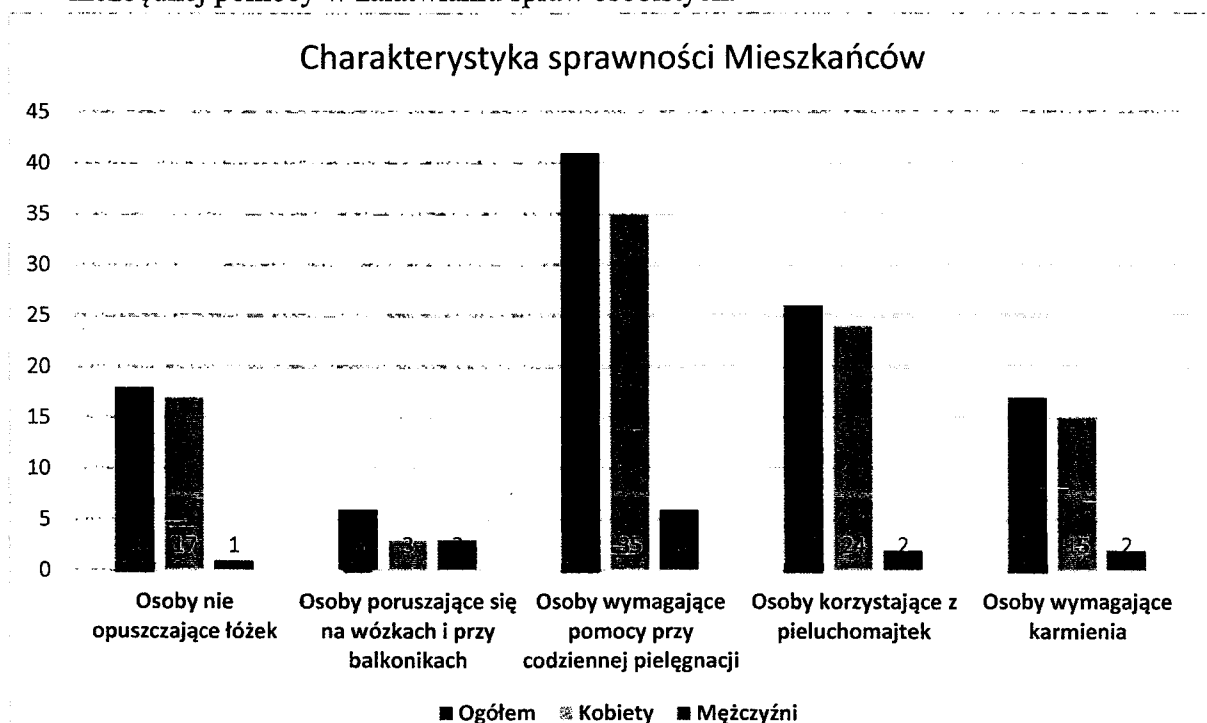
W ramach zapewnienia podstawowych usług bytowych mieszkańców zakupiono:

- energię elektryczną za kwotę 42 307,72 zł,
- energię ciepłą za kwotę 141 310,17 zł,
- dostawę wody za kwotę 14 175,75 zł,
- odprowadzanie ścieków za kwotę 29 059,07 zł,
- wywóz nieczystości za kwotę 28 169,55 zł,
- dostawę gazu za kwotę 8 452,75 zł.

4.2. Świadczenie usług opiekuńczych

W zakresie usług opiekuńczych Dom świadczy usługi:

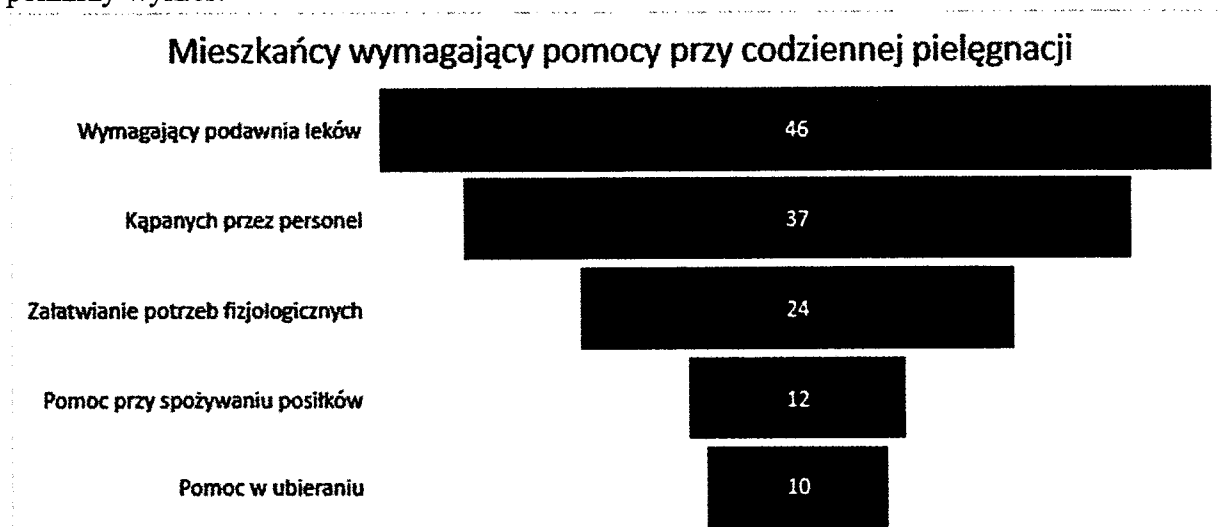
- udzielania pomocy w podstawowych czynnościach życiowych,
- pielęgnacji,
- niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych.

Na ostatni dzień okresu sprawozdawczego 18 osób, w tym 17 kobiet było na stałe unieruchomionych w łóżkach. Pozostała grupa mieszkańców poruszała się samodzielnie, przy

pomocy personelu, na wózkach i przy balkonikach. Spośród 58 osób 41 wymagało pomocy przy codziennej pielęgnacji i w tej grupie ponad pięciokrotnie przeważały kobiety. Prawie połowa mieszkańców Domu korzystała z pielucho-majtek, w tym niewielki odsetek mężczyzn. Prawie 30% ogółu zamieszkałych każdorazowo wymagało karmienia.

Analizę danych dot. osób wymagających pomocy przy codziennej pielęgnacji obrazuje poniższy wykres.

Dom zapewniał całodobową opiekę świadczoną przez zespół 4 etatowych pielęgniarek i 12 etatowych opiekunów, polegającą na wsparciu w zakresie podstawowych czynności życiowych, poprzez pomoc przy codziennej toalecie, kąpieli i pielęgnacji uwzględniającej profilaktykę przeciwoleżynową, przy zmianie bielizny osobistej i pościelowej, przy karmieniu, sprzątnięciu pomieszczeń mieszkalnych oraz w przemieszczaniu się na terenie domu i poza nim. W okresie wiosenno-letnim regularnie „werandowano” osoby leżące.

W ramach wsparcia w zakresie podstawowych potrzeb mieszkańców, w okresie sprawozdawczym, Dom:

- na dofinansowanie do leków wydatkował kwotę 9 741,85 zł,
- na dofinansowanie do środków pomocniczych, pielucho-majtek wydatkował 8 053,06 zł,
- na środki pielęgnacyjne dla mieszkańców, wydawane raz na kwartał, wydatkował kwotę 10 741,17 zł.

Od miesiąca kwietnia personel, co tydzień realizował zakupy artykułów spożywczych i innych, według potrzeb zgłoszonych przez mieszkańców, a następnie zachowując reżim sanitarny, uprzednio dezynfekując zakupione artykuły lub poddając je naświetleniu pod specjalne lampy, rozdysponował, żeby ostatecznie przekazać właściwej osobie wraz z dowodem zakupu i resztą gotówki. Zakupy zatem, z powodu ich dużej ilości, stały się bardzo czasochłonne i wymagające dużej ilości dodatkowej pracy wielu osób. Dodatkowo wymagały proceduralnego uregulowania.

W 2020 r. na terenie Domu miała miejsce rozprawa sądowa, trzykrotnie odbyły się wizyty notariuszy oraz trzykrotnie radców prawnych, którzy udzielali nieodpłatnej pomocy prawnej w ramach rządowego programu.

W roku sprawozdawczym Dom zorganizował 4 pochówki mieszkańców, w tym 2 mieszkańców, którzy nie mieli członków rodzin i 2 mieszkańców, których rodzina odmówiła zajęcia się ww.

4.3. Świadczenie usług wspomagających

Usługi wspomagające obejmują całe spektrum działań na rzecz **mieszkańca**. Dom ww. usługi realizował poprzez umożliwienie udziału w terapii zajęciowej, podnoszenie sprawności i aktywizowanie mieszkańców Domu, umożliwienie zaspokojenia potrzeb religijnych i kulturalnych, zapewnienie warunków do rozwoju samorządności mieszkańców Domu, stymulowanie nawiązywania, utrzymywania i rozwijania kontaktu z rodziną i społecznością lokalną, zapewnienie bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych.

Realizacja usług wspomagających w okresie pandemii została ograniczona obostrzeniami dot. zakazu gromadzenia, zakazu odwiedzin w Domu, osób które nie miały wpływu na zapewnienie ciągłości funkcjonowania placówki i innymi omówionymi w rozdziale 2 niniejszego sprawozdania.

4.3.1. Umożliwienie udziału w terapii zajęciowej

W 2020 r. mieszkańcy Domu korzystali z następujących form zajęć:

- 1) Biblioterapia:
  - a) czynna: wypożyczanie książek i prasy mieszkańcom samodzielnie czytającym, tematyczne montaż słowno- muzyczne, dyskusje;
  - b) bierna: słuchanie „książki mówionej”, głośne czytanie książek, prasy codziennej i kolorowej
- 2) Treningi umiejętności społecznych:
  - trening budżetowy,
  - trening samodzielnego spożywania posiłków,
  - trening prowadzenia rozmowy.
- 3) Socjoterapia - wspólnoty sąsiedzkie i wspólnoty zainteresowań
- 4) Terapia ruchem- zajęcia ruchowe połączone z muzyką i śpiewem dla osób leżących w łóżkach rehabilitacyjnych.
- 5) Zajęcia usprawniające i aktywizujące ruchowo.
- 6) Zajęcia plastyczne- dekoracje na teren Domu, scenografia do imprez i przedstawień z wykorzystaniem różnych technik plastycznych.
- 7) Zajęcia sportowe.
- 8) Indywidualna i grupowa pomoc psychologiczna.
- 9) Treningi pamięci.
- 10) Zajęcia muzyczne:
  - nauka piosenek, wspólny śpiew, słuchanie muzyki
- 11) Kółka zainteresowań:
  - a) klub filmowy - wspólne oglądanie wybranych filmów i dyskusja, oglądanie filmów z życia Domu, pokazy zdjęć i slajdów,
  - b) miłośnicy ogrodnictwa - sianie, sadzenie i pielęgnacja roślin ogrodowych i rabatowych, dbanie o rośliny na terenie Domu
  - c) miłośnicy zwierząt - hodowla rybek akwariowych, dbanie o koty
  - d) miłośnicy opery i operetki - słuchanie arii operowych i operetkowych,
  - e) kółko komputerowe,
  - f) zajęcia kaplicowe.
- 12) Ergoterapia - porządki na cmentarzu, dbanie o kościół i kaplicę, praca w ogrodzie.
- 13) Wycieczki i wyjazdy zgodnie z zainteresowaniami i sugestiami mieszkańców.
- 14) Imprezy okolicznościowe:
  - święta kalendarzowe, zabawy taneczne, obchody Dnia Seniora,

- 15) Współpraca z gośćmi i sympatykami Domu:
 – Kluby Seniorów, przedszkola i szkoły, Ochotniczy Hufiec Pracy, Uniwersytety III Wieku, Wychowankowie Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego
- 16) Zajęcia warsztatowe, których celem jest współuczestnictwo mieszkańców w tworzeniu planów i oferty terapeutycznej.
- 17) Dogoterapia.

Wykaz imprez i wydarzeń, w których uczestniczyli mieszkańcy Domu w ciągu 2020 r.

Termin	Nazwa	Liczba uczestników	
styczeń	10.01 biblioterapia	„Spotkanie z poezją” – prezentacja twórczości tut. mieszkanki pani Modrzejewskiej.	10 osób
	10.01. socjoterapia	Uroczyste obchody 5-lecia Klubu „Łęgowianie”, zorganizowanego w Klubie Krokus.	1 osoba
	14.01. socjoterapia	Jasełka w wykonaniu dzieci ze szkoły im. Jana Długosza. Przedstawienie było niezwykle poruszające i zapadające w serca mieszkańców.	20 osób
	16.01. socjoterapia	Gościliśmy w Domu p. Ireneusza Górkiewicza, który wspólnie z mieszkańcami śpiewał kolędy, a na życzenie Seniorów również utwory biesiadne.	14 osób
	21.01. socjoterapia	W Domu zaprezentowali się artyści z Medycznego Uniwersytetu III Wieku. Występ odbył się z okazji Dnia Babci i Dziadka. Został zaprezentowany szeroki repertuar piosenek o seniorach, przeplatanych zabawnymi anegdotami, recytacjami wierszy jak również przezabawnymi skeczami. Nie zabrakło tańca i dobrego humoru.	25 osób
	22.01 felinoterapia	Spotkanie z udziałem kotów brytyjskich w Domu. Niezwykle ciekawe spotkanie, poprawiające samopoczucie, wyzwalające dobre emocje. Stworzyło okazję do rozmowy i poznania zwyczajów kotów.	9 osób
	23.01. socjoterapia	W Domu gościły dzieci ze Szkoły im. Jana Długosza w przedstawieniu z okazji Dnia Babci i Dziadka. Przedstawienie było niezwykle barwne i wywołało uśmiech na twarzach mieszkańców.	23 osoby
	23.01. socjoterapia	Koncert zatytułowany „Pod dachami Paryża”, który miał miejsce w Browarze B we Włocławku.	1 osoba
	24.01. socjoterapia	W Domu zagościły dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 20 we Włocławku. W występie z okazji Dnia Babci i Dziadka, dzieci wzorowały się na znanym programie rozrywkowym „Mam talent”. Uzdolnione dzieci oraz różnorodność talentów wzbudziły podziw i wywołały wiele pozytywnych wrażeń.	22 osoby
Luty	04.02. choreoterapia	W Domu odbyła się potańcówka w rytmach disco wraz z Uczestnikami Ośrodka Dniennego Pobytu.	15 osób
	11.02 socjoterapia	W Bibliotece Publicznej przy ul. Warszawskiej odbyło się „Spotkanie walentynkowe”. Mieszkańcy wysłuchali wierszy o tematyce miłosnej czytanych przez włocławskie poetki.	2 osoby
	14.02 socjoterapia	Zabawa karnawałowa w Domu z udziałem Uczestników Ośrodka Dniennego Pobytu i Wychowanków z Ochotniczego Hufca Pracy. O oprawę muzyczną zadbał wodzirej z OHP.	50 osób
	18.02 socjoterapia	Mieszkańcy mogli obejrzeć występ uczestników Ośrodka Dniennego Pobytu „Pogodna Jesień”, który odnosił się do zabaw karnawałowych odbywających się na Kujawach.	25 osób
	21.02 socjoterapia	Mieszkańcy wraz z uczestnikami Ośrodka Dniennego Pobytu wzięli udział w wycieczce do Wilnowa gdzie zwiedzili Królewskie Światłne Ogrody. Mieszkańcy mogli podczas zwiedzania wsłuchać się w dźwięki muzyki klasycznej rozbrzmiewającej w świetnym tunelu.	20 osób

	25.02 socjoterapia	Mieszkańcy na zaproszenie uczestników Ośrodka Dziennego Pobytu wzięli udział w „Balu Cygańskim”.	3 osoby
	29.02 arteterapia	W ramach projektu „Tydzień życzliwości” mieszkańcy odwiedzili dzieci z ZHP. Wraz z Seniorami tworzyły kartki okazjonalne na zbliżający się Dzień Kobiet.	20 osób
Marzec	04.03. Socjoterapia	W Domu odbyło się spotkanie z włocławskimi poetkami Bożeną Broniszewską, Jolantą Haładaj oraz Renatą Ziółkowską pracownikiem biblioteki przy ul. Warszawskiej. Mieszkańcy wysłuchali poezji o kobietach i dla kobiet. Zostały również przytoczone okoliczności ustanowienia Międzynarodowego Dnia Kobiet.	10 osób
	09.03. socjoterapia	Z okazji Dnia Kobiet w Domu odbył się koncert Klubu Seniora „Złota Jesień”. Artyści zaprezentowali utwory biesiadne. W spotkaniu brali udział również uczestnicy Ośrodka Dziennego Pobytu.	40 osób
<p>W dniu 10 marca w celu zapobieżenia rozprzestrzeniania się koronawirusa Sars-Cov-2, Dom został zamknięty dla osób odwiedzających, w tym także członków rodzin i osób z bliskiego otoczenia. Terapeuci rozpoczęli kampanię informacyjną o skutkach zakażenia, dobrych praktykach przestrzegania higieny, mycia i dezynfekowania rąk. Wprowadzano zmiany organizacyjne w Domu, a terapeuci wraz z kadrą kierowniczą dbali o przekazywanie informacji Mieszkańcom i podejmowali działania dostosowujące do życia w nowej sytuacji.</p> <p>Poniższe spotkania i uroczystości odbyły się w ścisłym reżimie sanitarnym z powodu panującej pandemii Covid-19.</p>			
Kwiecień	15.04 socjoterapia	W Domu odbyło się karaoke, w którym brali udział nasi mieszkańcy wraz z pracownikami pierwszego kontaktu. Wspólne śpiewanie, wykonywanie utworów sprzyjało zacieśnianiu więzi oraz wzajemnej akceptacji i zrozumieniu.	2 x po 5 osób
Maj	18.05 socjoterapia	Z okazji 100 rocznicy urodzin Karola Wojtyły został przygotowany i zaprezentowany mieszkańcom pokaz multimedialny dotyczący życia, działalności i posługi polskiego papieża.	5 osób
Czerwiec	22.06 biblioterapia	Spotkanie miłośników poezji ks. Twardowskiego, które w czasie pandemii było miłą chwilą relaksu i radości.	2 x po 4 osoby
Lipiec	10.07 socjoterapia	Mieszkańcy spacerowali po Parku Słodowo. W ramach rekreacji mogli pobyć na łonie natury	11 osób
	23.07 socjoterapia	Mieszkańcy spacerowali po alejkach przy ogrodach Pałacu Bursztynowego, seniorzy korzystający z tej atrakcji to osoby poruszające się na wózkach inwalidzkich	3 osoby
Sierpień	06.08 socjoterapia	Mieszkańcy chcąc pobyć blisko przyrody spacerowali po Parku Sienkiewicza.	8 osób
	18.08 socjoterapia	Wyjazd na całodniowy wypoczynek na łonie natury do Osady Popowo. W wiejskim krajobrazie można było poobcować ze zwierzętami i przyrodą.	26 osób
	25.08 socjoterapia	Rejs katamaranem po Zalewie Wiślanym.	6 osób
Wrzesień	15.09 socjoterapia	Wyjazd do Zielonej Szkoły w Gorenium Dużym. Spacer po terenie zielonym i minii zoo. Dla chętnych grzybobranie. Niezwykłym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty z mikroskopem oraz spotkanie z twórcami ludowymi. Mieszkańcy mogli sami wykonać kwiaty z bibuły. Kolejną atrakcją był przejazd Zieloną Kolejką.	22 osoby
	17 i 23.09 ergoterapia	Grzybobranie – wyjazd chętnych mieszkańców na zbieranie grzybów w bobrownickich lasach	2 x po 5 osób
Październik	16.10 socjoterapia	W ramach „Dnia Papieża Jana Pawła II” mieszkańcy mogli obejrzeć filmy odnoszące się do pielgrzymek, jakie odbywał Papież jak również wysłuchać wybranych kazań.	6 osób
	19.10 socjoterapia	W 36-tą rocznicę śmierci ks. Jerzego Popiełuszki został przygotowany film dla mieszkańców opowiadający o życiu, działalności i męczeńskiej śmierci duchownego.	2 x po 5 osób

	28.-29.10 ergoterapia	Przed Świętem Zmarłych posprzątane zostały groby zmarłych mieszkańców Domu na Cmentarzu Komunalnym i Cmentarzu Pińczata. Na zakończenie prac porządkowych zapalono znicze.	2 osoby
Listopad	12.11	W Domu odbyły się uroczyste obchody Dnia Seniora. Ze względu na reżim sanitarny miały inny charakter niż dotychczas. Mieszkańcy mieli możliwość obejrzenia filmu z wcześniejszych obchodów Dnia Seniora w Domu. W porze obiadu były wyświetlane teledyski znanych i lubianych artystów. Miłym akcentem był zakupiony na tę okazję tort oraz upominki dla mieszkańców.	59 osób
	20.11 socjoterapia	W Domu zorganizowano „Dzień Jabłka”. Mieszkańcy obejrzeli prezentację o jabłkach, ich właściwościach, walorach składników odżywczych i zastosowaniu. Tego dnia odbyły się także zajęcia kulinarne zakończone deserem.	3 x po 5 osób
	30.11 socjoterapia	Spotkanie „Andrzejkowe”, podczas którego „Cyganka” wróżyła mieszkańcom z kart, obierek po jabłkach oraz zaglądała w przyszłość dzięki szklanej kuli.	2 x 5 osób
Grudzień	23.12	odbyła się w naszym Domu uroczysta kolacja wigilijna. Wigilię rozpoczęło spotkanie on-line z księdzem proboszczem z Parafii Św. Zbawiciela. Następnie po życzeniach przełamaniu się symbolicznie opłatkiem, rozpoczęła się kolacja przeplatana kołędami. Oprócz upominków przygotowanych przez Dom, mieszkańcy otrzymali kartki świąteczne i paczkami z WLC oraz ze Szkoły Podstawowej nr 19 we Włocławku, gdzie w przygotowaniu włączyli się uczniowie z klasy IV SP ich rodzice wraz z nauczycielami.	
	31.12	Mieszkańcy pożegnali Stary Rok przy symbolicznej lampce szampana „Piccolo” i słodkim poczęstunku.	

4.3.2. Podnoszenie sprawności i aktywizowanie mieszkańców domu

W 2020 r., w ramach porozumienia zawartego z Plus Medica, domową rehabilitacją ruchową objętych zostało 18 mieszkańców. Ww. mieszkańcy posiadają znaczny stopień niepełnosprawności. Każdy z rehabilitowanych mieszkańców był uczestnikiem od jednego do kilku cykli rehabilitacyjnych. Łączna liczba cykli rehabilitacyjnych 2020 r. wyniosła: 56.

Aktywizowanie mieszkańców Domu odbywało się poprzez ciągłą mobilizację i zachęcanie do brania przez nich aktywnego udziału w życiu Domu oraz udział w zajęciach będących w ofercie Domu.

4.3.3. Umożliwienie zaspokojenia potrzeb religijnych i kulturalnych

Przez pierwszą połowę roku Dom finansował w ramach 0,2 etatu kapelana z Parafii Św. Zbawiciela, który z dniem 30 czerwca przeszedł na emeryturę. Kapelan cyklicznie odprawiał do połowy marca msze święte, organizował spowiedź, celebrował msze pogrzebowe. W II połowie roku mieszkańcy poznali nowego proboszcza Parafii Św. Zbawiciela. Ksiądz bardzo aktywnie włączył się we wspieranie mieszkańców w okresie pandemii. Potrzeby religijne były zaspokajane także poprzez video kontakty z księdzem proboszczem oraz możliwość uczestniczenia w mszy świętej. Z tego typu spotkań korzystało ok. 20 osób.

Potrzeby kulturalne były realizowane poprzez udział w koncertach oraz spotkaniach miłośników poezji. Ze względu na panujące ograniczenia z powodu pandemii, potrzeby te od czasu zamknięcia Domu były realizowane m.in. poprzez organizowanie wieczorów filmowych dla mieszkańców, spotkań z poezją. W okresie sprawozdawczym stworzyliśmy profil naszego Domu

na Facebooku. Mieszkańcy czynnie uczestniczą w życiu profilu, przekazując zdjęcia oraz filmy przedstawiające nasz Dom i ogród o różnych porach dnia, nocy i roku. Obróbkę materiałów traktujemy jako świetną zabawę, ale i zdrową rywalizację medialną z innymi placówkami. Rodziny naszych Mieszkańców bardzo bacznie przyglądają się naszemu profilowi, komentują wydarzenia i posty. W związku z nowymi potrzebami mieszkańców przeorganizowaliśmy czytelną, która została zaadaptowana na kawiarenkę internetową dostępną przez 24 h na użytek mieszkańców.

4.3.4. Zapewnienie warunków do rozwoju samorządności mieszkańców Domu

W Domu obowiązuje regulamin mieszkańców, który reguluje kwestie działania Rady Samorządu Mieszkańców. Samorząd Mieszkańców bardzo aktywnie uczestniczy w życiu Domu poprzez współpracę z pracownikami socjalnymi jako m. in. organ kontroli przy sprawach finansowych mieszkańców. Jest organem opiniującym i doradczym dla kadry Domu w sprawach ważnych dla mieszkańców. Rada Samorządu składa się z przewodniczącego, wiceprzewodniczącego, sekretarza i skarbnika. Kadencja Rady Samorządu zakreślona jest na 4 lata. W roku sprawozdawczym na początku miesiąca marca, w związku z upływem kadencji przeprowadzono wybory członków Rady Samorządu Mieszkańców.

4.3.5. Stymulowanie nawiązywania, utrzymywania i rozwijania kontaktu z rodziną i społecznością lokalną

W dwóch pierwszych miesiącach roku Dom funkcjonował normalnie: odbywały się imprezy i spotkania z zaproszonymi gośćmi, mieszkańcy samodzielnie podtrzymywali swoje kontakty osobiście poza murami Domu, sami załatwiali niezbędne zakupy, członkowie rodzin i osoby z bliskiego otoczenia przychodziły w odwiedziny o każdej porze dnia, pomagając w karmieniu swoich bliskich czy zapewniając towarzystwo.

Z początkiem marca Dom został zamknięty dla osób odwiedzających, częściowo ograniczone zostały wyjścia mieszkańców poza teren Domu.

W okresie 9 lipca – 20 sierpnia przywrócono odwiedziny mieszkańców, które uregulowano odrębną procedurą. Wprowadzenie ww. wymagało wyodrębnienia osobnego pomieszczenia, które było ozonowane w celu zapewnienia sterylnych warunków kontaktów osób bliskich z mieszkańcami – szczególnie leżącymi. Łącznie odbyło się 76 spotkań mieszkańców z osobami bliskimi.

Od końca miesiąca sierpnia wdrożono w Domu procedurę video-kontaktów mieszkańców z członkami rodzin. Już sam proces przygotowania technicznego był sam w sobie terapeutyczny. Rozwiązaliśmy problemy techniczne rodzin naszych mieszkańców. W programie wirtualnych spotkań udział wzięło 25 mieszkańców.

O utrzymywanie kontaktów z rodziną dbali także pracownicy socjalni. W pokoju urzędowania ww. pracowników, mieszkańcy mogą nieodpłatnie skorzystać (w godzinach pracy pracowników socjalnych, a w czasie pandemii jest to czas od 6.00 do 20.00) z telefonu służbowego i z zachowaniem całkowitej dyskrecji porozmawiać z najbliższymi.

4.3.6. Zapewnienie bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych

W roku sprawozdawczym realizowano zadanie polegające na gromadzeniu i bezpiecznym przechowywaniu środków pieniężnych mieszkańców

Za realizację ww. zadania odpowiedzialny w Domu jest pracownik socjalny.

W Domu prowadzone były 32 konta depozytowe dla aktualnych mieszkańców, według stanu na 31.12.2020 r. Żaden z mieszkańców nie złożył przedmiotów wartościowych do depozytu rzeczowego.

4.4. Opieka zdrowotna

Oprócz usług bytowych, opiekuńczych i wspomagających w okresie sprawozdawczym Dom dodatkowo realizował opiekę zdrowotną, którą zapewniały 4 etatowe pielęgniarki.

Świadczenia zdrowotne były udzielane mieszkańcom na podstawie odrębnych przepisów o podstawowej opiece zdrowotnej. Wszyscy mieszkańcy zadeklarowali wybór lekarza i pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej:

- 56 mieszkańców korzystało z usług Przychodni nr 3 przy ul. Olszowej funkcjonującej w ramach MZOZ Sp. z o.o.
- 2 mieszkańców korzystało z usług Przychodni Eskulap, przy ul. Traugutta

Lekarze pierwszego kontaktu świadczyli usługi medyczne w ramach wizyt domowych oraz wizyt w przychodni rejonowej w zależności od potrzeb i stanu zdrowia mieszkańca, a także w ramach „teleporad”.

W Domu realizowane były również, zgodnie z zaleceniami lekarskimi, zabiegi pielęgniarskie wykonywane przez pielęgniarki środowiskowe oraz etatowe. W nagłych przypadkach mieszkańcom pomocy udzielali lekarze pogotowia ratunkowego oraz lekarze zespołu wyjazdowego z Miejskiego Zespołu Opieki Zdrowotnej we Włocławku.

W ramach leczenia zamkniętego mieszkańcy tutejszego Domu najczęściej byli leczeni w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym we Włocławku na oddziałach: chirurgii, wewnętrznym, pulmonologii, ortopedii, kardiologii, laryngologii, okulistyki oraz urologii. Dwóch mieszkańców korzystało w drugiej połowie roku z tzw. szpitali covidowych we Włocławku i Aleksandrowie Kujawskim. Żadna z zakażonych osób nie powróciła jako ozdrowieniec.

W roku sprawozdawczym mieszkańcy korzystali z usług zdrowotnych w poradniach specjalistycznych następująco:

-poradnia endokrynologiczna	-- 8	-poradnia dermatologiczna	- 2
-poradnia zdrowia psychicznego	- 20	-poradnia pulmonologiczna	- 3
-poradnia neurologiczna	- 4	-poradnia rehabilitacyjna	- 22
-poradnia chirurgiczna	- 4	-poradnia kardiologiczna	- 6
-poradnia chorób naczyń	- 3	-poradnia reumatologiczna	- 2
-poradnia okulistyczna	- 4	-poradnia diabetologiczna	- 5
-poradnia urologiczna	- 5	-poradnia gastrologiczna	- 2
-poradnia laryngologiczna	- 2	-poradnia onkologiczna	- 3
-poradnia stomatologiczna	- 3	-opieka paliatywna	- 4
-poradnia ortopedyczna	- 2	-opieka długoterminowa	- 3

Wybuch epidemii Covid-19 i idące za tym ograniczenia w kontaktach mieszkańców z rodzinami dodatkowo obciążały zakres zadań wykonywanych przez pielęgniarki. Kadra pielęgniarska stała się, w nowej rzeczywistości głównym źródłem informacji dla rodzin, które wcześniej naocześnie mogły przekonać się o samopoczuciu mamy, taty, brata czy siostry.

W okresie sprawozdawczym, w dobie trwającej pandemii, w ramach szeroko rozumianej profilaktyki zdrowotnej, mając na względzie zdrowie mieszkańców, personel zorganizował nieodpłatne szczepienia ochronne przeciwko grypie w ramach miejskiego programu pn. „Program szczepień ochronnych przeciwko grypie dla osób powyżej 65 roku życia, zamieszkałych na terenie

miasta Włocławek”. Na przełomie października i listopada 2020 r. w siedzibie Domu zaszczepiono chętnych 32 mieszkańców. Tylko dla jednego chętnego mieszkańca w wieku poniżej 65 roku życia – niekwalifikującego się do ww. programu - Dom zakupił szczepionkę ze środków własnych. Łączna liczba mieszkańców zaszczepionych na gripę w roku 2020 r. to 33 osoby.

5. Projekty unijne w związku z Covid-19

W 2020 r. Dom Pomocy Społecznej realizował następujące projekty unijne:

5.1. „Pomagamy skutecznie” finansowany ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, w ramach II Osi priorytetowej: Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji POWER, Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym.

Celem udzielenia grantu było łagodzenie skutków pandemii oraz przeciwdziałanie jej negatywnym konsekwencjom, w szczególności dla osób znajdujących się w grupie ryzyka. Zaplanowane wsparcie miało na celu ochronę zdrowia i życia pensjonariuszy Domu poprzez ograniczenie skutków Covid-19. Grant realizował Dom.

Umowa na realizację ww. projektu została zawarta 29 września 2020 r. Przedmiotem umowy było udzielenie grantu na rzecz Domu, z przeznaczeniem na:

- a) dopłaty do wynagrodzeń dla pracowników, pracujących bezpośrednio z pensjonariuszami (z wyłączeniem personelu medycznego, tj. lekarzy, pielęgniarek i ratowników medycznych);
Dopłaty do wynagrodzeń otrzymało 44 pracowników Domu w okresie od września do listopada 2020 r. na łączną wysokość 130898,47 zł. Przy zastosowaniu kryterium wykonywania pracy bezpośrednio z mieszkańcami, wypłacono dopłaty w następujących wysokościach:
- 1 450,00 brutto/brutto na łączną kwotę ok. 101 620,00 zł dla 30 pracowników,
  - 1 087,50-brutto/brutto na łączną kwotę ok. 5 800,00 zł dla 2 pracowników,
  - 725,00- brutto/brutto na łączną kwotę ok. 23 470,00 zł dla 12 pracowników.
- b) zakup i dostawy środków ochrony osobistej dla pracowników.

W zakresie ww. modułu projektu Dom wydatkował środki o łącznej wartości 152 838,86 zł, z przeznaczeniem na: 500 szt. masek medycznych, 800 szt. półmasek filtrujących FFP3, 460 op. rękawic nitrylowych w różnych rozmiarach, 2 400 szt. fartuchów jednorazowych, 100 szt. gogli ochronnych, 200 szt. przyłbic, 120 l pianki do dezynfekcji klamek i poręczy, 2 70 l koncentratu do dezynfekcji powierzchni płaskich, 350 l żeli i płynów do dezynfekcji rąk, 650 szt. kombinezonów ochronnych, 4 termometry bezdotykowe, 4 maty czyszcząco-dezynfekujące.

5.2. „Zapewnienie bezpieczeństwa i opieki pacjentom oraz bezpieczeństwa personelowi zakładów opiekuńczo-leczniczych, domów pomocy społecznej, zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych i hospicjów na czas COVID-19”, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Celem udzielenia grantu było łagodzenie skutków pandemii oraz przeciwdziałanie jej negatywnym konsekwencjom, w szczególności dla osób znajdujących się w grupie ryzyka. Zaplanowane wsparcie miało na celu ochronę zdrowia i życia pensjonariuszy Domu poprzez ograniczenie zatrudnienia do ~~jednego~~ miejsca pracy przez pielęgniarki Domu.

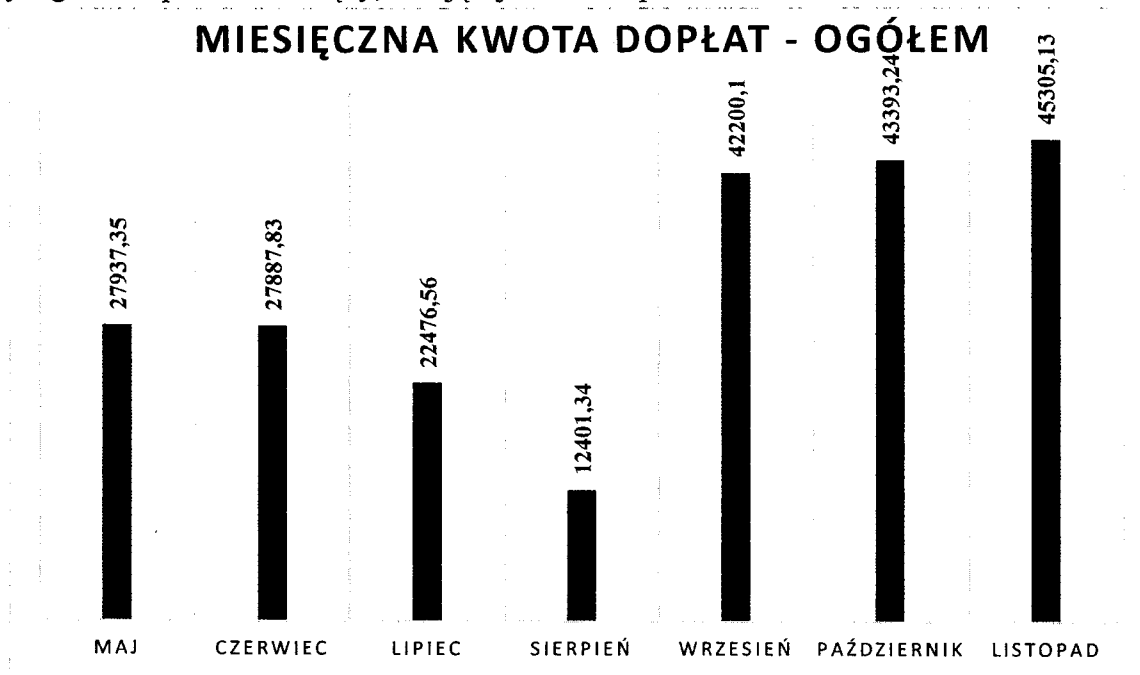
Umowa na realizację ww. projektu została zawarta 30 października 2020 r. Przedmiotem umowy było udzielenie grantu na rzecz Domu, z przeznaczeniem na:

- a) dopłaty do wynagrodzeń za sierpień 2020 r. dla 4 pielęgniarek w wysokości 6802,49 zł,
- b) zakup i dostawy środków ochrony osobistej dla 4 pielęgniarek na kwotę 2 760,43 zł, które w całości przeznaczono na zakup rękawiczek jednorazowych.

W ramach analizowanych grantów Dom nabył środki ochrony osobistej i dezynfekujące o równowartości kwoty 200 865,69 zł.

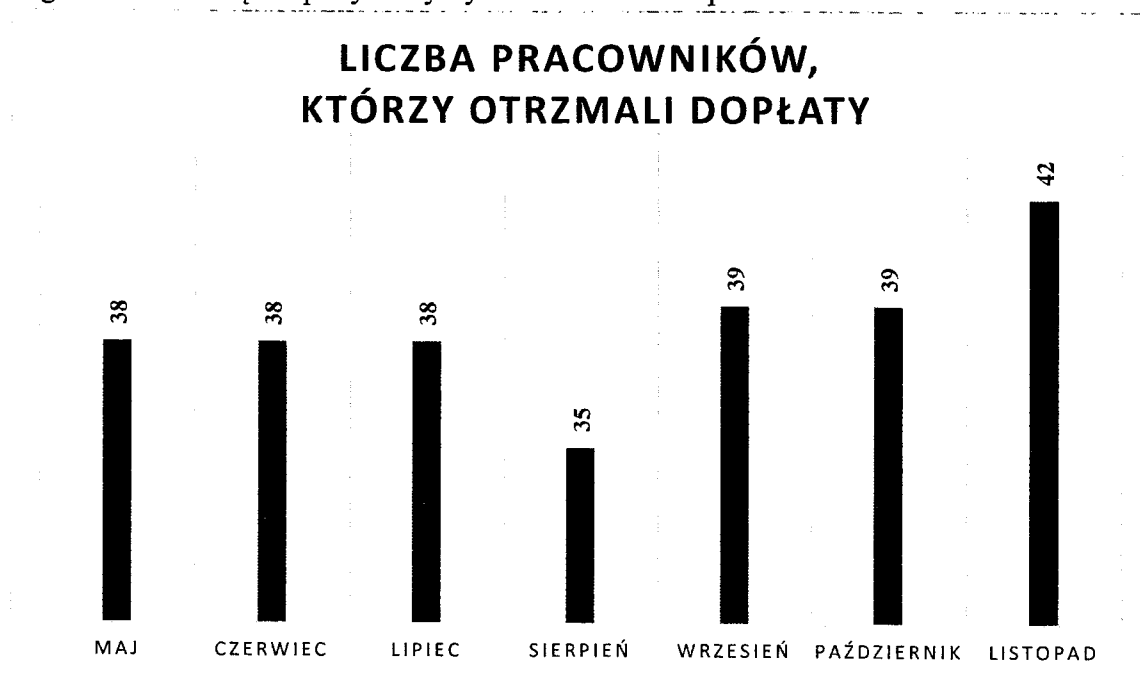
Z wymienionych grantów finansowo skorzystali prawie wszyscy pracownicy Domu, jednak w zróżnicowanym stopniu. Łączna wysokość dopłat do wynagrodzeń na przestrzeni 7 miesięcy (maj-listopad) wyniosła 221601,55 zł.

Poniższe wykresy obrazują wsparcie finansowe kadry Domu, otrzymane w formie dopłat do wynagrodzeń przez 7 miesięcy, trwającej od marca pandemii.

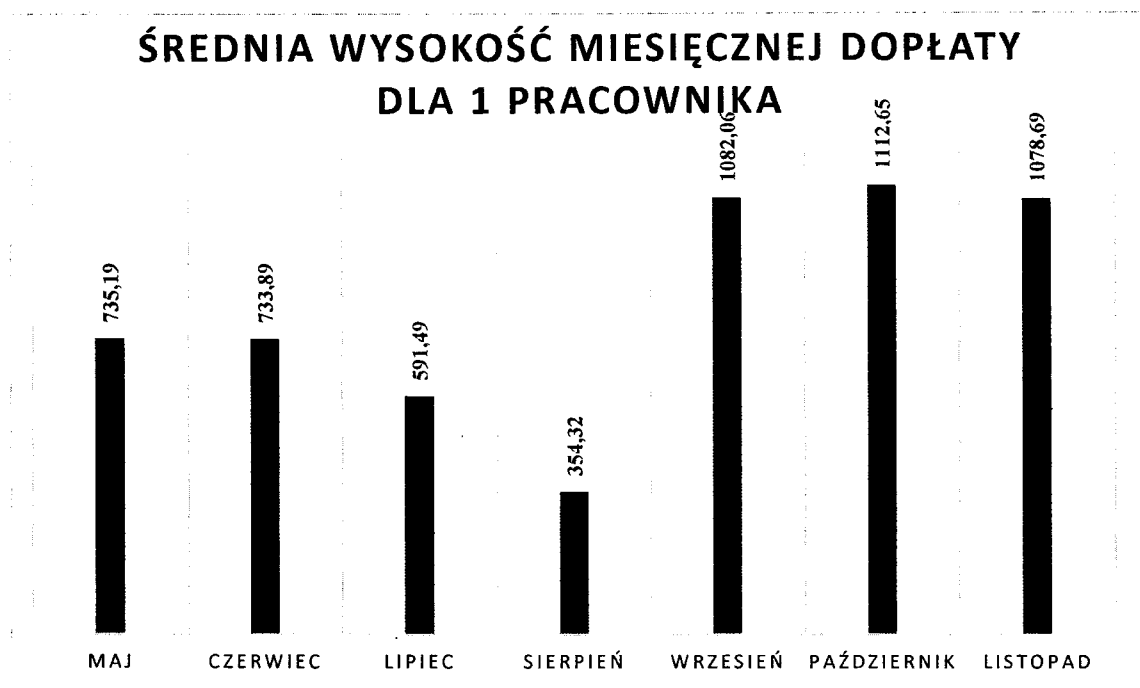

Ogólna miesięczna wysokość dopłat do wynagrodzeń w projekcie „Wsparcie osób starszych ...” była prawie o 1/3 niższa, niż w projekcie „Pomagamy skutecznie”.

Ogółem co miesiąc dopłaty otrzymywało od 35 do 42 pracowników.

Zestawienie średniej wysokości miesięcznej dopłat dla pracowników Domu, otrzymywanych w związku z trwającą pandemią, finansowanych ze środków pozabudżetowych, unijnych, obrazuje poniższy wykres. Dopłaty w najwyższej wysokości otrzymali pracownicy w miesiącu październiku. W ww. miesiącu dopłaty w ramach projektu, którego grantodawcą był Narodowy Fundusz Zdrowia, otrzymały 4 pielęgniarki. W miesiącu sierpniu 35 pracowników otrzymało wyrównania za nieobecności m.in. urlopowe, które wpływały proporcjonalnie na obniżenie wysokości dopłaty.

Dopłaty dla personelu miały nie tylko wpływ na poprawę sytuacji materialnej pracowników zarabiających najniższe wynagrodzenie minimalne, ale były pożądanym elementem motywującym do wykonywania codziennych czynności na rzecz zagrożonych mieszkańców oraz dowartościowującym rolę personelu Domu, jako istotną i ważną społecznie.

6. Zamierzenia i potrzeby na 2021 r.

6.1. Planowane remonty, inwestycje.

- 1) Wymiana windy osobowej – planowane do realizacji w okresie sprawozdawczym, szerzej opisane w rozdziale 3.6 niniejszego sprawozdania.
- 2) Remont łazienki mieszkańców na parterze Domu.
- 3) Instalacja systemu przyzywowo-alarmowego – I etap (parter).
- 4) Zakup samochodu fabrycznie nowego 9-cioosobowego z windą do przewozu osób niepełnosprawnych, z jednym miejscem przystosowanym do przewozu osoby na wózku inwalidzkim.

6.2. Organizacyjne

- 1) Zmiana struktury organizacyjnej wraz regulaminem organizacyjnym Domu.
- 2) Zatrudnienie 1 pielęgniarki lub asystentki medycznej w celu zapewnienia całodobowej opieki pielęgniarskiej – wprowadzenie komputeryzacji w gabinecie doraźnej pomocy medycznej.
- 3) Doksztalcanie zatrudnionej kadry.

6.3. Inne działania

- 1) Wprowadzenie nowych procedur w zakresie sprawowania opieki nad mieszkańcami.
- 2) Poszerzanie oferty świadczonych usług.
- 3) Prowadzenie działań zmierzających do dostosowania czynności terapeutyczno-opiekuńczych w stosunku do rosnącej liczby osób znacznie niepełnosprawnych psychofizycznie umieszczanych w Domu.

6.4. Potrzeby

- 1) Zlikwidowanie spłaszczenia wysokości wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w Domu. W związku z wejściem w życie od 1 stycznia 2021 r. ustawy o wysokości wynagrodzenia minimalnego do poz. 2 800,00 zł prawie 80% pracowników otrzyma wynagrodzenie minimalne, niezależnie od zakresu zadań, odpowiedzialności ani wykształcenia i zaangażowania. W odniesieniu do roku poprzedniego, który założył wzrost minimalnego wynagrodzenia z 2 250,00 zł do 2 600,00 zł obowiązującego w okresie sprawozdawczym i wyodrębnienie z wynagrodzenia zasadniczego dodatku stażowego, kadra (22%), która zarabiała niewiele ponad minimalne wynagrodzenie, po raz drugi straci na wysokości wynagrodzenia.
- 2) Zróżnicowanie wynagrodzenia zasadniczego pracowników, ze względu na wykształcenie, zakres odpowiedzialności i obowiązków, charakter wykonywanej prac. Aktualnie prawie 80% pracowników niezależnie od stanowiska pracy ma jednakowe wynagrodzenia,
- 3) Zwiększenie obsady opiekunów, w celu spełniania wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego zgodnie z wymogami § 6 ust. 2 pkt 3a rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej oraz w celu zapewnienia większej liczby pracowników na terenie domu w ciągu dyżuru, w szczególności w soboty, w niedziele i święta, a także w związku z przyjmowaniem nowych mieszkańców w gorszych stanach fizycznych,
- 4) Niezbędny dodatkowy 1 etat inspektora ds. zamówień publicznych i zaopatrzenia (z dniem 01.01.2021 r. wchodzi nowe przepisy, dotyczące prawa zamówień publicznych i obowiązek elektronicznej zamówień publicznych, która byłaby odpowiedzialna za codzienne dokonywanie zakupów żywności oraz zaopatrzenia napotrzeby mieszkańców Domu oraz pracowników biurowych i całodobowych),
- 5) „Wyprowadzenie” palarni z siedziby Domu na zewnątrz np. w formie przeszklonej wentylowanej wiaty.

II. Sprawozdanie z działalności Ośrodka Dniennego Pobytu

Ośrodek Dniennego Pobytu zwany dalej „Ośrodkiem” usytuowany jest przy ul. Brzeskiej 15 i stanowi odrębną komórką organizacyjną Domu Pomocy Społecznej przy ul. Nowomiejskiej 19 we Włocławku.

Ośrodek działa od 23 sierpnia 1993 roku. Jest placówką wspierającą ludzi starszych z terenu miasta Włocławek, chroniącą seniorów przed samotnością i wykluczeniem. Wszystkie działania prowadzone w placówce nakierowane są na zaspokojenie potrzeb seniorów, którzy ze względu na wiek, chorobę, samotność wymagają wsparcia oraz utrzymania w dobrej sprawności psychofizycznej.

Ośrodek przeznaczony jest dla 40 uczestników, bez względu na płeć i zapewnia pobyt oraz opiekę przez 5 dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku (bez sobót, niedziel i świąt) w godzinach od 8.00-16.00.

Decyzję o skierowaniu do Ośrodka wydaje w imieniu organu, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku.

Korzystanie z Ośrodka jest odpłatne i ustalone w zależności od sytuacji materialnej osoby do wysokości średniego miesięcznego kosztu pobytu.

W okresie sprawozdawczym obowiązywała uchwała nr XI/102/2019 Rady Miasta Włocławek z dnia 25 czerwca 2019 roku, regulujący zasady i wysokości odpłatności za pobyt w Ośrodku.

W 2020 roku odpłatność za pobyt w ww. Ośrodku od 1 stycznia 2019 do 31 maja 2020 r. wynosiła 881,58 zł. Natomiast od 1 czerwca br. wzrosła do wysokości 1.019,50 zł.

Dzienna stawka żywieniowa wynosiła: 7,60 zł w tym śniadanie 2,37 zł i obiad 5,23 zł.

1. Dane statystyczne

1.1. Uczestnicy

I półrocze Stan uczestników na dzień 30.06.2020 – **19**, w tym

Kobiety – **15**   Mężczyźni – **4**

Liczba uczestników przyjętych - **4**

Liczba zgonów – **1**

Liczba osób, które zrezygnowały z Ośrodka z różnych powodów - **4**

Liczba oczekujących – **9**

Dane statystyczne dotyczące wieku uczestników Ośrodka korzystających w I półroczu

Przedział 45 -70 lat - **7**

Przedział 71 - 80 lat - **17**

Przedział 81 - 90 lat – **16**

Przedział pow. 90 lat - **2**

Wiek najmłodszego uczestnika – **46**   Wiek najstarszego uczestnika – **92**

II półrocze Stan uczestników na dzień 31.12.2020 – **27**, w tym

Kobiety – **20**   Mężczyźni – **7**

Liczba uczestników przyjętych - **16**

Liczba zgonów – **1**

Liczba osób, które zrezygnowały z Ośrodka z różnych powodów - **7**

Liczba oczekujących – **3**

Dane statystyczne dotyczące wieku uczestników Ośrodka korzystających w II półroczu

Przedział 45 -70 lat - **5**

Przedział 71 - 80 lat - **14**

Przedział 81 - 90 lat - **13**

Przedział pow. 90 lat - **1**

Wiek najmłodszego uczestnika - **62**   Wiek najstarszego uczestnika – **92**

Analiza danych statystycznych uczestników Ośrodka dokonana została z podziałem na półrocza, ze względu na fakt iż skierowanie na pobyt w Ośrodku jest krótkoterminową formą pomocy, najdłuższy okres na który przyznaje się świadczenie wynosi 6 miesięcy. O kolejne wsparcie trzeba ubiegać się ponownie, składając podanie do MOPR we Włocławku.

W okresie sprawozdawczym wydane decyzje obowiązywały do 30 czerwca 2020 r. Ponownie wydane obowiązywały do 31 grudnia 2020 r.

1.2. Kadra

Kierownik Ośrodka – 1
Pracownik socjalny – 1
Starszy specjalista ds. kulturalno-oświatowych – 1
Kucharz – 1
Pokojowa – 1
Pomoc kuchenna – 1
Opiekun – 1

Analiza wykształcenia kadry

Wykształcenie wyższe - 4
Wykształcenie średnie - 3
Wykształcenie zawodowe - 1

2. Budżet

2.1. Dochody

Ośrodek w 2020 r. łącznie wypracował dochody w wysokości 59 383,61 co stanowi 95,65% w stosunku do planu 62 084,00 zł. Dochody ośrodka pochodziły z następujących źródeł:

- a) wpływy z usług w wysokości 53 073,52. Wykonanie dochodów w wysokości 95,16 % w stosunku do planu jest skutkiem dwukrotnego zawieszenia działalności Ośrodka przez wojewodę. Zawieszenie miało miejsce w okresie od 12 marca do 14 czerwca oraz od 26 października do końca okresu sprawozdawczego. Ponadto, w okresie od 12 do 24 października na Ośrodek została nałożona kwarantanna z powodu wystąpienia Covid-19 u jednego z pracowników Ośrodka i działalność dodatkowo musiała być zawieszona.
- b) wpływy z różnych dochodów 6 310,09 zł. W Ośrodku miała miejsce awaria dystrybutora wody, który jest urządzeniem dzierżawionym. Wskutek awarii nastąpiło zalanie 5 pomieszczeń siedziby ww. Ośrodka. W ramach ubezpieczenia, w okresie sprawozdawczym, na usunięcie skutków niezawinionej szkody przyznano odszkodowanie w wysokości 6 310,09 zł (słownie: *sześć tysięcy trzysta dziesięć złotych 9/100*).

2.2. Wydatki

W rozdz. 85203 plan po zmianach na dzień 31.12.2020 r. wynosił 502 597,00 zł. Wykonano plan w 96,88%, oddając do budżetu miasta środki finansowe w wysokości 15 682,04 zł.

Na wyżywienie uczestników Ośrodka w okresie sprawozdawczym wydatkowano środki w wysokości 44 386,38 zł. W ramach nieplanowanych wydatków poniesionych w związku z pandemią był koszt zakupu jednorazowych naczyń oraz sztuców przeznaczonych do porcjowania, hermetycznego pakowania i dystrybuowania 2 posiłków dziennie do miejsca zamieszkania uczestnika. Na ww. zakup przeznaczono kwotę 9 759,22 zł

W okresie sprawozdawczym dokonano uruchomienia monitoringu wizyjnego na klatce schodowej mającego wpływ na zapewnienie bezpieczeństwa uczestnikom Ośrodka. Przeprowadzono też malowanie zalanych podczas awarii dzierżawionego dystrybutora wody, pomieszczeń Ośrodka. Uszkodzenie dystrybutora nastąpiło prawdopodobnie w godzinach wieczornych 27 października lub nocnych, w tym czasie placówka jest zamknięta. W wyniku wielogodzinnego wypływu wody

z dystrybutora doszło do zalania pomieszczeń na piętrze, gdzie zainstalowany jest sprzęt, jak również na parterze budynku. Za powstałą szkodę uzyskano odszkodowanie w wysokości 6 310,09 zł.

2.3. Dodatkowe środki – zarządzanie kryzysowe

W roku sprawozdawczym, w związku z trwającą pandemią, Ośrodek uzyskał dodatkowe środki w wysokości **15 479,00 zł** w ramach rozdz. 75421 – zarządzanie kryzysowe, celem zrealizowania nieprzewidzianych wydatków, w związku z wystąpieniem zagrożenia spowodowanego wirusem Sars-CoV-2.

Pieniądze wydatkowano na sfinansowanie wydatków związanych ze wznowieniem działalności Ośrodka, mając na względzie otrzymane od wojewody rekomendacje, obowiązujące obostrzenia i nieustające zagrożenie. Zakupiono: środki ochrony osobistej (rękawice jednorazowe, fartuchy jednorazowe, środki do dezynfekcji rąk), środki do dezynfekcji powierzchni oraz urządzenie i niezbędne wyposażenie do pakowania porcjowanych posiłków, tj.: foliarko-zgrzewarkę, jednorazowe pojemniki na potrawy oraz sztucce, a także folię do hermetycznego pakowania posiłków.

Ww. środki przyznane zostały w dniu 30 czerwca 2020 r. na podstawie zarządzenia nr 215/2020 Prezydenta Miasta Włocławek.

3. Covid-19 – funkcjonowanie Ośrodka

Kierując się troską o zdrowie uczestników Ośrodka Dniennego Pobytu, pozostających w grupie szczególnego ryzyka, w sytuacji zwiększonej zachorowalności na grypę oraz konieczności ograniczenia możliwości rozprzestrzeniania się wirusów, w tym koronawirusa SARS-Cov-2, wywołującego chorobę Covid-19 funkcjonowanie Ośrodka zostało zawieszono od dnia 12 marca 2020 r. na podstawie zarządzenia nr 11/2020 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej przy ul. Nowomiejskiej 19 we Włocławku z dnia 12 marca 2020 r. w sprawie działań profilaktycznych, mających na celu ograniczenie możliwości rozprzestrzeniania wirusów w Ośrodku Dniennego Pobytu przy u. Brzeskiej 15 we Włocławku.

Pracownicy Ośrodka Dniennego Pobytu zostali imiennie oddelegowani do wykonywania czynności służbowych w siedzibie głównej, tj. w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Nowomiejskiej 19.

Wznowienie funkcjonowania Ośrodka nastąpiło dnia 15 czerwca 2020 r. na podstawie zarządzenia nr 31/2020 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej przy ul. Nowomiejskiej 19 we Włocławku z dnia 26 maja 2020 r. w sprawie wznowienia działalności Ośrodka Dniennego Pobytu i wprowadzenia procedur w związku z przeciwdziałaniem Covid-19. W ramach podejmowanych działań zapobiegawczych – oprócz wprowadzenia i przestrzegania reżimu sanitarnego wprowadzono zakaz wstępu dla wszystkich osób z zewnątrz.

W dniu 15 czerwca wznowiono działalność dla 19 uczestników na 40 dostępnych miejsc. Zmniejszona liczba uczestników, którym MOPR we Włocławku, w imieniu organu wydał decyzje przyznające pomoc w formie pobytu w ww. Ośrodku, uwarunkowana była sytuacją epidemiczną i bezwzględnie obowiązującymi wymogami Głównego Inspektora Sanitarnego i Ministra Zdrowia, dotyczącymi przebywania osób w ośrodkach wsparcia dziennego.

W terminie 13 - 23 października 2020 r. Ośrodek został ponownie zamknięty z powodu kwarantanny pracowników. W związku z zaistniałą sytuacją uczestnicy zostali zwolnieni z ponoszenia odpłatności z powodu braku możliwości korzystania z placówki.

W celu zapobiegania rozprzestrzenianiu się choroby zakaźnej COVID – 19 decyzją Wojewody Kujawsko – Pomorskiego – WPS.III.9421.1.190.2020.EA z dnia 26 października 2020 r. działalność Ośrodka została czasowo zawieszona do odwołania. Zawieszenie trwało do końca okresu sprawozdawczego.

Mimo tego, że placówka nie może prowadzić swojej stacjonarnej działalności, wiele form wsparcia zastąpiono działaniami świadczonymi zdalnie tj. teleporadami i dowożeniem posiłków. W ramach odpłatności dokonywanej przez uczestników zgodnie z wydanymi decyzjami – zapewniono wyżywienie (tj. śniadanie i obiad) wg stanu na dzień 31.12.2020 r. – 27 kierowanym do Ośrodka osobom. Posiłki przygotowane w kuchni Domu, hermetycznie zapakowane, dostarczane były w porze obiadowej do miejsca zamieszkania uczestników Ośrodka. Pracownicy Ośrodka Dziennego Pobytu świadczyli pracę w Domu według ustalonych harmonogramów, wykonując czynności na rzecz mieszkańców Domu, za pracowników przebywających na nieobecności usprawiedliwionej.

4. Realizacja zadań regulaminowych

Placówka ta jest ośrodkiem wsparcia rozumianym jako forma środowiskowej pomocy półstacjonarnej, służącej utrzymaniu osoby w jej naturalnym środowisku. Jest to jedyna taka placówka w mieście, dlatego też cieszy się popularnością osób, które zagrożone są wykluczeniem społecznym.

Ośrodek zapewnia uczestnikom ośmiogodzinną ofertę usług od poniedziałku do piątku. Działalność Ośrodka polega na realizacji podstawowych usług mających na celu udzielenie pomocy w czynnościach dnia codziennego oraz innych usług wspomagających, dostosowanych do potrzeb i możliwości seniorów. Nasza działalność sprzyja integracji społecznej, a także nawiązywaniu więzi towarzyskich i przyjaźni.

Ośrodek otaczał uczestników wszechstronną troską, kładąc szczególny nacisk na zajęcia terapeutyczne, wpływające na zachowanie dobrej kondycji psychofizycznej oraz na zajęcia kulturalno-twórcze pozwalające na wyrażanie uczuć poprzez działania kreatywne. Głównym celem działalności placówki była pomoc uczestnikom w zachowaniu samodzielności, poprzez zaspokajanie ich niezbędnych potrzeb bytowych oraz potrzeb wyższego rzędu w taki sposób, aby jak najdłużej byli samodzielnymi i mogli pozostać w dotychczasowym miejscu zamieszkania.

Zakres usług świadczonych przez Ośrodek Dziennego Pobytu obejmuje w szczególności terapię zajęciową, aktywizację fizyczną i umysłową, zajęcia edukacyjne, kulturalne, rekreacyjne, prozdrowotne, manualne.

W ramach swojej działalności Ośrodek Dziennego Pobytu zapewnia następujące usługi:

- a) podstawowe świadczenia wspierające, m.in.:
  - zapewnienie dwóch posiłków dziennie (śniadania i obiadu),
  - zapewnienie pomieszczeń do utrzymania higieny osobistej,
  - współpraca z lekarzami,
  - pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i osobistych;

- b) terapia zajęciowa

Jedną z najważniejszych form aktywizacji seniorów jest terapia zajęciowa, która daje każdemu uczestnikowi Ośrodka szansę wyrażania siebie w dostępnej i indywidualnej formie, określonej jego wewnętrznymi i zewnętrznymi predyspozycjami.

Celem terapii jest włączenie uczestników do udziału w różnych dziedzinach życia. Bogata oferta zajęć stwarza uczestnikom możliwość wykazania się ukrytymi zdolnościami

i umiejętnościami. Jest dla seniorów wyrazem czynnego trybu życia, chęci działania oraz sposobem leczenia wielu chorób. W ramach terapii proponujemy naszym uczestnikom bogatą ofertę zajęć: aktywizację fizyczną i umysłową, zajęcia edukacyjne, kulturalne, rekreacyjne, prozdrowotne oraz manualne m.in. papieroplastykę: wycinanki, quiling, papierową wiklinę, origami, decoupage, malowanie farbami na szkle, prace na formach styropianowych, lepienie z masy solnej, gipsu, wspólne tworzenie dekoracji służących do wystroju Ośrodka;

c) terapia ruchowa

Zajęcia mające na celu wyrabianie nawyku czynnego wypoczynku niezależnie od wieku, poprawę stanu zdrowia, poprawę kondycji fizycznej:

- grupowa gimnastyka ogólnie usprawniająca,
- możliwość indywidualnego treningu na przyrządach (rower stacjonarny, rotor)
- terapia ruchem dla relaksu psychicznego i fizycznego,
- popularyzowanie czynnej rekreacji na świeżym powietrzu,
- upowszechnianie gimnastyki jako metody na zachowanie długoletniej sprawności,
- przygotowanie uczestników do olimpiad i zawodów sportowych dla osób niepełnosprawnych,
- spacerowanie do parku, lasu, ciekawych miejsc w naszym mieście,
- zachęcanie do ćwiczeń z wykorzystaniem przyborów celem urozmaicenia terapii ruchowej,
- nordic walking;

d) muzykoterapia

W Ośrodku działa od wielu lat zespół „Pogodna Jesień“, który umila swoimi występami uroczystości odbywające się w Ośrodku, jak i reprezentuje Ośrodek na zewnątrz. Podczas zajęć muzykoterapeutycznych, prowadzonych przez Panią Mirosławę Wojciechowską uczestnicy mieli możliwość doskonalenia śpiewu w grupie z akompaniamentem akordeonu, słuchania koncertów zapraszanych wykonawców oraz umilania czasu wolnego wspólnymi śpiewkami ulubionych piosenek;

e) terapia tańcem

Uczestnicy Ośrodka bardzo lubią zajęcia taneczne – zumbę, czyli zabawy ruchowe z wykorzystaniem tańca latynoamerykańskiego oraz zabawy taneczne organizowane z zaprzyjaźnionymi placówkami,

f) ćwiczenia pamięci

Bardzo popularną formą spędzania czasu wolnego są gry i układanki logiczne, zgadywanki tematyczne, rebusy, krzyżówki,

g) zajęcia edukacyjne

Pogadanki profilaktyczne (dotyczące zdrowia, bezpieczeństwa, współczesnych zagrożeń dla seniorów) oraz informacyjne z wybranych dziedzin kultury, literatury i sztuki to zajęcia o bardzo lubianej tematyce poszerzającej obszar zainteresowań i wiedzę uczestników.

Szczególnie na zajęciach była poruszana tematyka, dotycząca sytuacji epidemicznej, w tym ze szczególnym podkreśleniem wagi utrzymywania właściwej higieny osobistej i otoczenia oraz zachowania dystansu społecznego;

h) inne zajęcia

Ponadto seniorzy aktywnie brali udział w życiu kulturalnym naszego miasta. Uczestnicy Ośrodka w okresie sprawozdawczym nie mogli integrować się z osobami z innych środowisk seniorskimi (Klubami Seniora) ani dziećmi i młodzieżą szkolną (przedszkola, szkoły. OHP), które w normalnym funkcjonowaniu Ośrodka często mają miejsce.

Placówka współpracowała z Miejską Biblioteką Publiczną dzięki, czemu uczestnicy mieli możliwość korzystania z bogatego księgozbioru oraz Biblioteką Książki Mówionej, dającą możliwość słuchania ulubionych powieści czytanych przez lektora. Codzienne głośne czytanie prasy umożliwiało zdobywanie wiadomości na temat aktualnych wydarzeń w kraju i na świecie.

Bardzo lubianą formą spędzania wolnego czasu były zajęcia plenerowe organizowane w przydomowym ogrodzie, o który dbają sami seniorzy.

Niestety, spotkania realizowane musiały być z zachowaniem obostrzeń i w reżimie sanitarnym. Priorytetem stała się aktywizacja uczestników Ośrodka Dziennego Pobytu z zachowaniem reżimu sanitarnego. Uczestnicy mieli zapewnione zajęcia terapeutyczne w mniejszej liczbie i z podziałem na grupy. Podczas zajęć uczestnicy stosowali maseczki ochronne lub przyłbice.

Aktywizacja podopiecznych Ośrodka przyczyniła się do odreagowania negatywnych emocji związanych z pandemią oraz dostarczyła wiele pozytywnych wrażeń.

Wykaz imprez i wydarzeń, w których brali udział uczestnicy Ośrodka w ciągu 2020 r.		
1	Styczeń	Muzyczne spotkanie noworoczne połączone z pogadanką na temat zwyczajów obchodzenia Nowego Roku w innych kulturach
2		„Łasuch w bibliotece” – spotkanie literackie poświęcone motywowi słodkości w literaturze zorganizowane w CK Browar B we współpracy z Osiedlową Sekcją Pomocy Społecznej „Śródmieście”
3		Zebranie sprawozdawczo – wyborcze za rok 2019. Wybór Rady Ośrodka na 2020 r
4		Koncert noworoczny przygotowany przez absolwentów Szkoły Muzycznej im. Czesława Niemena
5		Warsztaty praktyczne z Centrum Edukacji Ekologicznej – uczestnicy własnoręcznie wykonali zapachowe kule do kąpieli
6		Warsztaty z Nadleśnictwem Włocławek – pogadanka oraz film „Pożary – zagrożeniem dla życia ludzi i zwierząt”
7		Dzień Babci i Dziadka – zabawa taneczna z konkursami przygotowana przez we współpracy z OHP
8		Spotkanie integracyjne z dziećmi w Świetlicy Środowiskowej „Zapiecek”
9		Występ zespołu wokalnego „Melodia” w naszym Ośrodku
10		Pogadanka tematyczna „Samotna starość”
11		Spacer do parku miejskiego – dokarmianie ptactwa wodnego
12	Luty	Karnawałowa potańcówka w rytmach disco z mieszkańcami Domu Pomocy Społecznej przy ul. Nowomiejskiej
13		Literackie spotkanie walentynkowe w Miejskie Bibliotece Publicznej przy ul. Warszawskiej. W programie z udziałem innych zaproszonych gości przedstawiono poezję miłosną, walentynkowy horoskop oraz historię Dnia Zakochanych
14		Warsztaty z Nadleśnictwem Włocławek – pogadanka o zwierzętach leśnych oraz zajęcia praktyczne – wykonanie przez uczestników ODP wiewiórek z papieru, które zostały przekazane jako upominek dla dzieci z zaprzyjaźnionego Przedszkola Publicznego nr 26 we Włocławku
15		Zabawa z okazji Walentynek zorganizowana w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Nowomiejskiej z udziałem uczestników Ośrodka Dziennego Pobytu
16		Odwiedziny w Przedszkolu Publicznym nr 26 „Kujawska Przystań” przy ul. Radosnej. Program artystyczny z okazji Dnia Babci i Dziadka w wykonaniu dzieci. Wręczenie upominków przedszkolakom wykonanych przez uczestników Ośrodka

17		Przeganiamy zimowe lenistwo – zajęcia sportowe
18		Występ uczestników Zespołu „Pogodna Jesień” w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Nowomiejskiej z programem artystycznym „Na Kujawską Nutą”
19		Tłusty Czwartek – spotkanie integracyjne z młodzieżą ze SP nr 14. Uczniowie przedstawili uczestnikom Ośrodka program wokalnno - kabaretowy
20		Wycieczka do Wilanowa. Zwiedzanie Królewskich Ogrodów Światła
21		Ostatki – „Cygański bal karnawałowy” przy dźwiękach muzyki romskiej z udziałem zaproszonych gości z Domu Pomocy Społecznej przy ul. Nowomiejskiej
22		Wycieczka piesza do Muzeum Ks. Jerzego Popiełuszki. Uczestnicy obejrżeli prezentację multimedialną przedstawiającą życie oraz tragiczną śmierć Ks. Jerzego Popiełuszki, eksponaty związane z jego postacią oraz zakupili pamiątki i dewocjonalia.
23		Warsztaty praktyczne z Centrum Edukacji Ekologicznej – prelekcja połączona z pokazem filmu na temat „Selektywna segregacja odpadów”. W części praktycznej uczestnicy Ośrodka ozdabiali torby ekologiczne na zakupy
24	Marzec	Spacer z kijkami nordic walking do pobliskiego parku
25		Pogadanka „Jak wybierać suplementy diety dla seniora”, która przybliżyła uczestnikom wiedzę na temat jak wybrać wartościowe produkty z korzyścią dla zdrowia.
26		Dzień Kobiet - zabawa z Zespołem „Złota Jesień” w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Nowomiejskiej dla zaproszonych uczestników Ośrodka - zabawa i słodki poczęstunek dla podopiecznych w Ośrodku
27	Czerwiec	Prace w przydomowym ogrodzie – sadzenie nowych roślin
28	Lipiec	Pogadanka „Jak dbać o dobrą pamięć” - zapoznanie uczestników ze sposobami stymulacji pamięci
29		Spacer z kijkami nordic walking do parku miejskiego
30		Spacer na przystań nad Wisłą – relaks nad wodą
31		Pogadanka „Koronawirus a seniorzy. Zalecenia, o których warto pamiętać”
32		Spacer i zwiedzanie wystawy plenerowej „Tak powstała Solidarność”
33		Pogadanka „Dieta dla seniora” – przybliżenie uczestnikom Ośrodka wiedzy na temat właściwego odżywiania
34	Sierpień	Spacer z kijkami nordic walking na bulwary nad Wisłą
35		Pogadanka „Podróże na emeryturze”. Zachęcenie uczestników do prowadzenia aktywnego trybu życia
36		Spacer do parku im. W. Łokietka – trening ruchowy z kijkami do nordic walking
37		Wycieczka do Osady Popowo - zwiedzanie mini zoo - spacer po okolicy - degustacja dań na świeżym powietrzu - zabawy plenerowe
38		Spacer z kijkami nordicwalking na przystań nad Wisłą
39	Wrzesień	Pogadanka „Choroby układu krążenia – przyczyny, objawy i profilaktyka” Zapoznano uczestników z rodzajami chorób układu krążenia, czynnikami ich rozwoju oraz profilaktyką
40		Spacer i ćwiczenia na przyrządach sportowych znajdujących się na bulwarach nad Wisłą

41		„Śniadanie z Radiem Zet” – impreza plenerowa na placu Wolności połączona z degustacją potraw
42		Spacer do parku im. H. Sienkiewicza – relaks na świeżym powietrzu
43		Wycieczka piesza do ogrodów pałacu Bursztynowego – podziwianie aranżacji ogrodów i jego pięknej roślinności
44		Grzybobranie – wycieczka piesza do pobliskiego lasu
45		Spacer z kijkami nordic walking do pobliskiego parku – relaks na świeżym powietrzu
46		Pierwszy dzień jesieni – spacer na Słodowo
47		Zwiedzanie wystawy „Polskie malarstwo i sztuka użytkowa” w Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej. Uczestnicy mieli okazję podziwiać zbiory zabytkowego oraz współczesnego fajansu włocławskiego
48		Sprzątanie przydomowego ogródka – przygotowanie krzewów i kwiatów
49	Październik	Pogadanka „Akceptacja swojego wieku” . Przybliżono uczestnikom wiedzę na temat procesu starzenia się a jednocześnie zaakcentowano zalety bycia seniorem.
50		Jesienny spacer z kijkami do nordic walking – relaks na świeżym powietrzu

W okresie pandemii uczestnicy Ośrodka byli otoczeni szczególną troską nie tylko przez pracowników Ośrodka i kadrę kierowniczą Domu, ale również przez ludzi dobrej woli. Włocławski portal internetowy WLC.PL zorganizował w okresie przedświątecznym akcję charytatywną „List do Św. Mikołaja”, podczas której włocławianie hojnie obdarowali uczestników Ośrodka prezentami, odpowiadając tym samym na ich prośby zawarte w napisanych przez nich listach. Wszystkie prezenty zostały rozwiezione do miejsc zamieszkania uczestników wraz ze świątecznymi kartkami i życzeniami. Nie zabrakło też paczek świątecznych od Domu, zarówno z okazji Świąt Wielkanocnych, jak i Bożego Narodzenia. Na ten cel wydatkowana została kwota 2 000,00 zł. Podejmowane przez personel działania miały na celu poprawę samopoczucia uczestników pozostających przez wiele miesięcy w miejscach swojego zamieszkania.

5. Potrzeby na 2021 r.

- Uregulowanie statusu Ośrodka jako ośrodka wsparcia – dziennego domu pomocy społecznej, w myśl przepisów ustawy o pomocy społecznej.
- Rozwijanie i poszerzanie oferty usług i form terapii dla uczestników.
- Nawiązywanie i poszerzanie kontaktów ze środowiskiem lokalnym.

Lidia Lewandowska
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej
przy ul. Nowomiejskiej 19
we Włocławku

9.2. Dom Pomocy Społecznej we Włocławku, ul. Dobrzyńska 102 .

Sprawozdanie z działalności Domu Pomocy Społecznej we Włocławku, ul. Dobrzyńska 102 za rok 2019

INFORMACJE OGÓLNE, ZADANIA DOMU

Dom Pomocy Społecznej we Włocławku przy ul. Dobrzyńskiej 102 funkcjonuje od 38 lat. Jest samodzielną budżetową jednostką organizacyjną, organem prowadzącym jest Samorząd Miasta Włocławek. Przeznaczony jest dla osób w podeszłym wieku. Posiada 58 miejsc, które w 2019 roku były w pełni wykorzystane. Organizacyjnie zapewnia jego mieszkańcom warunki bezpiecznego i godnego życia, wolność, intymność i niezależność. Umożliwia podopiecznym rozwój i samodzielność. Funkcjonowanie i zasady działania placówki uwzględniają stopień fizycznej i psychicznej sprawności mieszkańców, zapewniają maksymalne wsparcie i pomoc dostosowaną do indywidualnych potrzeb. Placówka działa na podstawie zezwolenia Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 12 lutego 2007 r. (WPS. VI, AM. 9013/12/07) i spełnia wszystkie standardy określone przepisami prawa. Dom świadczy usługi bytowe, opiekuńcze i wspomagające. Zapewnia całodobową opiekę osobom, które nie mogą samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu z powodu choroby, wieku lub niepełnosprawności.

Funkcjonowanie Domu Pomocy Społecznej przy ulicy Dobrzyńskiej 102 oparte jest na standardach wyznaczonych przez ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. oraz Rozporządzenie MPiPS z dnia 23 sierpnia 2012 r.

PRAWA I OBOWIĄZKI MIESZKAŃCÓW

Przy organizowaniu życia i pracy w Domu, kierownictwo miało na względzie stopień psychicznej i fizycznej sprawności mieszkańców, ich rozwój, pomoc i wsparcie dostosowane do indywidualnych potrzeb, z uwzględnieniem ich prawa do wolności, godnego życia, dokonywania wyborów, ochrony dóbr osobistych. Każdy mieszkaniec miał prawo do podmiotowego traktowania, partnerstwa ze strony personelu, własnej przestrzeni życiowej i do indywidualnego jej zagospodarowania, posiadania osobistych przedmiotów i miejsca do ich przechowywania. Umożliwiano im także zgłaszanie skarg i wniosków do Dyrektora Domu, zgodnie z informacją umieszczoną na tablicy ogłoszeń oraz stronie BIP Domu, a także prawo do samorządności, odwiedzin krewnych i znajomych oraz przebywania poza Domem. W roku 2020 odbyło się 11 spotkań społeczności Domu z kierownictwem placówki.

ZAKRES SPRAW FINANSOWYCH I INWESTYCYJNYCH

Projekt planu finansowo - rzeczowego na 2020 r. wynosił:	3.192.794, 00 zł
- z czego wydatkowano na cele bieżące kwotę	3.143.716,38 zł
- na wydatki majątkowe kwotę	39.096,60 zł
- niewykorzystane środki	9.981,02 zł
z tego:	
- na wydatki bieżące	9.980,62 zł
- na świadczenia majątkowe	0,40 zł

- planowane dochody	643.410,00 zł
- wykonanie dochodów wynosiło	787.1552,41 zł
- średni koszt utrzymania mieszkańca wyniósł	4.021,36 zł
- dzienna stawka żywieniowa wyniosła	8,94 zł

(była niższa niż w roku ubiegłym z powodu czasowego korzystania z usług gastronomicznych)

Projekt planu finansowo-rzeczowego dochodów i wydatków na rok 2021 kształtuje się następująco:

- plan dochodów wynosi	620.880,00 zł
- plan wydatków	3.055.274,00 zł. w tym:
- wydatki bieżące	3.055.274,00 zł
- świadczenia społeczne	9.792,00 zł

ZAKRES SPRAW GOSPODARCZYCH

W roku 2020 dokonywaliśmy systematycznej analizy ponoszonych wydatków na żywność i artykuły spożywcze, chemiczne, ubezpieczenia mienia, leki oraz organizację pogrzebów. Gospodarstwo przydomowe (o powierzchni 1 ha) oddaliśmy w dzierżawę, z czego pozyskaliśmy 700,00 zł

W roku 2020 na bieżąco odnawialiśmy pomieszczenia gospodarcze, magazynowe oraz pokoje mieszkańców.

Zakupiono:

- do administracji:
  - dwa komputery wraz z oprogramowaniem za sumę 7.180,00 zł
  - krzesła za sumę 2.520,00 zł
- na potrzeby gospodarcze:
  - nożyce spalinowe za sumę 1 269,00 zł
- do kuchni:
  - 2 miksery ręczne za sumę 3.248,55 zł
  - szatkownicę za sumę 5.360,00 zł
  - wentylator sufitowy za sumę 1.041,00 zł
  - rolety zewnętrzne za sumę 6.451.47 zł
  - piec konwekcyjny za sumę 39.096,60 zł
- do pokoju terapii zajęciowej:
  - szafę przesuwaną za sumę 2.800.00 zł
- do świetlicy:
  - meble pokojowe za sumę 1.950,01 zł.

Wykonano:

- remont łazienek i jednego pomieszczenia biurowego za sumę 94.577,22 zł
- remont pomieszczeń kuchni za sumę 101.905,50 zł

Wszystkie wydatki i zakupy w naszej opinii zostały poniesione na rzeczy niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania DPS, zostały dobrze zaplanowane i przemyślane.

ZAKRES SPRAW SOCJALNYCH I WSPOMAGAJĄCYCH

Dane statystyczne dotyczące ruchu mieszkańców - stan na 31.12.2020 r.

- liczba mieszkańców	-	56
- w tym kobiet	-	44
- mężczyzn	-	12
- ilość zgonów w DPS	-	12
- ilość powrotów do rodziny	-	1
- ilość przyjęć do DPS	-	11
- ilość osób oczekujących na umieszczenie	-	14

Dane statystyczne dotyczące odpłatności za DPS

- liczba mieszkańców umieszczonych na starych zasadach (z dofinansowaniem z Urzędu Województwa Kujawski-Pomorskiego)	-	1
- liczba mieszkańców umieszczonych na nowych zasadach	-	55
w tym:		
(z dofinansowaniem Gminy Miasta Włocławek)	-	54
(z dofinansowaniem Gminy Osiecin)	-	1
- liczba mieszkańców opłacających pobyt w DPS z renty lub emerytury	-	49
- liczba mieszkańców opłacających pobyt w DPS z zasiłku stałego	-	7

Dane statystyczne dotyczące wieku mieszkańców

- w przedziale 60 - 64 lat	-	1
- w przedziale 65 -74 lata	-	12
- w przedziale 75 - 79 lat	-	6
- w przedziale 80 i więcej	-	37
- wiek najmłodszego mieszkańca	-	63 lata
- wiek najstarszego mieszkańca	-	94 lat
- średnia wieku mieszkańców	-	81 lat

W roku 2020 odbyło się 50 posiedzeń Zespołu Terapeutyczno-Opiekuńczego, w trakcie których omawiano aktualne potrzeby mieszkańców i opracowywano indywidualne plany wsparcia, plany adaptacyjne. Zespół czuwał również nad otoczeniem społecznym naszego Domu, czyli miłą i serdeczną atmosferą oraz jakością usług wspomagających i opiekuńczych, które były ukierunkowane na podmiotowość każdego domownika. Zespół analizował przyczyny zachowań agresywnych i roszczeniowych niektórych mieszkańców oraz pracował nad ich eliminacją. 2 osoby zatrudnione w DPS uczestniczyły w konferencji organizowanej przez firmę Vermeiren. Cztery osoby ukończyły studia podyplomowe na kierunku: „Geriatry, gerontologia z elementami opieki paliatywnej”.

ZAKRES SPRAW PIELEŃNIARSKICH I ZDROWOTNYCH

Zadania pielęgniarskie były realizowane przez 6 pielęgniarek, 5 z nich ma ukończoną specjalizację z opieki długoterminowej. Wyżej wymienione usługi były realizowane całodobowo w zakresie odpowiadającym potrzebom mieszkańców. Podopieczni tutejszego Domu byli również pod opieką lekarza rodzinnego z MZOZ we Włocławku oraz lekarzy specjalistów na zasadach określonych w przepisach o NFZ. Na terenie Domu wykonywane były działania rehabilitacyjne i prowadzona była terapia ruchowa w celu aktywizowania i podnoszenia sprawności mieszkańców.

Analiza sprawności mieszkańców (stan na 31.12.2020 r.):

-osoby nieopuszczające łóżek	-	13
-osoby z niewydolnością ruchową	-	34
-osoby wymagające pomocy karmienia	-	8
-osoby wymagające pomocy przy kąpieli	-	37
-osoby poruszające się na wózkach	-	4
-osoby poruszające się przy balkoniku	-	11
-osoby poruszające się o kulach	-	7
-osoby korzystające z pieluch jednorazowych	-	27
-osoby korzystające z wkładek anatomicznych	-	5
-toaleta poranna i wieczorna mieszkańców wykonywane przez personel	-	26
-osoby wymagające pomocy w ubieraniu	-	31
-osoby wymagające pomocy w podawaniu leków (w gabinecie medycznej pomocy doraźnej) wydawane są leki dla 46 mieszkańców	-	46
-osoby pieluchowane, wymagające zmiany pielucho-majtek przez personel	-	27
-osoby wymagające pomocy w prześcielaniu łóżek	-	28

Analiza podstawowych schorzeń mieszkańców (stan na 31.12.2020 r.):

-miażdżyca uogólniona	-	56
-cukrzyca	-	13 (w tym 3 przyjmuje insulinę)
-parkinson	-	4
-nadczynność tarczycy	-	5
-stan po udarze mózgu	-	14
-stwardnienie rozsiane	-	1
-osoby korzystające z Poradni Zdrowia Psychicznego	-	36
Liczba konsultacji specjalistycznych ogółem	-	116
Liczba konsultacji u lekarza rodzinnego (zdalne)	-	986

Do zadań realizowanych przez pracowników Działu Terapeutyczno-Opiekuńczego należało udzielanie wsparcia w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych, zapewnienie spokoju i bezpieczeństwa na terenie placówki. W ramach stymulowania i utrzymywania kontaktów z rodziną w roku 2020 udało się podtrzymać nawiązane wcześniej pozytywne stosunki z bliskimi naszymi podopiecznymi, a także nawiązać nowe.

Współczynnik zatrudnienia w Zespole Terapeutyczno-Opiekuńczym w całym roku 2020 był zgodny z wymogami przepisów rozporządzenia.

ZAKRES SPRAW TERAPEUTYCZNO - KULTURALNYCH

Zajęcia aktywizacyjne odbywały się w reżimie sanitarnym, z zachowaniem procedur wynikających z trwania epidemii koronawirusa.

Wykaz prowadzonych form i metod terapii:

1. Arteterapia - ta forma terapii wykorzystuje szeroko pojętą sztukę. Zalicza się do niej:
  - biblioterapię, czyli zajęcia z wykorzystaniem książek (terapia oparta na słowie). W pracy z osobami w podeszłym wieku - najodpowiedniejsza jest biofilia, czyli afirmacja życia w okresie dzieciństwa i młodości. Afirmacja skupia się na wspomnieniach, na tym, co w życiu osoby starszej było dobre i przyjemne; czytanie prasy i książek, pisanie i recytowanie wierszy, pogadanki, słuchowiska - powieść na kasetach dla osób słabo widzących; książka mówiona i czytana w pokojach mieszkańców, którzy nie opuszczają łóżek;
  - muzykoterapia, czyli zajęcia, w których wykorzystuje się szeroko rozumianą muzykę, jej słuchanie, tworzenie, śpiewanie i granie;
  - choreoterapia, czyli zajęcia, w których wykorzystuje się taniec i ruch.
2. Estetoterapia - to forma terapii wykorzystująca kontakt z pięknem otoczenia i z otaczającą przyrodą.
3. Kinezyterapia - to forma terapii wykorzystująca ruch. Mimo że jest zaliczana do form rehabilitacji, często korzystamy z niej w pracy terapeutycznej w postaci np. gimnastyki porannej, rozgrywek sportowych.
4. Ludoterapia - to forma terapii wykorzystująca gry i zabawy.
5. Kulturoterapia: film fabularny, projekcje filmów oraz zdjęć z imprez na terenie DPS oraz poza nim. W tej formie uczestniczą wszyscy mieszkańcy w zależności od stanu zdrowia i kondycji - odbywa się ona w świetlicy DPS.
6. Terapia wspomnieniami: ukierunkowana przede wszystkim na osoby z demencją, chorobą Alzheimera; oparta na redukowaniu negatywnych emocji, wzmocnianie poczucia własnej wartości oraz trening pamięci.

Zajęcia cykliczne:

1. Pogadanki tematyczne;
2. Muzykoterapia;
3. Muzykoterapia reminiscencyjna dla osób z otępieniem;
4. *Siłownia pamięci* - zajęcia dla osób z otępieniem.

W roku 2020 odbyło się 12 spotkań i imprez organizowanych w DPS. Niska liczba wynika z ograniczeń związanych z pandemią koronawirusa.

Inicjatywy i programy realizowane z udziałem środków pozabudżetowych:

1. W roku 2020 kontynuowana była z lat poprzednich współpraca z Firmą Sat-Film, która nieodpłatnie zapewnia dostarczenie Internetu dla Domu Pomocy Społecznej.

PLANY NA 2021 r.

1. Aktywne włączanie się w proces przygotowania rozbudowy Domu Pomocy Społecznej;
2. Kontynuacja i rozwój współpracy z Klubami Seniora oraz środowiskami zrzeszającymi osoby starsze;
3. Kontynuacja promocji działalności Domu Pomocy Społecznej wśród mieszkańców Włocławka i okolic (uświadamianie bieżących potrzeb mieszkańców i aktywizowanie do wspomagania placówki w różnych formach);
4. Rozwijanie współpracy z jak największą ilością instytucji i organizacji pozarządowych, fundacji, stowarzyszeń;
5. Czynny udział w ogłaszanych konkursach ofert na realizację zadań z zakresu polityki senioralnej;
6. Kontynuacja współpracy z Firmą Sat-Film;
7. Sukcesywne remontowanie i doposażanie pokoi mieszkańców DPS w nowe meble;
8. Bieżąca analiza potrzeb mieszkańców w celu poprawy jakości usług opiekuńczych i bytowych;
9. Analiza dokumentacji placówki i jej funkcjonowania w zakresie finansów, gospodarności i zatrudnienia, w celu należytego dbania o majątek DPS;
10. Bieżąca realizacja zadań domu, określonych w aktach prawnych, regulaminie i standardach;
11. Kontynuacja aktywizacji mieszkańców poprzez: kilkudniowe pobyty poza DPS, wyjazdy do teatru, wycieczki tematyczno-edukacyjne, wzbogacenie oferty terapii zajęciowej na terenie DPS;
12. Szkolenie pracowników DPS (również z całego województwa) w celu podnoszenia kwalifikacji i kompetencji, a także dzielenia się z innymi placówkami tzw. „dobrymi praktykami”.

Jarosław Pułanecki
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej
„Na Skarpie”
we Włocławku

Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr XXXII/46/2021
Rady Miasta Włocławek
z dnia 20 kwietnia 2021 r.

**Sprawozdanie z realizacji zadań
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
we Włocławku**

**z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy
zastępczej, zestawienie potrzeb w zakresie systemu
pieczy zastępczej**

oraz

**sprawozdanie z realizacji zadań placówek
opiekuńczo – wychowawczych**

za rok 2020

Spis treści

WPROWADZENIE	3
I. Wsparcie rodziny – asysta rodziny	4
II. Organizacja placówek wsparcia dziennego	5
1. Działalność świetlic	5
2. Realizacja zadań	6
3. Organizacja kolonii letnich	9
III. System pieczy zastępczej	10
1. Rodzinna piecza zastępcza	10
2. Instytucjonalna piecza zastępcza	15
IV. Inicjatywy, Programy realizowane z udziałem środków pozabudżetowych	19
V. Podsumowanie	21
VI. Zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej	23
VII. Placówki opiekuńczo – wychowawcze	25
1. Centrum Opieki nad Dzieckiem	26
2. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Maluch” i „Calineczka”	33
2.1 Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Maluch”	33
2.2 Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Calineczka”	36
3. Dom Dziecka Caritas Diecezji Włocławskiej	39
4. Integrycyjny Dom Dziecka „Paulinka”	44

Wprowadzenie

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821) szczegółowo reguluje kierunki działań służb socjalnych i daje podstawy do tworzenia spójnego systemu wsparcia i przyznawania odpowiednich form pomocy osobom i rodzinom, które nie są w stanie we własnym zakresie pokonać zaistniałych trudności. Działania pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku ukierunkowane były na pracę z rodziną naturalną, wzmocnienie jej kompetencji oraz pomoc dziecku. W sytuacji braku możliwości rozwiązania problemów w rodzinie naturalnej, w szczególnych przypadkach, uruchamiany był system pieczy zastępczej, którego celem jest zapewnienie małoletnim czasowej opieki. Na podstawie zgromadzonych materiałów wynika, że umieszczenie dzieci poza rodziną biologiczną wynikało najczęściej z niezaradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, przemocy w rodzinie, zaniedbań wynikających z alkoholizmu lub innych uzależnień, chorób somatycznych i psychicznych, przedwczesnego macierzyństwa oraz sieroctwa.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku powołany Zarządzeniem Nr 240/2011 Prezydenta Gminy Miasto Włocławek z dnia 10 listopada 2011 r. na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej kontynuował działania z zakresu wspierania rodziny i organizowania pieczy zastępczej. Praca w tym zakresie obejmowała między innymi: prowadzenie naboru na kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i zapewnienia tym osobom szkoleń, udzielanie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym w realizacji zadań wynikających z pełnionej funkcji. W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, rolą organizatora było prowadzenie w środowisku działań pomocowych w celu doprowadzenia do powrotu małoletniego do rodziny naturalnej.

W systemie pieczy zastępczej funkcjonują rodziny zastępcze w tym: spokrewnione, niezawodowe, zawodowe i rodzinny dom dziecka oraz pomoc instytucjonalna, w skład której wchodzi placówki opiekuńczo-wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo-wychowawcze i interwencyjne ośrodki preadopcyjne.

Podmiotem zainteresowania pracowników socjalnych, asystentów rodziny, koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz specjalistów zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie we Włocławku były osoby i rodziny, które nie wypełniały prawidłowo przypisanych im funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec małoletnich.

Sprawozdanie niniejsze obok prezentowanych problemów i działań MOPR przedstawia potrzeby w zakresie wspierania rodzin potrzeb co wynika z zapisów:

- art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy – organizator rodzinnej pieczy zastępczej przedstawia staroście i radzie powiatu coroczne sprawozdanie z efektów pracy;
- art. 179 ust.1 ustawy – wójt składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań;
- art. 182 ust. 1 ustawy – kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie składa zarządowi powiatu coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie pieczy zastępczej.

Obowiązek złożenia Radzie Miasta rocznego sprawozdania z realizacji zadań. zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w przypadku miasta na prawach powiatu spoczywa na Prezydencie Miasta.

I. Wsparcie rodziny – asysta rodziny

Pomoc asystenta rodziny była realizowana na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821) oraz ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329), a finansowana ze środków w ramach ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”.

Zadania asystenta rodziny to między innymi:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym oraz z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej;
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych z dziećmi;
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych, wspieranie aktywności społecznej rodzin, motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- koordynowanie poradnictwa dla rodzin, określonego w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, opracowywanie wspólnie z osobami i rodzinami katalogu możliwego do uzyskania wsparcia;
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną.

Wspierane rodziny wymagają pokierowania, sprawdzenia, a nawet - w niektórych sytuacjach - wyręczenia w załatwianiu spraw związanych z opieką nad dziećmi. Dlatego w pracy asystenta rodziny osiągnięcie obiektywnego sukcesu, jak powrót dzieci z pieczy zastępczej, podjęcie skutecznego leczenia odwykowego, czy nabycie odpowiednich umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców, jest bardzo trudne. Wykonując zadania na rzecz rodzin, asystenci współpracują z większością komórek organizacyjnych MOPR, między innymi z: Osiedlowymi Sekcjami Pomocy Społecznej, Klubem Integracji Społecznej, Sekcją Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego, Sekcją Wsparcia Rodziny i Rodzinnej Pieczy Zastępczej, ze specjalistami zatrudnionymi w projekcie „Rodzina w Centrum”. Ważnym odcinkiem jest praca asystentów w grupach roboczych oraz w gremiach opiniotwórczych placówek opiekuńczo-wychowawczych, a także współpraca z Sądem Rodzinnym i służbą kuratorską, z Urzędem Miasta, Powiatowym Urzędem Pracy, Komendą Miejskiej Policji, Fundacją DIES MEI, placówkami oświatowymi oraz ze służbą zdrowia, w tym przychodniami specjalistycznymi, Poradnią Terapii Uzależnień. Dzięki stabilności zatrudnienia, sprawy z zakresu asysty rodzinnej załatwiane są na bieżąco.

W okresie sprawozdawczym objęto wsparciem 115 rodzin, w tym 44 rodzin zostało zobowiązanych do współpracy z asystentem rodziny w wyniku postanowienia Sądu Rodzinnego. Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną to 38 miesięcy. W okresie sprawozdawczym zakończono współpracę z 16 rodzinami. We wspieranych rodzinach wychowuje się 296 dzieci w wieku 0 – 18 lat. W Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii przebywa 3 dzieci z 3 rodzin. W pieczy zastępczej przebywało 50 dzieci z 17 rodzin (forma instytucjonalna – 39, rodzinna - 11). W 2020 r.

8 dzieci powróciło z pieczy zastępczej pod opiekę rodziców. Wśród wspieranych rodzin w 30 rodzinach prowadzona jest procedura „Niebieskiej Karty”.

W okresie sprawozdawczym nie realizowano wsparcia w formie asystentury w trybie ustawy „Za Życiem”.

II. Organizacja placówek wsparcia dziennego

1. Działalność Świetlic Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie

Zadania placówek wsparcia dziennego:

Do najważniejszych zadań placówek wsparcia dziennego czyli świetlic należy:

- wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej poprzez zapewnienie dzieciom z tych rodzin miejsc pobytu w placówce wsparcia dziennego,
- zapewnienie opieki i wychowania w czasie wolnym od zajęć szkolnych,
- zagospodarowanie czasu wolnego,
- stwarzanie optymalnych warunków do psychofizycznego i poznawczego rozwoju dziecka,
- udzielanie pomocy w pokonywaniu i rozwiązywaniu trudnych sytuacji szkolnych, rówieśniczych, osobistych i rodzinnych dziecka,
- minimalizowanie niedostatków wychowawczych, zaniedbań środowiskowych oraz łagodzenie zaburzeń zachowania.

Tabela nr 1:

Wykaz świetlic prowadzonych przez MOPR w 2020 roku.

Placówka	Świetlica „Zapiecek” ul. 3 Maja 6	Świetlica „Zefir” ul. Kaliska 7	Świetlica „Zacisze” ul. Zakręt 8	Świetlica „Zorza” ul. Żytnia 58	Świetlica „Zachęta” ul. Wieniecka 42
Obszar działania	Śródmieście	Południe	Leopoldowo	K. Wielkiego	Zazamcze
Rok rozpoczęcia działalności w strukturach MOPR	1994	1997	1999	2000	2008
Typ placówki	opiekuńcza	opiekuńcza	opiekuńcza	opiekuńcza	opiekuńcza
Liczba miejsc regulaminowych	60	40	60	40	40
Liczba dzieci korzystających z pobytu w 2020 r.	64	72	64	62	52
Łączna liczba miejsc w Świetlicach MOPR wynosi 240 W roku 2020 r. z pobytu w placówkach skorzystało 314 dzieci.					

Pobyt w placówce wsparcia dziennego jest dobrowolny i nieodpłatny. Z oferty świetlic mogą korzystać dzieci w wieku od 6 do 16 lat.

Rodzaje świadczonych usług:

- a. zapewnienie dziecku okresowej opieki i wychowania,
- b. rozpoznawanie trudności i problemów wychowawczych dziecka,
- c. pomoc w nauce,
- d. organizacja czasu wolnego, zabaw, zajęć sportowych oraz rozwój zainteresowań,
- e. prowadzenie zajęć korekcyjno - kompensacyjnych w zależności od potrzeb dziecka,
- f. organizowanie zajęć stałych, okresowych, okazjonalnych wynikających z potrzeb dzieci oraz środowiska lokalnego,
- g. zapewnienie wyposażenia w przedmioty niezbędne do prowadzenia zajęć,
- h. zapewnienie posiłku,
- i. prowadzenie innych form pracy środowiskowej.

2. Realizacja zadań

W 2020 roku na terenie Świetlic Środowiskowych MOPR we Włocławku zostały wprowadzone procedury bezpieczeństwa w okresie pandemii COVID-19 wraz z procedurami przychodzenia/wychodzenia i przebywania wychowanków w świetlicy oraz procedurami postępowania na wypadek podejrzenia zakażenia. Placówki w tym czasie pracowały w zaostrzonym rygorze sanitarnym. Jednakże zgodnie w wytycznymi MZ, MENi GIS w okresie nasilenia pandemii funkcjonowanie świetlic było zawieszona. W trakcie roku, placówki swoją działalność prowadziły w okresie od 2.01.2020 r. do 11.03.2020 r. oraz od 1.06.2020 r. do 21.10.2020 r.

W roku sprawozdawczym w ramach realizowanych zadań przez świetlice, z uwzględnieniem ww procedur, podjęto niżej wymienione inicjatywy i przedsięwzięcia.

• **Jednodniowe wycieczki autokarowe do:**

- Brzozy Toruńskiej – Agroturystyka „Brzoza” z licznymi atrakcjami dla dzieci, gdzie można zobaczyć zwierzęta hodowlane, oraz ekologiczne instalacje do przygotowywania i spalania, zębki na energię cieplną, orz dużą instalację fotowoltaiczną do produkcji energii elektrycznej,
- Torunia – seans w Planetarium „Cudowna planeta”.

• **W zakresie upowszechniania korzystania z lokalnych zasobów i środowiska przyrodniczego, zorganizowano wyjścia – wycieczki piesze:**

- wycieczki do Centrum Edukacji Ekologicznej, gdzie dzieci i młodzież ze świetlic bezpłatnie korzystały z zajęć na terenie CEE. Tematyka spotkań była bardzo różnorodna, od edukacyjno – poznawczej, poprzez manualno – plastyczną,
- wycieczka do Nadleśnictwa Włocławek – eko-zajęcia, konkursy ekologiczne,
- wycieczka do Muzeum Etnograficznego – warsztaty „Indiańskie pióropusze”,
- wycieczki do Straży Miejskiej, Straży Pożarnej, MPEC, Komendy Miejskiej Policji, gdzie podopieczni mieli możliwość przyjrzenia się pracy w odwiedzanej placówce.
- wyjście do Teatru Impresaryjnego na warsztaty pt. „Czarny teatr”, „Wesoła gromadka u cioci i dziadka”,
- wyjścia na zajęcia do bibliotek publicznych,
- wyjścia do Galerii Sztuki Współczesnej wystawa „W bieli”,

- wyjście do Muzeum Historii Włocławka, zwiedzanie wystawy oraz udział w warsztatach plastycznych pt. „Kamieniczki”,
- wycieczka do Browaru B „Wystawa pajaków i skorpionów”, „Hocki – klocki”.
- wycieczki do lasu w poszukiwaniu darów natury,
- wycieczki piesze do Wieńca Zdroju, nad jezioro Czarne i Wikaryjskie, Leśniczówki na Rybnicy, Zarzeczewa wraz z licznymi zajęciami w plenerze.
- **W zakresie nauki poszanowania tradycji, obyczajów i ciągłości kulturowej:**
  - Dzień Babci i Dziadka – wykonanie dekoracji, laurek i kwiatów, inscenizacja,
  - Walentynki – wykonanie skrzynki do poczty walentynkowej oraz laurek, gry i zabawy ruchowe, popołudnie z poezją – prezentacja wierszy i piosenek,
  - Dzień Kobiet – wykonywanie laurek, przypomnienie o tradycji tego święta,
  - Tłusty Czwartek – poczęstunek dla dzieci, pogadanka o genezie tradycji,
  - Dzień Chłopaka – wręczenie upominków, dyskoteka, poczęstunek,
  - Dzień Dziecka,

Z uwagi na zawieszenie działalności świetlic w czasie Świąt Bożego Narodzenia zostały na ten szczególny czas w roku zaplanowane, zakupione i rozdane paczki świąteczne.

- **W zakresie upowszechniania sportu zorganizowano:**
  - „Zimową Olimpiadę Sportową” – rywalizacja w różnych rozgrywkach i konkurencjach sportowych w okresie ferii zimowych,
  - „Letnią Olimpiadę Sportową” – rywalizacja w różnych rozgrywkach i konkurencjach sportowych w okresie wakacji,
  - wyjścia na Międzyosiedlowy Basen Miejski,
  - wyjścia do bawialni Kids Play, RIO, Beach Heaven,
  - wyjścia do Parku trampolin „JumpHaeven”,
  - wyjścia do kręgielni,
  - udział w otwartym treningu lekkoatletycznym, przeprowadzonym przez Katarzynę Kowalską – Mistrzynię Europy i wielokrotną Mistrzynię Polski. Spotkanie zorganizowano w Kawiarni Obywatelskiej „Śródmieście Cafe” przy ul. 3 Maja,
  - w zajęciach tanecznych w Dance Studio Judyta Witkowska oraz w zajęciach z akrobatyki,
  - zajęcia sprawnościowe rozwijające motorykę dużą i małą,
- **W zakresie rozwijania zainteresowań, uzdolnień, twórczego myślenia, oraz wzbogacania posiadanej wiedzy:**
  - realizacja obowiązku szkolnego – pomoc w odrabianiu prac domowych, programy naprawcze z różnych przedmiotów szkolnych,
  - zajęcia wyrównawcze z języka angielskiego,
  - nauka pisania liter i cyfr w liniaturze,
  - nauka tabliczki mnożenia,
  - dyktanda ortograficzne,
  - zajęcia rozwijające myślenie abstrakcyjne i logiczne – quizy, szarady, rebusy, kalambury, krzyżówki, gry w szachy, warcaby,

- zajęcia rozwijające zdolności plastyczne i twórcze myślenie – prace manualno-plastyczne: metodą decoupage, quillingu, origami, rysowanie, malowanie, wydzieranie, wypalanie, lepienie z modeliny, plasteliny, masy solnej, wyszywanie, wykonywanie witraży farbami,
- konkursy wokalne i taneczne – karaoke, mata taneczna,
- nauka piosenek – kształtowanie zdolności muzycznych i poczucia rytmu,
- edukacyjne gry planszowe – „Domino”, „Scrabble”, „Mistrz spostrzegawczości”, „5 sekund”, „Postaw na milion”, „Milionerzy”, „Taboo”, „Trik -trak”, „Biznes”, „Bingo”, „Double”, „Puzzle”,
- rozwijanie zainteresowań i zdolności sportowych – piłka nożna, uni-hokej, bilard, cymbergaj, zbijak, piłka plażowa, piłka siatkowa, koszykówka, tenis stołowy,
- doskonalenie umiejętności korzystania z pomocy edukacyjnych encyklopedii, słowników,
- wspólne głośne czytanie na świeżym powietrzu – „Czytanie pod chmurką”, „Czytanie na dywanie” – wzbogacanie słownictwa biernego i czynnego,
- pogadanki z wychowankami,
- zabawy z elementami socjoterapii,
- warsztaty socjoterapeutyczne „Moje emocje”,
- w Galerii Sztuki Współczesnej odbyły się trzy warsztaty twórcze, podczas których dzieci miały spotkania ze specjalistami w dziedzinie profilaktyki uzależnień,
- w okresie wakacyjnym wychowankowie dwóch świetlic uczestniczyli w projekcie organizowanym przez Lokalną Grupę Działania Miasta Włocławek zatytułowanym „Nie ma jak wakacje 2” oraz od września 2020 w zajęciach z elementami socjoterapii oraz nauką języka angielskiego i matematyki w ramach projektu „Akademia szkolna 2”.
- **W zakresie nadrabiania zaległości i zaniedbań w sferze edukacyjnej, w trakcie pobytu w placówkach:**
  - wychowankom udzielana była pomoc w odrabianiu zadanych lekcji,
  - monitorowano wyniki w nauce uczniów zagrożonych,
  - motywowano do codziennego, uważnego odrabiania zadań szkolnych,
  - prowadzono zajęcia wyrównawcze dla dzieci z największymi zaległościami i trudnościami w nauce,
  - przeprowadzono konkursy organizowane przez Powiatową Stację Sanitarno – Epidemiologiczną i Polskie Towarzystwo Oświaty Zdrowotnej „Przepis na zdrowie”
  - ponadto wychowawcy placówki organizowali regularnie warsztaty umiejętności wychowawcze dla rodziców oraz wychowanków pt. „Procedury na czas zwiększonego reżimu sanitarnego w warunkach pandemii koronawirusa i choroby COVID-19 w placówce”, „Zagrożenia wynikające z COVID-19”.
- **Na terenie placówki odbywały się różnorodne zajęcia i warsztaty:**
  - Warsztaty „Psychologiczne wsparcie”,
  - Warsztaty teatralne „Teatromania”,
  - Warsztaty „Wybuchowa twórczość”,
  - Zajęcia profilaktyczne „Patrol szkolny” prowadzone przez Straż Miejską,
  - Zajęcia wyrównawcze „Angielskie wieczorki”,
  - Zajęcia wyrównawcze „Poniedziałkowe łamanie głowy”.

- **Prowadzono dożywianie dzieci w formie:**

- kanapek przygotowywanych przez Miejską Jadłodajnię „U Św. Antoniego” oraz:
- napoi, słodczy na wycieczki krajoznawczo-edukacyjne oraz jako nagrodę za czynny udział w prowadzonych zajęciach,
- kiełbasek i artykułów niezbędnych do przygotowania grilla,
- różnych deserów w postaci owoców, słodczy, napojów, sałatek.

3. Organizacja kolonii letnich

Wzorem lat ubiegłych, uwzględniając procedury bezpieczeństwa w okresie pandemii COVID-19, zorganizowany został wypoczynek letni w formie kolonii stacjonarnych, z realizacją programu socjoterapeutycznego dla 84 dzieci i młodzieży szkolnej w wieku od 10 do 15 lat, które korzystają ze świetlic Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku. W wyniku rozstrzygniętego postępowania wyłoniono w trybie przepisów ustawy prawo zamówień publicznych dwie najkorzystniejsze oferty, które złożone zostały przez firmę LUTUR – Robert Sajnaj z siedzibą w Lublinie.

CZEŚĆ I – 10-dniowy turnus kolonijny dla 42 (3 grupy po 14 osób) dzieci i młodzieży szkolnej z miejscem wypoczynku w miejscowości Ostrowo województwo pomorskie w terminie od 23.07.2020 r. do 01.08.2020.r. Koszt turnusu to kwota **38 598,00 zł.**

CZEŚĆ II – 10-dniowy turnus kolonijny dla 42 (3 grupy po 14 osób) dzieci i młodzieży szkolnej z miejscem wypoczynku w miejscowości Gliczarów Górny województwo małopolskie w terminie od 13.07.2020 r. do 22.07.2020.r. zlokalizowanej w polskich górach. Koszt turnusu stanowiła kwota **44 898,00 zł.**

III. System pieczy zastępczej

1. Rodzinna piecza zastępcza

Rodzinna piecza zastępcza tymczasowo zapewnia dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodziny naturalnej. Pełnienie funkcji rodziny zastępczej może być powierzone osobom, które dają rękojmię należytego sprawowania pieczy.

Umieszczenie małoletnich w rodzinnej pieczy zastępczej w większości przypadków wynika z różnego rodzaju zaniedbań występujących w rodzinach naturalnych lub przedwczesnego macierzyństwa. W nielicznych przypadkach dotyczy sieroctwa naturalnego.

W okresie sprawozdawczym, zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821), Sekcja realizowała zadania związane z pieczą zastępczą poprzez zabezpieczenie opieki i wychowania małoletnim pozbawionym opieki rodzicielskiej bądź niedostosowanym społecznie.

Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej funkcjonuje w Sekcji Wsparcia Rodziny i Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Do najważniejszych zadań Zespołu należą:

- zapewnienie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym oraz dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej, pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze,
- szkolenie kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej oraz szkolenie istniejących już rodzin zastępczych,
- propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego jako najbardziej optymalnej formy opieki nad dzieckiem pozbawionym opieki rodziców biologicznych,
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinie zastępczej,
- bieżąca współpraca z Sądami Rejonowymi, szkołami i placówkami oświatowymi, Policją, Ośrodkiem Adopcyjnym oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

W 2020 r. w Zespole ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej zatrudnionych było siedmiu pracowników: koordynator Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, psycholog, trzech pracowników zatrudnionych na stanowisku specjalista pracy z rodziną oraz dwóch na stanowisku koordynator rodzinnej pieczy zastępczej.

Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej w roku 2020 realizował działania, wynikające z przepisów Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- odbyło się 5 posiedzeń Zespołu, podczas których omówiono sytuacje dzieci,
- sporządzono 79 ocen dotyczących sytuacji dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej,
- prowadzono poradnictwo specjalistyczne oraz wsparcie w środowisku 49 rodzin sprawujących pieczę zastępczą.

Oceny dotyczące sytuacji dzieci, informacje i wnioski dotyczące funkcjonowania rodzin zastępczych zostały przekazane do Sądu Rejonowego we Włocławku.

Rodziny i dzieci, u których wystąpiły różnego rodzaju trudności, zostały objęte wsparciem i poradnictwem specjalistycznym:

- ogółem udzielono 179 porad psychologicznych,
- stałą opieką psychologa objęto 47 osób dorosłych i 33 dzieci,
- 20 kandydatów na rodziny zastępcze objęto diagnozą psychologiczną,

- wydano 18 opinii psychologicznych o posiadanych predyspozycjach i motywacjach do pełnienia tej funkcji.
- sporządzono i przekazano do Ośrodka Adopcyjnego 8 diagnoz psychofizycznych dzieci,
- wydano 15 opinii psychologicznych rodzin zastępczych,
- zdiagnozowano 11 dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej pod kątem predyspozycji psychofizycznych. Łącznie odbyło się 89 spotkań diagnostycznych dla kandydatów na rodziny zastępcze, rodzin zastępczych i dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Ważnym elementem działań Zespołu było prowadzenie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze - 9 osób oraz warsztatów dla 15 osób w ramach projektu RWC2.

Od 08.06.2020 r. zgodnie z zarządzeniem nr 186/2020 wydanym przez Prezydenta Miasta Włocławek zawieszono dokonywanie ocen z uwagi na sytuację epidemiologiczną związaną z rozprzestrzenianiem się COVID 19.

W ramach promowania rodzicielstwa zastępczego i pozyskiwania nowych kandydatów na rodziny zastępcze ukazały się informacje o poszukiwaniu osób chętnych do pełnienia tej funkcji, procedurze kwalifikacyjnej i szkoleniach we włocławskim portalu internetowym oraz na antenie lokalnych mediów tj. radia HIT i TV Kujawy.

Z powodu trwającej pandemii nie zrealizowano wielu wcześniej zaplanowanych działań na rzecz rodzinnej pieczy zastępczej takich jak: organizacja konferencji czy też „Zabawy choinkowej” dla dzieci z rodzin zastępczych i ich opiekunów, która wpisana była przez wiele lat w kalendarz spotkań integracyjnych.

W celu zabezpieczenia się przed epidemią przekazano wszystkim rodzinom zastępczym środki ochrony osobistej w postaci jednorazowych maseczek, rękawiczek oraz płynów dezynfekujących. 31 rodzin otrzymało również wsparcie w postaci laptopów dla 34 dzieci. Dla wszystkich dzieci przekazano „święteczny” upominek w postaci słodyczy.

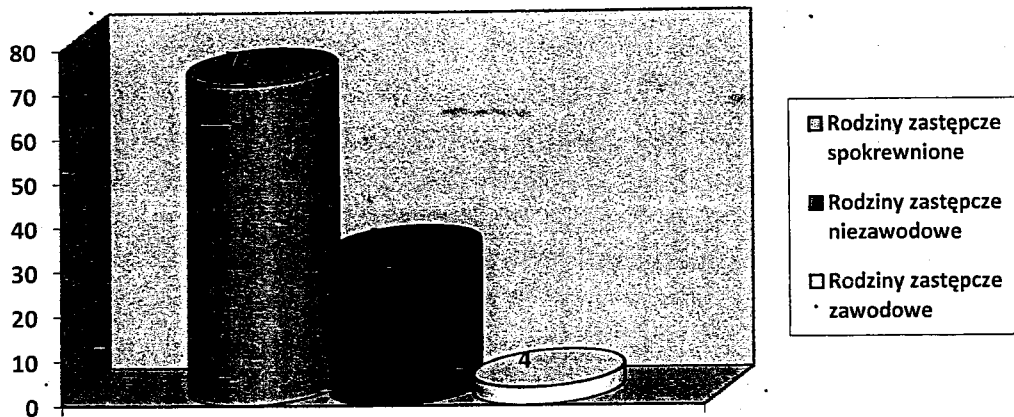
Pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych

Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu, z tego tytułu przyznawane jest świadczenie na okres od dnia faktycznego umieszczenia dziecka do dnia faktycznego opuszczenia przez dziecko rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka. W analizowanym okresie Sąd Rodzinny orzekł o umieszczeniu 11 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej. W okresie sprawozdawczym 108 rodzin zastępczych otrzymało pomoc pieniężną na pokrycie kosztów utrzymania 147 dzieci w tym:

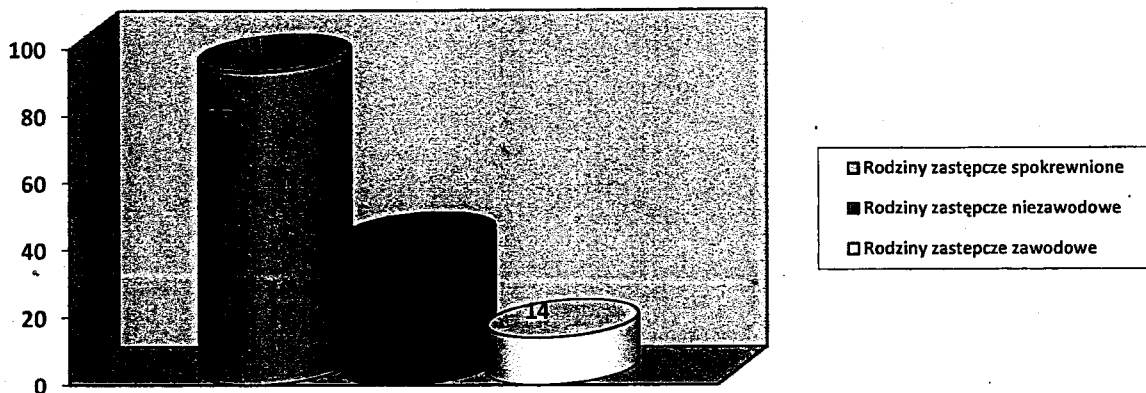
- dla 72 spokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych, w których przebywało 93 dzieci - przyznano 1 029 świadczeń.
- dla 32 niezawodowych, w których przebywało 40 dzieci - przyznano 445 świadczeń.
- dla 4 zawodowych rodzin zastępczych, w których przebywało 14 dzieci - przyznano 136 świadczenia.

W 2020 r. 1 rodzina zawodowa została przekształcona w niezawodową rodzinę zastępczą, w związku z tym dzieci wykazano w grupie dzieci umieszczonych w rodzinach niezawodowych.

Wykres nr 1. Rodziny zastępcze

Wykres nr 2. Dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych

Wysokość comiesięcznego świadczenia wynosiła:

- 694,00 zł dla dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej,
- 1052,00 zł dla dziecka umieszczonego w rodzinie zawodowej i niezawodowej,
- 211,00 zł dodatek na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności.

Dla 6 dzieci, które pozostały na zasadach określonych w dotychczasowych przepisach, tj. ustawy o pomocy społecznej, pomoc realizowano przyjmując do wyliczenia świadczenia podstawę 1 647,00 zł.

Rodziny zastępcze objęte zostały dodatkową formą pomocy:

- 7 rodzin otrzymało pomoc jednorazową na pokrycie potrzeb przyjmowanego dziecka - przyznano 12 świadczeń,
- rodzin otrzymało dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania - przyznano 26 świadczeń,
- 4 rodziny zawodowe otrzymały środki na utrzymanie lokali i przyznano 38 świadczeń,
- 9 rodzin otrzymało dodatek na niepełnosprawne dziecko - przyznano 102 świadczenia.
- 1 rodzina zawodowa otrzymała środki na przeprowadzenie remontu - przyznano 1 świadczenie.

Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania, jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka, jednorazowe lub okresowe świadczenia na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych oraz środki na utrzymanie lokalu mieszkalnego dla rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej były przyznane zgodnie z zarządzeniem Nr 21/2017 Dyrektora MOPR wydanym w dniu 17 lipca 2017 r.

Na realizację zadań dot. rodzinnej pieczy zastępczej wydatkowano: 1 429 789,49 zł (ogółem przyznano 1789 świadczeń). Osoba do pomocy w rodzinie zastępczej zawodowej otrzymywała wynagrodzenie 1 700,00 zł (brutto) miesięcznie - 12 świadczeń. Osoba do pomocy w rodzinie zastępczej zawodowej otrzymywała wynagrodzenie 850,00 zł (brutto) miesięcznie - 6 świadczeń. Rodziny zastępcze zawodowe otrzymywały wynagrodzenie w wysokości 2 500,00 zł (brutto) miesięcznie - 4 świadczenia oraz wynagrodzenie w wysokości 2 600,00 zł (brutto) miesięcznie - 42 świadczenia.

W okresie sprawozdawczym dla 100 dzieci przebywających w 78 rodzinach zastępczych przyznano dodatek wychowawczy w wysokości 500,00 zł miesięcznie. Koszty związane z realizacją tego zadania wyniosły 439 773,00 zł, (bez środków na obsługę) - przyznano 887 świadczeń.

Na podstawie przepisów wynikających z Programu „Dobry start” 106 dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej oraz pełnoletnich po opuszczeniu rodziny i przebywających w rodzinach zastępczych, otrzymało jednorazowo świadczenie w kwocie 300,00 zł - koszty z tym związane wyniosły 31 800,00 zł. W okresie sprawozdawczym 7 wychowanków przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej osiągnęło pełnoletniość i pozostało w rodzinie zastępczej.

Pomoc dla pełnoletnich wychowanków z rodzin zastępczych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami usamodzielnianemu wychowankowi pieczy zastępczej przysługuje pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie, pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia.

Działając w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pełnoletni wychowankowie, którzy opuścili pieczę zastępczą po 2012 r. oraz zgłosili gotowość samodzielnego gospodarowania i kontynuowali naukę zostali objęci comiesięczną pomocą finansową w kwocie 526,00 zł. W 2020 r. 39 pełnoletnich wychowanków z rodzin zastępczych kontynuowało naukę i z tego tytułu otrzymywało pomoc finansową. Na wypłatę ww. pomocy - wydatkowano 176 776,30 zł (przyznano 338 świadczeń). Pomoc na usamodzielnienie otrzymało 9 wychowanków, ponadto pozytywnie rozpatrzono 6 wniosków na zagospodarowanie (łącznie przyznano 353 świadczeń).

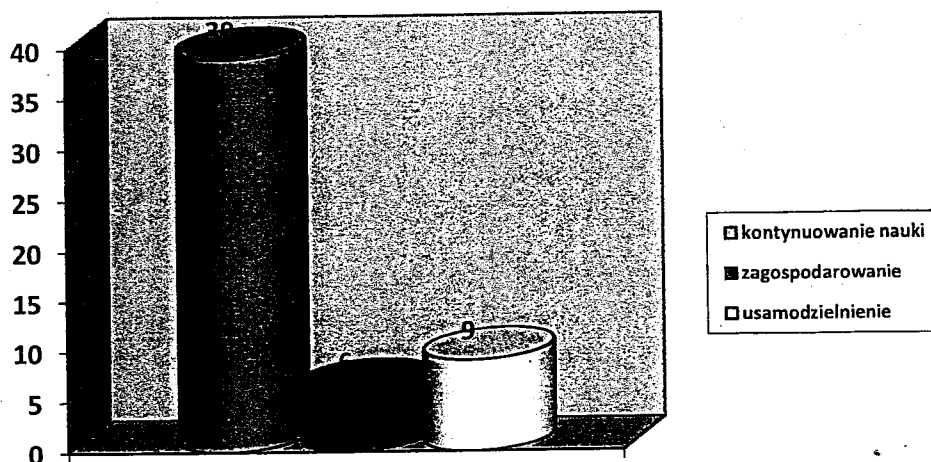
Wysokość pomocy była uzależniona od okresu, w którym wychowankowie rozpoczęli proces usamodzielnienia, stwierdzonych potrzeb oraz liczby złożonych wniosków. Wszystkie wnioski były rozpatrzone pozytywnie i zgodnie z przepisami zostały wydane stosowne decyzje administracyjne. Na realizację poszczególnych form pomocy wydatkowano 227 875,30 zł.

Tabela nr 1.

Przyznane formy pomocy dla wychowanków z rodzin zastępczych

FORMA POMOCY								
usamodzielnienie			kontynuacja nauki			zagospodarowanie		
osoby	świadczenia	wydatek	osoby	świadczenia	wydatek	osoby	świadczenia	wydatek
9	9	41 637,00	39	338	176 776,30	6	6	9462,00

Wykres nr 3. Liczba osób usamodzielnianych korzystających z poszczególnych form pomocy

Przedmiotowa pomoc była realizowana w oparciu o przygotowany wcześniej indywidualny program usamodzielnienia, przy współpracy z opiekunem. Świadczenie na kontynuację nauki przysługuje do ukończenia przez wychowanka 25 roku życia, natomiast w przypadku pomocy na usamodzielnienie i zagospodarowanie do 26 roku życia.

W 2020 r. w zakresie pomocy dla osób usamodzielnianych współpracowano z ośrodkami pomocy społecznej na terenie innych powiatów oraz placówkami różnego typu, w tym resocjalizacyjnymi.

Odpłatność za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej

Zgodnie z obowiązującymi przepisami sprawdzana była sytuacja dochodowa rodziców biologicznych dzieci przebywających w rodzinach zastępczych. W 2020 roku pod kątem możliwości wnoszenia opłat przeanalizowano 248 środowisk.

Działając w oparciu o Uchwałę Rady Miasta Włocławek Nr VI/14/2015 z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalania opłaty za pobyt dziecka oraz osoby pełnoletniej w pieczy zastępczej wydano 5 decyzji administracyjnych o odstąpieniu od ponoszenia opłaty i 1 decyzję naliczającą odpłatność. Dochód z tego tytułu wyniósł 208,20 zł. Z analizy akt sprawy wynika, że trudna sytuacja materialno-bytowa rodziców biologicznych stanowiła podstawę do odstąpienia od naliczenia zobowiązań.

Koszty utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej na terenie innego powiatu, powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej ponosi wydatki na jego utrzymanie. W 2020 r. Sekcja realizowała porozumienia zawarte z 18 powiatami, w oparciu o które Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku przekazywał środki na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.

Ogółem 40 dzieci pochodzących z Włocławka przebywało w 28 rodzinach funkcjonujących na terenie innych powiatów, z tego w 4 rodzinach zawodowych, 12 niezawodowych i 11 spokrewnionych i 1 w rodzinnym domu dziecka. Koszty związane z realizacją ww. zadania wyniosły 546 579,05 zł.

Współpracowano również z 7 powiatami w sytuacji umieszczenia 11 dzieci z tych powiatów w 9 rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie Włocławka. Dochody z tego tytułu wyniosły 126 043,11 zł.

2. Instytucjonalna piecza zastępcza

Zadania w tym zakresie obejmowały:

- zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców oraz dzieciom niedostosowanym społecznie między innymi poprzez kierowanie nieletnich do placówek opiekuńczo – wychowawczych,
- odpłatność rodziców oraz opiekunów prawnych za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej,
- usamodzielnianie pełnoletnich osób opuszczających niektóre typy placówek opiekuńczo – wychowawczych, zakładów poprawczych, schroniska dla nieletnich i specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze,
- pokrywanie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie innych powiatów.

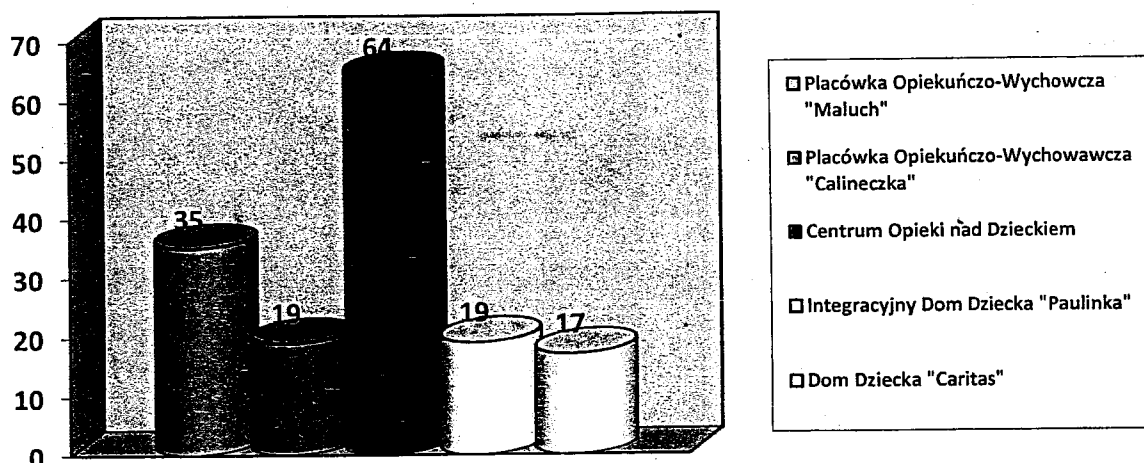
Kierowanie do placówek opiekuńczo-wychowawczych

W 2020 r. pomoc w formie opieki w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie miasta zapewniono 154 małoletnim, do poszczególnych placówek skierowano ogółem 52 dzieci, w tym:

- w placówce Opiekuńczo - Wychowawczej nr 1 „Maluch”- 35 wychowankom, przyjęto 12 dzieci,
- w placówce Opiekuńczo - Wychowawcza nr 2 „Calineczka” - 19 wychowankom, przyjęto 5 dzieci,
- w Centrum Opieki nad Dzieckiem - 64 wychowankom, przyjęto 24 dzieci,
- w Integracyjnym Domu Dziecka „Paulinka” - 19 wychowankom, przyjęto 7 dzieci,
- w Domu Dziecka „Caritas” - 17 wychowankom, przyjęto 4 dzieci.

Umieszczenia w instytucjonalnej pieczy zastępczej nastąpiły w oparciu o postanowienia Sądu Rodzinnego oraz w wyniku działań interwencyjnych.

Wykres nr 4. Wychowankowie objęci opieką instytucjonalną

Działając w oparciu o postanowienia Sądu Rodzinnego w 2020 r. wydano łącznie 65 skierowań, w tym: 7 zmieniających dotyczących przeniesienia do innej placówki, 6 skierowań po uprawomocnieniu się orzeczeń Sądu, 42 skierowania dotyczyły umieszczeń w trybie zarządzeń nagłych, 9 skierowań zostało wydanych do placówek socjalizacyjnych.

Na koniec 2020 r. we Włocławku funkcjonowały 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze niepubliczne typu socjalizacyjnego - na łączną liczbę miejsc - 28 oraz placówki publiczne na łączną liczbę miejsc - 77. Realizując założenia w zakresie deinstytucjonalizacji kontynuowano reorganizację w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W 2020 r. zmieniono lokalizację placówki opiekuńczo-wychowawczej z ul. Żytniej 55 na ul. Łubną 17. Przeniesienie placówki do nowego budynku wpłynęło na poprawę warunków zamieszkania małoletnich i współpracę z opiekunami. W dniu 16 listopada 2020 r. uzyskano zgodę Wojewody Kujawsko - Pomorskiego na zmniejszenie liczby miejsc w placówce opiekuńczo-wychowawczej „Maluch” z 21 na 14 miejsc. Dzięki tym działaniom wszystkie placówki funkcjonujące w naszym mieście spełniają wymagane standardy.

W okresie sprawozdawczym dla 135 małoletnich, przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej przyznano dodatek wychowawczy w wysokości świadczenia wychowawczego w wys. 500,00 zł miesięcznie. Koszty związane z realizacją tego zadania wyniosły 557 209,40 zł (bez środków na obsługę) – przyznano 1 145 świadczeń. 65 dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz osób usamodzielnianych na podstawie przepisów „Dobry start” otrzymało jednorazowo świadczenie w wys. 300 zł. Koszty związane z realizacją ww. pomocy wyniosły 19 500 zł.

Odpłatność za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych

Zgodnie z przepisami sprawdzana była sytuacja dochodowa rodziców biologicznych dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo wychowawczych. Pod kątem możliwości wnoszenia opłat w 2020 r. przeanalizowano 209 środowisk.

Decyzje w tym zakresie były wydawane sukcesywnie zgodnie z Uchwałą Nr VI/14/2015 z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalania opłaty za pobyt dziecka w instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej

oraz osoby pełnoletniej w pieczy zastępczej. Wydano 24 decyzje o odstąpieniu od ustalenia opłaty za pobyt w pieczy instytucjonalnej z uwagi na trudną sytuację materialną rodziców biologicznych. W 1 decyzji administracyjnej naliczono odpłatność. Dochody z tego tytułu wyniosły 12 846,70 zł.

Pomoc dla pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych

Zgodnie z obowiązującymi przepisami usamodzielnianemu wychowankowi przysługuje pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie, pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia.

W 2020 r. dla pełnoletnich wychowanków z placówek opiekuńczo wychowawczych łącznie zrealizowano 368 świadczeń, a suma wydanych środków na usamodzielnienie wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych w formie pieniężnej, kontynuowania nauki i zagospodarowania wyniosła ogółem 255 674,00 zł. W okresie sprawozdawczym 40 pełnoletnich wychowanków kontynuowało naukę i z tego tytułu otrzymywało pomoc finansową. Ponadto przyznano pomoc dla wychowanków, którzy opuścili inny typ placówki tj. młodzieżowy ośrodek wychowawczy.

Wykres nr 5. Liczba osób usamodzielnianych korzystających z poszczególnych form pomocy

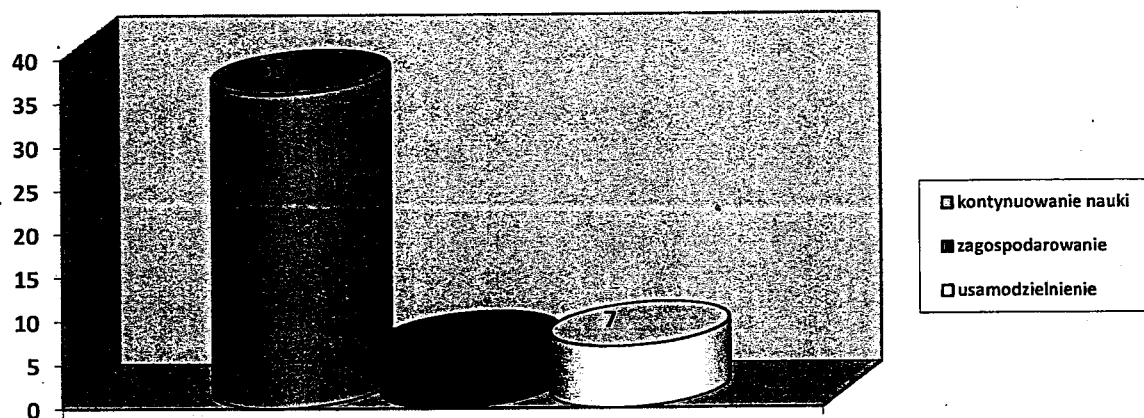

Tabela nr 2.

Przyznane formy pomocy dla usamodzielnianych wychowanków

FORMA POMOCY	usamodzielnienie			kontynuacja nauki			zagospodarowanie		
	osoby	świadczeni	wydatek	osoby	świadczeni	wydatek	osoby	świadczeni	wydatek
placówki opiekuńczo-wychowawcze	7	7	45104,00 zł	36	157	170089,98 zł	6	6	9462,00 zł
młodzieżowe ośrodki wychowawcze	4	4	12341,00 zł	4	23	11625,21 zł	3	3	7052,00 zł
razem	11	11	57445,00 zł	40	348	181715,19 zł	9	9	16514,00 zł

Pokrywanie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie innego powiatu, powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania przed umieszczeniem w placówce ponosi wydatki na jego utrzymanie. W 2020 r. Sekcja realizowała porozumienia zawarte z 6 powiatami, w oparciu o które dokonano zwrotu na pokrycie kosztów utrzymania 12 dzieci pochodzących z Włocławka przebywało w 7 placówkach na terenie powiatów:

- krasnostawskiego,
- chorzowskiego,
- myśliborskiego,
- kutnowskiego,
- toruńskiego,
- włocławskiego.

Koszty związane z realizacją ww. zadania wyniosły 662 381,08 zł i były niższe niż planowano ponieważ mniej dzieci z naszego miasta było umieszczonych w placówkach na terenie innych powiatów.

Ponadto MOPR współpracował z 4 powiatami, w oparciu o zawarte porozumienia, w związku z pobytem 7 małoletnich z poza Włocławka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących w naszym mieście. Dochody z tego tyt. wyniosły 305 811,94 zł.

Na podstawie art. 38 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Dyrektor MOPR we Włocławku występował z pozwami alimentacyjnymi przeciwko rodzicom biologicznym dzieci przebywających w pieczy zastępczej w przypadkach, kiedy od umieszczenia minął rok. Na przestrzeni ostatnich pięciu lat, ogółem 96 spraw skierowano do Sądu Rejonowego we Włocławku oraz na terenie innych powiatów. W 2020 r. skierowano 20 pozwów alimentacyjnych do Sądu z powództwem o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych od 29 rodziców biologicznych na rzecz 28 dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

W okresie sprawozdawczym rozstrzygnięto 11 spraw, z tego:

- z instytucjonalnej pieczy zastępczej wydano 1 postanowienie zasądzające alimenty od 1 rodzica na rzecz 1 dziecka,
- z rodzinnej pieczy zastępczej wydano 5 postanowień zasądzających alimenty od 7 rodziców na rzecz 9 dzieci,
- 5 spraw rozstrzygnięto z 2019 r., na koniec 2020 r. pozostało 13 spraw do rozpatrzenia.
- w 1 sprawie powództwo oddalono.

IV. Inicjatywy, programy realizowane z udziałem środków pozabudżetowych

Projekt pod nazwą „Rodzina w Centrum 2” realizowany był przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu w partnerstwie m.in. z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie we Włocławku. Projekt współfinansowany był ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo, Działanie 9.3 Rozwój usług zdrowotnych i społecznych, Poddziałanie 9.3.2 Rozwój usług społecznych.

Głównym celem projektu, był rozwój i zwiększenie dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej poprzez zbudowanie jednego zintegrowanego systemu pomocy dla rodzin w województwie kujawsko-pomorskim. Ważnym elementem było zapewnienie szerokiego dostępu do specjalistycznych usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej dla rodzin naturalnych i zastępczych w Centrach Wsparcia Rodziny przez okres dwóch lat. Ogólna wartość projektu (po zmianach) dla MOPR Włocławek, w okresie 01.07.2018 r. - 31.06.2020 r., wyniosła 853 839,50 zł.

Budżet projektu „Rodzina w Centrum 2” dla MOPR Włocławek na 2020 r. wyniósł łącznie 241 181,00 zł, w tym ogólna kwota dofinansowania wyniosła 223 794,00 zł, a kwota wkładu własnego wyniosła 17 387,00 zł.

W okresie sprawozdawczym zrealizowano następujące działania w zakresie wsparcia rodziny naturalnej i zastępczej w formach zdeinstytucjonalizowanych, jako element procesu aktywizacji zawodowej:

- specjalistyczne poradnictwo rodzinne prawne - 50 h,
- specjalistyczne poradnictwo rodzinne psychologiczne - 80 h,
- specjalistyczne poradnictwo rodzinne pedagogiczne - 55 h,
- specjalistyczne poradnictwo rodzinne psychiatryczne - 15 h,
- 2 warsztaty dla osób opuszczających i przebywających w pieczy zastępczej,
- 2 warsztaty wzmacniające kompetencje rodzicielskie oraz zajęcia animacyjne dla dzieci w formie stacjonarnej,
- 10 warsztatów socjoterapeutycznych dla dzieci przebywających w pieczy oraz rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi zrealizowanych stacjonarnie w świetlicach środowiskowych MOPR Włocławek,

Centrum Wsparcia Rodziny zostało wyposażone w materiały edukacyjne. Pokryto koszty związane z zatrudnieniem dwóch specjalistów pracy z rodziną i delegacji tych pracowników do ROPS oraz koszty dojazdów rodzin do CWR.

Dodatkowo w związku z sytuacją epidemiczną COVID 19 w kraju przeprowadzono 5 warsztatów socjoterapeutycznych dla osób przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej w formie stacjonarnej.

W ramach realizacji działań służących wspieraniu rodzin i osób w wypełnianiu ról społecznych i opiekuńczo-wychowawczych w placówkach wsparcia dziennego, w materiały edukacyjne wyposażono świetlice „Zorza” i „Zefir” oraz przeprowadzono:

- zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci w świetlicy „Zefir” – 26 h,
- zajęcia wyrównujące braki szkolne z matematyki w świetlicy „Zefir” – 190 h,
- zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci w świetlicy „Zorza” – 48 h,

- zajęcia wyrównujące braki szkolne z matematyki w świetlicy „Zorza” w liczbie 200 h oraz pokryto koszty zatrudnienia ¼ etatu wychowawcy w świetlicy Zorza i Zefir.
Łącznie w całym projekcie w 2020 r. wzięło udział 76 osób w tym: 36 mężczyzn, kobiet 40.

Planowane działania

W 2021 r. planowana jest dalsza praca w środowisku oraz działania w zakresie udzielania wsparcia dla rodzin w zakresie specjalistycznego poradnictwa, a także szeregu warsztatów dla rodziców, dzieci z rodzin naturalnych i zastępczych oraz osób opuszczających pieczę zastępczą między innymi poprzez realizację programu RWC 3.

V. Podsumowanie

W 2020 r. realizowano zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w zakresie zabezpieczenia właściwej opieki nad małoletnimi. Prowadzono zarówno działania wspierające jak i pomocowe skierowane do rodzin, które z różnych powodów znalazły się w sytuacji kryzysowej. Był to trudny czas w realizacji zadań z uwagi na trwającą pandemię. Przez znaczą część tego okresu współpraca w rodzinami, jak również z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny odbywała się głównie poprzez kontakty telefoniczne i mailowe.

Pomimo trwającej pandemii rodziny dysfunkcyjne otrzymywały wsparcie pracowników zatrudnionych w MOPR jak i specjalistów działających w ramach projektu „Rodzina w Centrum 2”. Pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiece nad dzieckiem i wychowywaniu dzieci opierała się przede wszystkim na działaniach wspierających. Specjaliści pracy z rodziną, specjaliści pracy socjalnej, asystenci rodziny, a w rodzinach zastępczych – pracownicy pełniący funkcję koordynatorów byli w stałym kontakcie w rodzinami i osobami, którzy z różnych powodów we własnym zakresie nie mogli pokonać zaistniałych trudności. Stwierdzono, że w dalszym ciągu przyczyną zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych były najczęściej: niezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm, przemoc, choroby, bezrobocie, bezdomność lub inne czynniki uniemożliwiające zapewnienie właściwej opieki.

Na rzecz osób i rodzin w systemie pieczy zastępczej podejmowana była praca socjalna i poradnictwo mająca na celu motywowanie i wzmacnianie zasobów rodziców do samodzielnego przezwycięzania trudności i problemów opiekuńczo-wychowawczych. Wymienione działania wpisały się w główny cel „Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej we Włocławku na lata 2019-2021” dotyczący tworzenia sprzyjających warunków do prawidłowego funkcjonowania rodziców, opiekunów prawnych i rodziców zastępczych.

Ze względu na złożoność występujących problemów, w przeważającej części przypadków rodziny wymagały prowadzenia długotrwałej pracy w środowisku z udziałem psychologa, pedagoga, prawnika, a nierzadko wymagały specjalistycznej porady medycznej np. lekarza psychiatry dziecięcego. W latach poprzednich dużą rolę w procesie wspierania rodziny odgrywały świetlice, jednakże z uwagi na ograniczenia epidemiologiczne funkcjonowanie tych placówek zostało czasowo zawieszane.

Priorytetem działań pracowników MOPR było pozostawienie małoletnich w środowisku rodzinnym. W sytuacji kiedy doszło do ograniczenia lub pozbawienia rodziców władzy rodzicielskiej, uruchamiano pieczę zastępczą w formie umieszczenia małoletnich w rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Powołane służby we współpracy z instytucjami działającymi na rzecz rodziny i dziecka dokonywały oceny szans powrotu dzieci do rodzin naturalnych. W przypadku uregulowania sytuacji prawnej małoletnich; na bieżąco stosowne informacje były przekazywane do Ośrodka Adopcyjnego celem podjęcia dalszych czynności w zakresie przysposobienia.

W okresie sprawozdawczym na terenie miasta nie funkcjonował rodzinny dom dziecka, nie powołano nowych rodzin zawodowych, natomiast jedną rodzinę zawodową przekształcono w rodzinę niezawodową. Zmniejszyła się również liczba rodzin zastępczych, co przy niewystarczającej liczbie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej powoduje niekorzystną, ale konieczną sytuację kierowania małych dzieci do placówki, a w przypadku dzieci niepełnosprawnych umieszczenia w specjalistycznych

placówkach. Podstawą wydania skierowań do placówek były w większości przypadków działania interwencyjne w wyjątkowo trudnych sprawach, których nie można było rozwiązać w inny sposób.

Ważnym osiągnięciem było uzyskanie standardów w instytucjonalnej pieczy zastępczej poprzez przekształcenie wszystkich placówek w 14-osobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze, w których wykwalifikowana kadra prawidłowo wypełniała swoje zadania dotyczące zabezpieczenia najpilniejszych potrzeb emocjonalnych ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych. Dużym wyzwaniem w czasie trwającej od marca 2020 r. pandemii było podtrzymywanie kontaktów z rodzicami lub innymi bliskimi osobami oraz przygotowywanie dzieci do samodzielności. W przypadku bardzo małych dzieci uwidaczniała się troska o zabezpieczenie potrzeb emocjonalnych poprzez stałą opiekę i zapewnienie jak najlepszych warunków pobytu, zwłaszcza w sytuacji zastosowania koniecznej izolacji lub kwarantanny.

Końcowym etapem prowadzenia pieczy zastępczej jest osiągnięcie przez dziecko pełnoletności, co wiąże się z procesem usamodzielnienia. Dla młodej osoby jest to trudny moment, ponieważ oznacza rozpoczęcie samodzielnego życia, często bez wsparcia najbliższej rodziny. Bezpośrednią pomocą w procesie usamodzielnienia służą opiekunowie usamodzielnienia, których wskazują sami wychowankowie. Usamodzielniani byli objęci stosowną pomocą pieniężną na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie. Wysokość i rodzaj przyznanych świadczeń był zgodny z obowiązującymi przepisami i uwarunkowany rodzajem pieczy zastępczej, okresem pobytu w pieczy zastępczej oraz podstawą prawną na mocy, której rozpatrywano pomoc.

Koordinatorzy rodzinnej pieczy zastępczej w oparciu o przeprowadzane rozmowy telefoniczne sporządzali wymaganą dokumentację dot. rodzin zastępczych. Proces usamodzielnienia przebiegał w oparciu o przygotowany indywidualny program usamodzielnienia. W przypadku braku możliwości powrotu do środowiska rodzinnego, pełnoletni wychowankowie mieli możliwość skorzystania z pobytu w mieszkaniu chronionym.

Zaplanowane działania dotyczące promocji rodzinnej pieczy zastępczej nie przebiegały zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami. Wiele planowanych spotkań, szkoleń, imprez okolicznościowych dla dzieci nie odbyło się z uwagi na obostrzenia związane z rozprzestrzenianiem się wirusa COVID-19. Pomimo ograniczeń prowadzone były jednak działania wspierające małoletnich oraz rodziny zastępcze, które w okresie pandemii z uwagi na utrudniony dostęp do różnego typu instytucji miały potrzebę utrzymania ścisłej współpracy z specjalistami oraz koordinatorami rodzinnej pieczy zastępczej. Rodzina zastępcza to miejsce wzrastania i przygotowywania do samodzielności, natomiast działania i pomoc pracowników różnych instytucji przyczynia się do prawidłowej realizacji procesu usamodzielnienia i właściwego zafunkcjonowania w środowisku.

W okresie sprawozdawczym praca służb socjalnych ukierunkowana była na poprawę funkcjonowania rodzin w środowisku poprzez wsparcie w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, promowanie właściwych postaw wobec osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej, pomocy rodzinie mającą na celu przywrócenie praw rodzicielskich i powrót dzieci do środowiska.

Na wykonanie zaplanowanych zadań miały znaczący wpływ zarówno posiadane zasoby, jak też różnorodne okoliczności sytuacyjne np. występująca pandemia. W tych działaniach ważną rolę odgrywali partnerzy, z którymi MOPR współpracuje w celu rozwiązania problemów i osiągnięcia zamierzonych celów.

VI. Zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej

W roku 2021 będą kontynuowane działania służb socjalnych oraz specjalistów zatrudnionych w MOPR mające na celu rozwiązywanie problemów występujących w rodzinach. W pracy z rodzinami zagrożonymi wykluczeniem społecznym zostaną wykorzystane dotychczasowe doświadczenia jak również będą wprowadzane nowe rozwiązania i procedury mające na celu wyeliminowanie przypadków zagrażających prawidłowemu funkcjonowaniu małoletnich. Szczególny nacisk będzie kładziony na pracę w środowiskach dotkniętych uzależnieniami, przemocą i innymi dysfunkcjami mającymi bezpośredni wpływ na opiekę i wychowanie małoletnich.

W zakresie wsparcia rodziny MOPR będzie nadal prowadził działania pomocowe. Potrzeby w tym zakresie obejmują:

- promocję działań profilaktycznych mających na celu zwiększenia świadomości społecznej na temat przemocy oraz innych zagrożeń mających niekorzystny wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodzin,
- wczesną interwencję specjalistów, asystenta rodziny, pracownika socjalnego i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej pod kątem rozwiązywania problemów opiekuńczo-wychowawczych,
- rozszerzenie usług dla rodzin wychowujących dzieci wykorzystując działania wynikające z realizacji między innymi projektu Rodzina w Centrum 3,
- tworzenie spójnego systemu wpięcia i pomocy rodzinie, który będzie rozwiązywał występujące problemy, w szczególności z zakresu spraw opiekuńczo-wychowawczych,
- kontynuację działań dotyczących poradnictwa i wsparcia rodzin w zakresie najczęściej występujących problemów opiekuńczo-wychowawczych, uzależnień oraz przemocy,
- aktywizowanie lokalnej społeczności na rzecz przeciwdziałania przemocy.

Mając na uwadze znaczną liczbę środowisk, w których dzieci są zanedbane wychowawczo podejmowane będą dalsze działania zmierzające do rozwijania rodzinnych form pieczy zastępczej, w tym: do utworzenia rodzinnego domu dziecka oraz kolejnej zawodowej rodziny zastępczej.

Występujące niekorzystne zjawiska w rodzinach biologicznych i brak możliwości powrotu dzieci do środowiska naturalnego wiąże się z koniecznością dalszego doskonalenia już funkcjonującego systemu pieczy zastępczej. Potrzeby w tym zakresie obejmują:

- upowszechnianie wiedzy na temat rodzinnej opieki zastępczej i pozyskiwania kandydatów na rodzinne formy pieczy zastępczej,
- pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe,
- kontynuowanie działań zmierzających do rozwoju rodzinnych domów dziecka,
- zabezpieczenie środków finansowych na wprowadzenie nowych form pieczy zastępczej,
- zintensyfikowanie pomocy dla funkcjonujących rodzin zastępcze poprzez świadczenie dodatkowej pomocy, uruchamianie rodzin pomocowych,
- objęcie szczególnym wsparciem małoletnich w rodzinnych formach pieczy,
- prowadzenie szkoleń dla istniejących rodzin zastępczych,
- objęcie większej liczby rodzin wsparciem koordynatorów pieczy zastępczej,
- pomoc w pozyskaniu lokali mieszkalnych dla pełnoletnich wychowanków opuszczających pieczę zastępczą,

- doposażenie mieszkań chronionych dla pełnoletnich wychowanków z pieczy zastępczej, w celu polepszenia warunków zamieszkania.

Realizując ustawowy obowiązek zapewniania opieki w instytucjonalnej pieczy zastępczej potrzeby obejmują:

- prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych zgodnie z obowiązującymi standardami i na poziomie dostosowanym do potrzeb małoletnich,
- organizowanie wsparcia specjalistów dla dzieci z deficytami zdrowotnymi i innymi dysfunkcjami,
- podnoszenie jakości opieki i wychowania małoletnich,
- przygotowanie wychowanków placówek do procesu usamodzielnienia,
- pozyskiwanie środków na rozwój działalności ponad standardowej w formie doposażenia placówek, organizowania wypoczynku itp.

Piotr Grudziński
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka
Pomocy Rodzinie
we Włocławku

Informacje opracowała:

Ewa Krusińska
Kierownik Sekcji Wsparcia Rodziny
i Rodzinnej Pieczy Zastępczej
MOPR we Włocławku

VII. Placówki opiekuńczo-wychowawcze

1. Centrum Opieki nad Dzieckiem

Rok 2020 był dla Centrum Opieki nad Dzieckiem we Włocławku czasem wyjątkowym. Z jednej strony pełnym nowych planów, pomysłów, z drugiej zaś niepewności w obliczu panującej w kraju pandemii. Rozpoczął się intensywnymi pracami związanymi z koniecznością przekazania budynku przy ul. Żytniej 55 we Włocławku miastu i obciążył dodatkowo pracę opiekuńczo – wychowawczą sprawami związanymi z przeprowadzką do nowo powstałego budynku przy ul. Łubnej 17. I tak w dniu 6 marca 2020 r. oddano do użytku dzieci ostatnią z nowo powstałych placówek Placówkę Opiekuńczo - Wychowawczą Nr 5 z siedzibą przy ul. Łubnej 17 we Włocławku. Na dobre pożegnaliśmy stary gmach Centrum usytuowany przy ul. Żytniej 55 we Włocławku, który służył dzieciom wymagającym opieki i wsparcia z terenu Włocławka i okolic od 12.08.1991 r.

Od dnia 06.03.2020 r. rozpoczęliśmy działalność opiekuńczo-wychowawczą w 3 nowo powstałych budynkach, które w ciągu roku na bieżąco doposażaliśmy i usprawnialiśmy. Osiągnęliśmy wysoki standard opieki i wychowania, dostosowany do wymaganych przepisów. Dla zachowania wszelkich wymaganych norm Centrum Opieki nad Dzieckiem we Włocławku było przygotowane na przyjęcie i otoczenie opieką w sumie 42 wychowanków, tj. po 14 wychowanków do każdej z placówek. Dodatkowo na wniosek dyrektora Centrum Opieki nad Dzieckiem we Włocławku wszystkie 3 placówki otrzymały swoje nazwy, których pomysłodawcami byli ich wychowankowie. I tak Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza nr 3 przy ul. Jasnej 5b otrzymała nazwę „Zakątek Mażeń”, Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza nr 4 przy ul. Jasnej 5c „Wspólna Chata”, a Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza nr 5 przy ul. Łubnej 17 stała się „Pełną Chatą”. Przełomowym miesiącem dla funkcjonowania Centrum był miesiąc marzec. Od 20 marca 2020 r., zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w całym kraju zaczął obowiązywać stan zagrożenia epidemicznego. W związku z czym zostały ograniczone imprezy kulturalno – rozrywkowe, korzystanie z parków i zielonych skwerów, a przede wszystkim zostały wstrzymane wszelkie wyjazdy, a nawet możliwość przemieszczania się poza miejsce zamieszkania. Sytuacja pandemiczna w kraju spowodowała konieczność reorganizacji pracy placówek przy zachowaniu najwyższych standardów opieki i wychowania. Narzucone w związku z tym obostrzenia doprowadziły do konieczności wdrożenia przez dyrektora Centrum nowych procedur i zarządzeń dotyczących zachowania reżimu sanitarnego w różnych aspektach życia społecznego. Dotyczyły one przede wszystkim przyjmowania nowych wychowanków w czasie pandemii do placówek, stosowania kwarantanny i izolacji, urlopowania, odwiedzin oraz zwolnień wychowanków i wizyt w środowisku.

W związku z tym, w każdej z placówek został wyznaczony i odpowiednio wyposażony pokój do kwarantanny/izolacji wychowanka z podejrzeniem zakażenia koronawirusem lub stwierdzonym pozytywnym wynikiem na jego obecność.

Dyrektor Centrum na bieżąco dbał o wyposażenie placówek w dobie pandemii. Zapewniał środki ochrony osobistej, tj. maseczki, fartuchy ochronne, przyłbice, rękawice jednorazowe, a także środki higieny i dezynfekcji oraz wspomagające, witaminy i suplementy diety.

Z powodu zagrożenia zakażeniem koronawirusem Sars-coV-2 od marca 2020 r. godziny lekcyjne dzieci spędzały na nauce zdalnej, wyposażone w laptopy i komputery. Od tej pory nasze

placówki stały się jednocześnie szkołami dla podopiecznych. Musieliśmy przejąć opiekę również nad wychowankami, którzy na co dzień kontynuują naukę w młodzieżowych ośrodkach socjoterapii. Ośrodki te zawiesiły zajęcia edukacyjne, a także działalność internatu. W wyniku tej decyzji została przerwana ciągłość zajęć rewalidacyjnych i socjoterapeutycznych, co wymusiło na naszej placówce realizację programów edukacyjno – terapeutycznych wg potrzeb rozwojowych podopiecznych.

Rok szkolny okazał się wyzwaniem zarówno dla wychowawców, jak i wychowanków. Dzieci tylko na chwilę powróciły do nauki stacjonarnej, by znowu kontynuować naukę zdalną. W związku z czym na bieżąco, podczas spotkań „placówkowych społeczności” podejmowane były rozmowy nt. sytuacji w kraju, stosowania się do obostrzeń oraz reżimu sanitarnego. Wobec możliwości wystąpienia zagrożeń w „sieci”, nad bezpieczną pracą dzieci w Internecie czuwali specjaliści.

Najtrudniejszym faktem do zaakceptowania przez wychowanków był brak możliwości spędzania czasu poza placówką, w domu rodzinnym z najbliższymi. Wobec tego, aby odwrócić uwagę dzieci od tęsknoty za rodziną oraz niepokojącej sytuacji w kraju, wypełnialiśmy każdą wolną chwilę organizując wychowankom różnego rodzaju dodatkowe zajęcia tematyczne, konkursy, pogadanki. Kontakt z najbliższymi udostępniliśmy poprzez Internet i skypa.

W miarę wdrażania i łagodzenia w kraju związanych z pandemią obostrzeń zmieniała się również forma odwiedzin rodziców w placówce oraz możliwości urlopowania wychowanków. Wszystko to odbywało się zgodnie z zasadą stosowania reżimu sanitarnego, przy odpowiednim zapewnieniu bezpieczeństwa w czasie pandemii oraz sprawdzeniu warunków socjalno– bytowych. Pandemia zmusiła nas do natychmiastowego reagowania na problemy i dostosowania pracy na najwyższym poziomie do ciągle zmieniającej się sytuacji, przy czym nie zapomnieliśmy, że w naszej pracy najważniejsze jest dobro i bezpieczeństwo dziecka.

Mimo trwającej pandemii przyjmowanie dzieci pod opiekę Centrum odbywało się w sposób ciągły. Uczestniczyliśmy w realizacji postanowień sądu i tym samym w odbiorze dzieci ze środowiska, co wymagało od nas odpowiedniego przygotowania, nastawienia oraz zachowania właściwego bezpieczeństwa w dobie Covidu.

W sumie w całym roku 2020 skorzystało z pobytu 64 dzieci, w tym 60 z Włocławka, 1 z powiatu włocławskiego, 1 z Bydgoszczy oraz 2 z Inowrocławia w wieku od 1 roku do 22 lat. W ciągu roku do Centrum Opieki nad Dzieckiem we Włocławku przybyło 24 dzieci (3 z nich do POW nr 3, 14 do POW nr 4, 7 do POW nr 5) z rodzin biologicznych, w tym na podstawie postanowienia sądu 21 dzieci, 2 w wyniku interwencji policji i 1 z interwencji kuratora zawodowego. Zaobserwowaliśmy, że w roku 2020 do placówek trafiały coraz młodsze dzieci, często z nieharmonijnym rozwojem i różnymi dysfunkcjami, co wymagało nieustannych zmian w planie pracy wychowawców i placówki oraz przygotowanie i wyposażenie pokoi adekwatnie do ich wieku. Najczęstszym powodem umieszczenia dzieci w placówce było podejrzenie stosowania przemocy, nadużywanie alkoholu oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców/rodzica lub prawnego opiekuna.

Do domu rodzinnego w roku 2020 powróciło 8 dzieci, a 2 do rodziny zastępczej, 1 wychowanka na mocy wydanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku skierowania została przeniesiona do innej placówki; usamodzielniało się 12 wychowanków, z czego 6 założyło własne gospodarstwa domowe i 6 powróciło do domu rodzinnego.

We współpracy z Wydziałem Gospodarowania Mieniem Komunalnym UM Włocławek dla jednego dwudziestoletniego wychowanka udało nam się pozyskać mieszkanie socjalne z zasobów

Gminy Miasto Włocławek, w którym zamieszkał krótko po opuszczeniu placówki. Natomiast 3 innych wychowanków ubiegało się o przydział takiego lokalu.

Na koniec grudnia 2020 r. w Centrum Opieki nad Dzieckiem we Włocławku pozostawało 41 wychowanków: 13 dziewcząt i 28 chłopców, z tego w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej nr 3 „Zakątek Marzeń”, ul. Jasna 5b we Włocławku przebywało 14 wychowanków (8 chłopców, 6 dziewcząt), Placówka Opiekuńczo–Wychowawcza nr 4 „Wspólna Chata” liczyła również 14 podopiecznych (10 chłopców, 4 dziewczynki), a w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej nr 5 „Pełna Chata” ul. Łubna 17 we Włocławku było 13 wychowanków (10 chłopców i 3 dziewczynki).

Przydział wiekowy w tych placówkach na dzień 31.12.2020 przedstawiał się następująco:

- POW nr 3:
11 lat - 1, 13 lat - 1, 14 lat - 1, 15 lat - 1, 16 lat - 5, 17 lat - 1, 18 lat - 2, 19 lat - 1, 22 lata - 1
- POW nr 4:
2 lata - 4, 4 lata - 1, 5 lat - 1, 6 lat - 1, 7 lat - 1, 8 lat - 1, 9 lat - 2, 14 lat - 1, 15 lat - 1, 16 lat - 1
- POW nr 5:
4 lata - 1, 6 lat - 1, 9 lat - 1, 11 lat - 1, 12 lat - 2, 13 lat - 2, 14 lat - 1, 15 lat - 2, 17 lat - 1, 18 lat - 1

Jedno dziecko w wieku 4 lat korzystało z zajęć w przedszkolu, a 5 najmłodszych wychowanków pozostawało w tym czasie pod opieką wychowawcy w placówce, 3 uczęszczało do klasy „0”. W szkole podstawowej realizowało obowiązek edukacyjny 20 podopiecznych, w branżowej szkole I stopnia - 7, w technikum - 2, liceum ogólnokształcącym - 1, liceum dla dorosłych - 1 oraz 1 wychowanek był studentem pedagogiki w Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku. Wychowankowie, którzy z powodu zaburzeń zachowania i emocji oraz potrzebie kształcenia specjalnego realizowali obowiązek szkolny przebywali na co dzień w młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, natomiast wobec 2 podopiecznych, którzy wykazywali zagrożenie demoralizacją Sąd Rejonowy we Włocławku wydał postanowienie o umieszczeniu i kontynuowaniu nauki w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych. Jeden wychowanek nadal przebywał w domu pomocy społecznej.

Na koniec 2020 r. dwóch wychowanków uciekło z placówki, wobec czego nie kontynuowało na bieżąco nauki.

Dwoje dzieci, które wymagało specjalistycznej pomocy w wyrównaniu braków edukacyjnych z poprzednich lat nauki skorzystało z dodatkowych zajęć pozaszkolnych w formie korepetycji z matematyki i języka polskiego, sfinansowanych z przysługującego im świadczenia wychowawczego „500 +”. Ponadto 1 chłopiec w ramach doskonalenia języka obcego i potrzebie socjalizacji w grupie rówieśniczej uczęszczał na kurs z języka angielskiego w „Greenwich Language Services”. Na uwagę zasługiwało zaangażowanie naszego najstarszego wychowanka w służbę Wojsk Obrony Terytorialnej, a w szczególności jego udział w walce z epidemią.

W naszym Centrum często znajdują opiekę dzieci z różnymi deficytami rozwojowymi. Gdy tylko dostrzegliśmy potrzebę specjalistycznego wsparcia 3 chłopców w wieku 7-9 lat, od razu pozyskaliśmy dla nich fundusze na turnus rehabilitacyjny „Fani klocków Lego” w Mikoszewie organizowany przez Ośrodek Psychoterapii „Sukces”. Wychowankowie korzystali tam z uroków morza wspólnie z matką. Pobyt dzieci łączył się bowiem z warsztatem dla rodzica dzieci ze szczególnymi potrzebami rozwojowymi. Celem takich zajęć było wyposażenie opiekuna w praktyczne umiejętności, dzięki którym będzie w stanie lepiej zrozumieć potrzeby dziecka oraz

zachowywać się tak, aby budować z nim pozytywną relację. Podczas turnusu dzieci spędziły aktywnie czas z rodzicem, który został wyposażony w praktyczne i skuteczne sposoby radzenia sobie z trudnymi emocjami dziecka.

Na bieżąco w sprawach naszych wychowanków współpracowaliśmy z instytucjami, tj. Sąd Rejonowy we Włocławku i Inowrocławiu, Sąd Okręgowy we Włocławku, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu oraz we Włocławku, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu, Zakład Poprawczy w Kcyni, wydziały Urzędu Miasta Włocławek, a w przypadku poszukiwań podopiecznych przebywających na ucieczce z Komendą Miejską Policji we Włocławku oraz Kołobrzegu. Natomiast wychowawcy monitorowali sytuację szkolną każdego podopiecznego z jego nauczycielem oraz pozostawali w kontakcie z młodzieżowymi ośrodkami socjoterapii w Kiernozi, Szerzawach, Łodzi, Żychlinie, młodzieżowymi ośrodkami wychowawczymi w Łobzenicy, Szklarskiej Porębie, Ostrowcu Świętokrzyskim, Józefowie, Domem Pomocy Społecznej w Grabiu. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna we Włocławku wspierała nas w przypadku, gdy dziecko wymagało specjalistycznej diagnozy lub wydania orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Z rodzinami naszych wychowanków, jak również asystentami rodzin i kuratorami w dobie pandemii kontaktowaliśmy się najczęściej telefonicznie. W przypadku wychowanka przebywającego w szpitalu psychiatrycznym zorganizowaliśmy spotkanie z członkami jego rodziny w celu podjęcia decyzji o miejscu osiedlenia się chłopca po opuszczeniu placówki. Natomiast dnia 11.02.2020 r. zorganizowaliśmy dla wychowanki, która przejawiała zachowania destrukcyjne spotkanie z kuratorem zawodowym i społecznym oraz wychowawcą prowadzącym w III Zespole Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonującym Orzeczenia w Sprawach Rodzinnych i Nieletnich w Sądzie Rejonowym we Włocławku.

Nowością dla nas była współpraca z Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną we Włocławku w przypadkach zachorowań wychowanków i pracowników Centrum na koronawirusa Sars-coV-2 i konieczności przeprowadzania związanych z tym testów. Od początku pandemii tj. od marca do końca grudnia 2020 roku Centrum zorganizowało w swoich placówkach 43 kwarantanny dla wychowanków i nowo przybyłych dzieci, w izolacji placówkowej z uwagi na pozytywny wynik testu na obecność koronawirusa przebywało 2 podopiecznych. Natomiast poddanych kwarantannie domowej było 8 pracowników, a w izolacji domowej przebywało 5 pracowników. W ciągu tego okresu byli oni wyłączeni ze swoich obowiązków, co wiązało się ze zorganizowaniem zastępstw - 2 pracowników przeszło w tryb pracy zdalnej.

Każdy miesiąc w placówkach wchodzących w skład Centrum Opieki nad Dzieckiem we Włocławku przynosił inne atrakcje oraz zadania.

Jak co roku, w okresie ferii zimowych, dzieci wyjechały na tydzień, na zorganizowane zimowisko w Zakopanem, a wychowankowie, którzy wyrazili chęć pozostania w tym czasie na miejscu lub z różnych względów nie mogli spędzić go z najbliższą rodziną, korzystali z atrakcji organizowanych przez nasze Centrum. I tak w styczniu i lutym korzystali z miejskiego lodowiska, pływalni oraz kręgielni. 25.01.2020 r. odbył się w Płocku Ogólnopolski Turniej Piłki Nożnej dla Dzieci z placówek „Futbolove”, w którym wzięli udział nasi wychowankowie. Dnia 18.02. 2020 r. w placówce przy ul. Żytniej 55 we Włocławku odbyło się spotkanie pasjonatów jazdy rowerowej z cyklistami z Płocka. Edukacyjny kontekst miała dla dzieci wizyta 31.01.2020 r. w Muzeum Historii Włocławka oraz Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku, natomiast

w Centrum Kultury Browar B w naszym mieście zainteresowała podopiecznych wystawa pt.: „Fascynujący świat pajaków i skorpionów”.

W miesiącu maju 2020 r. oprócz prowadzonych w placówkach warsztatów rekreacyjnych i sportowych, jednym z ważniejszych wydarzeń było świętowanie pierwszych urodzin naszej najmłodszej wychowanki.

Jako formę wzmocnienia poczucia własnej wartości i pewności siebie wśród dzieci i młodzieży organizowane były na bieżąco konkursy, w których każde z nich mogło zaprezentować swoje zdolności wokalne, plastyczne, kulinarne, poetyckie i sportowe.

Wiosną wspólnie z podopiecznymi zadbaliliśmy o estetykę i zielone skwery wokół naszych placówek nasadzając kwiaty oraz ozdobne drzewka. A dla poprawy kondycji fizycznej podopiecznych, którzy większość czasu spędzali na nauce zdalnej, zakupiliśmy stacjonarny rower treningowy.

Jak co roku uroczystie obchodziliśmy „Dzień Dziecka”. Z tej okazji zorganizowane zostały zajęcia w postaci zabaw konkursowych z nagrodami. Wszyscy tego dnia otrzymali słodkie prezenty zarówno od Centrum, jak również od wielu sponsorów.

W dobie ograniczonego dostępu do kultury i sztuki z pomocą naszym wychowankom przyszli młodzi dziennikarze, redagujący w placówce dwumiesięcznik „Pomocni”, którzy namówili do rozmowy wiele wybitnych osobowości z dziedziny kultury, sportu, nauki. W ramach tego grupa redakcyjna przeprowadziła kilka wywiadów. I tak pierwszym adresatem był profesor Bogusław Śliwierski, przewodniczący Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk, z którym dzieci dyskutowały na temat cech, jakimi powinien charakteryzować się „wzorowy wychowawca”. Kolejnego wywiadu udzielił były kapitan drużyny „Anwilu” p. Szymon Szewczyk. Opowiedział on o historii klubu oraz rozbudził w wychowankach zapał do sportu. Świat reżyserii kina przybliżyła dzieciom w rozmowie on-line p. Agnieszka Holland, przewodnicząca Europejskiej Akademii Filmowej. Kolejnym niesamowitym przeżyciem był wyjazd wychowanków na spotkanie z noblistką Olgą Tokarczuk do Nowej Rudy. Natomiast dnia 07.08.2020 r., naszym małym dziennikarzem, udało się przekonać do wywiadu p. Jana Nowickiego, polskiego aktora teatralnego i telewizyjnego. W miarę luzowania w kraju obostrzeń zaprosiliśmy we wrześniu do placówki p. Adama Palmę polskiego gitarzystę sesyjnego mieszkającego na stałe w Manchester w Wielkiej Brytanii. Gość opowiadał o swoim zamiłowaniu do muzyki. Zaprezentował kilka utworów z najnowszej płyty, którą podarował na pamiątkę wychowankom. Wspomnił także o swoich przeżyciach związanych z przebyciem choroby Covid-19. Na koniec spotkania p. Adam wręczył wychowankom Centrum czek na kwotę 2400 zł., którą dzieci przekazały dla chorego chłopca Kacpra Tesznera, wymagającego leczenia w Stanach Zjednoczonych. Grupa naszych reporterów przeprowadziła również wywiad z polską dziennikarką telewizyjną i radiową, publicystką oraz prezesem Fundacji TVN „Nie jesteś sam” Katarzyną Kolendą - Zaleską. Niestety z przyczyn panującej pandemii nasi mali dziennikarze nie mogli spotkać się z dziennikarką na żywo w studiu telewizyjnym, dlatego wykorzystali do tej rozmowy skypa. Spotkanie z p. Markiem Michalakiem pedagogiem i byłym rzecznikiem praw dziecka dało dzieciom możliwość dyskusji nt. warunków oraz poszanowania ich praw i potrzeb w placówce. Największe emocje wywołała jednak rozmowa wychowanków z p. Robertem Lewandowskim piłkarzem i kapitanem reprezentacji Polski, której jest kapitanem. Pan Robert już na drugi dzień po uzyskaniu najważniejszego tytułu w światowym futbolu odpowiadał na zadawane przez dzieci pytania nt. swojej drogi od pasji do sukcesu i kariery. Każda z tych rozmów sprawiła, że wychowankowie pozyskali umiejętność

nawiązywania kontaktu, a także utwierdziła w przekonaniu, że marzenia się spełniają, wymagają tylko cierpliwości i systematycznej pracy.

W okresie wakacyjnym wychowankowie skorzystali z 14 dniowej kolonii letniej w miejscowościach Władysławowo i Tleń. Dzieci wypoczywały tydzień nad morzem i tydzień nad jeziorem w okresie od 22.07. do 04.08.2020 r. Ci, którzy nie wyjechali na zorganizowany wypoczynek odwiedzili lotnisko w Kruszynie oraz odbyli wycieczkę pociągiem do Parku Jurajskiego w Solcu Kujawskim, co było dla najmłodszych niezapomnianą przygodą. Od 13.08. do 23.08.2020 r. również zorganizowaliśmy kolejny wyjazd na kolonie do Rowów.

Oprócz wychowanków pozostających w najmłodszej grupie wiekowej (do 4 lat) pozostali byli uczestnikami warsztatów socjoterapeutycznych „Rodzina w Centrum 2” organizowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu, podczas których tematem przewodnim były emocje i uczucia.

W grudniu przygotowaliśmy się do Świąt Bożego Narodzenia. Dzieci piekły pierniki, dekorowały placówki oraz tworzyły własnoręcznie świąteczne ozdoby, a Nadleśnictwo we Włocławku przekazało nam drzewka choinkowe. Z okazji świąt nasi wychowankowie brali udział również w konkursach organizowanych poza placówką.

Wszyscy podopieczni zostali obdarowani na Gwiazdkę prezentami. Dodatkowo otrzymali z Fundacji „One Day” oraz zaprzyjaźnionych sponsorów wymarzone upominki. W każdej z placówek spędzili czas na uroczystej kolacji wigilijnej, podczas której w świątecznej atmosferze wspólnie z dyrektorem oraz opiekunami śpiewali kolędy i delektowali się smakiem wigilijnych potraw. Część wychowanków spędziła przerwę świąteczną w domu rodzinnym ze swoimi rodzinami i rodzeństwem, część była przez najbliższych odwiedzana w placówkach.

W ciągu całego roku świętowaliśmy urodziny każdego z naszych podopiecznych, a wszystkie ważniejsze kalendarzowe uroczystości omawialiśmy w ramach prowadzonych przez wychowawcę w placówce zajęć edukacyjnych. Wychowawcy organizowali podopiecznym na terenie placówek gry i zabawy oraz zajęcia kulinarne na których uczyli się przyrządzania pysznych dań oraz zasad zdrowego odżywiania. W miarę możliwości przemieszczania się w pandemii odbywały się organizowane przez wychowawcę rajdy rowerowe po Włocławku i okolicach. Dzieci odwiedziły m.in. włocławskie parki, zaporę wodną na Wiśle, Wieniec Zdrój, Szpetal Górny, Brześć Kujawski oraz pobliskie lasy i jeziora. W całym roku było 17 wycieczek rowerowych, podczas których wspólnie pokonali wiele kilometrów.

Dla najstarszej młodzieży realizowany był „Program aktywnego poszukiwania pracy dla usamodzielnianych wychowanków” oraz program „Start w dorosłość”. W ramach tego w styczniu 2020 r. zorganizowaliśmy spotkanie z doradcą zawodowym w Powiatowym Urzędzie Pracy we Włocławku, który w „pigułce” przedstawił, „ABC bezrobotnego i poszukującego pracy”.

Koronawirus wstrzymał możliwość dalszego organizowania oraz uczestnictwa wychowanków naszych placówek w szkoleniach przygotowujących do uzyskania samodzielności organizowanych poza placówką, jak to odbywało się w latach poprzednich. Wobec tego zajęcia w ramach w/w programów ograniczono jedynie do spotkań tematycznych w placówce tj. np. sposoby poszukiwania ofert pracy, gospodarowanie budżetem domowym, nauka pisania CV oraz listu motywacyjnego.

W ramach przygotowania wychowanków pełnoletnich do dorosłego życia poza placówką 1 dziewiętnastolatka oprócz nauki w liceum dla dorosłych podjęła kurs stażowy kelner – barman, a inna pełnoletnia uczestniczyła w „Wirtualnym Festiwalu Umiejętności Zawodowych”

w webinarach tematycznych: „Od kasjera/magazyniera – do managera”, „Kształcenie zawodowe jako pierwszy krok do kariery zawodowej”, „Zaplanuj swoją przyszłość, „Od marzenia – do spełnienia”, „Czy warto próbować zmieniać świat wokół siebie”.

Przy współpracy ze Szkołą Jazdy „Autom” we Włocławku 1 wychowanek, który opuścił placówkę, mógł uczestniczyć w kursie prawa jazdy na kat. B. Natomiast Fundacja „One Day” sfinansowała taki kurs 2 wychowankom, którzy ukończyli go z wynikiem pozytywnym.

Na bieżąco prowadziliśmy pracę na rzecz wychowanka i jego rodziny, dzięki której udało nam się pozyskać kandydatów na rodziców zastępczych dla 3 chłopców, których rodzice są pozbawieni władzy rodzicielskiej.

Zgodnie z Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 202 poz. 821) kwalifikujący się do usamodzielnienia w roku 2020 wychowankowie wspólnie ze swoimi opiekunami usamodzielnienia tworzyli „Indywidualny Program Usamodzielnienia”.

W zależności od potrzeb prowadziliśmy zajęcia wychowawcze z zakresu doradztwa zawodowego dla wychowanków kończących VIII klasę, a także zajęcia profilaktyczne dotyczące uzależnień, zagrożeń i chorób XXI wieku, a także realizował program wspierania twórczej aktywności dziecka w zakresie sztuk plastycznych. Ponadto w każdej placówce dzieci objęte były indywidualnymi programami stymulująco – terapeutycznymi, wspierania rozwoju dziecka 6 letniego ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju percepcji słuchowej i wzrokowej, sprawności grafomotorycznej i mowy, a także terapii pedagogicznej. Wychowankowie byli objęci również zajęciami edukacyjnymi z języka polskiego dla uczniów klasy VIII oraz edukacyjno – terapeutycznymi.

Oprócz tego dla wszystkich podopiecznych prowadziliśmy zajęcia grupowe na temat bezpieczeństwa, form spędzania czasu wolnego, zasad bezpiecznego korzystania z Internetu, symboli i zwyczajów świątecznych, kultury zachowania w różnych sytuacjach.

Zatrudnieni w Centrum specjaliści w ciągu roku wspierali procesy rozwoju i adaptacyjne dziecka, współpracowali z rodziną w podnoszeniu kompetencji wychowawczych. Prowadzili również obserwację i interwencję w sytuacjach kryzysowych, a także pracę terapeutyczną i zajęcia grupowe z dziećmi rozwijającymi ich kompetencje społeczne.

W ramach pracy z rodziną odbyły się na terenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu 2 spotkania przebywającego u nas rodzeństwa z młodszym bratem umieszczonym w rodzinie zastępczej.

W ramach opieki zdrowotnej w roku 2020 odbyliśmy z podopiecznymi wizyty w nw. poradniach:

- pediatrycznej - 94 wizyty,
- neurologicznej -18,
- pulmonologicznej - 10,
- urologicznej -1,
- nefrologicznej - 4,
- chirurgicznej - 11,
- okulistycznej - 9,
- dermatologicznej - 2,
- alergologicznej - 6,
- ginekologicznej - 2,

- sportowej - 3,
- laryngologicznej - 7,
- urazowo-ortopedycznej - 2,
- rehabilitacyjnej - 4,
- audiologicznej - 2,
- kardiologicznej - 1,
- endokrynologicznej - 1,
- gastroenterologicznej,
- patologii noworodka,
- ortopedyczno – urazowej.

Oprócz tego 1 wychowanek wymagał wizyty w poradni twarzowo - szczękowej w Olsztynie w związku z obserwacją w kierunku zespołu Crouzona.

Stan zdrowia kilku wychowanków wymagał leczenia w szpitalu. I tak w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym we Włocławku w ciągu 2020 r. na oddziale dziecięcym przebywało 7 dzieci. Pozostawaliśmy również we współpracy ze szpitalem psychiatrycznym w Międzyrzeczu, Świeciu i Lubiążu.

Wychowanek, który przybył do nas z chorobami skórnymi, wymagał pobytu na oddziale dermatologii. W Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Toruniu na oddziale ortopedyczno – urazowym przebywał 1 wychowanek i 1 na oddziale pediatrii i gastroenterologii.

Na bieżąco Centrum podejmowało starania o pozyskanie dodatkowych funduszy dla naszych placówek. W tym celu złożyliśmy m.in. wniosek o przejęcie i zagospodarowanie terenu przy ul. Łubnej 17 we Włocławku na plac zabaw dla dzieci, na który otrzymaliśmy kwotę 10.000 z Fundacji Orlen.

W ciągu całego roku kalendarzowego staraliśmy się przypominać dzieciom w formie zajęć edukacyjnych o ważniejszych świętach i wydarzeniach. Dla optymalnego wykorzystania czasu pracy z dzieckiem przygotowaliśmy harmonogram na każdy dzień.

Na koniec grudnia 2020 w Centrum zatrudnionych było 38 pracowników na etatach 36,25. Na bieżąco korzystali oni ze szkoleń w trybie on-line podnosząc swoje kompetencje, pogłębiając wiedzę oraz zdobywając nowe umiejętności.

Podsumowując rok 2020 zapadł nam w pamięci najbardziej za sprawą pandemii, którą ze sobą przyniósł i wyzwaniem przed którymi stanęliśmy nagle. Rok ten zatrzymał nas, spowolnił i pokazał, że musimy przeorganizować życie placówki w taki sposób, by wychowankowie nadal czuli się bezpiecznie, a nasza praca, mimo utrudnień, była świadczona na najwyższym poziomie, w zgodzie z obowiązującymi nas standardami. Wychowankom natomiast uświadomił, że nie musimy przemierzać kilometrów, by móc uczyć się, czy odpoczywać. Wspólnie z naszymi podopiecznymi doświadczyliśmy jak ważna jest wspólnota i akceptacja.

Paweł Rieske
Dyrektor
Centrum Opieki nad Dzieckiem
we Włocławku ul. Żytnia 55

2. Placówki Opiekuńczo – Wychowawcze „Maluch” i „Calineczka”

2.1 Placówka opiekuńczo – wychowawcza nr 1 „Maluch”

Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza nr 1 „Maluch” przy ulicy Sielskiej 3 we Włocławku jest jednostką budżetową prowadzoną przez Gminę Miasto Włocławek w ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej. Placówka realizuje zadania przewidziane dla placówki opiekuńczo – wychowawczej łączącej typy: socjalizacyjny, interwencyjny i specjalistyczno-terapeutyczny dla 21 dzieci.

Placówka zapewnia dzieciom całodobową opiekę i wychowanie do czasu zaistnienia warunków umożliwiających powrót dzieci do rodziny naturalnej, umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej lub rodzinie przysposabiającej.

W 2020 roku z pobytu w POW nr 1 „Maluch” korzystało 35 wychowanków.

Stan ilościowy na dzień 01.01.2020 r. wynosił 23 podopiecznych.

Liczba dzieci na 31.12.2020 r. wynosiła 19 wychowanków.

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r. zostało umieszczonych w placówce 12 wychowanków, w tym 10 dzieci podczas pandemii.

Placówkę opuściło 16 podopiecznych z tego:

- 8 dzieci wróciła do rodzin biologicznych,
- 3 dzieci została przysposobiona,
- 5 dzieci przeniesiono do innych placówek.

Do zadań realizowanych przez placówkę „Maluch” w 2020 roku należało: opieka, wychowanie, leczenie, pielęgnacja i zapewnienie dzieciom kształcenia przedszkolnego i szkolnego dostosowanego do wieku i ich możliwości rozwojowych. Dużym wyzwaniem w 2020 roku była opieka nad dziećmi, leczenie, prowadzenie terapii oraz realizowanie nauczania on-line. Przyjęcia dzieci z interwencji lub postanowień w trybie zarządzeń nagłych wiązały się z koniecznością izolacji nowo przyjętych dzieci z wyznaczonym wychowawcą lub pielęgniarzką do czasu otrzymania negatywnego wyniku testu na covid. Czas oczekiwania na wynik testu trwał nawet 2 tygodnie. Do tego czasu musieliśmy przestrzegać zasad izolacji nowo przyjętych dzieci. Dyrektor placówki od 5 marca 2020 r. wprowadził szereg zarządzeń dotyczących specjalnych procedur postępowania ograniczających ryzyko zakażenia i rozprzestrzeniania się koronawirusa w placówkach. Procedury te ulegały korekcie w zależności od ilości zakażeń w naszym mieście. Ograniczeniom uległy kontakty z rodzicami i innymi bliskimi osobami. Mimo pandemii podejmowano szereg działań w celu jak najszybszego powrotu dzieci do środowiska rodzinnego. W przypadku uregulowania sytuacji prawnej i pozbawienia rodziców biologicznych władzy rodzicielskiej, pracownicy podejmowali się trudnej roli opiekuna prawnego, aby prowadzić proces preadopcyjny i adopcyjny. Efektem było umieszczenie 3 dzieci w rodzinach adopcyjnych. Podejmowanie współpracy z rodzinami biologicznymi i rodziną w celu jak najszybszego powrotu dzieci do środowiska rodzinnego. Celem nadrzędnym było jak najszybsze wyrównywanie zaniechań wynikających z pobytu dzieci w trudnych warunkach rodzinnych. Z powodu pandemii zajęcia terapeutyczne odbywały się indywidualnie z zastosowaniem reżimu sanitarnego. Większość wychowanków placówki to dzieci pochodzące z rodzin tzw. dysfunkcyjnych, gdzie alkoholizm, dopalacze, narkotyki, niewydolność wychowawcza i niezaradność życiowa, stały się przyczyną umieszczenia i długiego pobytu dzieci w placówkach. Podczas realizowania przygotowanego przez wychowawcę planu pomocy dziecku współpracujemy z Sądem Rejonowym we Włocławku

i Lipnie, kuratorami zawodowymi i społecznymi, rehabilitantami i terapeutami, koordynatorem ds. asysty rodzinnej, asystentami, pracownikami socjalnymi, Sekcją Pomocy Instytucjonalnej i Pieczy Zastępczej z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku, Kujawsko – Pomorskim Ośrodkiem Adopcyjnym w Toruniu oddział we Włocławku, przedszkolami i szkołami, do których uczęszczają dzieci, Wojewódzkim Szpitalem Specjalistycznym, Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną, innymi domami dziecka, rodzinami zastępczymi i rodzinami adopcyjnymi.

Opiekę lekarską nad wszystkimi dziećmi sprawował pediatra z Miejskiego Zespołu Opieki Zdrowotnej oraz neurolog z Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego we Włocławku. Ponadto dzieci objęte były opieką poradni specjalistycznych we Włocławku, Toruniu, Bydgoszczy i Warszawy.

W pilnych przypadkach dzieci korzystały również z prywatnych wizyt lekarskich, sfinansowanych przez Stowarzyszenie „Daj Szansę”.

Stosownie do potrzeb, mimo panującej pandemii, nasze dzieci objęte były opieką wielu specjalistycznych poradni oraz uczestniczyły w planowanych i nieplanowanych wizytach i pobytach szpitalnych: - 10 wizyt, laryngolog – 7 wizyt, neurolog – 15 wizyt, pulmonolog – 6 wizyt, psychiatra – 5 wizyt, stomatolog – 3 wizyty, kardiolog – 4 wizyty, neonatolog – 9 wizyt, preluksacyjna – 4 wizyty, dermatolog – 4 wizyty, poradnia wad postawy - 1 wizyta, audiolog - 11 wizyt, alergolog – 2 wizyty, gastroenterolog -2 wizyty.

Ponadto wykonano naszym dzieciom wiele specjalistycznych badań w celu szybkiej diagnostyki i podjęcia specjalistycznego leczenia, w tym: badanie moczu - 3, badanie krwi – 6, EKG, USG, Rtg – 6 oraz wyjazdy na diagnostykę i leczenie szpitalne w Toruniu i Bydgoszczy – 6.

Bardzo ważnym elementem pracy było dbanie o rozwój fizyczny dzieci, stymulowanie rozwoju umysłowego i psychicznego oraz objęcie dzieci opieką terapeutyczną i rehabilitacyjną. W pracy wykorzystywano wskazania lekarza neurologa, psychiatry, pedagoga i psychologa. Placówka zapewniała wychowankom dostęp do zajęć rehabilitacyjnych, kompensacyjnych i terapeutycznych. Nasze dzieci uczestniczyły w zajęciach terapeutycznych w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju oraz programu „Za Życiem”. Programy były realizowane na terenie naszych placówek przez specjalistów Zespołu Szkół nr 3 we Włocławku. Kształtowanie umiejętności współżycia i współdziałania w grupie jest niezbędnym elementem rozwoju dziecka. Praca w tym zakresie polegała na wyrabianiu właściwych form zachowań dzieci zarówno na terenie placówki jak i poza nią oraz organizowaniu dla dzieci różnego rodzaju imprez i uroczystości: imprezy urodzinowe, zabawy Andrzejkowe, Mikołajki, Wielkanocny Zajęczek, piknik z okazji Dnia Dziecka, wycieczka do Warszawy oraz wyjazd wakacyjny nad morze i w góry.

Niezwykle ważnym elementem wszechstronnego rozwoju, ale również terapii dzieci jest uczestniczenie dzieci w zajęciach dodatkowych, takich jak: gimnastyka korekcyjna, nauka języka angielskiego, zajęcia sportowe.

Inicjatywy i programy realizowane z udziałem środków pozabudżetowych

DAROWIZNY na rzecz placówek pozyskane od darczyńców w postaci pieniężnej i materialnej o łącznej wartości 215 340,00 zł, w tym:

- środki pieniężne w wysokości 39.705,02 zł., które zostały przeznaczone zgodnie z wolą darczyńców na m.in. organizację wycieczek i wyjazdów wakacyjnych oraz dodatkowe wyposażenia dla dzieci,
- darowizny rzeczowe dla POW nr 1 „Maluch” oraz usługi, wycenione na kwotę 175635,42 zł. (pieluchy, środki pielęgnacyjne, ubrania, obuwie, zabawki, pomoce edukacyjne, artykuły dekoracyjne, słodczyce, produkty żywnościowe, środki czystości, leki, witaminy),
- darowizny w formie wyjazdów i wycieczek dla dzieci od Stowarzyszenia „Daj Szansę”.

Ponadto zorganizowano akcję pt.: „Pielucha dla Malucha” mającą na celu zbiórkę środków pielęgnacyjnych i pieluch jednorazowych dla dzieci oraz współorganizowano Świąteczną Akcję Charytatywną pt.: „Pamiętamy o Tobie Św. Mikołaj i ja” na rzecz dzieci z placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Wykonane inwestycje, remonty, modernizacje zakupy

1. Doposażenie placówki.
2. Wykonano naprawę oświetlenia zew. i wew., naprawę instalacji wodno - kanalizacyjnej, naprawę moskitier i rolet.

Planowane działania na 2021 r.

1. Doposażenie placówki.
2. Rozwijanie współpracy z mieszkańcami Włocławka, sponsorami, organizacjami pozarządowymi.
3. Pozyskiwanie środków na rehabilitację dzieci, wyjazdy wakacyjne, doposażenie placówki.
4. Organizowanie akcji charytatywnych na rzecz placówki.
5. Podnoszenie jakości opieki i wychowania.
6. Dbanie o powierzony majątek Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej nr 1 „Maluch”.

Dorota Wilczura
Dyrektor
Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych
„Maluch” i „Calineczka”
we Włocławku ul. Sielska 3

2.2 Placówka Opiekuńczo –Wychowawcza nr 2 „Calineczka”

Placówka Opiekuńczo –Wychowawcza nr 2 „Calineczka” przy ulicy Sielskiej 3 we Włocławku jest jednostką budżetową prowadzoną przez Gminę Miasto Włocławek w ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej. Placówka realizuje zadania przewidziane dla placówki opiekuńczo – wychowawczej łączącej typy socjalizacyjny, interwencyjny i specjalistyczno-terapeutyczny dla 14 dzieci.

Placówka zapewnia dzieciom całodobową opiekę i wychowanie do czasu zaistnienia warunków umożliwiających powrót dzieci do rodziny naturalnej, umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej lub rodzinie przysposabiającej.

W 2020 roku z pobytu w POW nr 2 „Calineczka” korzystało 18 wychowanków. Stan ilościowy na dzień 01.01.2020 r. wynosił 14 podopiecznych, ilość dzieci na 31.12.2020 r. wynosiła 15 wychowanków. Od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r., w okresie pandemii, zostało umieszczonych 5 wychowanków, zachowując środki bezpieczeństwa i izolując ich do czasu uzyskania negatywnego wyniku testu.

Placówkę opuściło 3 podopiecznych, z tego:

- 1 dziecko wróciło do rodziny biologicznej,
- 2 dzieci zostało przysposobionych.

Do zadań realizowanych przez placówkę „Calineczka” w 2020 roku należało: opieka, wychowanie, leczenie, pielęgnacja i zapewnienie dzieciom kształcenia przedszkolnego i szkolnego dostosowanego do wieku i ich możliwości rozwojowych. Dużym wyzwaniem w 2020 roku była opieka nad dziećmi, leczenie, prowadzenie terapii oraz realizowanie nauczania on-line. Przyjęcia dzieci z interwencji lub postanowień w trybie zarządzeń nagłych wiązały się z koniecznością izolacji nowo przyjętych dzieci z wyznaczonym wychowawcą lub pielęgniarką do czasu otrzymania negatywnego wyniku testu na covid. Czas oczekiwania na wynik testu trwał nawet 2 tygodnie. Do tego czasu musieliśmy przestrzegać zasad izolacji dzieci wraz z pracownikiem. Dyrektor placówki od 5 marca 2020 r. wprowadził szereg zarządzeń dotyczących specjalnych procedur postępowania ograniczających ryzyko zakażenia i rozprzestrzeniania się koronawirusa w placówkach. Procedury te ulegały korekcie w zależności od ilości zakażeń w naszym mieście. Ograniczeniom uległy kontakty z rodzicami i innymi bliskimi osobami. Mimo pandemii podejmowano szereg działań w celu jak najszybszego powrotu dzieci do środowiska rodzinnego: w przypadku uregulowania sytuacji prawnej i pozbawienia rodziców biologicznych władzy rodzicielskiej, pracownicy podejmowali się trudnej roli opiekuna prawnego, aby prowadzić proces preadopcyjny i adopcyjny. Efektem było umieszczenie 2 dzieci w rodzinach adopcyjnych. Celem nadrzędnym było jak najszybsze wyrównywanie zaniechań wynikających z pobytu dzieci w trudnych warunkach środowiskowych. Z powodu pandemii zajęcia terapeutyczne odbywały się indywidualnie z zastosowaniem reżimu sanitarnego. Znaczna część wychowanków placówki to dzieci pochodzące z rodzin tzw. dysfunkcyjnych, gdzie alkoholizm, niewydolność wychowawcza i niezaradność życiowa stały się przyczyną umieszczenia i długiego pobytu dzieci w placówkach. Podczas realizowania przygotowanego przez wychowawcę planu pomocy dziecku współpracujemy z Sądem Rejonowym i Okręgowym we Włocławku, kuratorami zawodowymi i społecznymi, rehabilitantami i terapeutami, koordynatorem ds. asysty rodzinnej, asystentami, pracownikami socjalnymi, Sekcją Pomocy Instytucjonalnej i Pieczy Zastępczej z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku, Kujawsko – Pomorskim

Ośrodkiem Adopcyjnym w Toruniu, oddział we Włocławku, przedszkolami i szkołami do których uczęszczają dzieci, Wojewódzkim Szpitalem Specjalistycznym, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, innymi placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, rodzinami zastępczymi i rodzinami adopcyjnymi

Opiekę lekarską nad wszystkimi dziećmi sprawował pediatra z Miejskiego Zespołu Opieki Zdrowotnej oraz neurolog z Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego we Włocławku. Ponadto dzieci objęte były opieką poradni specjalistycznych we Włocławku, Toruniu, Bydgoszczy i Warszawy.

Naszym największym wyzwaniem w 2020 r. oprócz towarzyszącej wszystkim pandemii była choroba nowotworowa naszej 8-letniej wychowanki. Dzięki zaangażowaniu pracowników „Calineczki” i „Malucha” opiekowaliśmy się naszą wychowanką podczas onkologicznego leczenia szpitalnego w Bydgoszczy oraz podczas trwającej ponad pół roku izolacji po chemioterapii. Każdego dnia otrzymywaliśmy wsparcie i specjalistyczną pomoc zarówno ze strony lekarzy i pielęgniarek MZOZ oraz lekarzy prowadzących z kliniki Pediatrii, Hematologii i Onkologii Szpitala Uniwersyteckiego nr 1 im. Antoniego Jurasza w Bydgoszczy. Aby jak najskuteczniej chronić naszą podopieczną, wszystkie dzieci i pracownicy zostali zaszczepieni przeciwko grypie.

W pilnych przypadkach dzieci korzystały również z prywatnych wizyt lekarskich, sfinansowanych przez Stowarzyszenie „Daj Szansę”.

Stosownie do potrzeb, mimo panującej pandemii nasze dzieci objęte były opieką wielu specjalistycznych poradni oraz uczestniczyły w planowanych i nieplanowanych wizytach i pobytach szpitalnych - 37 wyjazdów, okulista - 5 wizyt, laryngolog - 2 wizyty, neurolog - 4 wizyty, psychiatra - 3 wizyty, stomatolog - 5 wizyt, kardiolog - 2 wizyty, ortodonta - 5 wizyt, endokrynolog - 2 wizyty, chirurg dziecięcy - 1 wizyta, neurochirurg - 2 wizyty, dermatolog - 1 wizyta, poradnia genetyczna - 6 wizyt, ortoptysta - 5 wizyt.

Ponadto wykonano naszym dzieciom wiele specjalistycznych badań w celu szybkiej diagnostyki i podjęcia specjalistycznego leczenia, w tym: badanie moczu - 9, EKG - 1, badania krwi - 8. W 2020 r. wykonano naszym dzieciom 21 szczepień.

Bardzo ważnym elementem pracy było dbanie o rozwój fizyczny dzieci, stymulowanie rozwoju umysłowego i psychicznego oraz objęcie dzieci opieką terapeutyczną i rehabilitacyjną. W pracy wykorzystywano wskazania lekarza neurologa, psychiatry, pedagoga i psychologa. Placówka zapewniała wychowankom dostęp do zajęć rehabilitacyjnych, kompensacyjnych i terapeutycznych oraz zajęć w „Sali Doświadczenia Świata”. Nasze dzieci uczestniczyły w zajęciach terapeutycznych w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju oraz programu „Za Życiem” oraz zajęć gimnastyki korekcyjnej. Programy były realizowane na terenie naszych placówek przez specjalistów Zespołu Szkół nr 3 we Włocławku.

Kształtowanie umiejętności współżycia i współdziałania w grupie jest niezbędnym elementem rozwoju dziecka. Praca w tym zakresie polega na wyrabianiu właściwych form zachowań dzieci na terenie placówki jak i poza nią oraz organizowaniu dla dzieci różnego rodzaju imprez i uroczystości. Wyjazdy i wycieczki zostały bardzo ograniczone przez pandemię. Mimo to dzieci podczas wakacji wyjechały nad morze i w góry, były na wycieczce w Toruniu i Łodzi.

Inicjatywy i programy realizowane z udziałem środków pozabudżetowych

DAROWIZNY na rzecz placówek pozyskane od darczyńców w postaci pieniężnej i materialnej o łącznej wartości 130 201,50 zł, w tym:

- darowizna w kwocie 25 000,00 zł. przeznaczoną na opiekę, leczenie i terapię dla podopiecznej chorującej na nowotwór z Fundacji Orlen.
- darowizny pieniężne w wysokości **22 307,00 zł**, na rzecz dzieci
- darowizny rzeczowe dla POW nr 2 „Calineczka” oraz usługi, wycenione na łączną kwotę 52 894,50 zł (środki pielęgnacyjne, ubrania, obuwie, zabawki, pomoce edukacyjne, artykuły dekoracyjne, słodycze, produkty żywnościowe, środki czystości, leki, witaminy).
- darowizny na organizację wyjazdów i wycieczek dla dzieci od Stowarzyszenie „Daj Szansę”.

Ponadto zorganizowano akcję pt.: „Pielucha dla Malucha” mającą na celu zbiórkę środków pielęgnacyjnych i pieluch jednorazowych dla dzieci oraz współorganizowano Świąteczną Akcję Charytatywną pt.: „Pamiętamy o Tobie Św. Mikołaj i ja” na rzecz dzieci z placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Wykonane inwestycje, remonty, modernizacje zakupy

1. Doposażenie placówki.
2. Montaż i naprawa moskitier okiennych.
3. Naprawy w węźle cieplnym.

Planowane działania na 2021 r.

1. Doposażenie placówki.
2. Rozwijanie współpracy z mieszkańcami Włocławka, sponsorami, organizacjami pozarządowymi.
3. Pozyskiwanie środków na rehabilitację dzieci, wyjazdy wakacyjne, doposażenie placówki.
4. Organizowanie akcji charytatywnych na rzecz placówki.
5. Podnoszenie jakości opieki i wychowania.
6. Dbanie o powierzony majątek Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej nr 2 „Calineczka”.

Dorota Wilczura
Dyrektor
Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych
„Maluch” i „Calineczka”
we Włocławku ul. Sielska 3

3. Dom Dziecka Caritas Diecezji Włocławskiej

Informacje ogólne dotyczące placówki

Dom Dziecka Caritas Diecezji Włocławskiej przy ul. Leśnej 2a jest niepubliczną placówką opiekuńczo - wychowawczą typu socjalizacyjnego z liczbą miejsc 14 - w tym co najmniej z jednym miejscem interwencyjnym. Placówka działa od dnia 01 kwietnia 2007r. Podmiotem prowadzącym jest Caritas Diecezji Włocławskiej z siedzibą przy ul. Wojska Polskiego 2.

W październiku 2020 roku została podpisana z Gminą Miasto Włocławek kolejna umowa, która obowiązuje od 1 listopada 2020 r. do 31 października 2022 r.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami do placówki kierowane są dzieci zamieszkałe we Włocławku powyżej 10-roku życia, lub jak dopuszcza ustawa młodsze dzieci ze starszym rodzeństwem w myśl przepisu o nierozdzielności rodzeństwa. Organem wydającym skierowanie jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku.

W placówce na dzień 31 grudnia 2020 roku przebywało 13 wychowanków w przedziale wiekowym od 3-go do 17 roku życia. W 2020 roku do placówki przyjęto 4 dzieci.

W roku sprawozdawczym placówkę opuściło 4 wychowanków:

- dwoje powróciło do domu rodzinnego po ukończeniu 18 lat,
- jeden wychowanek trafił do rodziny adopcyjnej,
- najmłodszym rocznym wychowankiem, zgodnie z decyzją Sądu Rodzinnego zaopiekowała się babcia – mama małoletniej wychowanki,
- jeden wychowanek nadal wykazywany jest na liście domu dziecka, ale przebywa w DPS – Białce Tatrzańskiej.

Placówka spełnia warunki określone w ustawie o pomocy społecznej oraz realizuje obowiązujący standard usług, opieki i wychowania wobec dzieci pozbawionych całkowicie lub częściowo opieki rodziców w całodobowej placówce. Posiada zezwolenie Wojewody Kujawsko - Pomorskiego na wspomnianą wyżej działalność.

W roku sprawozdawczym udało się zrealizować ważną dla dzieci inwestycję w postaci boiska i placu rekreacyjnego. Inwestycja była sfinansowana ze środków własnych i od sponsorów. Drugą inwestycją było zakupienie pieca grzewczego, całkowity koszt został pokryty przez zgromadzenie.

Stawka jednostkowa stanowiąca średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w placówce, obowiązująca w roku sprawozdawczym, wyniosła brutto 3 600 zł.

Po podpisaniu nowej umowy stawka wynosi 4 680 zł. Otrzymywane miesięczne dotacje oraz środki własne Caritas w pełni wydatkowane były na realizację statutowych zadań placówki, której celem jest zapewnienie dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej całodobowej ciągłej lub okresowej opieki i wychowania oraz zaspokajanie niezbędnych potrzeb bytowych i rozwojowych, w tym emocjonalnych, społecznych, religijnych.

Wychowankom przebywającym w placówce, stosownie do ich wieku i potrzeb indywidualnych, zabezpieczano w szczególności:

- wyżywienie, zaopatrzenie w leki, podręczniki i przybory szkolne,
- wyposażenie w odzież, obuwie, bieliznę, środki higieny osobistej,
- zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego,
- dostęp do opieki zdrowotnej, kształcenia, zajęć wychowawczych, kompensacyjnych oraz terapeutycznych,

- kwotę pieniężną do własnego dysponowania przez dzieci od 5 roku życia,
- pomoc w nauce, w szczególności przy odrabianiu zadań domowych,
- uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno - sportowych,
- uczestnictwo w zajęciach rozwijających zainteresowania plastycznych.

Placówka otrzymała również wsparcie w postaci tabletów i komputerów do realizowania nauki zdalnej dla podopiecznych. Czas pandemii spowodował, że placówka musiała dostosować się do reżimu sanitarnego, co wpłynęło na inne funkcjonowanie domu dziecka niż do tej pory.

Zadania placówki są realizowane przez pracowników posiadający pedagogiczne kwalifikacje zawodowe zgodne z obowiązującymi przepisami, a czas pracy wynosi 40h tygodniowo.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. liczba etatów w Domu Dziecka Caritas wynosiła 11,33. Placówka zatrudnia następujących pracowników:

Tabela nr 3.

Stan zatrudnienia

stanowisko	wymiar etatu
Dyrektor	1
wychowawcy	6,25
psycholog	Umowa o świadczenie usług psychologicznych
pedagog	0,5
pracownik socjalny	0,25
pielęgniarka	0,5
pracownicy obsługi	2,5
księgową	0,33

Wskaźnik zatrudnienia pracowników Domu Dziecka jest zgodny z wymiarem koniecznym do zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa i indywidualnej opieki, uwzględnia wiek dzieci, stan ich zdrowia i rozwoju oraz warunki lokalowe.

Informacje dotyczące wychowanków placówki wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r.

W Domu Dziecka 31 grudnia 2020 r. przebywało 13 dzieci, wśród nich było 5 dziewcząt i 8 chłopców w przedziale wiekowym od 3-go do 17 roku życia. Wychowankowie pochodzili z zaniedbanego środowiska, o różnym stopniu niedostosowania społecznego, z dysfunkcjami rozwojowymi i zaburzeniami zachowania. Najistotniejszym problemem są destrukcyjne zachowania małych dzieci, które stanowią negatywne wzorce dla pozostałych wychowanków. Małoletni wymagają systematycznej pomocy i wsparcia nie tylko ze strony wychowawców, ale także specjalistów: psychologa, pedagoga i psychiatry. W wyniku podejmowania wieloaspektowych oddziaływań, nastąpiła poprawa w uczęszczaniu wychowanków do szkoły.

W roku szkolnym 2020/2021 dzieci uczęszczają do następujących szkół:

- Szkoły podstawowe – 9 wychowanków:
  - 2 uczy się w MOS-sie ,
  - 1 w DPS
  - 4 w Szkole Podstawowej nr 2,
  - 1 przebywa w MOW-ie w Warszawie (realizuje szkołę podstawową, przyjęty z innego powiatu),
  - 1 uczy się w specjalnej szkole we Włocławku.

- Przedszkole – 3 wychowanków (w tym jedna realizuje kl. 0).
- 1 wychowanka podjęła naukę w szkole zawodowej.

Wychowawcy i wolontariusze w pełni zapewniają dzieciom pomoc w nauce, troszczą się, aby osiągały pozytywne wyniki w szkole, rozwijały zainteresowania, potrafiły współżyć w środowisku, a w przyszłości stały się w pełni samodzielne. Wychowankowie uczestniczyli również w zajęciach wyrównawczych w większości na terenie placówki, gdyż nauka zdalna tego wymagała.

Podejmowane działania przez pracownika socjalnego oraz pedagoga zmierzają do powrotu dzieci do domów rodzinnych. Pracownicy mobilizują rodziców do zmiany stylu życia, utrzymywania częstszego kontaktu z dziećmi, podjęcia pracy czy leczenia odwykowego. Nie wszystkie starania przyniosły pozytywny skutek, bo były przypadki powrotu dzieci po raz drugi do placówki.

Główną przyczyną umieszczenia dzieci jest problem alkoholizmu rodziców i ich niewydolność wychowawcza oraz stosowanie przemocy wobec dziecka. Większość rodziców ma ograniczone prawa rodzicielskie.

W roku sprawozdawczym, po odebraniu rodzicom praw rodzicielskich, dwóch wychowanków zostało zgłoszonych do Ośrodka Adopcyjnego. Jeden z nich - chłopiec został adoptowany. W placówce przebywają również wychowankowie, których sytuacja prawna jest w trakcie regulowania.

Dzieci, które wykazywały chęć uczestniczenia w dodatkowych zajęciach, miały możliwość ich realizacji np. w kółkach tanecznych, akrobatycznych. Niestety, czas pandemii mocno ograniczył udział w dodatkowych zajęciach, dlatego też więcej dzieci brało udział w konkursach organizowanych on-line. Jednocześnie w rozwoju dziecka uwzględnia się również formację duchową poprzez praktyki religijne: uczestniczenie we Mszy św., nabożeństwach, uroczystościach kościelnych, podyktowanych Rokiem Liturgicznym. Wychowankowie angażowali się w różne dodatkowe akcje przy parafii na tyle, ile pozwalały ograniczenia zewnętrzne. Kontakt z pozytywnym środowiskiem miał dobry wpływ na naszych podopiecznych.

Informacja dot. realizacji zadań placówki, współpracy z instytucjami wspierającymi dziecko i rodzinę

Praca opiekuńczo-wychowawcza jest realizowana w placówce przez pracowników świeckich, jak i siostry zakonne. Wymaga szczególnych umiejętności pedagogicznych, kreatywności i pomysłowości w działaniu. Na podstawie obowiązujących regulaminów stosuje się szeroki system motywacyjny, który polega na promowaniu i nagradzaniu zachowań pożądanych tj. wypełnianie obowiązku szkolnego, kultury zachowania, umiejętność współżycia w grupie, aktywna praca na rzecz społeczności Domu Dziecka.

Życie grupy byłoby niemożliwe bez ustalonego porządku i bez przydziału obowiązków. Wychowankowie wg wieku i możliwości dbają o dom. Praca jest wpleciona w stały rytm dnia, tak jak odrabianie lekcji i rozrywka. Wychowawcy zachęcają dzieci do współpracy a nie do rywalizacji ze sobą; zadanie to wymaga ciągłej i systematycznej pracy.

Z związku z rotacją i obniżonym wiekiem wychowanków oraz ich możliwościami intelektualnymi należy zajęcia i rytm dnia dostosowywać do danej grupy przebywających wychowanków.

Im starsi wychowankowie, tym szerszy zakres zarówno obowiązków, jak i praw, większa samodzielność i autonomia w różnych dziedzinach. Starsi wychowankowie pod nadzorem

wychowawcy uczestniczyli w zajęciach kulinarnych, przygotowaniu prania, nabywali umiejętności obsługi sprzętu, itp. Taki proces wychowawczy można zastosować, gdy jest odpowiednia grupa.

W roku sprawozdawczym po rotacji wychowanków, gdy w placówce przybyło więcej młodszych dzieci z opiniami o niepełnosprawności intelektualnej, zaistniała konieczność modyfikacji planu usamodzielnienia.

Praca w placówce wymaga od pracowników dużej cierpliwości i wytrwałości. Nie są obojętne zachowania dzieci, które wyrażają się niekiedy w sposób agresywny i roszczeniowy. Dopiero w placówce, przy współpracy całego personelu, wychowankowie poznają normy i zasady współżycia w domu, w grupie i w społeczności lokalnej. Uczą się rozróżniać wolność od samowoli, uczą się odpowiedzialności za swoje postępowanie, przyswajają zasady życia chrześcijańskiego. Nieprawidłowa postawa dzieci spowodowana jest brakiem miłości i poczuciem bezpieczeństwa oraz negatywni postępowania ich rodziców. Każdego dnia pracownicy placówki dokładają starań, aby wychowankowie wzrastali w poczuciu bezpieczeństwa, otoczeni życzliwością i troską, której nie zaznali w domu rodzinnym.

W dniu urodzin każdego wychowanka dzieci wraz z kadram spotykają się przy wspólnym stole. Przygotowywany jest urodzinowy tort, składane są życzenia i wręczone drobne upominki. Dzieci bardzo przeżywają tę uroczystą chwilę bo wielu z nich po raz pierwszy w taki sposób obchodzi swoje święto. Wspólnie przygotowujemy się do obchodów świąt Bożego Narodzenia i Wielkanocnych, co również pomaga w integrowaniu się. Wytrwałą pracą wychowawców i specjalistów pracujących w placówce i przy odpowiedniej motywacji dzieci staramy się wzbudzić lub odkryć u nich zainteresowania, by bardziej mogły uwierzyć w siebie i w swoje możliwości, a przez to podnieść swoją samoocenę. Jednak nie wszystkie podejmowane działania przynoszą pożądane i oczekiwane rezultaty. Zachowania większości podopiecznych przejawiają się bowiem reakcją obronną, wyrażającą się w okazywaniu silnych emocji – buntu, złości, lęku oraz wynikającą ze zmiany sytuacji, w jakiej się oni znaleźli. Praca wychowawcza jest długotrwałym procesem. Mimo że efekty naszej pracy są często nieadekwatne do podejmowanych przez wszystkich pracowników wysiłków, nadal doskonalimy metody pracy i poszukujemy skutecznych rozwiązań pedagogicznych. W tym celu pracownicy podejmują kolejne formy doskonalenia swego warsztatu pracy, podnoszą swoje kwalifikacje przez dodatkowe studia podyplomowe itp.

Czas pandemii wymagał od wychowawców zmiany organizacji dnia oraz innego zagospodarowania czasu wolnego u wychowanków. W związku z nauczaniem zdalnym korzystaliśmy z pomocy wolontariuszy, gdyż system nauczania zdalnego dla młodszych dzieci okazał się trudny. Dzieci potrzebowały wsparcia ze strony osób starszych.

W realizacji zadań Dom Dziecka ściśle współpracuje z rodzinami biologicznymi, tak jak zakłada ustawa o pieczy zastępczej (z różnym skutkiem) oraz z wieloma instytucjami wspierającymi pracę z dzieckiem tj.: z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Sądem Rodzinnym, Komendą Miejskiej Policji, MOPR, Ośrodkiem Adopcyjnym, asystentami rodzinnymi, szkołami, placówkami ochrony zdrowia, z Młodzieżowymi Ośrodkami Wychowawczymi, w których przebywają nasi podopieczni, Młodzieżowymi Ośrodkami Socjoterapeutycznymi mającymi kontakt z naszymi dziećmi, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz z innymi placówkami opiekuńczo – wychowawczymi i świetlicami środowiskowymi.

Na bieżąco uzupełniamy rzeczy potrzebne do prawidłowego funkcjonowania placówki, takie jak sprzęt AGD, meble, itp.

Plan na 2021 r.

Priorytetowym zadaniem w roku 2021 będzie:

- wszelkie planowane zadania będą uzależnione od sytuacji w kraju,
- przestrzeganie zasad reżimu sanitarnego,
- współpraca z zaprzyjaźnionymi rodzinami lub adopcyjnymi,
- doskonalenie warsztatu pracy z dzieckiem i rodziną,
- rozwijanie dodatkowych zainteresowań u wychowanków,
- kształtowanie pozytywnych wzorców (oddziaływanie wychowanków względem siebie, system rodzinkowy),
- przygotowywanie podopiecznych do samodzielnego życia,
- wspierania rozwoju dziecka z uwzględnieniem jego możliwości i potrzeb,
- współpraca z rodzicami naturalnymi dzieci przebywających w placówce,
- dalsza współpraca z innymi organizacjami wspomagający placówkę.

s. Katarzyna Rawska
Dyrektor
Domu Dziecka Caritas
we Włocławku

4. Integracyjny Dom Dziecka „Paulinka”, ul. Pszczela 20 we Włocławku

Charakter działalności placówki

Integracyjny Dom Dziecka „Paulinka” we Włocławku przy ul. Pszczelej 20 istnieje od 03.05.1999 r. jest niepubliczną placówką opiekuńczo - wychowawczą typu socjalizacyjnego. Od 01.11.2018 r. placówka przeznaczona jest dla 14 dziewcząt powyżej 7 roku życia. Organem prowadzącym jest Zgromadzenie Zakonne Córek Najczystszej Serca Najświętszej Maryi Panny z siedzibą w Nowym Mieście nad Pilicą, Plac Ojca Honorata Koźmińskiego 6.

Zadanie zapewnienia opieki i wychowania dzieciom pozbawionym całkowicie lub częściowo opieki rodziców w całodobowej placówce powierzył Zgromadzeniu Prezydent Miasta Włocławek na podstawie Umowy Nr 2/2007 zawartej dnia 30.03.2007 r. obejmującej okres od 01.04.2007 r. do 31.12.2011 r. Zgodnie z Porozumieniem z dnia 11.08.2011r. realizację zadania zakończono 31.10.2011 r. Dalszy ciąg działalności podjęto na podstawie Umowy Nr 1/PS/2011 z dnia 31.10.2011 r. obejmującej okres od 01.11.2011 r. do 31.12.2011 r. Dalszy ciąg opieki i wychowania dzieci podjęto zgodnie z umową nr 2/PS/2011 zawartą w dniu 30.12.2011 r. obejmującą okres od 01.01.2012 r. do 30.06.2015 r. Na podstawie Umowy Nr 8122.2.9.2015 z dnia 23.06.2015 r. obejmującej okres od 01.07.2015 r. do 31.10.2018 r. podjęto dalszy ciąg realizacji zadania. Dnia 24.10.2018 r. zawarto Umowę Nr PZP.8122.5.1.2018, obejmującą okres od dnia 01.11.2018 r. do 31.10.2020 r. Od dnia 01.11.2020 r. następuje kontynuacja zadania na podstawie Umowy Nr PZP.8122.2.2.2020 z dn. 20 października 2020 r. Umowa obowiązuje do dnia 31.10.2022 r.

Placówka spełnia warunki określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz spełnia obowiązujący standard usług, opieki i wychowania w związku z tym decyzją z dnia 27.12.2007 r Wojewoda Kujawsko - Pomorski udzielił zezwolenia na prowadzenie Integracyjnego Domu Dziecka „Paulinka” na czas nieokreślony.

Zadaniem placówki jest zapewnienie całodobowej opieki i wychowania dzieciom pozbawionym całkowicie lub częściowo opieki rodziców.

W roku 2020 objęto opieką i wychowaniem 19 dziewcząt. Wykwalifikowany personel starał się, aby zapewnić wychowankom warunki domowe, obdarzał dziewczęta miłością, życzliwością, zrozumieniem. Wychowawcy, pedagog i psycholog wspierali rozwój każdego dziecka, starali się wyrównywać braki edukacyjne i wychowawcze. Zapewniano wychowankom poczucie bezpieczeństwa, wdrażano do odpowiedzialności, przygotowywano do samodzielnego życia w społeczeństwie. Na terenie placówki i podczas wizyt w domach wychowanek pracownik socjalny, pedagog i psycholog motywowali rodziców do starania się o powrót dziecka do rodziny.

Miesięczna dotacja przekazywana przez Urząd Miasta Włocławek na pokrycie kosztów utrzymania jednego dziecka kierowanego do placówki przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku do dnia 30.10.2020 r. wynosiła 3.600,00 zł. od dn. 01.11.2020 r. wynosi 4 680,00 zł.

Tabela nr 4.

Stan zatrudnienia w Integracyjnym Domu Dziecka „Paulinka” na dzień 31.12.2020 r.

Stanowisko	Wymiar etatu
Dyrektor	1
Wychowawca	5
Pedagog	½

Psycholog	½
Pracownik socjalny	½
Księgowa/Kadrowa	1
Pracownik administracyjny	1
Kucharka	1
Pracownik pralni, obsługi	½

Według stanu na dzień 31.12.2020r liczba etatów w Integracyjnym Domu Dziecka „Paulinka” wynosiła 11.

Wskaźnik zatrudnienia pracowników Domu Dziecka jest zgodny z wymiarem koniecznym do zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa i właściwej opieki, uwzględnia wiek dzieci, stan ich zdrowia i rozwoju oraz warunki lokalowe.

Informacje dotyczące wychowanków placówki objętych opieką w 2020 r.:

- Wykorzystanie miejsc w placówce: styczeń - 12, luty - 12, marzec - 12, kwiecień - 12, maj - 12, czerwiec - 12, lipiec - 12, sierpień - 11, wrzesień - 13, październik - 12, listopad - 12, grudzień - 12
- Płeć wychowanków: dziewczęta
- Liczba wychowanek objętych opieką - 19
- Wiek wychowanek domu dziecka:
  - 4 – 6 lat – 0
  - 7 - 13 lat - 2 wychowanki
  - 14 - 17 lat - 14 wychowanek
  - 18 - 22 lata – 3 wychowanki
- Sytuacja prawna wychowanek:
  - sieroty – 0
  - półsieroty – 4
  - posiadające oboje rodziców – 15
- Sytuacja szkolna wychowanek:
  - liczba wychowanek w wieku przedszkolnym - 0
  - liczba wychowanek objętych obowiązkiem szkolnym – 16
  - liczba wychowanek powyżej 18 r. ż. uczących się – 3
  - liczba wychowanek zakwalifikowanych do nauczania specjalnego – 5
  - liczba wychowanek z orzeczonym stopniem niepełnosprawności – 2
- Realizacja obowiązku szkolnego:
  - szkoła podstawowa – 4 wychowanki
  - technikum – 0
  - liceum – 3 wychowanki
  - szkoła branżowa – 8 wychowanek
  - szkoła branżowa specjalna - 0
  - inne – 0
  - liczba wychowanek przebywających na ucieczce i nie realizujących obowiązku szkolnego - 1

- Wychowanki pełnoletnie uczące się:
  - Liceum dla dorosłych – 1
  - Szkoła branżowa w MOS – 1
  - szkoła branżowa specjalna - 1
- Liczba wychowanek, które opuściły placówkę – 9, w tym :
  - zmiana placówki na inną - 1 (umieszczona w DPS)
  - osiągnęły pełnoletniość i opuściły placówkę – 5
  - osiągnęły pełnoletniość i pozostały w placówce – 0
  - ukończyły naukę i założyły własne gospodarstwo - 0
  - liczba wychowanek, które powróciły do rodziny naturalnej - 2
  - liczba wychowanek umieszczonych zgodnie z post. Sądu w rodzinie zastępczej – 1
- Liczba wychowanek przyjętych do placówki – 7

Podjęte działania w zakresie przestrzegania standardu usług

Sprawą priorytetową wszystkich pracowników Domu Dziecka „Paulinka” w minionym roku było kierowanie się dobrem dziecka, zapewnienie możliwie jak najlepszych warunków do nauki i rozwoju. Kadra pedagogiczna zapewniała wychowankom właściwą opiekę i wychowanie. Zaspokajano potrzeby bytowe, materialne i emocjonalne, w tym poczucie bezpieczeństwa, akceptacji i przynależności. Wychowawcy dokładali wszelkich starań, aby wyrównywać braki edukacyjne, pokonać niechęć do nauki, wskazywać dziewczętom pozytywne wzorce i wartości. W pracy wychowawczej zwracano uwagę na rozwój zainteresowań dzieci. Organizowano różne formy zajęć: edukacyjne, manualne, taneczne, kulinarne, sportowe. Wiele czasu poświęcano na rozmowy wspierające i uświadamiające, w uzasadnionych przypadkach dziewczęta kierowane były na terapię do specjalistów poza placówką. Wychowanki systematycznie brały udział w zajęciach indywidualnych i grupowych prowadzonych przez pedagoga i psychologa placówki. Realizowano programy zajęć socjoterapeutycznych i profilaktycznych. Programy socjoterapeutyczne obejmowały zagadnienia samoświadomości, kształtowania poczucia własnej wartości, umiejętności interpersonalnych, przełamywania nieśmiałości, asertywności i integracji grupowej. Programy profilaktyczne dotyczyły problematyki uzależnień od papierosów, alkoholu, narkotyków i dopalaczy oraz przemocy i agresji. Obszarem szczegółowych zagadnień były również: wagary, używanie wulgaryzmów, stres szkolny, zdrowy styl życia.

Ze względu na obostrzenia sanitarne związane z pandemią koronawirusa, wyjścia poza teren placówki były ograniczone. W pierwszym kwartale roku wychowanki wychodziły do kina i restauracji oraz na lodowisko i kręgle. W styczniu uczestniczyły w wycieczce do Warszawy, poznając historię miasta, jego zabytki, głównie: Zamek Królewski, Stare Miasto, Pałac Kultury i Nauki. Miały możliwość obejrzenia przedstawienia teatralnego w Teatrze „Komedia” z udziałem znanych polskich aktorów. W czasie wakacji wychowanki uczestniczyły w półkoloniach „Przygoda z historią: 100 – lecie Cudu nad Wisłą” oraz w dziesięciodniowym obozie konnym nad morzem w miejscowości Jantar. We wspomnieniach wychowanek ten czas zapisał się jako „niezapomniane wczasy”. Dziewczęta nauczyły się wymarzonej jazdy konnej, nawiązały wiele dobrych relacji z rówieśnikami.

Na przestrzeni całego roku na terenie placówki prowadzone były różnego rodzaju zabawy, mające na celu integrację grupy oraz konkursy:

- a) ortograficzny
- b) literacki : „Spojrzenie w przyszłość”
- c) plastyczne: „ Ja i mój świat za 20 lat”, „Moje wymarzone święta”
- d) muzyczne: „ Playback show. Piosenki z lat 60 - ych”, „ Bajeczne śpiewanie – piosenki z bajek i sceny rozrywkowej”
- e) ogólnopolski konkurs o tematyce ekologicznej: „Dbajmy o naszą planetę”, w którym wychowanki otrzymały wyróżnienie
- f) ogólnopolski konkurs „Zostań pomocnikiem Św. Mikołaja”, mający na celu wykonanie ozdób choinkowych dla podopiecznych domu pomocy społecznej , ucząc w ten sposób wychowanki wrażliwości na osoby samotne i potrzebujące pomocy.

Wszystkim wychowankom przebywającym w placówce stosownie do ich wieku i potrzeb indywidualnych, zabezpieczono odpowiednie wyposażenie pomieszczeń mieszkalnych, świetlicy, czytelnicy, siłowni. Zapewniono właściwe wyżywienie, odzież, obuwie, środki higieny osobistej, przybory szkolne, pomoce dydaktyczne, sprzęt sportowy i rekreacyjny. Wychowanki zaopatrzone były w leki, korzystały z pomocy lekarzy specjalistów: stomatologa, okulisty, ortopedy, kardiologa, chirurga, dermatologa, ginekologa, laryngologa, neurologa, psychiatry oraz uczestniczyły w rehabilitacjach.

Kontynuowano prace nad udoskonaleniem strategii lepszej współpracy z rodzicami wychowanek. Podjęto próby włączania rodziców w pracę wychowawczą: w rozwiązywanie problemów wychowawczych, wspólne podejmowanie decyzji dotyczących dzieci. Pedagog, psycholog, pracownik socjalny pracowali z rodziną biologiczną wychowanek, w celu powrotu dzieci do środowiska naturalnego. Uświadamiano, jak ważną rolę w życiu dziecka spełnia ojciec i matka. Podczas rozmów mobilizowano rodziców do podjęcia leczenia odwykowego, poszukiwania zatrudnienia na rynku pracy, podjęcia kursów zawodowych doskonalących ich umiejętności.

Na terenie budynku w 2020 roku przeprowadzono remonty poprawiające standard usług placówki, dokonano:

- odnowienia i konserwacji części okien w budynku,
- remontu podłogi w pokoju wychowanek,
- remontu w łazienkach wychowanek.

Plany na rok 2021 r.

- nieustanne mobilizowanie wychowanek do odkrywania swoich możliwości, umiejętności, wiary w siebie, rozwijania pasji,
- nieustanne, systematyczne motywowanie do poprawy sytuacji szkolnej (wyrównywanie zaległości, poprawa ocen),
- właściwa opieka i wychowanie, przekazywanie pozytywnych wzorców i wartości,
- udoskonalenie warsztatu pracy z dzieckiem i rodziną, ze szczególnym naciskiem na pracę z rodzicami

s. Alicja Dąbrowska
Dyrektor
Integracyjnego Domu Dziecka
we Włocławku